

ÚTVAR KOORDINACE EVROPSKÝCH PROJEKTŮ MĚSTA PLZNĚ

Divadelní 105/3, Plzeň, 301 21, IČO 71249877, tel. 37 803 5951, fax 37 803 5902

Integrovaný plán rozvoje města

Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015

Zpracoval: Útvar koordinace evropských projektů města Plzně, p.o.

Plzeň, srpen 2008

Předkladatel:

Statutární město Plzeň

Pořizovatel:

Útvar koordinace evropských projektů města Plzně, p. o.

Zodpovědný zástupce pořizovatele (manažer IPRM): Mgr. Petr Pelcl

Kontakt:

Divadelní 105/3

312 01, Plzeň

tel.: 378 035 962

e-mail.: pelclp@plzen.eu

Zpracovatel:

Útvar koordinace evropských projektů města Plzně, p. o.

Autorský tým:

Mgr. Jana Terčová – ÚKEP MP

Mgr. Petr Pelcl – ÚKEP MP

Ing. Pavel Beneš – RRA PK

Spolupracující subjekty:

Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje o.p.s.

Útvar koncepce a rozvoje města Plzně, p.o.

Ekonomický úřad Magistrátu města Plzně

DHV CR s.r.o.

Řídící výbor IPRM „Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015“¹:

Ing. Pavel Rödl, primátor města Plzně

JUDr. Marcela Krejsová, 1. náměstek primátora města Plzně

Ing. Petr Rund, 2. náměstek primátora města Plzně

Ing. Vladimír Duchek, Ph.D., 3. náměstek primátora města Plzně

Petr Tofl, předseda Sportovní komise Rady města Plzně

¹ Řídící výbor v uvedeném složení zasedal do 9. 10. 2008, kdy došlo usnesením RMP č. 1258 ke změně jeho složení

Jan Voves, předseda Kulturní komise Rady města Plzně
Mgr. et MgA. Roman Černík, ZČU v Plzni, nezávislý odborník
Jakub Zindulka, zástupce Plzeňské neprofesionální scény
Ing. Vladislav Vilímec, náměstek hejmana pro ekonomiku a majetek Plzeňského kraje
Mgr. Martin Baxa, člen Rady Plzeňského kraje pro oblast kultury
Mgr. David Jirka, Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad
PhDr. Jindřiška Eliášková, Tourism Plzeňský Prazdroj a.s.
Jiří Strobach, starosta Městského obvodu Plzeň 3
Jan Husák, místostarosta Městského obvodu Plzeň 1
Petr Žitek, manažer FC Viktoria
František Herajt, předseda Plzeňské sportovní unie

Pracovní skupina Kultura:

JUDr. Marcela Krejsová, 1. nám. primátora pro oblast kultury a cestovního ruchu
MgA. Jan Burian, ředitel Divadla J.K. Tyla
Mgr. et MgA. Roman Černík, ZČU v Plzni, nezávislý odborník
Mgr. Václav Malina, ředitel Galerie města Plzně
Jan Voves, předseda kulturní komise RMP
Ing. Ivan Jáchim, ředitel Dominik centrum s.r.o.
PhDr. Dagmar Svatková, ředitelka Knihovny města Plzně
Mgr. Tomáš Froyda, ředitel Divadla Alfa
PhDr. František Frýda, ředitel Západočeského muzea v Plzni
BcA. Vladimír Líbal, vedoucí oddělení kultury KÚPK
PhDr. Irena Bukačová, ředitelka Muzea a galerie Mariánská Týnice
Doc. Josef Mištera, ředitel Ústavu umění a designu ZČU v Plzni
Mgr. Roman Musil, ředitel Západočeské galerie v Plzni
PhDr. Helena Knížová, vedoucí odboru kultury MMP
Mgr. Jana Komišová, vedoucí odboru prezentace a marketingu MMP
Mgr. Petr Pelcl - ÚKEP MP
Mgr. Petr Šimon - ÚKEP MP

Pracovní skupina Sport:

Ing. Petr Rund, 2. náměstek primátora města Plzně
Helena Matoušová - člen rady města Plzně pro oblast správy majetku
Ing. Jiří Uhlík – starosta MO 1
Ing. Stanislav Kopáček – místostarosta MO 3

Ing. arch. Daniel Němeček – ateliér ADP

Mgr. Petr Pelcl – manažer IPRM – UKEP, p.o.

Na zpracování dokumentu dále spolupracovali:

Ing. Irena Tolarová - SVS MP

Ing. Hana Hrdličková - SVS MP

Ing. arch. Lenka Fischerová - ÚKR MP

Ing. Petr Raška - ÚKR MP

Ing. Eva Špillarová – ÚKEP MP

Ing. Veronika Krupičková - odbor správy infrastruktury MMP

Iveta Hamplová - odbor investic MMP

RNDr. Milan Svoboda – ředitel divize prostorového plánování DHV CR s.r.o.

Ing. Simona Avratová – DHV CR s.r.o.

OBSAH

Seznam zkratk	8
Seznam tabulek a obrázků	10
1 Úvod do problematiky Integrovaných plánů rozvoje měst	12
1.1 Úloha Integrovaných plánů rozvoje měst	12
1.2 Definice Integrovaného plánu rozvoje města.....	13
1.3 Základní podmínky pro zpracování Integrovaných plánů rozvoje měst.....	13
1.4 Integrované plány rozvoje měst v ROP NUTS II Jihozápad	13
1.5 Definice základních pojmů	14
2 Socioekonomická analýza	15
2.1 Základní charakteristika území.....	16
2.1.1 Geografické podmínky	16
2.2 Urbanistická charakteristika města.....	17
2.2.1 Urbanistická kompozice	17
2.2.2 Další územní rozvoj města	21
2.2.3 Shrnutí urbanistické struktury	21
2.3 Obyvatelstvo	22
2.3.1 Populační vývoj a struktura obyvatelstva	22
2.3.2 Vnitrostátní migrace	23
2.3.3 Zahraniční migrace.....	24
2.3.4 Shrnutí lidských zdrojů v Plzni	26
2.4 Kvalita lidských zdrojů a trh práce.....	27
2.4.1 Struktura obyvatel podle ekonomické aktivity	27
2.4.2 Vzdělanostní struktura ekonomicky aktivních	27
2.4.3 Pracovní uplatnění	29
2.4.4 Odměna za práci.....	31
2.4.5 Shrnutí kvality lidských zdrojů a trhu práce v Plzni	31
2.5 Ekonomická výkonnost	32
2.5.1 Vývoj ekonomických subjektů.....	32
2.5.2 Nejvýznamnější firmy	33
2.5.3 Průmyslové zóny a zóny lokalizace strategických služeb	34
2.5.4 Věda a výzkum (VV).....	35
2.5.5 Shrnutí ekonomické úrovně města Plzně	38
2.6 Bydlení a občanská vybavenost.....	39
2.6.1 Bydlení	39
2.6.2 Vzdělávání	40
2.6.3 Zdravotnictví a sociální péče	41
2.6.4 Kultura.....	42
2.6.5 Sport	43
2.6.6 Ostatní volnočasové aktivity	43
2.6.7 Shrnutí občanské vybavenosti Plzně.....	44
2.7 Doprava	45
2.7.1 Komunikační síť a automobilová doprava.....	45
2.7.2 Městská hromadná doprava	47
2.7.3 Cyklistická a pěší doprava.....	48
2.7.4 Doprava v klidu	49
2.7.5 Shrnutí situace v dopravě v Plzni	49
2.8 Technická infrastruktura	50
2.8.1 Shrnutí situace v oblasti technické infrastruktury	50
2.9 Životní prostředí	51

2.9.1	Shrnutí situace v oblasti životního prostředí	51
2.10	Cestovní ruch.....	52
2.10.1	Shrnutí oblasti cestovního ruchu	54
2.11	Prezentace a propagace města	55
2.11.1	Shrnutí promotion aktivit města Plzně	55
2.12	Řízení a správa města	56
2.12.1	Shrnutí řízení a správy města.....	56
2.13	Vnější vztahy	57
2.13.1	Shrnutí vnějších vztahů města Plzně.....	58
3	SWOT analýza.....	59
4	Odůvodnění výběru tématu pro IPRM	61
4.1	Shrnutí analýz – identifikace klíčových problémů města.....	61
4.2	Plnění ukazatelů pro výběr tématu IPRM	64
5	Analýza vybavenosti a atraktivnosti města z hlediska kulturních, sportovních a volnočasových aktivit.....	66
5.1	Data a metodika.....	66
5.2	Vybavenost města pro kulturní a společenské aktivity.....	67
5.2.1	Posouzení vybraných městských kulturních zařízení jejich provozovateli	72
5.2.2	Atraktivita města pro cestovní ruch.....	76
5.2.3	Návštěvnost turistických cílů	77
5.2.4	Spokojenost občanů s kulturní nabídkou	79
5.2.5	Hodnocení potenciálu pro volnočasové aktivity odborníky.....	80
5.2.6	Shrnutí kulturních předpokladů.....	82
5.3	Možnosti trávení volného času a sportovní vybavenost.....	83
5.3.1	Hodnocení sportovišť provozovateli	84
5.4	Veřejný prostor a možnosti trávení volného času	85
5.4.1	Názor obyvatel Plzně na využití zóny Štruncovy sady	89
5.4.2	Shrnutí sportovních a volnočasových předpokladů.....	91
5.5	Veřejná zeleň.....	92
5.5.1	Atraktivní veřejná prostranství	94
5.5.2	Obnova a zakládání parků s účastí veřejnosti	95
5.5.3	Shrnutí	96
6	SWOT analýza –vybavenost kulturní, sportovní a volnočasovou infrastrukturou.....	97
7	Popis tématu.....	99
7.1	Vize.....	99
7.2	Globální cíl a specifické cíle	100
8	Odůvodnění strategie.....	102
9	Vazba specifických cílů na SWOT	104
10	Popis opatření a typů projektů.....	107
11	Návaznost a provázanost IPRM s existujícími strategickými a plánovacími dokumenty	127
11.1	Vazba opatření IPRM na Program rozvoje města Plzně (PRMP)	128
11.2	Územní plán města Plzně	134
11.3	Vazba opatření IPRM Plzně na Strategii rozvoje cestovního ruchu města Plzně 2008 – 2012.....	134
11.4	Vazba opatření IPRM na Program rozvoje Plzeňského kraje (PRPK)	136
11.5	Vazba opatření IPRM města Plzně na Program rozvoje cestovního ruchu Plzeňského kraje (PRCRPK).....	138
11.6	Vazba opatření 1.1 IPRM na Konceptci muzeí Plzeňského kraje	139

11.7 Vazba opatření IMRP Plzně na Regionální operační program NUTS II Jihozápad (ROP JZ)	140
12 Horizontální témata a jejich naplnění v rámci IPRM	142
12.1 Rovné příležitosti a zákaz diskriminace	142
12.2 Udržitelný rozvoj	143
13 Finanční a časový harmonogram IPRM „Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015“	144
13.1 Metodika přípravy podkladů a informací pro zpracování finančního a časového harmonogramu	146
13.2 Metoda sestavení finančního a časového harmonogramu IPRM	147
13.3 Finanční a časový harmonogram IPRM	148
14 Partnerství, organizace a součinnost při zpracování IPRM	154
14.1 Zajištění partnerů při zpracování IPRM	155
14.1.1 Řídící výbor a jeho složení	155
14.1.2 Pracovní skupiny	156
14.1.3 Hlavní partneři	158
14.1.4 Další partneři	159
14.1.5 Zapojení veřejnosti	159
14.1.6 Zahraniční partneři projektu Plzeň – EHMK 2015	162
14.1.7 Komunikace v období přípravy IPRM	162
15 Implementační struktura IPRM „Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015“,	164
15.1 Řídící struktura IPRM	164
15.1.1 Orgány města Plzně (Rada a Zastupitelstvo)	164
15.1.2 Řídící výbor IPRM	165
15.1.3 Pracovní skupiny IPRM	166
15.1.4 Manažer IPRM	166
15.1.5 Výkonné útvary realizace IPRM na úrovni celého plánu	167
15.1.6 Výkonné útvary realizace IPRM na úrovni jednotlivých dílčích projektů	168
15.1.7 Externí subjekty – řídící orgány operačních programů	169
15.1.8 Administrativní kapacita pro řízení IPRM	169
15.2 Výběr dílčích projektů na základě IPRM	171
15.3 Postupy při realizaci IPRM	174
15.3.1 Partnerství a komunikace v období realizace IPRM	174
15.3.2 Zapojení partnerů IPRM	174
15.4 Předkládání projektů a jejich realizace	176
15.4.1 Principy řízení dílčích projektů partnerů	176
15.4.2 Předložení dílčích projektů	176
15.4.3 Výběr a schvalování projektů řídicím orgánem OP	177
15.4.4 Realizace projektů	177
15.4.5 Finanční řízení IPRM	178
15.5 Monitorování IPRM a jeho změny	178
15.5.1 Monitorování IPRM	179
15.5.2 Změny IPRM	180
15.5.3 Monitorování projektů a změny projektů předložených v rámci IPRM	181
16 Analýza rizik	182
Seznam povinných příloh	189

Seznam zkratek

BIC	Podnikatelské a inovační centrum
DJKT	divadlo J. K. Tyla
DPPO	daň z příjmu právnických osob
DSP	dokumentace pro stavební rozhodnutí
DUR	dokumentace pro územní rozhodnutí
CpKP	Centrum pro komunitní práci západní Čechy
CR	cestovní ruch
ČEZ	České energetické závody
ČSÚ	Český statistický úřad
EA	ekonomicky aktivní
ES	ekonomický subjekt
EÚ	ekonomický úřad
HDP	hrubý domácí produkt
HPH	hrubá přidaná hodnota
IPRM	integrovaný plán rozvoje města
MIP	městský industriální park
MMP	Magistrát města Plzně
MO	městský obvod
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	Mateřská škola
MVCR	Ministerstvo vnitra
NK	Národní knihovna
NPÚ	Národní památkový ústav
OKEČ	odvětvová klasifikace ekonomických činností
OP	operační program
OPM	odbor prezentace a marketingu
OU	odborné učiliště
OVS	občanská vybavenost
PEHMK	Plzeň – evropské hlavní město kultury
PJ	okres Plzeň-jih
PMDP	Plzeňské městské dopravní podniky
PO	příspěvková organizace
PPŽ	Příručka pro žadatele a předkladatele
PRCRPK	Program rozvoje cestovního ruchu Plzeňského kraje
PRMP	Program rozvoje města Plzně
PRPK	Program rozvoje Plzeňského kraje
PS	okres Plzeň-sever
	pracovní skupina
RMP	Rada města Plzně
RRA PK	Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje

RO	okres Rokycany
ŘO	Řídící orgán
ŘV	Řídící výbor
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SRT	sportovně rekreační trasy
TOP	tematický operační program
UK	Univerzita Karlova
UKEP	Útvar koordinace evropských projektů
UKRMP	Útvar koncepce a rozvoje města Plzně
ÚSP	Ústav sociální péče
ÚRR	Úřad regionální rady
VV	věda a výzkum
ZČG	Západočeská galerie
ZČU	Západočeská univerzita
ZMP	Zastupitelstvo města Plzně
ZŠ	základní škola

Seznam tabulek a obrázků

TAB 1: POČET OBYVATEL V PLZNI MEZI LETY 1997 – 2006, ZÁKLADNÍ VĚKOVÉ KATEGORIE (STAV K 31.12.).....	22
TAB 2: VÝVOJ POČTU OBYVATEL, PORODNOSTI A PŘIROZENÉHO PŘÍRŮSTKU VE VYBRANÝCH MĚSTECH	23
TAB 3: POČTY CIZINCŮ A JEJICH ZAMĚSTNANOST VE VYBRANÝCH OKRESECH	25
TAB 4: ZMĚNA EKONOMICKÉ STRUKTURY (1991 A 2001)	27
TAB 5: VÝVOJ MÍRY NEZAMĚSTNANOSTI VE VYBRANÝCH MĚSTECH (2001–2007).....	29
TAB 6: VOLNÁ PRACOVNÍ MÍSTA NA 100 UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ (1999-2007).....	30
TAB 7: ZAMĚSTNANCI A JEJICH HRUBÁ MĚSÍČNÍ MZDA (1999 A 2005) ¹	31
TAB 8: VÝVOJ POČTU EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ 2001 – 2006	33
TAB 9: POŘADÍ FIREM PODLE TRŽEB V ROCE 2006 (MIL. KČ).....	33
TAB 10: ZÁKLADNÍ ÚDAJE O VĚDĚ A VÝZKUMU K 31.12.2006	36
TAB 11: VÝZKUM A VÝVOJ PODLE SEKTORŮ K 31.12. 2006 (%).....	36
TAB 12: BYTOVÁ SITUACE	40
TAB 13: POČTY STUDENTŮ VYSOKÝCH ŠKOL V ROCE 2006	41
TAB 14: ZDRAVOTNICTVÍ VE VYBRANÝCH OKRESECH.....	42
TAB 15: POČET DIVADEL A KIN VE VYBRANÝCH MĚSTECH	42
TAB 16: PŘEHLED VYBRANÝCH TYPŮ SPORTOVIŠŤ	43
TAB 17: OSTATNÍ INFRASTRUKTURA PRO VOLNÝ ČAS	44
TAB 18: NEJZATÍŽENĚJŠÍ PROFILY AUTOMOBILOVOU DOPRAVOU V PLZNI V ROCE 2005	46
TAB 19: ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY MHD V PLZNI V ROCE 2005	48
TAB 20: PRODUKCE DJKT ZA ROK 2007	67
TAB 21: PŘEHLED NEJNAVŠTĚVOVANĚJŠÍCH KULTURNÍCH AKCÍ	71
TAB 22: SPORTOVNÍ AREÁLY V PLZNI CELOMĚSTSKÉHO A REGIONÁLNÍHO VÝZNAMU	83
TAB 23: ZPŮSOB TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU V ZÁVISLOSTI NA VĚKU RESPONDENTŮ	87
TAB 24: NEJČASTĚJI UVEDENÉ CHYBĚJÍCÍ AKTIVITY	88
TAB 25: NEJČASTĚJI UVÁDĚNÉ AKTIVITY S NIMIŽ JSOU OBYVATELÉ SPOKOJENI.....	88
TAB 26: SPOKOJENOST SE SOUČASNÝM STAVEM ÚZEMÍ V ZÁVISLOSTI NA.....	89
TAB 27: BILANCE ZELENĚ V MĚSTSKÝCH OBVODECH (M ² /1 OBYV.)	93
TAB 28: VAZBA OPATŘENÍ IPRM NA OPATŘENÍ PRMP PRIORITNÍ OBLAST 3	130
TAB 29: VAZBA OPATŘENÍ IPRM NA OPATŘENÍ PRMP PRIORITNÍ OBLAST 4	132
TAB 30: VAZBA OPATŘENÍ IPRM NA OPATŘENÍ PRMP PRIORITNÍ OBLAST 6	133
TAB 31: VAZBA OPATŘENÍ IPRM NA OPATŘENÍ STRATEGIE ROZVOJE CR MP 2008 – 2012....	135
TAB 32: VAZBA OPATŘENÍ IPRM NA OPATŘENÍ PRPK	137
TAB 33: VAZBA OPATŘENÍ IPRM NA CÍLE PRCRPK	138
TAB 34: VAZBA OPATŘENÍ IPRM NA PODPOROVANÉ AKTIVITY ROP NUTS II JZ	141
TAB 35: FINANČNÍ A ČASOVÝ HARMONOGRAM PODLE JEDNOTLIVÝCH ZDROJŮ FINANCOVÁNÍ (MIL KČ).....	149
TAB 36: FINANČNÍ A ČASOVÝ HARMONOGRAM PODLE JEDNOTLIVÝCH ZDROJŮ FINANCOVÁNÍ (MIL €).....	150
TAB 37: ČASOVÝ HARMONOGRAM REALIZACE JEDNOTLIVÝCH OPATŘENÍ.....	151
TAB 38: ANALÝZA RIZIK INVESTIČNÍCH OPATŘENÍ IPRM	182
TAB 39: ANALÝZA RIZIK NEINVESTIČNÍHO OPATŘENÍ 1.2 IPRM	186

OBR 1: ÚZEMNÍ ČLENĚNÍ MĚSTA	20
OBR 2: VNITŘNÍ A ZAHRANIČNÍ MIGRACE VYBRANÝCH OKRESŮ V ROCE 2006	24
OBR 3: VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA EKONOMICKY AKTIVNÍCH V ROCE 2001 VE VYBRANÝCH OKRESECH	28
OBR 4: VZDĚLANOST VE ZNALOSTNÍCH ODVĚTVÁCH SLUŽEB (2001)	28
OBR 5: VÝVOJ NEZAMĚSTNANOSTI ABSOLVENTŮ ZČU V PLZNI	30
OBR 6: VÝVOJ RŮSTU HDP/OBYV. VE VYBRANÝCH KRAJÍCH	32
OBR 7: VÝVOJ DPH VYBRANÉ OD SUBJEKTŮ V INDUSTRIÁLNÍM PARKU BORSKÁ POLE	35
OBR 8: ROZLOŽENÍ KVALITY DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ V KRAJÍCH (2007)	37
OBR 9: ROZLOŽENÍ FAKTORU APLIKACE V KRAJÍCH (2007)	37
OBR 10: PENTLOGRAM INTENZIT DOPRAVNÍHO ZATÍŽENÍ KOMUNIKAČNÍ SÍTĚ MĚSTA PLZNĚ V ROCE 2005	46
OBR 11: KOMUNIKAČNÍ SYSTÉM A DOPRAVNÍ PLOCHY V PLZNI	47
OBR 12: SCHÉMA ZÁKLADNÍ SÍTĚ MHD V PLZNI	48
OBR 13: ATRAKTIVNOST TURISTICKÝCH REGIONŮ V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2004	52
OBR 14: ATRAKTIVNOST TURISTICKÝCH REGIONŮ A POČET NABÍZENÝCH VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT (2004)	53
OBR 15: VÝVOJ NÁVŠTĚVNOSTI VYBRANÝCH TURISTICKÝCH CÍLŮ V PLZNI (2002 - 2006)	78
OBR 16: NÁVŠTĚVNOST PIVOVARU A PIVOVARSKÉHO MUZEA	78
OBR 18: ATRAKTIVNOST KULTURNÍCH AKTIVIT PRO OBČANY MĚSTA PLZNĚ	80
OBR 22: SPORTOVNĚ REKREAČNÍ TRASY V ÚDOLÍ ŘEK, PŘEHLEDNÁ SITUACE	86
OBR 23: ČASTĚJŠÍ NAVŠTĚVOVÁNÍ ÚZEMÍ PO VZNIKU RELAXZÓNY V ZÁVISLOSTI NA VĚKU	89
OBR 24: PREFEROVANÉ PRVKY V NOVÉ RELAXZÓNĚ V ZÁVISLOSTI NA VĚKU	90
OBR 25: ÚZEMNÍ PLÁN VYBRANÝCH PRVKŮ VEŘEJNÉ ZELENĚ	96
OBR 26: STRUKTURA IPRM PLZEŇ – EVROPSKÉ HLAVNÍ MĚSTO KULTURY 2015	101
OBR 27: SOUČASNÁ A NAVRHOVANÁ KULTURNÍ, SPORTOVNÍ A VOLNOČASOVÁ INFRASTRUKTURA V PLZNI	126
OBR 28: SCHÉMA VÝBĚRU A SCHVALOVÁNÍ PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ IPRM	173
OBR 29: SCHÉMA ŘÍDÍCÍ STRUKTURY IPRM	170

1 Úvod do problematiky Integrovaných plánů rozvoje měst

1.1 Úloha Integrovaných plánů rozvoje měst

Integrované plány rozvoje měst (IPRM) jsou, dle dikce Metodického pokynu Ministerstva pro místní rozvoj ČR ze 13. srpna 2007, navazujícího na Usnesení vlády ČR č. 883 ze dne 13. srpna 2007, jedním z účinných nástrojů urbánní politiky, které mají zajistit koordinaci odvětvových a územních politik ve městech. Zároveň představují nástroj pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU s cílem zajistit synergický efekt jednotlivých intervencí podporujících určená města jako póly rozvoje regionů prostřednictvím koncentrace alokace finančních prostředků do geograficky vymezené zóny města nebo v rámci řešení klíčového tématu rozvoje města. Projekty zahrnuté v IPRM budou přímo podpořeny zejména z Regionálních operačních programů (ROP) a nepřímo i z Tematických operačních programů (TOP) a Integrovaného operačního programu (IOP) formou zvýhodnění při bodovém hodnocení, čímž bude zajištěno synergické působení jednotlivých aktivit, prostřednictvím kterých budou realizovány strategické rozvojové cíle a priority města a umožněno dosažení významné koncentrace investic. Cílem IPRM je proto koordinace aktivit a soustředění finančních zdrojů na řešení nejzávažnějších identifikovaných problémů a podpora ekonomického a dalšího rozvojového potenciálu měst. V té souvislosti je očekáván výrazný multiplikační efekt, mobilizující veřejné i privátní zdroje.

Národní strategický referenční rámec (NSRR ČR 2007 - 2013) v rámci IV. Strategického cíle - Vyvážený rozvoj území, respektive souvisejících priorit A. Vyvážený rozvoj regionů a B. Rozvoj městských oblastí, akcentuje snižování disparit mezi regiony a uvnitř regionů, zacílení a provázání intervencí jednotlivých typů Operačních programů (OP) dle stupně vyspělosti a potřeb regionů. Zároveň zdůrazňuje potřebu posilování role měst jako akceleratorů růstu a rozvoje regionů a překonávání jejich nedostatečné kritické váhy prostřednictvím síťování a přeměnou (revitalizací) městského prostředí. Priority koordinují intervence tematických a regionálních operačních programů a diferencují jejich věcné zaměření a intenzitu působení v souladu se stupněm vyspělosti a problémovosti regionů. Dochází tak k žádoucímu propojení a komplementaritě intervencí politiky soudržnosti se zásahy vnitřní regionální politiky ČR. Cílů bude dosaženo pomocí synergického působení intervencí realizovaných prostřednictvím TOP, ROP a IOP a koordinací zajištěnou spoluprací mezi relevantními řídicími orgány nebo monitorovacími výbory. Synergické působení má dvě důležité dimenze:

- 1) provázání vybraných intervencí tematických OP v území cestou koordinace aktivit různých OP,
- 2) vytvoření integrovaných plánů rozvoje měst a podmínění podpory z vybraných prioritních os ROP a vybraných intervencí tematických operačních programů schválením těchto plánů.

Velmi výrazný přínos je očekáván od Regionálních operačních programů, které podpoří rozvoj cestovního ruchu pro něj existuje výrazný potenciál. V rámci této priority bude podporována obnova a záchrana kulturních památek, které mají zásadní vliv na rozvoj cestovního ruchu.

1.2 Definice Integrovaného plánu rozvoje města

Integrovaným plánem rozvoje města se rozumí soubor vzájemně obsahově a časově provázaných akcí, které jsou realizovány ve vymezeném území nebo v rámci tematického přístupu ve městech a směřují k dosažení společného cíle či cílů města, obce či lokality. Mohou být podpořeny z jednoho či více operačních programů. Integrovaný plán rozvoje města je základním koordinačním rámcem navazujícím na celkovou vizi a strategii rozvoje města za účelem identifikace a řešení problémů rozvojových oblastí města v návaznosti na využití podpory ze strukturálních fondů v programovém období 2007 - 2013.

1.3 Základní podmínky pro zpracování Integrovaných plánů rozvoje měst

Zpracovatelem Integrovaného plánu rozvoje města (IPRM) je město, které je zodpovědné za jeho realizaci. IPRM musí vycházet ze strategických a rozvojových dokumentů města, přičemž město musí ve všech fázích jeho přípravy, zpracování a realizace respektovat princip partnerství a zapojení veřejnosti. IPRM musí být integrovaným řešením, které přinese synergické efekty a musí naplnit obsah a strukturu stanovenou Metodickým pokynem MMR ČR ze 13. srpna 2007, doložit povinné přílohy a dále doložit dodržení zásad pro přípravu a zpracování IPRM. Vymezená zóna nebo tematický přístup musí splňovat kritéria dle metodického pokynu. V případě IPRM, předkládaných v rámci ROP, činí minimální podíl prostředků ROP na celkovém finančním objemu IPRM 10 mil. EUR, v případě IPRM předkládaných v rámci IOP činí minimální podíl prostředků IOP na celkovém finančním objemu 3 mil. EUR (pro města nad 50 tisíc obyvatel). Pro zajištění komplexnosti a synergie v IPRM se musí IPRM zabývat přínosem v rámci alespoň 3 ze 6 pevně stanovených prioritních oblastí, u tematického přístupu se musí IPRM zabývat jednou prioritní oblastí a doplňkově se může zabývat druhou .

1.4 Integrované plány rozvoje měst v ROP NUTS II Jihozápad

Města Plzeň a České Budějovice jsou zdrojem ekonomického růstu a inovací pro celý region a zajišťují klíčovými službami obsluhu celého území regionu a tato role by měla být systematicky rozvíjena. V regionu chybí dostatek připravených rozvojových ploch pro různá funkční využití, ale zároveň existuje i řada specifických problémů, které brání plnému využití potenciálu rozvojových center. Ve městech nad 50 000 obyvatel (Plzeň a České Budějovice) je předpokládána podpora prostřednictvím Integrovaných plánů rozvoje měst. Město, případně další partneři v rámci IPRM, mohou předkládat dílčí projekty zahrnuté do IPRM rovněž do jiných oblastí podpory a prioritních os ROP NUTS II Jihozápad (tedy nejen do oblastí podpory 2.1, v rámci prioritní osy 2, Integrované projekty rozvojových center) jako individuální projekty v rámci standardních výzev. Rozvojová centra regionu soudržnosti mají pro ekonomickou výkonnost a celkovou životní úroveň na území regionu zásadní význam, proto bude v rámci integrovaného přístupu posilována jejich konkurenceschopnost. Cílem priority je realizace intervencí formou rozsáhlejších projektů řešících problémy a priority dané lokality koncentrací finančních zdrojů na omezenou vybranou městskou zónu nebo tematický problém města. Integrovaný plán rozvoje města zahrnuje aktivity spolufinancované z ROP NUTS II Jihozápad a případně z jiných tematických operačních programů. Nicméně tyto důležité projekty spolufinancované z tematických operačních programů nejsou operativní součástí IPRM, ale dostanou během hodnocení příslušným Řídícím orgánem odpovídajícího operačního programu 10% bonifikaci v souladu s usnesením vlády ČR č. 883 ze dne 13. srpna 2007. Stanovená minimální výše podpory IPRM (10 mil. EUR) má přispět k dosažení definovaného cíle a zabránit rozměňování finanční podpory .

1.5 Definice základních pojmů

Pro jednodušší orientaci v problematice IPRM jsou definovány následující vybrané pojmy:

Cíl - cíl charakterizuje cílový stav, kterého by mělo být dosaženo realizací rozvojových aktivit IPRM v rámci dané tematické oblasti

Opatření - soubor aktivit, který rozvíjí specifický cíl IPRM a povede k jeho naplnění

Aktivita - činnost, která je součástí IPRM a je základem pro definování a realizaci jednotlivých dílčích projektů. Aktivita nemusí obsahovat konkrétní dílčí projekty z důvodu snadnějšího provedení případných budoucích změn v IPRM. IPRM může obsahovat dílčí projekty jen tehdy, pokud se jedná o projekty komplexní povahy a projekty, které jsou podstatou IPRM a pro jeho realizaci nezbytné.

Dílčí projekt - konkrétní individuální projekt, který vychází z aktivit IPRM. Je vyhotovován v předepsané formě a rozsahu dle požadavků příslušného operačního programu.

Projektový záměr – potenciální dílčí projekt, jehož zaměření a obsah je v souladu se strategií IPRM, ale v době dokončení prací na IPRM nebyl nebo nemohl být dopracován do podoby dílčího projektu

Řídící výbor IPRM - subjekt zapojený do řízení IPRM, založený městem v souladu s principem partnerství a se zastoupením zainteresovaných partnerů veřejné správy, podnikatelské sféry a neziskového sektoru

Pracovní skupina IPRM - subjekt zodpovědný za zpracování návrhů k věcné náplni IPRM

Předkladatel - předkladateli IPRM jsou města nad 50 000 obyvatel a Mladá Boleslav. Předkladatel předkládá IPRM ke schválení příslušnému Úřadu Regionální rady.

Příjemce - subjekt (město, jeho partner, subjekt vybraný výběrovým řízením), realizující dílčí projekt financovaný v rámci IPRM

2 Socioekonomická analýza

Hlavním smyslem analytické studie je podat přehled o základních rysech aktuálního socioekonomického stavu města a vyhodnotit klíčové bariéry rozvoje, růstu a konkurenceschopnosti ve městě Plzni. Analýza sociálně ekonomické situace pokrývá prioritní oblasti stanovené Metodickým pokynem MMR podle požadavků Instrukcí pro přípravu integrovaných plánů rozvoje města (verze 1.05). Jednotlivé složky jsou charakterizovány odděleně a logicky řazeny do kapitol.

Na situační analýzu navazuje SWOT analýza, která definuje silné a slabé stránky stavu města a rozvojové příležitosti a ohrožení města Plzně. Primárně vychází z výsledků situační analýzy. Situační analýza a závěrečná komentovaná SWOT analýza vytvářejí informační základnu pro další diskusi a úvahy o možnostech intervence.

V analytické části je kladen důraz na znalostní odvětví. Znalostní odvětví představují sofistikovaný terciér a kvartér, tedy služby založené na vyšším vzdělání (ukončené maturitní zkouškou a vyšší). Podle vymezení Českého úřadu statistického sem patří např. doprava, skladování a spoje; peněžnictví a pojišťovnictví; nemovitosti, služby pro podniky. Z oblasti veřejných služeb se mezi znalostní odvětví služeb řadí veřejná správa a sociální zabezpečení; vzdělávání a zdravotnictví, sociální péče a veterinární služby. Zejména lidský potenciál a jeho kvalita je důležitým činitelem při rozhodování zahraničních investorů o lokalizaci svých poboček.

Některé hodnocené oblasti jsou srovnávány s konkurenčními centry v České republice. Pro vymezení konkurenčních center v ČR byla vybrána krajská města v Česku s řádově 100 tis. obyvateli a Brno. Velikostní charakteristika sama o sobě není příliš vhodný ukazatel, ale napovídá o lokalizaci strategických služeb. Centra vyššího řádu s udávanou minimální velikostí jsou obvyklým cílem zahraničních investic na našem území, a tudíž největšími konkurenty pro město Plzeň. Požadavkům velikosti a nadregionálního významu odpovídají Liberec, Hradec Králové, Pardubice, České Budějovice a Ústí nad Labem. Jako hodnotově nejbližší vyšší regionální centrum („vzor“) bylo vybráno Brno. Vybrané ukazatele jsou porovnány s průměrnými hodnotami za Plzeňský kraj a Českou republiku, případně Prahou.

Při zpracování a vyhodnocování předností, rozvojových bariér a potřeb města a obyvatel je přihlíženo zejména k nadřazeným dokumentům jako je Program rozvoje města Plzně, Program rozvoje Plzeňského kraje a Program rozvoje cestovního ruchu Plzeňského kraje.

Jako základní zdroje a podklady pro tuto studii byly použity analýzy a koncepce zpracované převážně Útvarem koncepce a rozvoje města Plzně, Regionální rozvojovou agenturou Plzeňského kraje nebo externími konzultanty. Dokumenty byly aktualizovány dle potřeby nejčastěji údaji z Českého statistického úřadu, Ministerstva práce a sociálních věcí a dotazníkovým šetřením.

2.1 Základní charakteristika území

2.1.1 Geografické podmínky

Plzeňská kotlina představuje mělkou sníženinu charakteristickou soutokem řek. Zaříznutá údolí řek a potoků člení mírně zvlněný reliéf kotliny. Nejvýraznější niva se vyvinula podél Mže, ostatní údolí jsou úzká. Strmá zlomová linie od Radčic k Pecihrádku s pískovcovými skalními stěnami odděluje Plzeňskou kotlinu od Kaznějovské pahorkatiny. Výrazným tvarem upoutá hluboce zaříznuté údolí Berounky pod soutokem s Úslavou. Výškové dominanty na území města představují vrcholy Chlum (416 m n. m.), Homolka (373 m n. m.), Háje (436 m n. m.), Dubová Hora (406 m n. m.) a Val (435 m n. m.).

Nadmořská výška města Plzně

nejnižší bod 293 m n. m. (břeh Berounky u Bukovce)

nejvyšší bod 452 m n. m. (Červená skála pod Radyní)

centrum města 310 m n. m.

Město Plzeň, ležící v Plzeňské pánvi na rozmezí pohoří Šumavy, Českého lesa a Brdských lesů, má rozsáhlé a rozmanité přírodní zázemí a příjemné klimatické podmínky pro rekreaci a bydlení. Území města patří do klimatické oblasti mírně teplé s dlouhým a suchým létem, krátkými a mírně teplými přechodnými obdobími jara a podzimu a velmi suchou zimou s krátkým trváním sněhové pokrývky.

Území kraje patří převážně do povodí řeky Vltavy. Město leží na postupném soutoku Mže, Radbuzy, Úhlavy a Úslavy, jež společně vytváří Berounku. K rekreačnímu využití slouží soustava Boleveckých rybníků, na řece Radbuze se nachází vodní nádrž České údolí (109,2 ha). Nejbližší vzdálenost z Plzně k moři činí necelých 500 km, a to do Štětínského zálivu v Baltském moři nebo do Terstského zálivu v Jaderském moři. Město však nemá přímé spojení s mořem vnitrozemskou plavbou.

Z pohledu geografické polohy a s ní souvisejících dopravních vazeb má Plzeň velmi dobré postavení. Díky své výhodné poloze byla vždy křižovatkou obchodních cest směřující z Prahy do západní Evropy. Pružnost obchodu v současnosti umožňuje napojení na dálnici D5 směřující z Prahy do Německa. Paprskovitá síť mezinárodních silnic propojuje Plzeň z ostatními okresními městy Plzeňského a Karlovarského kraje. V roce 2006 vybudovaný dálniční obchvat odlehčuje zejména nákladní automobilové dopravě v samotném městě.

Výhodná poloha, přírodní podmínky a historický vývoj umožnili vyrůst Plzni ve 4. největší město České republiky a 2. největší město Česka (za dominantní Prahou). Plzeň je jádrem monocentrické aglomerace díky množství pracovních příležitostí a škol, jak středních odborných, tak vysokých. Spádová oblast západočeské metropole zahrnuje celé území kraje, mimo území severovýchodně od plzeňské aglomerace, kam dosahuje spádové území Prahy. Silná kooperace (dojíždka do zaměstnání, rekreace, migrace apod.) probíhá mezi Plzní a jejím nejbližším zázemím (okresy PJ, PS a RO).

Nadregionální význam města, silná atraktivita plzeňské aglomerace, odpovídající občansko-technická vybavenost spolu s hospodářskou politikou města se projevuje v přílivu zahraničních investic. Především zóna Městského industriálního parku Borská pole alokuje nejvíce zahraničních investic v celých západních Čechách. Nadnárodní firmy zde využívají aglomeračních výhod města a samy jsou impulsem pro rozvoj subdodavatelských podniků.

2.2 Urbanistická charakteristika města

2.2.1 Urbanistická kompozice

Zcela zásadním momentem v rozvoji města a utváření jeho základních kompozičních vazeb byl rozvoj dopravních systémů (silničních a železničních). Radiálně koncentrický systém původních tereziánských silnic, směřovaných na věž chrámu sv. Bartoloměje, a železničních tratí patří bezesporu mezi jedinečnosti urbanistické struktury města.

Nejdůležitější urbanistický, kompoziční a architektonický celek představuje historické jádro Plzně, prohlášené v roce 1989 městskou památkovou rezervací. To se stalo součástí tzv. centrální oblasti města, rozvinuté za bývalými městskými hradbami, respektive za sadovým prstencem založeným na jejich místě. Centrální oblast – vymezená na jihu železničním tělesem, na východě železnicí a tokem řeky Radbuzy, na severu tokem řeky Mže a na západě rozsáhlým průmyslovým areálem Škoda – je přirozeným centrem nejen celého města, ale i širší plzeňské aglomerace.

Dostředná struktura města s sebou nese synergické výhody z důvodu vysoké koncentrace aktivit ve vzájemné pěší docházkové vzdálenosti, což zvyšuje atraktivitu města jako celku – nabízí „uživatelsky přívětivé prostředí“. Nicméně přináší i nevýhody, především v podobě každodenní potřeby pohybu velké části obyvatel, čímž dochází k dopravní zátěži zvláště v centru města (situace se stává kritickou v oblasti dopravy v klidu). Tuto nevýhodu se sice snaží kompenzovat poměrně hustá a výkonná síť městské hromadné dopravy, ale to nestačí i díky zvyšujícímu podílu osobní automobilové dopravy. Z hlediska nabídky pracovních příležitostí, jako nejvýznamnějšího momentu generujícího vnitroměstský pohyb, nese město určité prvky asymetrie. Drtivá část nabídky se soustředí v centru města a v několika dynamicky se rozvíjejících zónách. Z těch je nejvýznamnější Městský industriální park Borská pole a navazující areál ŠKODA a.s., kdy oba postupně srůstají do jednoho celku, jednak díky probíhající revitalizaci a intenzivnímu opětovnému využívání celého areálu ŠKODA, ale především díky budování menších zón v nejbližším okolí obou areálů. Urbanistický význam této lokality ještě umocňuje postupně rozšiřovaný areál univerzitního kampusu, kde lze očekávat pohyb cca 20 tis. studentů. Podobným těžištěm ekonomických aktivit se zvolna stává (i když je zatím v podstatně ranějším stádiu) i areál Fakultní nemocnice Lochotín, kam jsou postupně přesouvány zdravotnické provozy tohoto v současnosti největšího zaměstnavatele ve službách v kontextu celého Plzeňského kraje. Možnost pro další využití synergického efektu nabízí i skutečnost relativní blízkosti budov Lékařské fakulty Univerzity Karlovy Praha v Plzni a plánovaná výstavba kampusu této fakulty.

Na plochých terénních hřbetech a říčních terasách, oddělených poměrně mělkými a širokými říčními údolími, se při původních císařských, radiálně směřovaných silnicích rozvinula zástavba jednotlivých městských částí. Tak vznikla předměstí Petrohrad, Slovany, Bory, Jižní Předměstí a Doubravka. Obdobně ve vazbě na radiální komunikace, ale v jiné terénní konfiguraci, jsou koncipovány i nově vzniklé městské části, mezi které patří sídliště Přední a Zadní Skvrňany a zejména rozsáhlý monofunkční obytný satelit Severního Předměstí. Na okraji Plzně leží poměrně pravidelný, ale přetržitý prstenec původních samostatných vesnic, dříve převážně svébytných celků, dnes na městě závislých obytných satelitů (Radobyčice, Litice, Valcha, Lhota, Radčice, Malesice apod.). Jako problematická se často jeví vazba původní tzv. „staré“ venkovské zástavby a nově realizovaných rodinných domů. Na občanské vybavenosti těchto částí města mimo centrální oblast je rovněž patrný výrazný koncentrický charakter města. Instituce a zařízení celoměstského významu jsou převážně umístěny v centru. Z hlediska kvality (především pěšího) napojení na centrální oblast pak pro jednotlivé čtvrti existují značné rozdíly, což ve svém důsledku ústí v místně rozdílný přístup k některým typům služeb vyššího řádu.

Charakteristický kompoziční prvek Plzně tvoří čtyři řeky s postupnými soutoky. Za prostorotvorné nepovažujeme jen vlastní vodní toky, ale také celé údolní nivy, které si v převážné míře uchovaly přírodní charakter a jsou respektovány územním plánem města. Mimořádně významný kompoziční prvek představují rozsáhlé vodní plochy – na severu ojedinělá soustava Boleveckých rybníků sloužících k rekreaci, na jihu pak vodní nádrž České údolí, která na své využití z důvodu nízké kvality vody v nádrži ještě čeká. Zásadní roli hrají zelené aleje, a to jak ve volné krajině („Kilometrovka“, Lochotínská ulice, silnice do Radčic), tak v podobě bulvárů, respektive často pouze jejich zbytků (Francouzská třída, Koterovská, Klatovská třída). Obdobné postavení v obrazu Plzně mají i další přírodní prvky, například Lochotínský park nebo okolí „Zámečku“.

Kompozice města je kromě výše uvedených přírodních akcentů umocněna dominantními stavbami. Nejvýraznější z nich, chrám sv. Bartoloměje, svou hmotou ovládá náměstí a celé historické jádro a jeho věž určuje nezaměnitelnou siluetu Plzně.

Město se z urbanistického hlediska člení do šesti sektorů – Centrální oblast města, Východní Předměstí, Jižní Předměstí, Doubravka, Skvrňany a Severní Předměstí (obr 1).

Těžiště představuje sektor I. Centrální oblast. Jde o území s převahou obslužných funkcí pro obyvatelstvo celého města i regionu. Oblast disponuje pestrými nabídkou obchodů, služeb a administrativy, jsou zde situovány církevní a kulturní stavby. Obytná funkce plní funkci doplňkovou, město má ale snahu o její posílení a využití potenciálu atraktivního místa pro kvalitní bydlení. Vlastní zástavba je převážně historická – z období středověku a z přelomu 19. a 20. století s menším podílem mladších, většinou nebytových objektů. Součástí sektoru tvoří historický areál plzeňských pivovarů, jediný významný výrobní komplex této oblasti.

Městský sektor II. Východní Předměstí můžeme charakterizovat převážně jako obytný se zastoupením všech typů tohoto druhu zástavby. Najdeme zde činžovní domy z přelomu 19. a 20. století, sídlištní celky z období 50. a 60. let 20. století i čtvrti rodinných domů. Jeho součástí tvoří také výrobní plochy při Lobežské ulici a rozlehlé průmyslové území podél Koterovské.

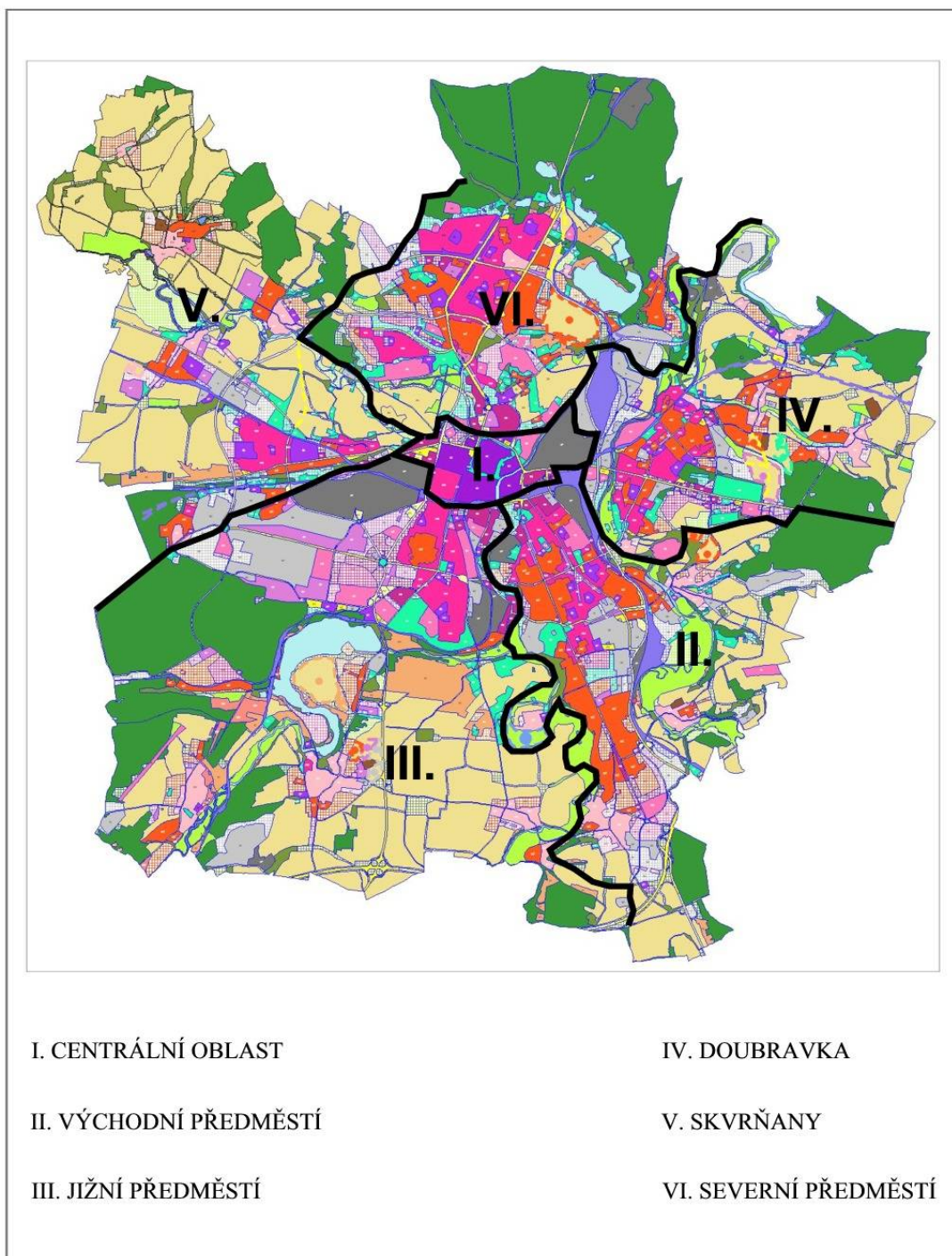
Ve III. sektoru Jižní Předměstí se nalézají především bytové domy z období 19. a 20. století. Novější obytný soubor z 60. a 70. let 20. století představuje panelové sídliště Bory. Zcela výjimečnou kvalitu vykazuje urbanistická oblast Bezovky s honosnými vilami ve velkoryse koncipovaných zahradách. Uliční síť se stromovými alejemi podtrhuje ráz lokality. Součástí sektoru jsou veřejné prostory sloužící pro rekreaci obyvatel celého města – Borský park a vodní nádrž České údolí. Nachází se zde také areál Škoda, dnes transformovaný do podoby odpovídající současným požadavkům, a další průmyslové plochy situované rovněž při Domažlické směrem k Nové Hospodě. Městský industriální park Plzeň Borská pole představuje zdařilou změnu vojenského prostoru na moderní průmyslovou zónu. Význam podtrhuje areál Západočeské univerzity v Plzni, připravovaný Plzeňský vědecko technologický park a lokality pro strategické služby.

IV. sektor Doubravka charakterizuje prolínání starší zástavby bytových a rodinných domů s novějšími soubory panelových sídlišť z období 60. a 70. let 20. století. Funkční vyváženost sektoru je na jedné straně dána poměrně vysokým podílem průmyslových ploch při Jateční a Hřbitovní a na straně druhé lokalizací velkých obchodních center podél Rokycanské. Doubravka má kvalitní krajinné zázemí příměstských rekreačních prostorů Chlumu a Zábělé. Plošně nejmenším je městský sektor V. Skvrňany. Rozhodující počet obyvatel žije v panelové zástavbě z konce 60. a počátku 70. let 20. století s typickou vysokou hustotou, fádností architektonického výrazu a monofunkčností. Součástí sektoru tvoří i lokality rodinných domů ve Slovanském údolí a v původních samostatných vesnicích Křimice a Radčice.

Poslední sektor VI. Severní Předměstí představuje počtem obyvatel největší obytný komplex města se všemi jeho neduhy – vysokou hustotou obyvatelstva, monotónním prostředím panelových sídlišť, nedostatkem parkovacích míst, nekvalitní špatně udržovanou zelení, nedostatkem pracovních příležitostí atd. Specifické zóny tvoří obytné čtvrti Bílá Hora, Košutka, původní vesnice Bolevec s převahou rodinných domů a honosné vily historické části Lochotína. Svojí kvalitou a genius loci má čtvrť Roudná, která zaujímá pozici historického satelitu městského centra. Zónami regionálního významu jsou Zoologická a botanická zahrada města Plzně a areál Fakultní nemocnice. Městský význam pro rekreaci skýtá soustava Boleveckých rybníků a rekreačních lesů, stejně jako údolí řeky Mže².

² Zpráva o stavu města, 2007

Obr 1: Územní členění města

Zdroj: UKRMP

2.2.2 Další územní rozvoj města

Současná urbanistická koncepce vyjádřená v zásadách Územního plánu města Plzně chápe město jako jeden systém.

Ve městě neexistují rozsáhlejší lokality, kde by se koncentrovala kriminalita nebo (byť i potenciálně) vznikaly oblasti sociálního vyloučení. Z tohoto hlediska jde na území města spíše o jednotlivé domy. Výzvou pro změnu v nejbližší budoucnosti je spíše nedostatečná kvalita částí města s nejvyšším rozvojovým potenciálem, která jsou nejvíce posuzována při hodnocení města z hlediska jeho atraktivity pro život, podnikání nebo návštěvu za zábavou a zážitky. A to ať už jde o centrální oblast nebo území s vysokou koncentrací pracovních příležitostí (Borská pole, areál LF UK). Vedle toho je klíčovým úkolem posilovat (především pěší) napojení centra na ostatní části města.

Rozvojové plochy jsou definovány na základě strategických potřeb a lokalizovány podle možností města jako celku. Regenerační procesy se neomezují pouze na centrum, ale zasahují obytné zóny i v ostatních částech Plzně. Pozornost je věnována neutralizaci negativních střetů tradiční výroby s dalšími městskými funkcemi. V nezastavěných územích vystupuje stále více do popředí nutnost ochrany a kvalitnějšího využití pro rekreační účely údolního systému řek. Zcela zásadní význam mají veřejné zelené plochy, lesní komplexy a vodní plochy.

Mnohá z tzv. rozvojových území byla již v průběhu deseti let platnosti územního plánu zčásti nebo zcela naplněna. Jako příklad lze uvést plochy pro bydlení v Černicích a na Sylvánu, komerční plochy při Rokycanské a v Černicích nebo výrobní plochy na Borských polích. V současné době mají největší potenciál pro další územní rozvoj města Švabiny, Vinice-sever a Valcha (určené pro bydlení) a lokality Zelený trojúhelník – jih a sever (pro bydlení, administrativu a investice v oblasti výzkumu, vývoje a inovativního podnikání), respektive posilující území v okolí fakultní nemocnice na Lochotíně.

2.2.3 Shrnutí urbanistické struktury

- Radiálně koncentrický charakter města Plzně přináší velkou dopravní zátěž především v centru.
- Nejdůležitější v urbanistické struktuře je centrální oblasti tvořená historickým jádrem a sadovým prstencem.
- Plzeňská předměstí charakterizuje polyfunkční urbanistická struktura, monofunkční jsou pouze Severní Předměstí, Borská pole a Skvrňany.
- Unikátním urbanistickým prvkem jsou řeky a vodní plochy.
- Nedostatečná kvalita částí města s nejvyšším rozvojovým potenciálem je výzvou do budoucnosti.

2.3 Obyvatelstvo

2.3.1 Populační vývoj a struktura obyvatelstva

Vývoj počtu obyvatel Plzně měl od poloviny 19. století stoupající tendenci. Rozvoj průmyslu, technické infrastruktury a dopravy umožnily Plzni stát se na konci 19. století průmyslovým centrem prvního řádu. Znatelnější úbytek obyvatel zapříčinila druhá světová válka a následný politický vývoj. Úbytek 6,5 tisíce obyvatel mezi lety 1931 a 1951 je přičítán spíše na vrub odsunu německého obyvatelstva (v roce 1931 bylo ve městě 6 % obyvatel německé národnosti) než válečným ztrátám. V následném období industrializace bylo obyvatelstvo rychle nahrazeno a vysoký celkový přírůstek trval až do 90. let. Změny napříč celou společností po roce 1990 se odrazily ve změnách přirozeného a mechanického pohybu obyvatelstva. Do roku 2004 obyvatelstvo ve městě ubývalo, poslední léta stagnuje. V roce 1996 poklesl počet obyvatel pod úroveň roku 1980, tj. asi 170 tis. obyvatel, v současnosti (k 1.1.2007) má Plzeň 163 392 obyvatel, což odpovídá stavu 2. poloviny 70 let³.

Tab 1: Počet obyvatel v Plzni mezi lety 1997 – 2006, základní věkové kategorie (stav k 31.12.)

Věk	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
	Absolutně									
Celkem	169 391	168 422	167 534	166 759	164 336	163 791	164 180	162 627	162 759	163 392
Předproduktivní	26 158	25 221	24 398	23 586	22 703	22 263	21 793	21 257	20 966	20 781
Produktivní	106 605	106 695	106 519	106 393	104 701	104 447	106 718	104 685	104 273	104 060
Poproduktivní	36 628	36 507	36 617	36 780	36 932	37 081	35 669	36 685	37 520	38 551
	Relativně									
Předproduktivní	15,4	15	14,6	14,1	13,8	13,6	13,3	13,1	12,9	12,7
Produktivní	62,9	63,3	63,6	63,8	63,7	63,8	65	64,4	64,1	63,7
Poproduktivní	21,6	21,7	21,9	22,1	22,5	22,4	21,7	22,5	23	23,6

Zdroj: Analýza lidských zdrojů pro znalostní odvětví služeb v Plzni, ČSÚ

Rozložení obyvatel podle věku charakterizuje populaci demograficky mírně starší s vyšším potenciálem stárnutí než je struktura za Česko jako celek. Dětská složka populace (0-14 let) se podílí na obyvatelstvu pouze necelými 13 %, obyvatelstvo v produktivním věku (15–59) 63,7 % a osoby ve věku 60 a více let 23,6 %. Absolutní hodnoty obyvatel v poproduktivním věku vzrostly mezi roky 1990 a 2006 o více než 7 % a to i přes zmenšující se celkovou populační velikost města Plzně. Stárnutí populace nejlépe vystihuje index stáří (porovnává obyvatele 60+/0-14 let věku), který v roce 2006 dosáhl hodnoty 1,85. S tím souvisí i zvýšení průměrného věku v tomto období o pět let (v ČR o čtyři roky).

³ ČSÚ

Tab 2: Vývoj počtu obyvatel, porodnosti a přirozeného přírůstku ve vybraných městech

Okres/ kraj	Střední stav. obyvatel			Hrubá míra porodnosti			Přirozený přírůstek/úbytek		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
PM	163 207	162 659	163 019	9,22	10,29	10,50	-307	-48	-87
BM	368 296	366 904	366 384	9,78	10,65	11,07	-383	-104	223
ČB	179 248	180 036	181 315	9,60	9,95	10,40	27	59	140
LI	158 470	158 980	160 354	10,32	10,11	10,83	73	-11	182
HK	159 010	159 364	159 693	9,31	9,73	10,06	-156	-80	-13
PU	159 881	160 224	161 639	9,24	9,18	10,13	-120	-183	-57
UL	117 502	118 183	119 104	11,06	11,77	11,52	77	145	217
PLK	549 216	550 371	552 898	9,19	9,89	10,50	-953	-401	-115
CR	10 213 500	10 235 365	10 268 607	9,56	9,99	10,31	-9513	-5727	1390

* hrubá míra porodnosti = počet živě narozených dětí/ 1000 obyvatel středního stavu

Porodnost v Plzni měřená počtem narozených poklesla v období mezi roky 1990 a 2006 o 16 %. Počet živě narozených neustále klesal, a to do roku 1997, kdy se narodilo méně než 1300 dětí. Od roku 1998 opět počty živě narozených pomalu stoupají až k 1 711 (2006). Ve srovnání s vybranými konkurenčními městy se v hrubé míře porodnosti Plzeň v roce 2006 dostala na 4. místo, v rámci republiky vyznívá současná hodnota mírně nadprůměrně. Uvedené hodnoty je nutné brát s rezervou, jelikož jsou ovlivněny měnící se věkovou strukturou žen.

Vývoj počtu zemřelých se mezi lety 1990 a 2006 snížil na celém území republiky o celou jednu šestinu, v Plzni dokonce o jednu pětinu (z 2 252 roku 1990 na 1 798 roku 2006). Protože se ale snížil celkový počet obyvatel (ze 175 tis. na 163 tis.), činil pokles úmrtnosti vyjádřený prostřednictvím hrubé míry jen 15 %. Hrubá míra úmrtnosti v současnosti představuje 11,03 zemřelých/1 000 obyv. (12,6 v roce 1990).

Z uvedené charakteristiky natality a mortality vyplývá pro Plzeň přirozený úbytek obyvatel (pro rok 2006 je to –87 obyvatel) . Ve srovnání s vybranými městy se za poslední tři roky Plzeň udržuje v bilanci na posledních místech, ale její přirozený úbytek se snižuje.

Výhledové prognózy předpokládají pokračování procesu stárnutí populace, tedy zvyšování počtu osob ve věku 60 a více. Jednak se do poproduktivního věku budou dostávat početně silné ročníky, současně se předpokládá další prodlužování délky života člověka. Podíl seniorů by se tak kolem roku 2020 měl pohybovat kolem 30 %. Pokles počtu obyvatel v předproduktivním věku se v nejbližších letech zmírní a stabilizuje na úrovni zhruba 20 tis. osob. Opětovný pokles stavu této složky se předpokládá po roce 2015, kdy začnou do věku vhodného k založení rodiny vstupovat početně slabé ročníky devadesátých let. Nadále bude docházet ke snižování populace města přirozenou měnou.

2.3.2 Vnitrostátní migrace

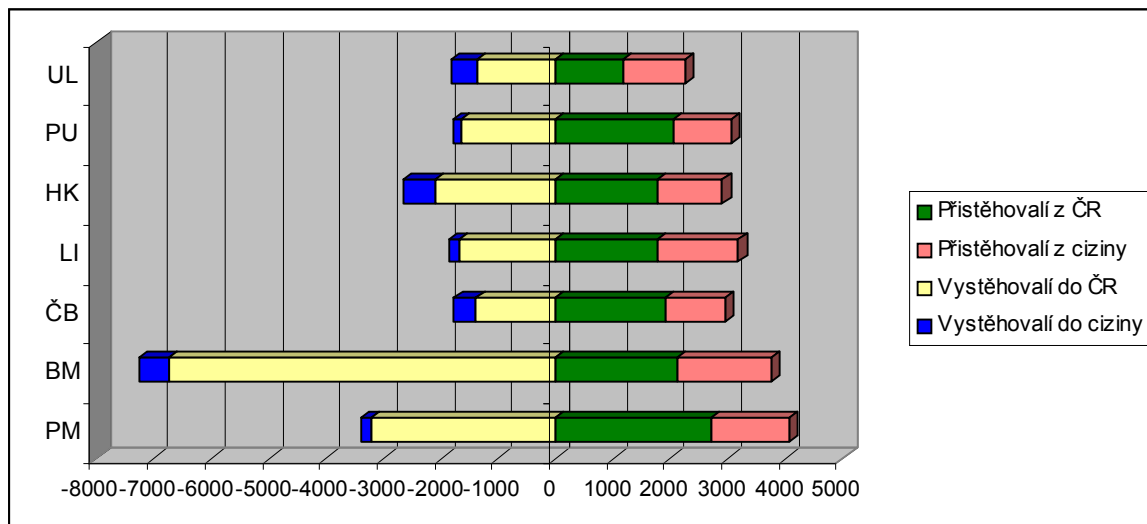
Na růst populace v Plzni měl v minulosti významný vliv vysoký migrační přírůstek. Zdrojovými oblastmi migrantů bylo tradičně zázemí města, okresy Plzeň-jih, Plzeň sever a Rokycany. V průběhu devadesátých let docházelo ke snížení počtu osob stěhující se do Plzně a k obrácení směru migrace z města do obcí v jeho zázemí. Od poloviny devadesátých let město trvale ztrácí obyvatelstvo stěhováním ve prospěch okresů Plzeň-jih a Plzeň-sever.

Migrační ztráta Plzně (zahrnující migrační saldo vnitřní i zahraniční migrace) dosáhla od devadesátých let do současnosti výše 4,6 tis. osob. Ztrátu dalších 4,1 tis. obyvatel města

způsobil úbytek obyvatel přirozenou měnou (počet zemřelých převyšoval počet narozených)⁴.

Ve srovnání s konkurenčními městy je záporná vnitrozemská migrace mimo Plzeň také v Brně, Hradci Králové a Ústí nad Labem tzn. převažují vystěhovalí nad přistěhovalými. Z Plzně se v roce 2006 vystěhovalo 3 207 obyvatel a přistěhovalo 2 717 tj. o úbytek o 490 lidí (viz obr č. 2).

Obr 2: Vnitřní a zahraniční migrace vybraných okresů v roce 2006

Zdroj: ČSÚ

Z hlediska vzdělanostní struktury se nejvíce stěhují vysokoškolsky vzdělaní, a to jak mezi Prahou a Plzní, tak směrem do zázemí města. Saldo stěhování vysokoškolsky vzdělaných osob od počátku 90. let v Plzni je stále záporné (300 vystěhovalých vs. 195 přistěhovalých v roce 2004). Zázemí si vybírají především obyvatelé středního věku a rodiny s dětmi. Lze předpokládat, že tito migranti zůstávají zaměstnaní v Plzni a jejich vazby na město jsou silnější, než u původních obyvatel těchto obcí. Do Plzně se vysokoškoláci stěhují zejména z velkých měst České republiky (Klatovy, Brno, Rokycany, Karlovy Vary, Strakonice). Do obcí vzdálenějších od Plzně se ve větší míře stěhují obyvatelé s nižším stupněm vzdělání (vyučení, základní vzdělání), kteří snáze naleznou zaměstnání i v místě nového bydliště. Nejčastěji stěhující se obyvatelé jsou ve věku 15–29 let u nichž převládá stěhování směrem do Plzně nad odstředivou migrací.

2.3.3 Zahraniční migrace

Jak už bylo naznačeno v kapitole pojednávající o přirozené měně a vnitřní migraci obyvatelstva, populace v Plzni stagnuje. Pozvolna se zvyšující celkový stav obyvatel má na svědomí migrace zahraniční. Kromě podílu na vyrovnávání populačního deficitu jsou cizinci nezanedbatelným zdrojem pracovní síly.

Plzeň dosahuje v rámci konkurenčních měst 1. místo v podílu zaměstnaných cizinců na ekonomicky aktivní. Podíl cizinců je tak vysoký, že v republikovém srovnání se Plzeň umístila na 3. místě (9 498 zaměstnaných cizinců k 31. 12. 2006)⁵. Před ní je pouze Mladá Boleslav a

⁴ Kopecký, M. (2005): Migrační vztahy Plzně s okolními obcemi. Analýza migrace období let 1999–2004. Útvar koncepce a rozvoje města Plzně.

⁵ MPSV

hlavní město Praha, která je pro cizince velmi atraktivní. Nejčastějším důvodem migrace mezi Plzní a zahraničím jsou pracovní důvody (cca 60 % přistěhovalých, 53 % vystěhovalých), druhým častým důvodem migrace z ciziny do Plzně je následování rodinného příslušníka (20 %).

V Plzni žije v současnosti kolem 8 500 cizinců⁶ (31.10.2007), což představuje 5,2 % populace. Oproti loňskému roku se stav zvýšil o 2500 osob. V numerickém srovnání je třeba přihlídnout k přilehlým okresům Plzeň-jih a Plzeň-sever, kde žije dalších 2200 cizinců. Zahraniční migranti preferují plzeňské venkovské okresy z důvodu nižších bytových nákladů, ale velká část z nich dojíždí za prací do Plzně. V Plzni proto pracuje více cizinců (9 498 k 31.12.2006)⁷, než jich zde dlouhodobě bydlí. Podle země původu dominují Ukrajinci (40 % cizinců), dále občané Vietnamu (20 % cizinců) a třetí nejpočetnější národnosti jsou Slováci (15 %).

Tab 3: Počty cizinců a jejich zaměstnanost ve vybraných okresech

Okres	Celkový počet cizinců			Podíl cizinců na populaci	Celková zaměstnanost cizinců		Podíl cizinců na prac. síle (%)
	2005	2006	2007		2005	2006	
PM	5 350	6 043	8492	5,2	8161	9498	10,2
BM	12 362	14 734	24 095	6,6	11 029	14 823	7,3
ČB	3 075	3 932	4 689	2,6	2 709	3 069	3,3
LB	5 514	6 397	7 316	4,5	5 120	5 991	6,7
HK	3 698	4 166	4 932	3,1	2 754	3 548	4,1
PU	2 311	3 123	4 309	2,7	5 120	5 524	6,4
UL	4 111	4 415	4 968	4,2	1 912	1 947	3,2
PLK	13 183	15 482	20 301	3,7	15 185	17 207	5,7
ČR	278 312	321 456	384 685	3,7	218 982	250 797	4,6

Zdroj: ČSU, MPSV

Dominantní zaměstnavatelé zahraničních pracovníků se nacházejí především v zóně MIP Borská pole. Z analýzy⁸ hodnotící MIP plyne, že necelá třetina firem má mezi svými zaměstnanci zahraniční pracovníky. Stejný počet firem zaměstnává cizince na nekvalifikovaných pozicích nebo pozicích s nízkou kvalifikací. S rostoucí úrovní pozic se počet cizinců snižuje až na necelých 18 % v top managementu.

Nejvíce osob, kteří nejsou občany České republiky zaměstnává Panasonic AVC Network Czech, a to kolem 60 %. Druhým nejvýznamnějším zaměstnavatelem zahraničních pracovníků je Fuji Koyo. Rozdíl mezi oběma japonskými firmami je v pozici, na níž je rozhodující podíl cizinců zaměstnán: v Panasonicu jsou tyto pracovníci výlučně na pozicích s nízkou kvalifikací, ve Fuji Koyo se uplatňují i na středních pozicích (20,57 % zaměstnanců středního managementu je ze zahraničí). U ostatních firem MIP Borská pole jsou cizinci zaměstnáni v minimálních počtech.

Věková struktura cizinců v celé ČR se odlišuje od domácího obyvatelstva. Je mezi nimi málo dětí a starých osob, výrazně převažují osoby v produktivním věku. Největší podíl žen je ve věku 25–29 let, naopak muži-cizinci jsou nejvíce koncentrováni do věkové skupiny 35–39 let. Příznivá věková struktura cizinců se nijak výrazně neprojevuje na jejich reprodukčním chování. Příspěvek narozených cizinců vůči celkovému počtu narozených je velmi malý (asi 1,4 %). Největší podíl, tedy zhruba 1/3 narozených cizinců, připadá na skupinu vietnamských imigrantů, na druhém místě jsou imigranti z Ukrajiny, patrný nárůst je i u imigrantů z Ruska.

⁶ MVCR

⁷ MPSV

⁸ Hodnocení dopadů městského industriálního parku Borská pole na hospodářský rozvoj města Plzně. Útvar koncepce a rozvoje města Plzně a Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje. 2007

Ve věkové struktuře i v reprodukčním chování se odráží převažující ekonomický účel pobytu⁹.

2.3.4 Shrnutí lidských zdrojů v Plzni

- Obyvatelstvo v Plzni se vyznačuje nepříznivou věkovou strukturou s vyšším potenciálem stárnutí než je úroveň ČR.
- V rámci srovnávaných měst má nejhorší vývoj přirozené měny, který se v současnosti zlepšuje.
- Na záporné bilanci vnitřní migrace nese velký díl Praha a zázemí Plzně (suburbanizace).
- Z hlediska vzdělaností struktury vnitřní migrace převažují vysokoškolsky vzdělaní lidé
- Celkové populační ztráty doplňují zahraniční migranti, kteří tvoří vysoký podíl na pracovní síle města.
- Ve věkové struktuře a reprodukčním chování cizinců se odráží ekonomický účel pobytu.

⁹ Ženíšková, L.: Cizinci v Plzeňském kraji In: Monitor – čtvrtletník o lidech a práci v Plzeňském kraji č. 2/2006

2.4 Kvalita lidských zdrojů a trh práce

K vyjádření kvality lidského potenciálu byly využity informace o ekonomicky aktivních zaměstnaných ve znalostních odvětvích. Vymezení znalostních odvětvích bylo převzato z Analýzy lidských zdrojů pro znalostní odvětví služeb v Plzni. Jako znalostní odvětví bylo definováno 6 z 15 odvětví ekonomické činnosti dle klasifikace OKEČ, které jsou založeny na využití vysoce kvalifikovaných pracovních sil a využití jejich specifických znalostí.

2.4.1 Struktura obyvatel podle ekonomické aktivity

V rámci trvale bydlících obyvatel Plzně (165 259) bylo při SLDB v roce 2001 téměř 53 % (87 065) ekonomicky aktivních. Ve vztahu k počtu obyvatel v produktivním věku 15–59 let to bylo 80,3 %. Jako zaměstnanci bylo evidováno 68 124 ekonomicky aktivních. Ekonomická struktura obyvatel a její vývoj ve vybraných městech jsou vyjádřeny pomocí ekonomicky zaměstnaných v terciéru (tab. č. 4). Výchozí stav v roce 1991 je ovlivněn hierarchickým postavením měst utvořením v roce 1960. Město Plzeň díky své silné průmyslové tradici se drží konstantně až na 5. pozici. Lépe jsou na tom např. i Pardubice a Liberec, přestože obě ztratila na určitý čas statut krajského města.

Tab 4: Změna ekonomické struktury (1991 a 2001)

Město	Index ekon. akt. 2001/1991	Podíl ekonomicky aktivních v terciéru					
		1991	2001	index změny*	Pořadí		
					1991	2001	index
PM	93	48,6	58,5	111,9	5.	5.	5.
BM	95,4	52	63,6	116,9	2.	1.	2.
ČB	95,4	53,6	60,7	108	1.	3.	6.
LB	95,5	44,2	52,8	114,1	7.	7.	4.
HK	92,6	50,4	62,3	114,5	4.	2.	3.
PU	91	45,9	59,1	117,2	6.	4.	1.
UL	93,5	51,6	57,3	103,9	3.	6.	7.
PLK	97,1	39,7	47	114,9	-	-	-
ČR	96,9	40,4	50,3	120,7	-	-	-

Zdroj: Analýza lidských zdrojů pro znalostní odvětví služeb v Plzni

Ani ekonomická aktivita ve znalostních odvětvích, indikátoru kvality lidských zdrojů, nevyznívá pro Plzeň příznivě. Ve znalostních odvětvích pracovalo 37,2 % ekonomicky aktivních (32 350), přičemž nejvíce v rámci znalostních odvětví je zaměstnáno v dopravě, skladování a spojích, nejméně v oblasti finančních služeb. V celkovém zastoupení znalostních odvětví služeb v ekonomické struktuře se Plzeň nachází na 6. místě, dokonce až za Pardubicemi, které se krajským městem staly až v roce 2000. Také při podrobnějším pohledu na jednotlivá odvětví řazená podle jejich podílu na znalostních odvětvích služeb je patrné nepříliš uspokojivé rozložení zaměstnanosti ve znalostních odvětvích. Město se většinou umístilo ve druhé polovině (na 5. popř. 6. místě). V oblasti komerčních služeb je Plzeň lepší pouze v dopravě a telekomunikacích, kde se jen menší část zaměstnaných věnuje skutečně znalostním odvětvím.¹⁰

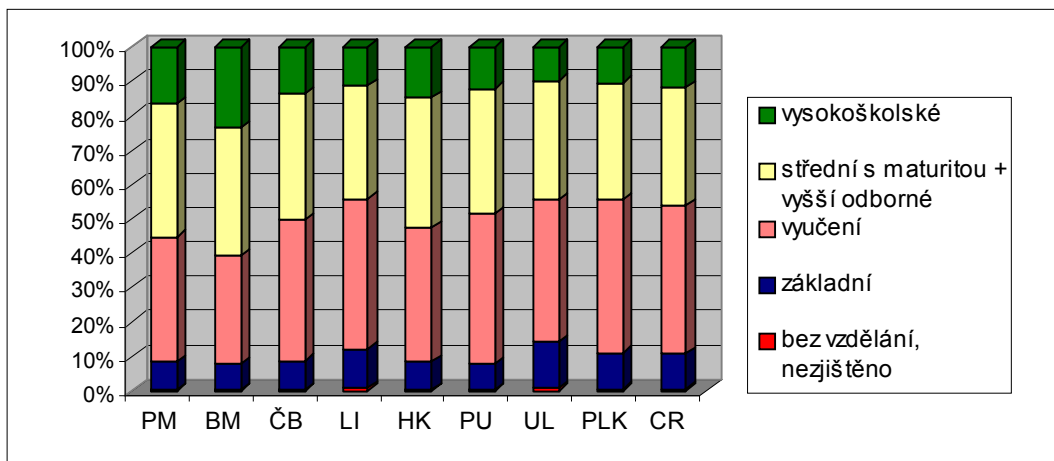
2.4.2 Vzdělanostní struktura ekonomicky aktivních

Vzdělanost obyvatelstva okresu Plzeň-město a konkurenčních okresů je porovnávána ve čtyřech základních kategoriích (obr. č. 3). V České republice jsou ekonomicky aktivní

¹⁰ Analýza lidských zdrojů pro znalostní odvětví služeb v Plzni

v průměru nejvíce vyučení (45 %), středoškolské vzdělání má téměř 34% a vysokoškolské skoro 16,5 %. Vzdělanostní struktura ekonomicky aktivních v Plzni je ve srovnání s průměrem ČR nadprůměrná, v komparaci s konkurenčními městy jsou vzdělanější pouze občané v Brně. V Plzni má nejvíce ekonomicky aktivních obyvatel středoškolské případně vyšší odborné vzdělání (téměř 39 %), vysokoškolsky vzdělaných je 16,4 %. Data o vzdělání ekonomicky aktivních jsou za okresy, proto výsledky zcela neodpovídají vzdělanostní struktuře vybraných měst.

Obr 3: Vzdělanostní struktura ekonomicky aktivních v roce 2001 ve vybraných okresech

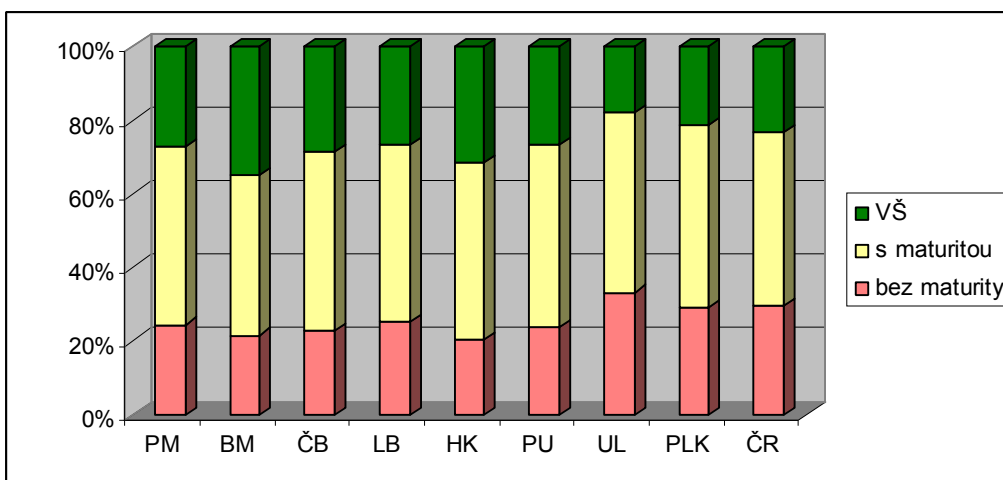

Zdroj: ČSÚ

Vzdělanostní struktura obyvatel ve znalostních odvětvích se odlišuje od ostatních odvětví. Ve znalostních odvětvích má v Plzni základní nebo nižší střední vzdělání (bez maturity) jen 25 % osob. Pouze středoškolské vzdělání s maturitou má téměř polovina osob pracujících ve znalostních odvětvích služeb. Podle odvětví zaměstnává největší podíl osob jen s maturitou i souhrnně s maturitou a s VŠ oblast peněžnictví a pojišťovnictví.

Pokud zaměstnanost s vyšší kvalifikací (alespoň s maturitou) ve znalostních odvětvích porovnáme s vybranými městy, nevycházejí výsledky pro Plzeň příznivě. Plzeň se v této oblasti umístila až na 5. místě před Libercem a Ústím nad Labem. V zastoupení vysokoškolsky vzdělaných má město mírně lepší postavení – 4. místo, za Brnem, Hradcem Králové a Českými Budějovicemi.

Obr 4: Vzdělanost ve znalostních odvětvích služeb (2001)

Zdroj: Analýza lidských zdrojů pro znalostní odvětví služeb v Plzni

2.4.3 Pracovní uplatnění

Nejčastěji používaný ukazatel trhu práce je míra nezaměstnanosti. V případě Plzně kolísá míra nezaměstnanosti v průběhu roku až o 30 %, lze proto srovnávat jen hodnoty ke stejnému datu. V rámci srovnávaných měst má Plzeň poměrně příznivý vývoj a hodnotu míry nezaměstnanosti. V polovině roku 2007 dosahovala míra nezaměstnanosti v Plzni 4,31 %, tj. 4. místo mezi vybranými městy. Lépe na tom jsou České Budějovice, Pardubice a Hradec Králové. V porovnání s mírou nezaměstnanosti v Plzeňském kraji drží poslední dva roky Plzeň o 7 % pod hodnotami kraje (viz tab. č. 5). Celkově se snižující míra nezaměstnanosti odpovídá dobré ekonomické situaci Plzně vyplývající z geografické polohy města při hlavním dopravním koridoru z Prahy do Německa a podpoření aktivitami v ekonomické oblasti (vybudování industriálního parku Borská pole). Vývoj míry nezaměstnanosti zobrazuje detailně následující tabulka.

Tab 5: Vývoj míry nezaměstnanosti ve vybraných městech (2001–2007)

k 30.6.	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Plzeň	7,00	7,20	7,40	7,50	5,90	5,10	4,31
Brno	7,90	9,20	10,60	11,00	9,40	8,40	6,71
České Budějovice	4,20	4,20	4,20	4,40	3,90	3,90	3,51
Liberec	5,30	7,40	8,20	8,30	7,10	6,50	6,51
Hradec Králové	5,20	5,20	5,40	5,80	5,50	4,70	4,10
Pardubice	5,00	5,10	5,60	6,30	6,00	5,40	3,73
Ústí nad Labem	14,00	15,00	15,00	14,50	13,00	12,60	12,14
Plzeňský kraj	5,80	6,20	6,90	7,20	6,20	5,50	4,67
Česká republika	8,10	8,70	9,50	9,90	8,60	7,70	6,29

Zdroj: Analýza lidských zdrojů pro znalostní odvětví služeb v Plzni, ČSÚ

Další ukazatel trhu práce je počet volných pracovních míst na 100 uchazečů o zaměstnání. Na rozdíl od míry nezaměstnanosti vystihuje počet volných míst lépe situaci na straně nabídky a tak lépe vyjadřuje ekonomickou situaci. Zatímco v roce 1999 byla Plzeň mezi sedmi srovnávanými městy na 4.–6. místě (s Pardubicemi a Brnem), v roce 2007 je Plzeň s výrazným odstupem na 1. místě s hodnotou více než trojnásobně lepší než je průměr republiky. Ukazatel 5 volných pracovních míst na 4 uchazeče o zaměstnání znamená, že velká část uchazečů, kteří mají skutečný zájem o práci, si pracovní místo může najít. Na 2. místě následují Pardubice se 100 volnými pracovními místy. V Plzeňském kraji dosahuje hodnota volných pracovních míst 42 na 100 uchazečů o zaměstnání.

V souvislosti s převisem volných pracovních míst je nezbytné upozornit na nesoulad mezi strukturou pracovních míst a vzdělaností uchazečů o práci resp. trhu práce a vzdělávací soustavou. Největší zaměstnavatelé v Plzni poptávají pracovní sílu především na úrovni vyučených, ač je v Plzni v poměru nejvíce vzdělaných s vyšší kvalifikací. Druhou dimenzi nerovnováhy tvoří nepružnost školského systému produkující absolventy v nepoptávaných oborech.

Tab 6: Volná pracovní místa na 100 uchazečů o zaměstnání (1999-2007)

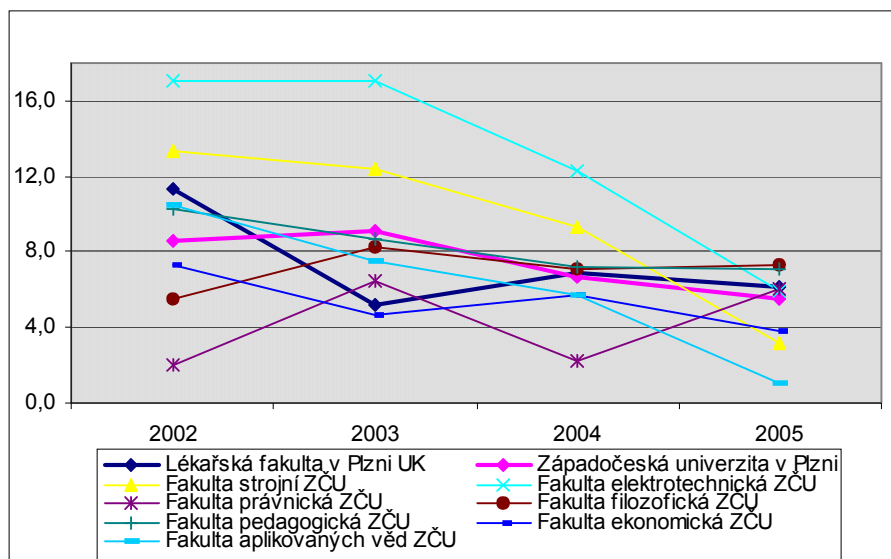
k 30.6.	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
PM	8,0	14,9	25,9	20,5	15,6	24,7	43,3	63,2	125,0
BM	7,9	5,1	12,6	6,0	4,0	5,1	19,6	23,8	27,0
CB	8,7	15,6	13,5	12,1	15,7	13,6	16,2	24,5	45,5
LB	13,2	23,1	21,0	15,1	11,2	14,4	16,8	25,1	26,0
HK	11,2	19,2	32,2	16,0	13,9	13,0	14,7	31,3	50
PU	7,9	14,2	36,0	21,7	11,8	9,8	11,7	50,1	100,0
UL	7,2	7,3	5,8	5,6	5,0	4,2	6,3	7,4	13,7
PLK	13,1	18,7	26,6	19,1	14,1	16,0	23,6	34,4	42,2
ČR	7,9	10,6	14,2	10,8	8,6	8,8	11,6	19,1	33,3

Zdroj: Analýza lidských zdrojů pro znalostní odvětví služeb v Plzni, MPSV

Poptávku po pracovní síle lze hodnotit prostřednictvím podílu absolventů alespoň s maturitou na celkovém počtu nezaměstnaných ve všech sledovaných městech. V posledních pěti letech dochází plynule k poklesu podílu nezaměstnaných absolventů s ukončeným středoškolským vzděláním a vyšším na trhu práce všech konkurenčních okresů. Plzeň zaznamenala největší pokles celkového počtu absolventů aspoň s maturitou na všech nezaměstnaných (o 39 %). Protože zde zároveň poklesl celkový počet nezaměstnaných z vybraných konkurenčních měst, nezměnila se její 5. pozice ve sledovaném období 2002–2006.

Pokud budeme hodnotit pouze vysokoškolsky vzdělané absolventy a jejich podíl na nezaměstnanosti, situace v Plzni je nepříznivá a pozice prakticky neměnná (6. místo). Je ovšem nutné rozlišovat mezi jednotlivými obory: v Plzni je zájem o absolventy technických oborů. Fakulta aplikovaných věd a Fakulta strojní se vývojem v posledních letech dostaly na nejnižší míru nezaměstnanosti ze všech plzeňských fakult (obr. č. 5). Fakulta elektrotechnická zaznamenala největší pokles. U ostatních fakult ZČU kolísá podíl absolventů na nezaměstnanosti přibližně mezi 4 – 8 %¹¹.

Obr 5: Vývoj nezaměstnanosti absolventů ZČU v Plzni

Zdroj: Analýza lidských zdrojů pro znalostní odvětví v Plzni

¹¹ Analýza lidských zdrojů pro znalostní odvětví služeb v Plzni

2.4.4 Odměna za práci

Jedním z faktorů přispívajících ke stabilitě lidských zdrojů a celkové atraktivitě města je výše mezd. Údaje o odměňování zaměstnanců jsou sledovány ČSÚ za ekonomické subjekty s 20 a více zaměstnanci (právnícké i fyzické osoby), v odvětví finančního zprostředkování bez ohledu na počet zaměstnanců a v nepodnikatelské sféře jsou do zpracování zahrnuty všechny organizace bez ohledu na počet zaměstnanců. Z toho vyplývá, že výši průměrných mezd je třeba brát pouze orientačně.

Následující srovnání je očištěno od průměrné výše mezd v Praze, neboť ta dosahuje na republikové poměry extrémních hodnot. Plzeň si v průměrné výši hrubé měsíční mzdy udržuje 1. místo mezi výběrem okresů (tab. č. 7), v roce 1999 se její hodnota pohybovala 7 % nad republikovým průměrem, v roce 2005 už jen o 3,7 % více. Ve výši mezd hraje opět významnou roli poloha blízko západních hranic, celkový nedostatek pracovních sil a lokalizace zahraničních investic. Ze srovnání všech okresů republiky v průměrné měsíční mzdě, vyplývá dominantní postavení pražsko-středočeského regionu. Město Plzeň se drží v těsném závěsu.

Tab 7: Zaměstnanci a jejich hrubá měsíční mzda (1999 a 2005)¹

Okres	Průměrný evidenční počet zaměstnanců			Průměrná hrubá měsíční mzda v Kč			v % k průměru ČR	
	1999	2005	index změny ²	1999	2005	index změny ²	1999	2005
PM	72 210	72 791	100,8	13 535	19 732	145,8	107	103,7
BM	152 111	165 680	108,9	12 983	18 244	140,5	102,6	95,9
ČB	64 098	63 436	99	13 239	18 349	138,6	104,6	96,5
LB	47 237	42 070	89,1	11 946	17 678	148	94,4	92,9
HK	54 001	49 760	92,1	12 024	17 723	147,4	95	93,2
PU	52 973	47 346	89,4	11 979	17 869	149,2	94,7	93,9
UL	41 296	33 380	80,8	12 348	18 062	146,3	97,6	94,9
PLK	178 092	158 221	88,8	12 123	17 627	145,4	95,8	92,7
ČR	3 200 265	3 226 449	100,8	12 651	19 024	150,4	100	100

Zdroj: Analýza lidských zdrojů pro znalostní odvětví služeb v Plzni

¹ podniky se sídlem v kraji (bez podnikatelských subjektů do 20 zaměstnanců)

² index změny, rok 1999 = 100 %

Pozn.: od roku 2006 není průměrná hrubá měsíční mzda sledována za okresy

2.4.5 Shrnutí kvality lidských zdrojů a trhu práce v Plzni

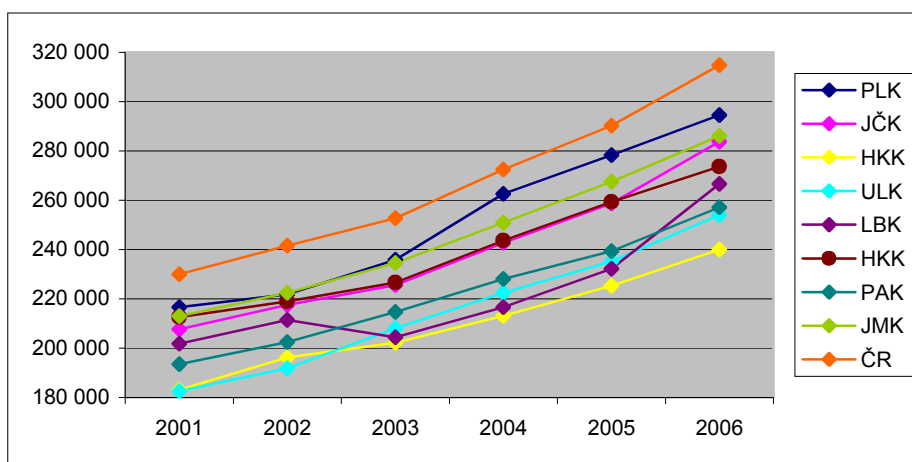
- Zaměstnanost v terciéru v Plzni (částečně ovlivněna průmyslovou tradicí) za většinou sledovaných měst zaostává.
- Také v úrovni vzdělanosti ve znalostních odvětvích služeb je Plzeň převážně ve druhé polovině vybraných měst, ač je celková vzdělanostní struktura obyvatel příznivá.
- Pozitivem je nízká a stále klesající míra nezaměstnanosti, nabídka pracovního uplatnění převyšuje poptávku v poměru 5 : 4.
- Vývoj podílu nezaměstnaných absolventů vysokých škol v Plzni je nepříznivý a naznačuje rozpor mezi nabídkou a poptávkou z hlediska struktury oborů.
- V rámci ČR má město Plzeň vynikající postavení v úrovni mezd (bez Prahy).

2.5 Ekonomická výkonnost

Ekonomická výkonnost je nejlépe měřitelná a porovnatelná pomocí hrubého domácího produktu (HDP). V České republice jsou publikovány údaje HDP pouze za kraje. Z obr. č. 6 vyjadřujícího vývoj růstu HDP od roku 2001 – 2006 vyplývá příznivé postavení Plzeňského kraje – 2. pozice za republikovým průměrem. Poslední údaje o růstu HDP však ukazují stagnaci Plzeňského kraje vůči ostatním srovnávaným. Mezi roky 2005 a 2006 se hladina HDP zvedla pouze o 5,81 procent, pomalejší růst má pouze Královehradecký kraj.

Výše hrubé přidané hodnoty (HPH) se zaměřením na znalostní odvětví dosáhla v Plzeňském kraji v roce 2005 37,1 % což odpovídá 3. pozici za Jihomoravským (42,2 %) a Královehradeckým (37,5 %) krajem. Ve všech srovnávaných krajích je podíl HPH vytvořeném ve znalostních odvětvích služeb v komerční sféře vyšší než ve veřejném sektoru. V tomto srovnání je Plzeň opět na 3. pozici s výší 22,6 % HPH v komerčním sektoru za Brnem (26,7 %) a Pardubicemi (23,6 %). Ve veřejných službách se před Plzní (14,5 %) umístili Hradec Králové (15,8 %), Brno (15,5 %) a Ústí nad Labem (15,1 %).

Obr 6: Vývoj růstu HDP/obyv. ve vybraných krajích

Zdroj: ČSÚ

2.5.1 Vývoj ekonomických subjektů

V roce 2006 bylo v Plzni registrováno celkem 46 104 ekonomických subjektů (od roku 2005 jich přibýlo 953), z toho 31 606 byli soukromí podnikatelé, 6 037 obchodní společnosti a 2 740 zahraniční právnické osoby. Z 31 600 subjektů, které uvedly počet zaměstnanců bylo 13 794 osob samostatně výdělečně činných (OSVČ tj. bez zaměstnanců), to je oproti roku 2005 propad o přibližně 7 200 ekonomických subjektů. V reálu snížení není tak markantní, protože zhruba o stejný počet vzrostla kategorie těch, kteří počty zaměstnanců neuvedli. 3 700 ekonomických subjektů mělo 1–5 zaměstnanců a ekonomických subjektů s více než 20 zaměstnanci bylo 688.

Počty ekonomických subjektů odpovídají velikosti a významu města Plzně. Podle počtu ES/100 obyvatel se umístila Plzeň na 3. místě za Brnem a Libercem. Ještě v roce 2001 byla na místě druhém. Jak uvádí Analýza lidských zdrojů pro znalostní odvětví služeb v Plzni, u Liberce jde pravděpodobně o projev odlišné ekonomické praxe živnostenského úřadu (přírůstek téměř 30 % za pětileté období). Průměrný přírůstek ekonomických subjektů za ČR je 14 %, Plzeň je s 15 % přírůstkem mírně nadprůměrná.

Tab 8: Vývoj počtu ekonomických subjektů 2001 – 2006

Okres	Počet ekonomických subjektů					
	na 100 obyvatel			s 20 a více zaměstnanci		
	2001	2006	Index	2001	2006	Index
PM	24,5	28,2	115,1	627	688	109,7
BM	25,9	30,1	116,2	1 621	1 748	107,8
ČB	-	24,5	-	-	645	-
LB	22,5	29,2	129,8	519	558	107,5
HK	22,8	24,4	107,0	548	563	102,7
PU	20,6	23,3	113,1	502	510	101,6
UL	19,5	22,3	114,4	360	337	93,6
PLK	20,3	23,4	115,3	1 694	1 856	109,6
ČR	20,7	23,6	114,0	31 090	34 131	109,8

Zdroj: ČSU

2.5.2 Nejvýznamnější firmy

Nejvýznamnější firmy v krajích jsou každoročně uváděny v přehledu „TOP 100 největších firem v ČR“ podle výše tržeb v letech 2000–2006. Pro každý kraj bylo vybráno pět nejvýznamnějších subjektů.

Tab 9: Pořadí firem podle tržeb v roce 2006 (mil. Kč)

Počet firem v TOP 100 (r. 2005)	Počet firem v TOP 100 (r. 2006)	kraj	Pořadí v kraji									
			1.		2.		3.		4.		5.	
			pořadí*	tržby	pořadí*	tržby	pořadí*	tržby	pořadí*	tržby	pořadí*	tržby
4	2	PM	12.	43,47	41.	14,41	125.	3,41	184.	1,72	189.	1,65
5	4	BM	17.	35,12	37.	18,05	64.	8,79	81.	7,10	107.	4,34
1	2	CB	66.	8,78	88.	6,48	112.	4,01	149.	2,70	175.	1,85
2	3	LB	35.	18,57	69.	8,45	73.	8,01	131.	3,26	141.	2,90
2	3	HK	57.	10,02	68.	8,49	76.	7,92	158.	2,36	161.	2,28
3	2	PU	5.	72,81	94.	5,26	118.	3,68	122.	3,57	151.	2,60
5	4	UL	46.	13,34	60.	8,97	61.	8,93	78.	7,42	103.	4,70
<i>Pro srovnání:</i>												
52	51	Praha	2.	159,58	3.	94,64	4.	85,04	6.	71,35	7.	61,31
100	100	ČR	1.	203,65	2.	159,58	3.	94,64	4.	85,04	5.	72,81

Zdroj: Czech TOP 100

* pořadí v TOP 100

Podle počtu zastoupených firem v TOP 100 je Plzeň resp. Plzeňský kraj s dvěma firmami na 5. – 7. místě (spolu s Pardubicemi a Českými Budějovicemi). Oproti loňskému roku si Plzeň pohoršila – ze čtyř firem na dvě je největší propad mezi vybranými městy. Nejvíce firem (4) umístěných v žebříčku největších mají Brno a Ústí nad Labem.

Nejvýznamnější plzeňskou firmou je od roku 2004 Panasonic AVC Network Czech, s. r. o., která se v roce 2005 umístila na 24. místě, v roce 2006 už na 12. místě v ČR. V oboru elektrotechnika, elektronika a optika drží 3. pozici. Firma zahájila činnost v roce 1996 jako první investor v MIP Borská pole (původně pod názvem Matsushita Television Central Europe). V současnosti zaměstnává kolem 5 000 pracovníků.

Druhou nejvýznamnější plzeňskou firmou je Plzeňský Prazdroj, a.s. umístěný poslední dva roky v žebříčku na 41. pozici. Plzeňský Prazdroj, a.s. podniká v oboru potravinářského a tabákového průmyslu a v tomto oboru je jediný umístěný v TOP 100.

V roce 2005 se na třetí pozici v kraji, 69. místě v ČR umístila Škoda Holding, a.s., avšak dalším propadem se v roce 2006 již nedostala ani do pětice nejvýznamnějších v kraji! Mezi významnější firmy podle TOP 100 v Plzni patří ještě Fakultní nemocnice Plzeň, STOCK Plzeň, a. s. a Plzeňská teplárenská, a. s.¹²

2.5.3 Průmyslové zóny a zóny lokalizace strategických služeb

Největší nabídka pracovních míst v Plzni se koncentruje v MIP Borská pole. Jsou zde soustředěny zahraniční investice v atraktivních odvětvích (elektronika, automobilové komponenty). Přínos a dopady industriální zóny včetně rozvoje znalostní ekonomiky jsou zpracované Útvarem koncepce a rozvoje města Plzně¹³.

Ke konci roku 2006 bylo vytvořeno v MIP Borská pole 12 481 pracovních míst s výhledem 15 000 míst do konce roku 2008. Struktura vzdělání zaměstnanců však neodpovídá vzdělanostní úrovni města – podniky v parku nabízejí málo pracovních míst pro místní vysokoškoláky. Poptávka ze strany tamních podniků je po kvalifikovaných dělnících (kovodělníci, strojírenští dělníci) s nízkou fluktuací. Dále je zájem o nekvalifikované pozice, které vzhledem k nezájmu místních obyvatel doplňují dojíždějící a zahraniční pracovníci. Na stálém zvyšování počtu cizinců má největší zásluhu Panasonic AVC Networks Czech, který je dominantním zaměstnavatelem zahraničních pracovníků.

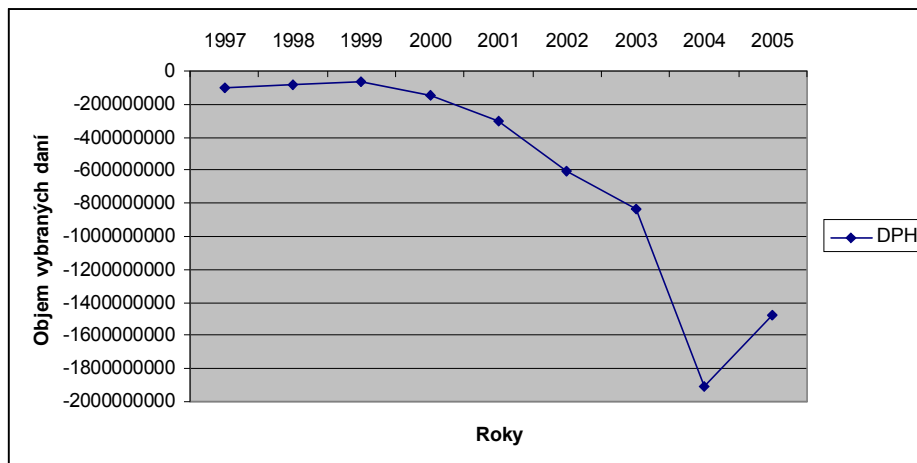
Pro regionální ekonomiku má park význam nejen z hlediska samotné (primární) zaměstnanosti, ale důležitý je tzv. synergický efekt. Tím se rozumí napojení podniku na hostitelskou ekonomiku. Ve výše jmenované analýze bylo zjištěno, že napojení firem MIP Borská pole je poměrně vysoké. Téměř ¾ podniků využívají z více než poloviny subdodavatelské vazby na místní podniky. Nejčastějším typem spolupráce je nákup zboží či služeb. Poměrně nízký je podíl nákupu konzultačních a poradenských služeb (15 %), který je pro podniky nejvýhodnější z důvodu získávání nového know-how a upevnění mezipodnikových vazeb.

Klíčovým ukazatelem, mimo zaměstnanost, je daňový přínos podniků MIP. Z níže uvedeného grafu vyplývá záporná bilance DPH po celé sledované období. V počátku fungování MIP Borská pole tj. do roku 1999 byla situace stabilní. Od roku 2000, kdy se zóna začíná zaplňovat, se záporná bilance výrazně prohlubuje až k hodnotám téměř 2 mld. vyplacených finančním úřadem v roce 2004.

¹² Czech TOP 100

¹³ Hodnocení dopadů městského industriálního parku Borská pole na hospodářský rozvoj města Plzně. Útvar koncepce a rozvoje města Plzně a Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje. 2007

Obr 7: Vývoj DPH vybrané od subjektů v industriálním parku Borská pole

Zdroj: Hodnocení dopadů městského industriálního parku Borská pole na hospodářský rozvoj města Plzně.

Na již zaplněný MIP Borská pole navazují další privátní developři. Na severním okraji MIP probíhá projekt komplexní revitalizace průmyslového areálu Škoda a jeho přeměna na otevřenou Podnikatelskou zónu Škoda Plzeň. Svou rozlohou cca 120 ha je zatím největším realizovaným brownfieldem v České republice. Na západním okraji MIP Borská pole vzniká CTPark Plzeň konstruovaný jako logistické centrum. Soukromé investice se připravují ve výrobní zóně Křimice, kde jsou postupně budovány výrobní a logistické haly k pronájmu.

Zaměření na průmyslovou výrobu a rozvoj není jediným cílem města Plzně. Ze strategických dokumentů 90. let. minulého století vychází myšlenka založení Plzeňského vědecko technologického parku. Cílem je zvýšit potenciál města i regionu v oblasti aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací, podporovat vznik inovačních malých a středních podniků a pomáhat při lokalizaci nových aktivit s vysokou přidanou hodnotou. Očekávaným přínosem by mělo být zvýšení ekonomické výkonnosti a atraktivity města, růst konkurenceschopnosti produktů místních podniků zlepšení nabídky kvalitních nájemních ploch na trhu realit v Plzni a v neposlední řadě nabídka přitažlivých kvalifikovaných pracovních míst.

Oblast „Zelený trojúhelník – jih“ byla zvolena pro umístění záměrů v oblasti strategických služeb. Na předběžnou studii proveditelnosti, která obsahuje zhodnocení potenciálu města pro realizaci aktivit s vysokou přidanou hodnotou v roce 2005 navázala dokumentace k územnímu řízení týkající se prostoru Zelený trojúhelník – jih, řešící podrobně dopravní a technickou obsluhu.

V roce 2006 byl přijat závazný implementační dokument Program lokalizace strategických služeb. V rámci něj byly stanoveny plochy a území rezervovaná pro investory ve strategických službách, výzkumu, vývoji a informačních technologiích a zároveň určeny konkrétní kroky města ohledně spolupráce se Západočeskou univerzitou v Plzni při záměru posilování výzkumných kapacit¹⁴.

2.5.4 Věda a výzkum (VV)

Na rozdíl od ekonomické výkonnosti a realizovaných kroků v oblasti dalšího rozvoje stavěném na zahraničních investicích především v oblasti služeb, má Plzeň mezery v oblasti vědy a výzkumu. Je nutno konstatovat, že Plzeň není centrem výzkumu a vývoje, odpovídající její ekonomické váze a regionálnímu významu. V základních ukazatelích

¹⁴ Zpráva o stavu města, Útvar koncepce a rozvoje města Plzně

výzkumné a vývojové základny (tab. č. 10) se Plzeň mezi srovnávanými městy pohybuje na 4. – 6. pozici oproti očekávané 2. ev. 3 (dle regionálního významu).

Tab 10: Základní údaje o vědě a výzkumu k 31.12.2006

Kraj	Počet subjektů provádějících V a V		Počet zaměstnanců V a V		Počet výzkumných pracovníků	
	počet	na 10 000 obyvatel	počet	na 1 000 obyvatel	počet	na 1 000 obyvatel
PLK	81	1,46	2 465	4,44	891	1,61
JMK	315	2,78	10 963	9,68	7 006	6,18
JCK	88	1,39	2 668	4,23	1 453	2,3
LBK	74	1,71	1 892	4,39	980	2,27
KHK	104	1,89	2 171	3,95	1 195	2,17
PAK	118	2,32	2 994	5,89	1 592	3,13
ULK	80	0,97	1 155	1,4	589	0,71
ČR	2 142	2,08	69 162	6,72	39 676	3,85

Zdroj: ČSÚ

Kromě Libereckého a Jihočeského kraje se v krajích mírně zvýšily počty subjektů provádějící výzkum a vývoj, za což se zasadil převážně podnikatelský sektor. Prvenství v nejvyšších výdajích podnikatelského sektoru drží Pardubický kraj. Plzeňský kraj se 69 % podnikatelských výdajů na VV se řadí na 4. místo. Zaostávání Plzně v oblasti vědy a výzkumu je částečně zapříčiněno absencí významnějšího pracoviště AV ČR. Z personálního hlediska tuto mezeru zaplňuje školský sektor. Zaměstnanost ve VŠ a VOŠ je nejvyšší (téměř 55 %) ze sledovaných sedmi krajů, z hlediska výdajů je ovšem podíl méně než poloviční (30 %). Druhou, významnější, příčinou zaostávání Plzně ve výzkumu a vývoji jsou nevyhovující podmínky pro rozvoj kvartérních aktivit. K řešení nevyhovujících podmínek vědecko-výzkumné základny by měl výrazně přispět Vědeckotechnický park, který byl slavnostně uveden do provozu v červnu 2008. Park by měl podporovat inovační aktivity firem, poskytovat nájemní prostory i příslušné vybavení či provádět odborné poradenství a další služby.

Tab 11: Výzkum a vývoj podle sektorů k 31.12. 2006 (%)

Kraj	Sektor							
	podnikatelský		vládní		školský		neziskový	
	zaměst.	výdaje	zaměst.	výdaje	zaměst.	výdaje	zaměst.	výdaje
PLK	40,6	68,6	4,5	1,1	55	30,3	0	0
JMK	33,4	46,8	17,3	20	49,3	33,1	0	0,1
JCK	36	52,9	28,7	29,4	33,9	16,7	1,4	1
LBK	66,5	87,7	2,2	0,7	31,2	11,4	0	1,2
KHK	48,2	63,2	8,1	9	43,7	27,7	0	0,2
PAK	72,8	88,3	4,4	2	22,9	9,8	0	0
ULK	66,7	84,1	6,2	3	27,1	12,9	0	0
CR	43,7	66,2	20,4	17,6	35,6	15,8	0,3	0,4

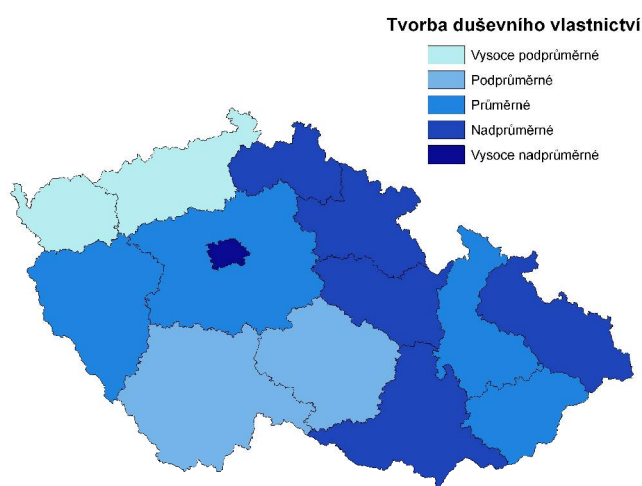
Zdroj: ČSÚ

Pro srovnání výsledků vědecko-výzkumných aktivit byly použity některé z výstupů analýzy inovačního potenciálu krajů ČR publikované v bulletinu č. 4/2008. Na základě řady ukazatelů popisující vlastnictví exkluzivního know-how (duševní vlastnictví) a ukazatelů představující strukturální výstupy inovačního potenciálu (aplikace) byla zjištěna schopnost tvorby inovací a nových technologií.

Regionální rozložení kvality faktoru duševního vlastnictví je patrné z následujícího obrázku. Pozice Plzeňského kraje je silně neuspokojivá. Přes relativně vyvinutou strukturu výzkumných institucí, vysokého školství a subjektů inovační struktury je hodnocen jako průměrný. Důvodem je špatné napojení místních technických fakult na aplikační sféru (malý objem transferu technologií a nových poznatků). Z konkurenčních krajů si v této oblasti vedou nadprůměrně Liberecký, Královéhradecký, Pardubický a Jihomoravský kraj.

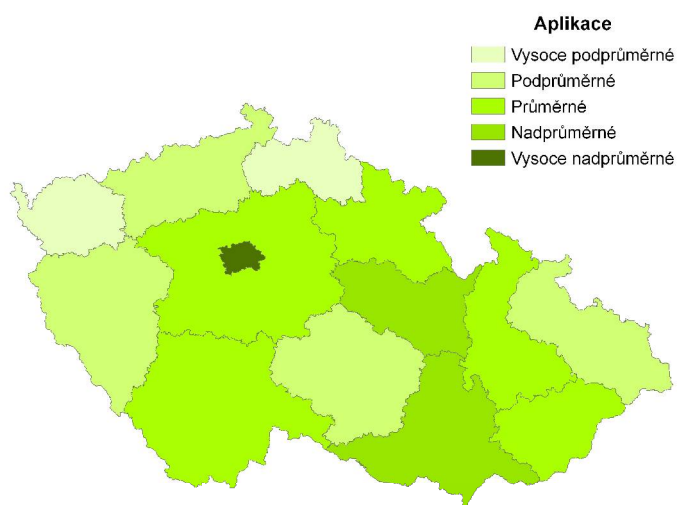
Druhá skupina faktorů charakterizuje míru konkurenceschopnosti regionů s vysokou či střední přidanou hodnotou (hight-tech a mid-tech obory a služby). Zároveň poukazuje na makroekonomickou pozici regionu (vyspělost ekonomické základny kraje a její vývoj v nových tržních podmínkách, vzdělanost a kvalitu pracovní síly a atraktivitu regionu pro zahraniční investory). Postavení Plzeňského kraje je na stejné pozici jako kraje Ústeckého, horší pozici má jen Liberecký kraj. Ostatní konkurenti jsou průměrní až nadprůměrní.¹⁵

Obr 8: Rozložení kvality duševního vlastnictví v krajích (2007)

Zdroj: ERGO 4/2008

Obr 9: Rozložení faktoru aplikace v krajích (2007)

Zdroj: ERGO 4/2008

¹⁵ ERGO 4/2008

Ukazatel počtu podaných patentových přihlášek také nevyznívá pro Plzeňský kraj výrazně kladně. Mezi roky 1991 a 2001 bylo podáno v kraji 94 patentových přihlášek, uděleno 53 patentů (úspěšnost 56 %) a zapsáno 178 užitných vzorů. Po přepočtu na 100 tisíc obyvatel je zřejmé, že Plzeň silně zaostává. Podle podaných přihlášek dosahuje pouze 2/3 průměru ČR, což ji řadí na 5. místo stejně jako v případě počtu udělených patentů.

Podle hodnot indexu specializace (podíl počtu publikací v oboru v kraji/podíl publikací v oboru v ČR * 100) jsou v Plzni nejvýznamněji zastoupeny biologické obory (3 x vyšší počet odborných publikací než v ČR) související s Klinickou medicínou a Imunologií umístěných na špičce publikační činnosti. Silnou pozici drží Plzeň v oblasti matematiky a technických věd. V porovnání s konkurenčními městy je zřejmé, že specializace Brna, Českých Budějovic a Ústí nad Labem je k Plzni výrazně doplňková. Naopak Plzeň má shodné 3 ze 4 svých specializací s Libercem. Hradec Králové a Pardubice mají shodnou přibližně polovinu specializací¹⁶.

2.5.5 Shrnutí ekonomické úrovně města Plzně

- Plzeňský kraj charakterizuje vysoká hodnota HDP, v posledním meziročním srovnání však růst HDP stagnuje oproti předešlému roku a ostatním srovnávaným krajům.
- Nejvýznamnější firmy s nadregionálním významem podnikají v oboru elektroniky, elektrotechniky a optiky (Panasonic AVC Networks Czech) a potravinářském průmyslu (Plzeňský Prazdroj, a. s.).
- Ze strany podniků MIP Borská pole je zájem především o pracovní sílu s nízkou kvalifikací doplňovanou dělníky ze zahraničí.
- Podniky MIP Borská pole jsou provázány s místními subjekty, a to převážně formou subdodavatelských vztahů.
- Vědu a výzkum v Plzni charakterizují nevyhovující podmínky pro rozvoj vědeckovýzkumných aktivit, nízké napojení fakult na aplikační sféru, klesající počet zaměstnanců, rozdílná lokace finančních prostředků (soukromý sektor) a výzkumných pracovníků (školení).
- Ve srovnání s konkurenčními centry jsou celková úroveň a výsledky vědeckovýzkumných aktivit nedostatečné.
- Z hlediska jednotlivých oborů jsou v Plzni nejvýznamněji zastoupeny biologické obory, matematika a technické vědy.

¹⁶ Analýza lidských zdrojů pro znalostní odvětví služeb v Plzni

2.6 Bydlení a občanská vybavenost

V této kapitole je zmíněn potenciál města Plzně z hlediska nabídky bydlení, školských zařízení, kapacit zdravotních a sociálních služeb a volnočasových aktivit. Možnosti kulturního a sportovního využití mají význam pro obyvatele celého regionu a jsou jedni z indikátorů pro rozhodování o trvalém pobytu a pro rozvoj cestovního ruchu.

2.6.1 Bydlení

Dostupnost a kvalita bydlení představuje zásadní faktor ovlivňující vývoj populace ve městě. Zároveň je rychlost bytové výstavby a obnovy bytového fondu základním ukazatelem vývoje bytové situace ve městech, ale také významným indikátorem investiční bonity měst a fungujícího trhu s nemovitostmi. Do roku 2003 měla Plzeň 71. pozici z okresů České republiky (77) v úrovni výstavby bytového fondu a spadla tak do skupiny sociálně neatraktivních a těžebních příhraničních regionů. Větší zájem developerů v letech 2004 – 2005 o menší plochy ve městě (proluky) se ve vývoji výstavby bytového fondu projevil razantním nárůstem zhruba o trojnásobek. Po roce 2005 došlo ale opět k propadu díky již omezeným možnostem výstavby v rámci intravilánu¹⁷.

Ceny bytů v Plzni byly mezi roky 2003 – 2005 nejvyšší v roce 2004 (15 082 Kč/m²), v roce 2005 se oproti předešlému roku snížily o 3,5 %. Průměrná pořizovací hodnota 1 m² užitné plochy v Plzeňském kraji plynule vzrůstá, mezi roky 1997 a 2005 o 32 %. Přesto jsou průměrné pořizovací hodnoty dosti podprůměrné např. v roce 2005 dosahovala průměrná pořizovací hodnota 1 m² bytového domu 17 902 Kč/1 m², což Plzeňský kraj odsunulo na poslední pozici ze všech krajů.

V Plzni je v současnosti 73,4 tis. bytů, z toho 67,7 tis. trvale obydlených. Ve vlastnictví města je přibližně 10 tis. bytů, tj. 13,6 %. Podíl nevyužitého bytového fondu tvoří 7,7 % bytů, což staví Plzeň v hodnocených městech na 2. nejvyšší pozici po Brně (republiková úroveň je 12 %). Rezerva pro bytový trh je poměrně nevýznamná, představuje přibližně 2,1 – 2,5 % celkového počtu trvale obydlených bytů tj. cca 1,6 tis. bytů¹⁸.

Územní plán města umožňuje další výstavbu bytových nebo rodinných domů. Nová výstavba je převážně situována do okrajových částí města, které mají potenciál pro výstavbu. Seznam rozvojových území (leden 2006) předpokládá výstavbu od 6 900 do 8 800 bytů¹⁹. Realizace naráží na náročnost investiční přípravy území a na vysoké cenové požadavky vlastníků pozemků.

¹⁷ Analýza lidských zdrojů pro znalostní odvětví služeb v Plzni

¹⁸ Analýza lidských zdrojů pro znalostní odvětví služeb v Plzni

¹⁹ Rozvojová a přestavbová území in Územní plán města Plzně

Tab 12: Bytová situace

Okres	počet dokončených bytů celkem (1997-2005)	počet dokončených bytů na 1 000 obyv. středního stavu (1997-2005)	byty neobydlené (2001)		průměrná kupní cena bytů v Kč/m ²		
			počet	%	2003	index 2004 ¹	index 2005 ²
PM	2 447	1,63	5 700	7,7	14 109	106,9	96,5
BM	9 498	2,80	13 642	8,2	16 048	109,4	110,1
ČB	1 987	2,27	2 989	7,2	8 765	125,8	122,2
LB	2 431	2,73	3 255	7,6	8 534	134,6	105,9
HK	1 793	2,05	2 866	7,1	15 306	115,3	99,6
PU	1 787	2,19	2 670	6,9	7 712	154,8	144,7
UL	321	0,37	2 784	6,6	5 056	124,3	116,2
PLK	14 212	2,87	35 484	14,5	9 490	103,6	112,5
ČR	232 188	2,52	538,6	12,3	11 489	108,6	104,6

Zdroj: Analýza lidských zdrojů pro znalostní odvětví v Plzni, ČSÚ

¹ index změny, 2003 = 100

² index změny, 2004 = 100

2.6.2 Vzdělávání

Na území města Plzně se ve školním roce 2006/2007 nacházelo 45 mateřských škol, se 166 třídami, které navštěvovalo 4 085 dětí²⁰. V posledních letech je trendem pozvolné snižování počtu školek ačkoli počet dětí ve školkách narůstá. Vyšší počty dětí předškolního věku se řeší rozšířením tříd. Základních škol je v Plzni 26 (22 úplných, 3 jen s 1. stupněm a 1 jen do 7. třídy) zřizovaných obcí, které v 521 třídách navštěvuje 11 555 žáků. Počty školou povinných dětí zatím stále klesají (slabé ročníky 90. let), což se řeší snižováním škol (29 ZŠ ve školním roce 2003/2004) a tak i počtu tříd.

Střední školství je v Plzni zastoupeno 28 středními školami, z toho je 6 gymnázií. Ostatní školy jsou zaměřeny odborně. Ve školním roce 2005/2006 navštěvovalo střední školy v denním studiu celkem 26 252 studentů. Zřizovatelem převážné většiny z nich je Plzeňský kraj. V kompetenci kraje jsou v Plzni také 2 vyšší odborné školy (589 studentů), Státní jazyková škola (1 358 studentů), Středisko volného času dětí a mládeže v Plzni se čtyřmi pobočkami (4 600 členů). Dále jsou na území města umístěna i školská zařízení pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy, dětský domov Domino (51 svěřenců). Ze strany studentů je vyšší zájem o Konzervatoř, SOŠ a SOU obchodní a gymnázia, které poptávku uspokojují jen částečně. Naopak nízký zájem je o vybrané obory SOŠ, OU (stavební, dopravní), které nenaplnují zcela svoji kapacitu²¹.

Západočeskou univerzitu v Plzni a Lékařskou fakultu UK v Plzni navštěvuje 19 400 studentů. V rámci ZČU výrazně převažuje zájem o humanitně zaměřené obory. Nejvyšší počet studentů k 31. 10. 2007 studoval na fakultě pedagogické (3 558) a filozofické (2 955)²².

Z údajů ze SLDB 2001 vyplývá, že do Plzně dojíždělo celkem 15 400 žáků, studentů a učňů, z toho 14 200 starších 15ti let. Z Plzně v tomtéž roce vyjíždělo do škol 1 800 osob, 1 500 starších 15ti let. Saldo dojížděky činilo 13 600 osob, z nich 12 700 starších 15ti let. V celkovém saldu dojížděky za vzděláním se tak Plzeň umístila na 3. místě za Brnem a Českými Budějovicemi.

²⁰ Odbor školství, mládeže a tělovýchovy města Plzně

²¹ Odbor školství mládeže a sportu, Plzeňský kraj

²² Rektorát ZČU

Plzeň si v porovnání vybraných měst v otázce atraktivity škol resp. fakult udržuje 2. pozici po Brnu. Atraktivita škol byla autory Analýzy lidských zdrojů pro znalostní odvětví v plzni vypočítána poměrem počtu studentů studujících v kraji a v kraji bydlících. Dalším vhodným ukazatelem kvantity počtu oborů a zároveň kvality výuky jsou počty studentů doktorandského studia (blíže tab. č. 13). Absolutní počty studentů jednotlivých měst korespondují s výší indexu atraktivity (s výjimkou Českých Budějovic a Liberce) a tak utvrzují pozici Plzně jako 2. nejatraktivnějšího města ze 7 sledovaných, což vytváří personální předpoklady pro rozvoj kvartérních aktivit.

Tab 13: Počty studentů vysokých škol v roce 2006

okres	Počty studentů VŠ			index atraktivity*
	celkem	doktorandského studia	Podíl dr. studentů na všech studentech (%)	
PM	19 362	1 218	6,29	142
BM	65 139	5 879	9,02	192
ČB	9 984	524	5,24	59
LB	8 178	456	5,57	81
HK	7 303	106	1,45	72
PU	8 567	429	5,01	60
UL	9 106	42	0,46	45
ČR	292 520	24 293	8,31	270

Zdroj: Ústav pro informace ve vzdělávání, ZČU,

Analýza lidských zdrojů pro znalostní odvětví

* Studenti v kraji studující / studenti v kraji trvale bydlící * 100

2.6.3 Zdravotnictví a sociální péče

Zdravotnická péče je poskytována v Plzni v 7 ambulantních zdravotnických zařízeních (polikliniky, Zdravotnická záchranná služba), 5 nemocnicích (2 státní a 3 nestátní) a 1 zařízení hospicové péče, v nichž je umístěno 2 584 lůžek²³. Město je zřizovatelem Kojeneckého ústavu s dětským domovem a Městské hygienické stanice v Plzni. Lékařská péče je dále poskytována v 571 nestátních zdravotnických zařízeních, které poskytují služby ve dvaceti základních oborech.

V Plzni je zaměstnáno celkem 1 322 lékařů (k 31.12.2006) v nemocnicích, odborných léčebných ústavech nebo poskytují ambulantní ošetření²⁴. V přepočtu na 10 000 obyvatel se v počtu lékařů dostává Plzeň do čela konkurenčních měst a utvrzuje tak svoji pozici nadregionálního centra v oblasti lékařských služeb. Stejně dobré postavení si Plzeň drží v přepočtu lůžek na obyvatele (tab. č. 14).

V Plzni poskytuje sociální služby celkem 59 subjektů napříč celým spektrem cílových skupin. Nejčastěji jde o sdružení či církevní organizace. Z Programu rozvoje města Plzně stejně tak i z Komunitního plánování sociálních služeb vyplývá jako největší problém všech oblastí pomoci nedostatečná kapacita ÚSP, chybějící sociální bydlení a denní stacionáře. Vzhledem k trendu stárnutí populace bude nezbytné rozšířit stávající kapacity, ale i služby domácí péče pro seniory.

²³ Program rozvoje města Plzně 2007

²⁴ Zdravotnická ročenka Plzeňského kraje

Tab 14: Zdravotnictví ve vybraných okresech

okres	ordinace praktického lékaře pro dospělé (2004)	počet lékařů/10 tis. obyvatel (2006)	počet nemocničních lůžek/ 10tis. oby. (2006)
PM	69	80,04	135,07
BM	198	74,25	120,08
ČB	52	44,33	68,77
LB	50	36,21	69,31
HK	45	52,39	100,09
PU	46	37,42	60,98
UL	36	48,1	114,12
PLK	-	39,83	61,91
ČR	-	37,53	62,38

Zdroj: Zdravotnická ročenka jednotlivých krajů, ČSÚ

2.6.4 Kultura

Vybavenost vybraných konkurenčních měst byla sledována na základě dat z ČSÚ a terénního šetření společností DHV. Mezi oběma zdroji dat jsou určité neshody. Oba údaje lze vyčíst z tabulky č. 15 (data z terénního šetření odlišná od dat oficiální statistiky jsou uvedena v závorce). Zcela jasné není, jak ČSÚ nakládá s občasnými provozy kin, divadel, s divadelními soubory bez stále scény apod.

V oblasti dramatického umění Plzeň za svými konkurenty nijak nezaostává. Oproti vybraným konkurenčním městům pokrývá nabídka v Plzni jak klasické žánry, tak žánry alternativní, silná je pozice loutkářství. Větší škálu divadel má jen Brno. Problémem plzeňské divadelní scény je nevyhovující technický stav budovy Komorního divadla. Již vznikly objemová a ověřovací studie na výstavbu nového divadla, vykoupěny jsou pozemky a připraven harmonogram stavby. Zatím posledním krokem bylo oslovení předních evropských architektů mající zkušenosti s projektováním divadel.

Neuspokojivá je nabídka kin. Dvě multikina a dvě občasná artová kina drží Plzeň na posledním místě spolu s Libercem v porovnání se zvolenými konkurenty. Nad průměrem se pohybuje město Plzeň v počtu galerií a muzeí. I přes nekonzistenci dat týkajících se knihoven, lze konstatovat, že jejich nabídka je dostačující ve všech městech s přihlédnutím k jejich populační velikosti. Výraznější problém mají významné kulturní instituce - Západočeská galerie a Knihovna města Plzně, které jsou omezeny nedostačujícím prostorem a jejich rozvoj a prezentace sbírek a rozšiřování knihovního fondu stagnuje. Pro kulturu nevyužitý potenciál s vynikající lokalizací představují industriální stavby (Energocentra Plzeňského pivovaru a nádraží Jižní předměstí), které lze (vzhledem k originalitě staveb) využít v oblasti menšinové kultury.

Tab 15: Počet divadel a kin ve vybraných městech

město	PM	BM	LB	ČB	HK	UL	PU
divadla	10	14	4	5	2	2	2
z toho městská	2	3	2	1	2	2	1
kina	6 (2)	7	3 (2)	3	3	5	4 (3)
multiplexy	2	2	0	1	1	0	0
galerie	22	39	4	23	6	6	10
muzea	6	16	2	4	2	1	1
Knihovny dle ČSÚ	40	40	12	6	19	11	11
Knihovny dle NK*	40	211	24	38	36	28	29

Zdroj: Doplnění infrastruktury pro volný čas regionálního a nadregionálního významu, DHV CR s.r.o.

* Národní knihovna

2.6.5 Sport

Útvar koncepce a rozvoje města Plzně analyzoval na konci roku 2004 infrastrukturu veřejných sportovních zařízení ve městě Plzni²⁵. Celkem bylo v analýze vytypováno 155 sportovních zařízení s celkem 614 sportovišti. Z toho 371 sportovních ploch provozovaly sportovní organizace, 233 školy a 10 městské obvody. Nejvíce rozšířenými typy sportovišť v Plzni jsou tenisové kurty (91), volejbalové kurty (98) a fotbalové hřiště (51). Nejčastějšími krytými sportovišti jsou obecně zaměřené tělocvičny (celkem 122).

Část sportovních zařízení využívají profesionální sportovci. Na nejvyšší úrovni se v Plzni z „velkých“ sportů hrají fotbal (FC Viktoria Plzeň) a hokej (HC Lassesberger Plzeň). Fotbalisté FC Viktorie Plzeň mají k dispozici Stadion města Plzně ve sportovním areálu Štruncovy sady. Stadion splňuje všechny požadavky Českomoravského fotbalového svazu i Evropskou fotbalovou asociaci (UEFA), jeho zázemí však stále neodpovídá nárokům na moderní fotbalové stadiony. Tým HC Lassesbergeru využívá pro své zápasy ČEZ arénu (zimní stadion). Po rozsáhlejší rekonstrukci odpovídá stadion mezinárodním předpisům, a proto se zde mohlo uskutečnit v roce 2005 MS v hokeji do 18 let. Pro menší sporty, ve kterých Plzeň dosahuje úspěchů jsou vytvořeny více méně odpovídající podmínky.

Ke komparaci s vybranými městy byla použita opět data ČSÚ. Z tabulky č. 16 vyplývá nedostačující vybavenost města Plzně všemi sledovanými typy sportovišť. Na základě výše uvedených výsledků analýzy Útvaru koncepce a rozvoje města Plzně je však počet sportovišť mnohem větší. Důvodem velkého nesouladu bude pravděpodobně jiná metodika. Zjištěný nesoulad byl podnětem k vlastnímu dotazníkovému šetření zaměřeného na sportoviště celoměstského a regionálního významu. Vybrané výsledky jsou uvedeny v analýze zaměřené na detailní zjištění stavu volnočasových zařízení. Celkově však bylo zjištěno, že vybavení celoměstskými sportovišti je více méně dostačující. Znatelná je absence aquaparku. Vedle měst s absolutně nejvyšším zastoupením sportovišť, kterými jsou Brno a Ostrava, je nutné zmínit i relativně dobře vybavené České Budějovice.²⁶

Tab 16: Přehled vybraných typů sportovišť

město	PM	BM	LB	ČB	HK	UL	PU
stadiony kryté	0	5	1	3	4	0	0
stadiony otevřené	5	12	9	5	2	4	9
zimní stadiony	2	5	2	2	2	1	2
hřiště	25	330	49	149	147	31	44
tělocvičny	40	144	39	39	46	45	21
koupaliště, bazény	17	14	8	5	4	9	3
aquaparky	0	0	2	1	1	0	0

Zdroj: Doplnění infrastruktury pro volný čas regionálního a neregionálního významu, DHV CR s.r.o.

Pozn.: Mezi hřiště jsou zahrnuta pouze objekty se správcem nebo provozovatelem

2.6.6 Ostatní volnočasové aktivity

Mimo „klasická“ kulturní a sportovní zařízení jsou v analýze zařazeny ještě ostatní volnočasové aktivity (tab. 17). Jako standardní vybavení vybraných regionálních center je zoologická zahrada. Nenachází se pouze ve 3 zkoumaných městech, a to v Českých Budějovicích (obyvatelé využívají zahradu v Hluboké nad Vltavou) a dále Hradci Králové a

²⁵ Koncepce sportu, UKRMP

²⁶ Doplnění infrastruktury pro volný čas regionálního a nadregionálního významu ve městě Plzni

Pardubicích, které mají nejbližší zahradu ve Dvoře Králové nad Labem. Mezi městy, kde zoologická zahrada je, má plzeňská největší návštěvnost. Další ostaní volnočasová infrastruktura v Plzni chybí nebo není v dostačující kvalitě. Nedostatečná vybavenost a zázemí jsou citelné v provozu hvězdárny a planetária, které jsou u veřejnosti velmi oblíbené. Hvězdárnu mají všechna konkurenční města mimo Ústí nad Labem, i když někde fungují do určité míry provizorně nebo v omezených prostorách. Deficit výstaviště v nadregionálním významu Plzně má dopad nejen na místní nabídku volnočasových aktivit, ale především na oblast cestovního ruchu.

Tab 17: Ostatní infrastruktura pro volný čas

město	PM	BM	LB	ČB	HK	UL	PU
ZOO	X	X	X			X	
hvězdárna	x	X	X	X	X		X
planetárium	x	X		X	X		
výstaviště		X	X	X			

Zdroj: průzkum DHV

2.6.7 Shrnutí občanské vybavenosti Plzně

- Atraktivitu Plzně snižuje dlouhodobě nízká intenzita bytové výstavby. Územní plán umožňuje další zastavění okrajových částí města.
- Celkově má Plzeň dostatečnou kapacitu školských zařízení. Na výkyvy v dětské populaci reagují školy změnou počtu tříd.
- Ve středním školství jsou pro studenty atraktivní více humanitněji zaměřené SŠ. Tatáž situace platí na úrovni vysokého školství, kde prvenství v počtu studentů drží pedagogická a filozofická fakulta.
- Počty studentů doktorandských studijních programů a index atraktivity potvrzují pozici Plzně jako 2. města.
- V oblasti zdravotnické péče se projevuje nadregionální význam Plzně, a tak první pozice v této sféře oproti konkurenčním městům. Nedostatky jsou patrné v péči o seniory a postižené.
- Nabídka divadelních scén, muzeí, galerií a knihoven pokrývá v Plzni poptávku a odpovídá regionální významnosti města. Zařízení bojují s nevyhovujícím stavem nebo nedostačujícími prostory.
- V oblasti sportovní infrastruktury má Plzeň dostatek sportovišť regionálního a celoměstského významu. Vzhledem k její významnosti postrádá pouze aquapark, rezervy jsou v zázemí fotbalového stadionu.
- Z ostatní volnočasové infrastruktury má Plzeň dobré postavení a velkou návštěvnost zoologické a botanické zahrady. Ostatní sledované vybavení v Plzni chybí (planetárium, hvězdárna, výstaviště).

2.7 Doprava

Největším nedostatkem komunikačního a dopravního systému v Plzni je jeho převažující radiální charakter, zavádějící zbytečně velké objemy, a to i tranzitní dopravy, do středu města. Na základní osnovu historických silnic se postupně nabalovaly jednotlivé městské čtvrti. Pro jejich obsluhu se rozvinul systém městské hromadné dopravy, logicky využívající hlavní dopravní koridory. Jejich přeplnění individuální automobilovou dopravou však přináší další problém, závislost trolejbusových a autobusových linek na intenzitách automobilového provozu. Z hlediska železniční dopravy je Plzeň významným uzlem, ve středu města na Hlavním nádraží se propojuje šest železničních tratí.

2.7.1 Komunikační síť a automobilová doprava

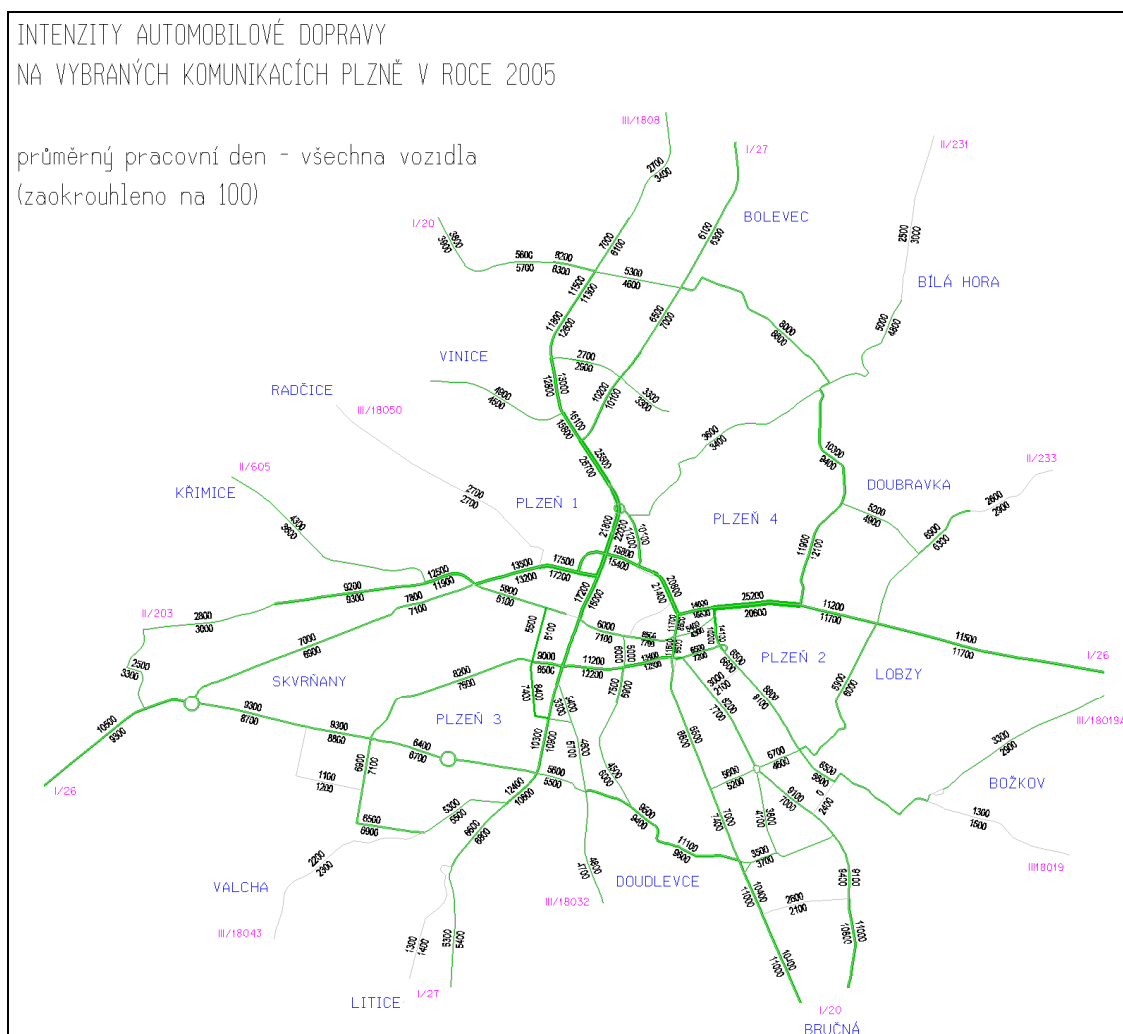
Společenské změny po roce 1989 s sebou přinesly prudký rozvoj automobilové dopravy. Nejvýraznější nárůst automobilizmu způsobený relativní dostupností a častějším užíváním vozidel je v Plzni patrný v druhé polovině devadesátých let. Vznik soukromé podnikatelské sféry i nový životní styl obyvatel zapříčinil neustálý nárůst automobilové dopravy, což vede ke stále více komplikované dopravní situaci. Řada úseků a uzlů plní svoji funkci již na hranici kapacity. Počet registrovaných vozidel, především osobních automobilů, se stále zvyšuje a stupeň motorizace a automobilizace roste²⁷.

Z výsledků Celostátního sčítání dopravy na dálniční a silniční síti ČR 2005 mimo jiné vyplývá následující:

- nárůst intenzit automobilové dopravy 2005/1990 na celé síti města Plzně je 80%
- nárůst intenzit automobilové dopravy 2005/1990 na hranicích města Plzně je 115%
- dopravní výkon automobilové dopravy na celé síti města Plzně je 1,59 mil. vozkm/den
- dopravní výkon automobilové dopravy na celé síti města Plzně je 0,51 mld. vozkm/rok

²⁷ Psůtka, J. (2007): Individuální automobilová doprava In: Životní prostředí města Plzně, díl 4., Odbor životního prostředí Magistrátu města Plzně

Obr 10: Pentlogram intenzit dopravního zatížení komunikační sítě města Plzně v roce 2005

Zdroj: Životní prostředí města Plzně 2007, díl 4.

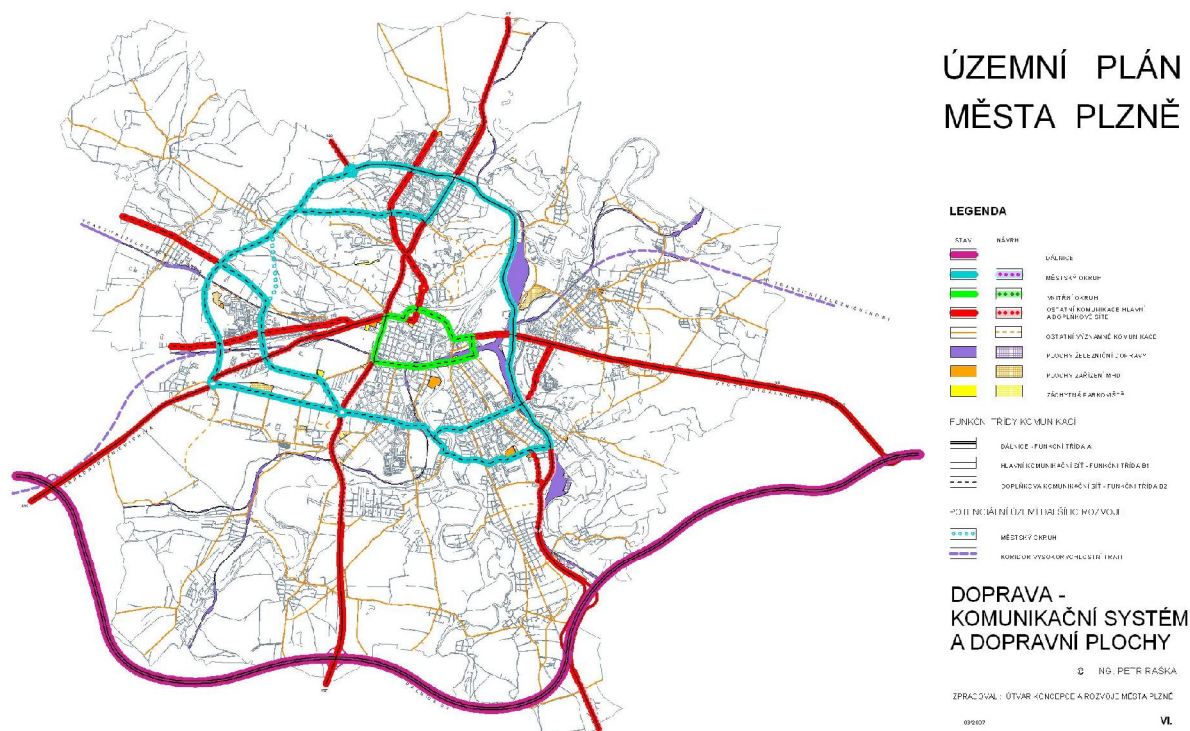
Tab 18: Nejzatíženější profily automobilovou dopravou v Plzni v roce 2005

název komunikace	úsek	voz./den
Karlovarská	Pod Záhorskem	52 200
U Prazdroje	Gambrinus	45 800
Karlovarská	most gen. Pattona	43 800
Tyršova	Štruncovy sady	42 200
Přemyslova	výstaviště	34 700

Zdroj: Životní prostředí města Plzně 2007, díl 4.

Od počátku devadesátých let 20. století došlo k poklesu významu tradičních zdrojů a cílů dopravy (např. Škoda Plzeň) a naopak vznikají nové druhy cest a nové cíle dopravy (podnikatelské cesty, nová obchodní centra, průmyslové zóny atd.). Město na tyto skutečnosti reaguje a postupně přetváří komunikační systém na radiálně okružní. V cílovém stavu má být hlavní komunikační síť tvořena dvěma okruhy (vnitřním a městským), dvěma severojižními průtaky a dvěma dálničními přivaděči. Převážnou část tranzitní dopravy ve směru západ - východ (tzn. ze směrů Rozvadov, Domažlice na Prahu a zpět) pak odvede dálnice D5. Stále však převažuje dostředné schéma komunikační sítě a mnohé lokální závady s sebou přináší značné dopravní problémy, které komplikují život města a negativně ovlivňují kvalitu celého dopravního systému. Technickou kvalitu stávajících komunikací se díky velkým investicím posledních let daří postupně zlepšovat.

Obr 11: Komunikační systém a dopravní plochy v Plzni

Zdroj: příloha VI. Územního plánu města Plzně

2.7.2 Městská hromadná doprava

Provoz městské hromadné dopravy zajišťují Plzeňské městské dopravní podniky, a. s. V současné době je pravidelná městská hromadná doprava v Plzni v denním období provozována 3 tramvajovými, 6 trolejbusovými a 16 městskými autobusovými linkami. Tělesně postižení spoluobčané mají k dispozici 2 samostatné autobusové linky s označením Z. Noční provoz na území města Plzně je zajištěn 3 autobusovými linkami s označením N. V rámci dopravní obslužnosti přilehlých obcí provozují PMDP, a. s. rovněž 6 příměstských autobusových linek zajišťujících dostupnost obcí Starý Plzenec, Bušovice, Nová Huť, Chrást, Tlučná a Chotíkov.

Postupně se zvyšuje a rozšiřuje integrace městské a příměstské veřejné dopravy. Integrovaný systém se skládá z vnitřní a vnější zóny, které zahrnují město Plzeň a obce v jeho blízkém okolí. Do systému integrované dopravy je zapojeno několik přepravečů (PMDP, provozovatelé linek příměstské autobusové dopravy, České dráhy). Na jejich linkách mohou cestující využívat jeden platební doklad. Disproporce v tržbách přepravečů jsou vyrovnávány přerozdělením finančních prostředků na základě poměrů přepravní práce. Další vývoj systému by měl směřovat k systémové optimalizaci linek založené na radiálních železničních tratích, tvořících základ dopravní kostry²⁸.

²⁸ Hakl, J.; Psůtka, J.; Vohradský, O. (2007): Městská hromadná doprava In: Životní prostředí města Plzně, díl 4., Odbor životního prostředí Magistrátu města Plzně

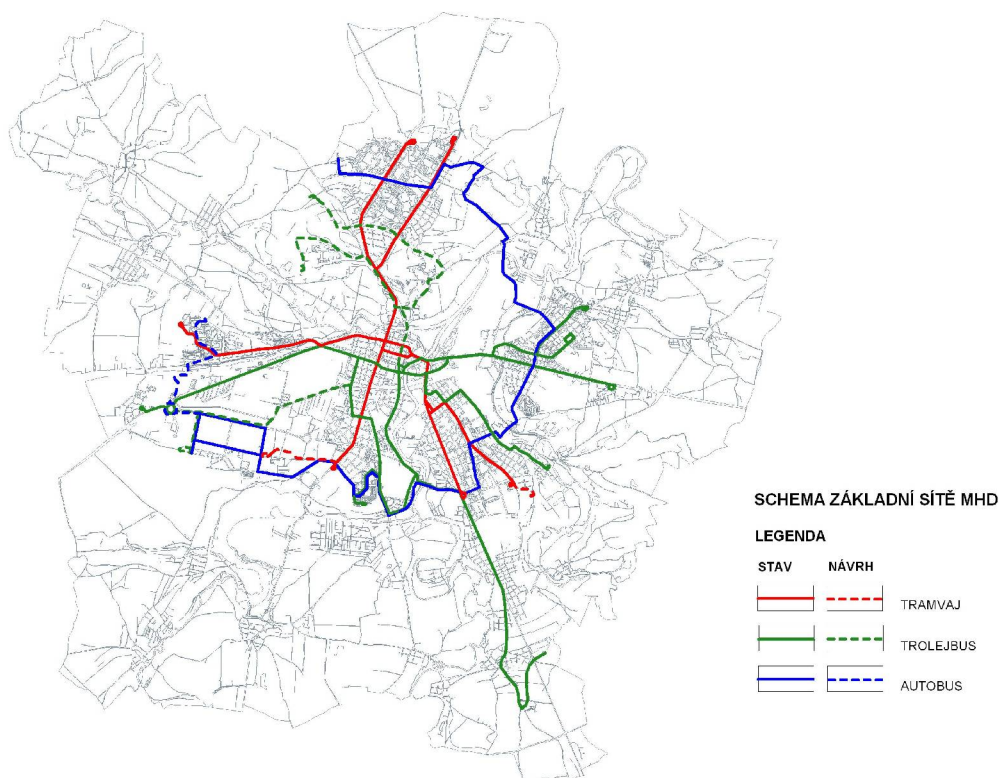
Tab 19: Základní charakteristiky MHD v Plzni v roce 2005

Ukazatel	trakce		
	TRAM	TBUS	BUS
délka sítě [km]	21,6	39,4	190,0
prům. délka linky [km]	8,0	8,7	12,2
prům. vzdálenost stanic [m]	426	464	770
evidenční stav vozidel	127	93	119
počet spojů vypravovaných ve špičce	57	72	94
počet přepravených osob [tis.]	50 266	24 620	27 698
dopravní výkon [tis. vozokm]	5 666	4 032	5 317
prům. cestovní rychlost [km/h]	18,3	17,0	23,0

Zdroj: PMDP, a. s.

Páteř systému hromadné dopravy tvoří tramvajové a trolejbusové linky. V současné době však tramvajová a trolejbusová síť dostatečně nepokrývá některé lokality vzniklé především v souvislosti s rozvojem města v oblasti vzdělávání, průmyslu a obchodu. Jedná se zejména o stále se rozvíjející MIP Borská pole a územně navazující kampus ZČU, které jsou obsluhovány pouze autobusovými linkami včetně nejzatíženější linky č. 30. Do budoucna se tak plánuje rozvoj tramvajové i trolejbusové sítě i do těchto lokalit, ležících obvykle v okrajových částech města.

Obr 12: Schéma základní sítě MHD v Plzni

zdroj: ÚKRMF

2.7.3 Cyklistická a pěší doprava

Založení Plzně na soutoku čtyř řek dalo městu ojedinělou urbanistickou strukturu. Plochá údolí řek výrazně zařiznutá do původního terénu se na jedné straně staly bariérou pro rozvoj tangenciálních dopravních propojení, na druhé straně však tvoří přirozené zelené koridory,

kteří jsou vhodné pro rozvoj páteřních tras pěší a cyklistické dopravy. Hvězdčovitě uspořádaní koridorů vedených mezi jednotlivými městskými čtvrtěmi umožňuje vzájemné propojení jednotlivých území, snadnou dostupnost centra i návaznost na extravilánové trasy.

Díky sportovně-rekreačním trasám v nivách řek má tak Plzeň šanci nabídnout svým obyvatelům podmínky pro aktivní rekreaci přímo uvnitř města v příjemném přírodním prostředí s vodními toky a bohatou zelení. Neuvýznamné je vzájemné propojení a zlepšení přístupnosti volnočasových areálů, jako je propojení připravované rozsáhlé zóny ve Štruncových sadech a navazujících ploch sportovního areálu na Roudné se Zoologickou a botanickou zahradou, severním areálem výstaviště, Boleveckými rybníky, areálem u sv. Jiří, Škoda sport parkem na Slovanech, Českým údolím nebo rekreačním areálem u Borské přehrady²⁹.

2.7.4 Doprava v klidu

Nárůst automobilismu vyvolal v Plzni, tak jako v jiných městech, značné problémy s parkováním a odstavováním automobilů. Velmi nepříznivá situace je v centru města, v obytných souborech starší blokové zástavby a na novodobých sídlištích s vysokopodlažní panelovou zástavbou. Základním nedostatkem je neexistence cíleného organizování systému statické dopravy. V centru města byla zavedena zóna placeného parkování. Nedostatečně propracované právní prostředí i neefektivní organizace kontrolní a sankční činnosti způsobuje její velmi nízkou respektovanost. Zóna placeného parkování tak neplní svoji regulační funkci a nezakládá systémové vztahy potřebné pro celkovou organizaci statické dopravy. Ta do budoucna předpokládá též jak využití záchytných parkovišť na významných vjezdech do města (Park&Ride), tak záchytných parkovacích objektů na obvodu centrální oblasti (Park&Go). Připravované úpravy právního řádu České republiky a cíl města ustanovit organizátora statické dopravy dávají dobré předpoklady pro řešení stávajících problémů.

2.7.5 Shrnutí situace v dopravě v Plzni

- Plzeň slouží jako významný dopravní uzel na spojnici Prahy a SRN (automobilová, železniční, cyklistická doprava).
- Ve srovnání s evropskými standardy vykazuje stále příznivý podíl přepravní práce mezi individuální automobilovou dopravou (IAD) a městskou hromadnou dopravou (MHD).
- Problematické je přetížení páteřní komunikace individuální automobilovou dopravou ve směru sever-jih.
- Zvyšující se automobilizace vyžaduje dobudování komunikačního systému – páteřní koridory, vnitřní a vnější okruhy.
- Nutností je zlepšení organizace dopravy v klidu (parkování, systémy Park&Ride, Park&Go).
- Z hlediska obslužnosti města systémem MHD nejsou v potřebné kapacitě napojeny rozvojové a rozvíjející se zóny.
- Příležitostí je rozvoj a preference veřejné integrované dopravy.
- Velký potenciál představuje využití údolí řek pro systém sportovně-rekreačních tras jako páteřních koridorů pěší a cyklistické dopravy.

²⁹ Dyntarová, P. (2007): Cyklistická doprava v Plzni In.: Životní prostředí města Plzně, díl 4., Odbor životního prostředí Magistrátu města Plzně

2.8 Technická infrastruktura

Technická infrastruktura v sobě nese veškeré vybavení potřebné k fungování energetického, informačního a dalších specifických systémů.

Většina elektrické energie se vyrábí ve zdrojích mimo město. V Plzni se vyrábí v teplárnách (Plzeňské teplárny a. s. a Plzeňská energetika a. s.) a dalších menších zdrojích. V roce 2006 byla aktualizována územní energetická koncepce, která reaguje na očekávané navýšení potřeby elektrického příkonu v oblasti dálničního obchvatu. Zásadní změnou v dosavadní koncepci je návrh na vybudování nového napájecího uzlu – transformovny 110/22 kV.

Centrálním zdrojem tepla je teplárna s kombinovanou výrobou tepla a elektrické energie. Město má 4 hlavní horkovodní napáječe – Sever, Jih, Západ a Východ. Dalšími zdroji jsou satelitní výtopny Bory a Doubravka. Spotřeba tepla v Plzni od roku 2000 stále stoupá díky zvyšujícímu se počtu nových odběratelů.

Přestože Plzni protékají 4 řeky, má pouze jediný zdroj pitné vody – řeku Úhlavu, užitková voda je čerpána ze Mže. Prakticky na všech tocích byly provedeny technické regulační úpravy, které spolu se změnou struktury povrchu a hospodaření v krajině přispívají k rychlému odtoku vod z území města. Jedinou retenční nádrž na území města je nádrž České údolí.

V oblasti vodovodní infrastruktury je největším problémem zastaralost potrubní sítě. Kanalizační systém odvádí společně vody splaškové i dešťové, a to za bezdeštného průtoku na čistírnu, za dešťových přívalů přepadá část ředěných vod do recipientu. Velký nedostatek systému zásobování v Plzni znamená absence náhradního zdroje pitné vody. K doplnění vodohospodářských staveb dochází postupně od roku 2006. Řeší se deficit splaškové kanalizace, vyčištění odpadních vod a odstranění nedostatků v zásobování města Plzně pitnou vodou, zejména v jejích okrajových částech. Konkrétně projekt zahrnuje vybudování retenčních nádrží, vodovodních staveb městských částí Lobzy (7 km) a Vinice (5 km) a kanalizace v Křimicích, Radčicích a na Valše (celkově 14 km). Provoz staveb bude zahájen v létě 2008.

Na rok 2008 je také plánován projekt na vybudování havarijního zdroje pitné vody pro město. Záložní zdroj bude sloužit při ekologických haváriích na Úhlavě, ale také v případě přívalových srážek či povodní, kdy může docházet k většímu znečištění vodního toku. Náhradní zásobárnou se má stát nádrž České údolí.

Město Plzeň příliš nevyužívá alternativní zdroje energie. Nejpřístupnějším obnovitelným zdrojem jsou řeky městem protékající, cca na 17 vytipovaných lokalitách lze realizovat výstavbu malých vodních elektráren. Odhadem je vodní potenciál využíván jen z 30 %. Na území města jsou dále využívány spalovny biomasy ve formě dřeva a dřevěných štěpků. Sluneční energie slouží k ohřevu užitkové vody nebo k vytápění funguje pouze u malého počtu rodinných domků.

2.8.1 Shrnutí situace v oblasti technické infrastruktury

- Pro vodní režim je typický rychlý odtok vody a závislost na jediném zdroji pitné vody.
- Aktuálně se v Plzni řeší zastaralost a omezená kapacita vodovodní infrastruktury jejím doplněním a odstraněním nedostatků.
- Nevyřešena zůstává absence náhradního havarijního zdroje pitné vody pro město.
- Z obnovitelných zdrojů je v Plzni využívána nejvíce (přesto nedostatečně) pouze vodní energie.

2.9 Životní prostředí

Lokalizace města Plzně v Plzeňské kotlině s sebou přináší poměrně negativní vliv na kvalitu ovzduší. Terasovité uspořádání terénu a výstavba průmyslových areálů uvnitř města (Škodovy závody umístěny na návětrné straně města) se podepsaly na čistotě ovzduší ve městě. Zásadním problémem zůstává zatížení ovzduší emisemi z dopravy díky vedení dopravy centrem a obytnou zástavbou³⁰. S dopravou přímo souvisí i nadměrný hluk, jeho intenzita. Prakticky u celé základní komunikační sítě procházející centrem města přesahuje průměrná denní hladina hluku 70 dB. Zatížení ze strany železniční dopravy je plošně omezené a s výjimkou nákladových nádraží má nárazový charakter. Hluk z výroby je lokálně omezený a řeší se přijetím protihlukových opatření na konkrétních objektech a zařízeních³¹.

Důležitou součástí městské struktury je její zeleň. Podle Generelu zeleně má nejčastěji zápornou bilanci urbanistická zeleň (průměrně -3,66 m²/obyvatele). Její nedostatek a úbytek je dán rostoucími požadavky na tržní využívání území. Nedostatek je ovšem kompenzován jinými zelenými plochami. Problematická v tomto směru zůstává centrální oblast. Územní plán navrhuje rozšíření parků o 50 ha (současně cca 100 ha) a dále území pro tzv. parky se sportovním zařízením o rozloze cca 50 ha. Další výrazný doplněk zeleně představuje sadový prstenec kolem historického jádra a parková náměstí a vědecko-vzdělávací plochy zeleně. Stav a množství zeleně je pro veřejnost poměrně atraktivní téma, proto se daří v této oblasti spolupráce veřejnosti s městem především prostřednictvím občanských sdružení³².

Plzeňskou kotlinu charakterizuje především postupný soutok čtyř řek. Na území Plzně se nachází také řada drobných toků a několik větších vodních ploch (Bolevecké rybníky, Košutecké jezírko, nádrž České údolí). Říční údolí ovlivňují reliéf města a s doprovodnou zelení a přirozenými biokoridory představují významný přírodní prvek.

V roce 2004 byla zpracována studie k revitalizaci nábřeží Radbuzy a levé strany řeky Mže v centru města. Cílem tohoto projektu je zdůraznění soutoku jako významného geografického bodu a místa vycházek, přiblížení řeky lidem, umožnění přístupu k vodě a obnovení aleje na nábřeží. V zastavěných částech se počítá s posezením v zahrádkách kavárnách a restauracích, změny mají zaznamenat i Štruncovy sady a sportovní areál.

Specifický produkt společnosti představují odpady. Ve městě není zaveden jednotný celoplošný systém třídění a sběru komunálních odpadů. Jednotlivé městské obvody zajišťují vlastní systém třídění a sběru podle svých možností. Sběrné dvory a nádoby jsou, ale výrazně nerovnoměrně rozmístěny. Na území města není provozována žádná povolená skládka³³.

2.9.1 Shrnutí situace v oblasti životního prostředí

- Díky dopravě přetrvává znečištění prostředí emisemi a hluk, a to zejména při hlavních průtazích.
- Tlak na tržní využívání území ve městě má negativní vliv v úbytku zeleně.
- Městská zeleň je atraktivním tématem pro veřejnost, proto se daří zapojit ji aktivně do spolupráce s městem.
- Roztříštěnost kompetencí v odpadovém hospodářství města se odráží v nedostatečném počtu sběrných dvorů a v nejednotném systému třídění odpadů.

³⁰ Zpráva o stavu města

³¹ Koncepce životního prostředí v Plzni

³² Generel zeleně města Plzně

³³ Plán odpadového hospodářství statutárního města Plzně

2.10 Cestovní ruch

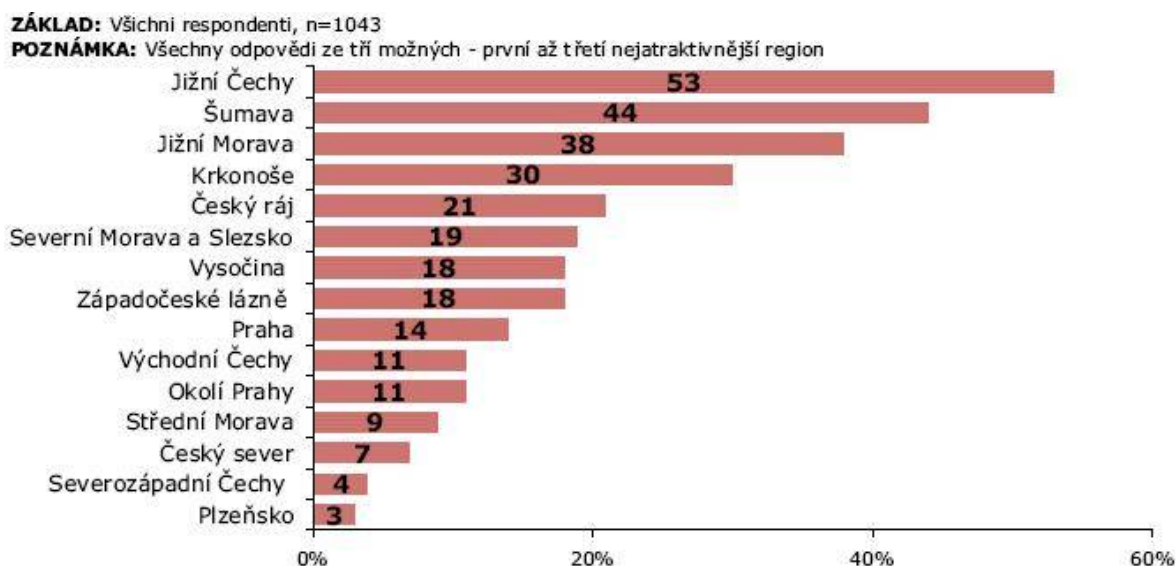
Cestovní ruch a jeho posílení hraje v rozvoji města natolik důležitou roli, že „Program rozvoje města“ schválený v roce 2003 a aktualizovaný v roce 2007 definoval cestovní ruch jako jeden z hlavních pilířů rozvoje města. Na základě těchto priorit byla vytvořena analýza potenciálu cestovního ruchu v Plzni (2007), na kterou navazuje návrh opatření a marketingový plán.

Celý Plzeňský kraj patří v rámci republiky k méně navštěvovaným regionům. Výrazně převládá návštěvnost Prahy. V roce 2006 Praha absorbovala 32,6 % návštěvníků České republiky, za ní se umístil Jihočeský kraj (8,7 %) a Jihomoravský kraj (8,4 %). Plzeňský kraj byl na 10. místě ze čtrnácti krajů (3,8 %). V návštěvnosti krajů zahraničními turisty je situace téměř totožná: 57,5 % turistů ze zahraničí navštívilo Prahu, druhé místo obsadil Karlovarský kraj, třetí Jihomoravský. Plzeňský kraj se s 31,7 % všech zahraničních turistů umístil až na devátém místě.

Agentura Czech Tourism zjišťovala v průzkumu motivaci domácích návštěvníků k návštěvě jednotlivých regionů. Většina regionů vyvolává pozitivní asociace u veřejnosti, v případě Plzeňska (Plzeň, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany) to je „pivo, hokej, folkový festival a průmysl“. Plzeňsko se však řadí k méně atraktivním regionům spolu se Severozápadními Čechami. Za první, druhé nebo třetí nejatraktivnější je považuje méně než 5 % populace (viz obr. 13)

Atraktivnosti regionů na základě volnočasových aktivit prakticky koresponduje s celkovou atraktivností (viz obr. č 14). Nejatraktivnějšími turistickými regiony s největší možností realizace volnočasových aktivit jsou opět Jižní Čechy, Jižní Morava a Šumava umožňující sportovně-rekreační vyžití v přírodě. Nejčastěji uváděné aktivity spojené s Plzeňskem jsou gurmánství, pěší výlety a společenská setkání.³⁴

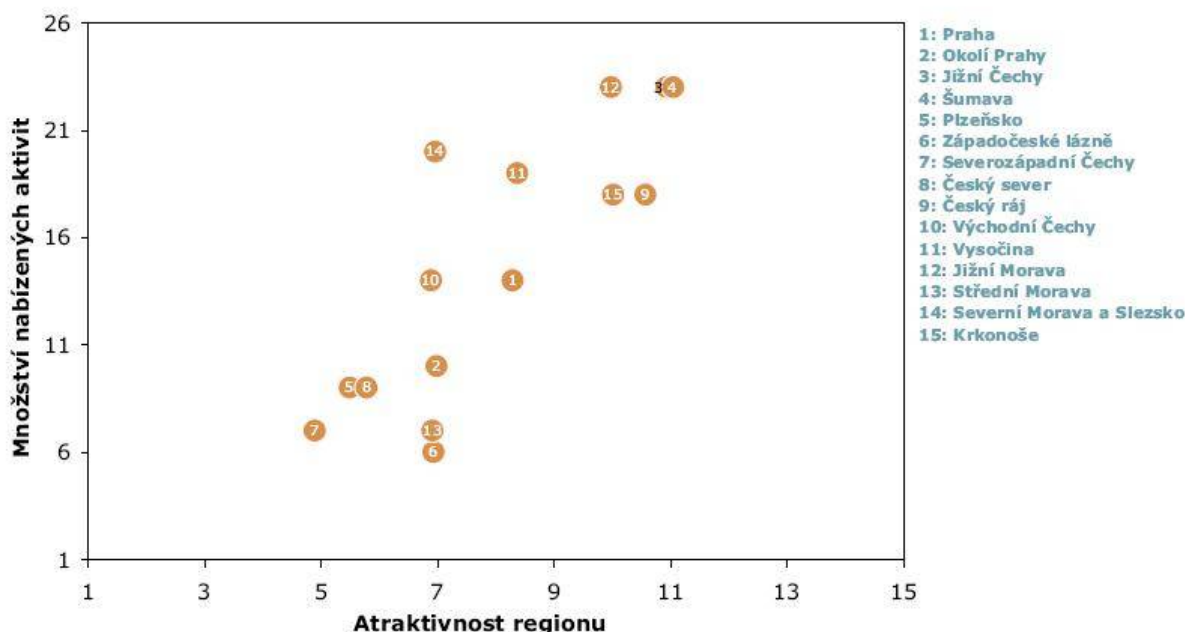
Obr 13: Atraktivnost turistických regionů v České republice v roce 2004

Zdroj: Motivace k návštěvě turistických regionů v České republice

³⁴ Motivace k návštěvě turistických regionů v České republice

Obr 14: Atraktivnost turistických regionů a počet nabízených volnočasových aktivit (2004)

Zdroj: Motivace k návštěvě turistických regionů v České republice

Poznámka: preference regionu: aritmetický průměr 1-15, vyšší hodnota znamená vyšší preferenci

Podle počtu turistů v hromadných ubytovacích zařízeních se region Plzeňsko v roce 2004 umístil na předposledním místě (před Českým rájem), v roce 2005 skončil v celkovém počtu turistů na místě posledním. Stejná situace na Plzeňsku je v počtu přenocování. Značné odlišnosti vykazuje region v průměrné délce pobytu (3,7 dne) od krajského průměru (4,2 dne), který je ovlivněn počtem přenocování v turisticky oblíbené Šumavě. Průměrná doba pobytu se tak přibližuje Praze (3,6 dne) a ukazuje na silný vliv Plzně v regionu.

Mezi návštěvníky převládají zahraniční turisté (54 %). Nejvíce nerezidentů pochází z Německa (33 %). S odstupem následují Holanďané, Francouzi a Slováci. Mezi rezidenty převládají návštěvníci z Plzeňského kraje (29 %), z Prahy přijelo 19 % dotazovaných.

Většinu služeb pro návštěvníky města a provoz některých aktivit zajišťuje privátní popř. neziskový sektor. Veřejná správa působí v oblastech jako je koordinace aktivit, stanovování strategií a její politické garance, sledování a vyhodnocování ukazatelů a přínosů cestovního ruchu apod. V poslední době je běžné, že tyto úkoly jsou svěřeny subjektu mimo veřejný sektor (většinou obecně prospěšná či obchodní společnost). Oblast komunikace mezi jednotlivými aktéry nelze označit za příznivou. Neexistuje zde významný subjekt, který by v plné míře plnil roli v koordinaci aktivit.

Ubytovací kapacita byla v Plzni dlouhodobým problémem. V roce 2005 zde bylo 41 ubytovacích zařízení, z toho pouze 4 hotely****. Výrazný zlom přineslo rozšíření nabídky v roce 2006, kdy bylo zprovozněno celkem 7 nových hotelů**** a kapacita lůžek této kategorie narostla o 539 lůžek. S dalším rozšiřováním ubytovacích kapacit se počítá i v následujících letech a to včetně nabídky hotelů a penzionů s nižšími cenami. V porovnání s jinými krajskými městy byla nabídka ubytovacích kapacit, co do kvantity i kvality, větší v Praze a Karlových Varech, města České Budějovice, Liberec a Hradec Králové na tom byla hůře.

V 11 hotelech jsou k dispozici kongresové prostory s celkovou kapacitou 2 184 osob. Dále Plzeň disponuje 9 zařízeními s kapacitou 2 963 osob (Měšťanská beseda, aula ZČU,

Sněmovní sál radnice,...). Podobné prostory mají primárně jiné využití a možnosti pro konferenční činnost nejsou špičkové. Silným nedostatkem v infrastruktuře kongresové turistiky a výstavnictví, je chybějící areál výstaviště. Za nejsilnější výstavní témata podle nosných oborů ve městě lze označit strojírenství, energetiku, elektroniku, průmyslovou a spotřební elektroniku, techniku pro domácnost, průmysl, inovace a potraviny).³⁵

V oblasti stravování je situace již lepší. Poměrně kvalitní infrastruktura stravovacích kapacit se vytvořila již v devadesátých letech. Od té doby dochází k jejich další restrukturalizaci a modernizaci. Podle šetření na internetových stránkách³⁶ je v Plzni 1 160 stravovacích zařízení včetně barů a klubů. Některé restaurační zařízení využívají tradice výroby piva a stávají se tak velmi atraktivními zařízeními (pivnice Na Spilce, Šenk na Parkánu, pivnice U Velblouda atd.). Centru města lze vytknout pouze nedostatek posezení venku na ploše ulic a náměstí, což omezuje vytvoření atmosféry přátelského města. Méně příznivá situace je v okrajových částech města, což může tvořit bariéru v rozvoji cykloturistiky a pěší turistiky.

2.10.1 Shrnutí oblasti cestovního ruchu

- V republikovém měřítku se region Plzeňsko v návštěvnosti umísťuje na zadních pozicích, přestože se v posledních třech letech výrazně zlepšil počet ubytovaných v samotné Plzni.
- Mezi návštěvníky převládají zahraniční turisté, mezi rezidenty obyvatelé Plzeňského kraje.
- V Plzni neexistuje v oblasti cestovního ruchu jeden subjekt respektovaný všemi skupinami aktérů, který by řešil především koordinaci jejich aktivit.
- V rozvoji kongresové turistiky může být bariérou chybějící výstaviště.
- Stravovací zařízení je poměrně kvalitní, bez výraznějších problémů.

³⁵ Perspektivy výstavnictví a kongresové činnosti

³⁶ www.pilsnerpubs.cz atd.

2.11 Prezentace a propagace města

Prezentace a propagace města nejen jako destinace cestovního ruchu, je jednou z nejdůležitějších činností v rámci cestovního ruchu. V městské správě se touto oblastí zabývá Odbor prezentace a marketingu (OPM). Spolupráce probíhá s dalšími regionálními i nadregionálními subjekty (Česká centrála cestovního ruchu, agentura CzechTourism, Plzeňský kraj). Prakticky vůbec není nastavena spolupráce města a ostatních obcí (popř. dalších subjektů) v rámci regionu Plzeňsko. V podnikatelské sféře je nejvýznamnějším partnerem Plzeňský Prazdroj. Dlouhodobá spolupráce v oblasti marketingu a prezentace vyústila v podepsání smlouvy o rozvoji turistického ruchu a kultury v regionu mezi městem a pivovarem v červenci 2007.

Průzkumy mezi turisty v roce 2006 a 2007 ukázaly, že nejvýznamnějšími zdroji informací o destinaci jsou internet a tiskoviny. Nejdůležitějším portálem je stále portál města Plzně, který je z hlediska obsahu velmi kvalitní (podstatné a aktuální informace). Méně příznivé jsou uživatelské charakteristiky, zejména ovládání menu není příjemné. Některé odkazy jsou nefunkční, nevýhodou je uvádění důležitých informací (např. o hotelích a restauracích) až na třetí úrovni menu³⁷. V zahraničním tisku se objevují zmínky o Plzni spíše v rámci širší prezentace České republiky nebo nějakého tématu (zejména pivo). Propagační články se zaměřují především na pivovarskou a gastronomickou tradici, významné akce, zoologickou a botanickou zahradu, historii, naučné stezky a cykloturistiku, konferenční turistiku a aktuální dění.

Účinnou reklamou pro předem definovanou cílovou skupinu jsou prezentační akce. Mají sice užší, ale cílenější dopad. OPM organizuje nebo spolupracuje na akcích typu Slavnosti svobody, Plzeňské dny v Senátu ČR, Oslava vzniku Československa, Bürgerfest in Regensburg atd. OPM spolupracuje s pořadateli dalších akcí jako byly prezentace Plzně v Birminghamu, Pilsner Fest a prezentace pro novináře a profesionály v oblasti CR při jejich návštěvách v regionu. Prezentace města na veletrzích není příliš efektivní marketingový nástroj. Na druhou stranu umožňuje monitorovat konkurenci a její produkty. Domácí veletrhy jsou řešeny ve spolupráci s Plzeňským krajem příp. i Plzeňským Prazdrojem. Prezentace v zahraničí probíhá pod záštitou Czech Tourismu. V roce 2007 se Plzeň prezentovala na devíti veletrzích v pěti zemích Evropy. V roce 2008 plánuje účast na 8 zahraničních veletrzích v týchž zemích.

Mimo propagaci v oblasti cestovního ruchu se město prezentuje směrem k investorům. Prezentace města směrem k potenciálním investorům má na starosti UKRMP, na jehož webových stránkách jsou informace pro investory o využitých a rozvojových plochách a to jak v češtině, tak v angličtině. UKRMP také vydává informační brožuru – Newsletter: Invest in the Pilsen Region – který detailně představuje nejen rozvojové plochy ve městě, ale i subjekty poskytující poradenskou činnost. Klíčovou cílovou skupinou budou právě investoři v oblasti strategických služeb, kdy se nabízí úzká spolupráce s místními, ale i celostátními agenturami: Czechinvest, Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje, Poradenské a inovační centrum Plzeň (BIC). Rezervy přetrvávají v prezentaci na zahraničních veletrzích.

2.11.1 Shrnutí promotion aktivit města Plzně

- Město se poměrně intenzivně věnuje promotion aktivitám Plzně také ve spolupráci s krajem a pivovarem, spolupráce s okolními obcemi poněkud vázne.
- Nejvyhledávanějším zdrojem informací pro návštěvníky jsou prezentační materiály a internet.
- Pro prezentaci města je nezbytné věnovat více pozornosti www stránkám.
- Směrem k investorům dochází k postupnému zlepšování prezentace a image.

³⁷ Potenciál Plzně z pohledu cestovního ruchu

2.12 Řízení a správa města

Městská správa vykonává jak přenesenou, tak samostatnou působnost. Výkon přenesené působnosti je jednoznačně definován příslušnými právními předpisy, v rámci samostatné působnosti může město vydávat svoje vlastní prováděcí dokumenty. Ve své činnosti se město snaží o aplikace způsobů řízení a modelů správy majetku a procesů tak, aby co nejlépe plnilo svou funkci. Statutární město Plzeň má v současné době 10 městských částí, z nichž čtyři (Plzeň 1 – 4) tvoří vlastní vnitřní město a soustřeďují hlavní populační potenciál Plzně a šest okrajových (Plzeň 5 – 10) představují příměstské části, vzniklé integrací okolních obcí do Plzně. Jednotlivé městské části mají vlastní orgán samosprávy – zastupitelstvo; dalšími orgány jsou rada, starosta, úřad městské části a zvláštní orgány městské části. Jejich kompetence a rozsah samosprávy jsou však menší a určuje je městská vyhláška.

Magistrát tvoří primátor, náměstci primátora, tajemník magistrátu a zaměstnanci. Magistrát se člení na odbory, které zřídila pro jednotlivé oblasti své činnosti Rada města Plzně (RMP) jako základní organizační složky magistrátu. Jádrem městské samosprávy je Zastupitelstvo města Plzně (ZMP). Zastupitelstvo odpovídá za dodržování plánu rozvoje města, za hospodaření s městským rozpočtem a majetkem, za udržování veřejného pořádku atd.

Město Plzeň má poměrně efektivní interní provoz magistrátu. Aplikací nového informačního systému a vytvořením komplexní datové báze (obsahující informace získané jednak za státních registrů, ale i od samosprávy) došlo k zprůhlednění procesů městské správy a transparentnosti hospodaření města. Systém poskytuje silné nástroje pro plánování a sledování rozpočtu během roku, transparentní a adresnou alokaci finančních prostředků, kvalitní správu a evidenci majetku, informace pro řízení městských organizací a vysokou dostupnost informací, stabilitu a otevřenost pro integraci s externími systémy.

Během roku 2008 proběhne projekt „Optimalizace správy města Plzně“ jehož cílem je zvýšení efektivity vykonávaných činností a poskytování služeb jak navenek směrem ke klientům, tak směrem do vnitřního chodu organizace. Projekt bude realizován na všech útvech Magistrátu města Plzně a jeho příspěvkových organizací. Jeho výsledkem by měla být výrazná úspora finančních i personálních zdrojů při zachování a vylepšení stávajících služeb.

Další pozornost by měla být věnována benchmarkingu, což je měření procesů a výkonů organizace a jejich systematické porovnávání s výkonem ostatních, včetně hledání toho nejlepšího řešení. Analyzováním a podílením se na informacích o nejlepší praxi mohou vrcholoví manažeři získat nové pohledy na řešení daného problému a identifikovat příležitost ke zlepšení výkonu organizace. Tato metoda může pomoci například vymezit požadavky „zákazníků“ a identifikovat lepší cesty k jejich naplnění.

Rezervy jsou při organizování vykonávaných činností, kdy není příliš využíváno projektové řízení, které umožňuje vytvořit pracovní týmy z potřebných odborníků, aniž by bylo nutné měnit náplně odborů či přeskupovat pracovníky v rámci několika odborů. Jednotlivým týmům je pak třeba stanovit jasné kompetence a pravomoci.

2.12.1 Shrnutí řízení a správy města

- Integrovaný informační systém města Plzně umožňuje pevnou metodiku práce s jasným vymezením zodpovědnosti.
- Další zefektivnění řízení se očekává od probíhajícího projektu Optimalizace správy města Plzně.
- Rezervy má správa města Plzně v oblasti benchmarkingu a používání projektového řízení.

2.13 Vnější vztahy

Svoji geografickou polohou a historickým vývojem získala Plzeň dominantní pozici v západních Čechách. V regionálním měřítku tvoří spádové centrum dojížděky do zaměstnání a terciárními aktivitami vyššího řádu. Se zázemím jsou silné i odstředivé aktivity jako je rekreace Plzeňanů či proces suburbanizace. Kooperace na úrovni samosprávy příměstských obcí se nejčastěji realizuje v oblasti dopravy, technické infrastruktury, nakládání s odpady, cestovním ruchem a nově také rozvojových zón.

Nadregionální vazby jsou nejsilnější s Prahou. Obyvatelé dojíždějí do hlavního města za vzděláním, prací, kulturním a sportovním vyžitím. Praha je též sídlem nejvyšších orgánů státní správy, významných institucí a firem. Současně nejvýznamnějším dopravním uzlem, jímž prochází trasy do ostatních krajských měst s výjimkou Český Budějovic a Karlových Varů. S ostatními kraji a krajskými městy jde především o výměnu zkušeností a společné řešení některých problémů.

Ke zkvalitnění vnějších vztahů mezi městem a privátním sektorem přispívají organizace zřízené či podporované městskou správou. Jednou z nich je Euro Info Centrum, které poskytuje zejména malým a středním podnikům poradenské a vzdělávací služby o programech EU a podnikání na evropském trhu. Business and Innovation Centre, založený Plzní poskytuje pomoc při zakládání nových technologicky zaměřených firem, asistenci při rozvoji již existujících firem, pomoc při vyhledávání a získávání finančních zdrojů pro rozvojové projekty, zapojování firem do národních i evropských programů, podporu při zavádění inovací ve firmách a při nalézání vhodných partnerů pro vývojovou, výrobní i obchodní spolupráci, nabídku prostor pro inovační podnikání včetně komplexu navazujících služeb, informační a poradenské služby pro podnikání v EU. Za zmínku stojí ještě hospodářská komora, která pomáhá s navazováním prvotních kontaktů mezi firmami a s výběrem potencionálních partnerů. Zároveň spravuje informační systém hospodářských komor SEIF (Systém ekonomických informací o firmách).

K prohloubení vztahů na mezinárodní úrovni přispělo uzavření 5 smluv mezi Plzní a partnerskými městy. V roce 1999 byla obnovena smlouva s Limoges (Francie). Spolupráce měst se rozvíjí především v oblasti kultury. Každoročně se konají Francouzsko-české nebo Česko-francouzské dny. Ve sféře ochrany životního prostředí a ekologie spolupracuje Plzeň s městem Takasaki (každoročně od roku 1990) na projektu nazvaném Pentalaterální program. Kontakty s Takasaki navázalo také Divadlo Alfa a opera Divadla J. K. Tyla. Velmi intenzivní je partnerství s Regensburgem (1993, Německo) na jehož základě se uskutečnila již řada akcí – výstavy, vystoupení hudebních souborů, prázdninové pobyty. Přátelské vazby fungují i mezi knihovnami a školami. K významným projektům patří vznik Koordinačního centra česko-německých výměn mládeže Tandem. Stejně silné partnerství navázala Plzeň s městem Winterthur (1994, Švýcarsko). Výměna zkušeností se týká oblastí kultury, vzdělávání, sociální práce. Pracovní návštěvy proběhly mezi policisty a hasiči obou měst. Poslední smlouva uzavřela Plzeň s Birminghamem (2005, USA). Kooperace je navázána zatím pouze v oblasti kultury.

Na základě připravované kandidatury (2009) Plzně na Evropské hlavní město kultury v roce 2015 dochází k výměně zkušeností s evropskými městy, která byla již evropskými hlavními městy kultury v minulých letech nebo se teprve připravují (Graz, Linz, Pésc). Duálním Evropským hlavním městem kultury 2015 bude město z Belgie.

2.13.1 Shrnutí vnějších vztahů města Plzně

- Pro celý Plzeňský kraj tvoří Plzeň správně-administrativní centrum a centrum zaměstnanosti.
- V oblasti zaměstnanosti, státní správy a dopravy (mezinárodní uzel dopravních tepen) se projevuje silná vazba na hlavní město.
- Komunikace a pomoc firmám soukromého sektoru je realizována organizacemi zřízenými nebo podporovanými městskou správou.
- Od počátku 90. let se rozšiřuje spolupráce Plzně s evropskými partnerskými městy.
- Kontakt Plzně s Evropou by mělo výrazně napomoci získání titulu hlavního města kultury v roce 2015.

3 SWOT analýza

Podle Instrukcí pro přípravu integrovaných plánů rozvoje měst pro plánovací období 2007-2013, verze 1.05 ze dne 27. 3. 2008 navazuje na socioekonomickou analýzu SWOT analýza, která identifikuje silné a slabé stránky, hrozby a příležitosti rozvoje města Plzně. Cílem SWOT analýzy je vytvořit východisko pro formulování cílů a strategií IPRM. Oblasti, které byly formou workshopu s odborníky vybrány jako prioritní jsou zvýrazněny tučně.

Silné stránky

- + **Dobrá dopravní dostupnost z Prahy a SRN**
- + **Vysoká ekonomická výkonnost dle HDP**
- + Nízká a stále klesající míra nezaměstnanosti
- + Nadprůměrná úroveň mezd a silná kupní síla obyvatel
- + Atraktivita Plzně pro zahraniční pracovní sílu
- + Subdodavatelské vazby zahraničních firem na místní podniky
- + **Lokalizace firem s progresivními obory**
- + **Regionální centrum vzdělanosti, kultury, sportu, duchovního života a veřejné správy**
- + **Široká a atraktivní nabídka VŠ**
- + Historická tradice Plzně jako samosprávné jednotky
- + Image města spjatá s obchodními značkami
- + Zlepšující se vzhled města
- + Atraktivní cíl pro cestovní ruch
- + Příznivý podíl přepravní práce mezi IAD a MHD

Slabé stránky

- Nedostatek pracovní síly
- Nízká zaměstnanost ve službách
- **Nízký podíl znalostních oborů na ekonomice města**
- Nízký podíl osob s vyšším vzděláním ve znalostních odvětvích
- Nedostatečný podíl osob s vyšším vzděláním
- **Nedostatečné vývojové, výzkumné a aplikační kapacity**
- **Nedostačující vybavení a technický stav kulturních a sportovních zařízení**
- **Omezená nabídka volnočasových aktivit**
- Nezřetelná image města
- Lokálně narušená urbanistická struktura
- Nízká intenzita bytové výstavby
- **Špatná funkčnost dopravního systému jako celku**
- Znečištění prostředí emisemi a hlukem

Příležitosti

- + **Podpora inovačních aktivit a oborů postavených na znalostech**
- + Přeměna a využití starých průmyslových a nevyužívaných areálů pro nové funkce
- + **Příprava a realizace zón pro podnikání, vědu, výzkum a strategické služby**
- + Zvýšení podílu a kvality technických a přírodovědných oborů
- + **Zvýšení atraktivity města jako centra vědy, vzdělanosti a kultury republikového významu**
- + Dobudování a modernizace kulturní a sportovní infrastruktury
- + Moderní image města na základě kvalitní architektury
- + Rozvoj partnerství soukromého, neziskového a veřejného sektoru
- + **Umístění státních a mezinárodních institucí**
- + Dobudování komunikační sítě
- + Rozvoj a preference veřejné integrované dopravy
- + **Využití údolí řek pro volnočasové aktivity a systém sportovně rekreačních tras**
- + Zvýšení atraktivity a funkčnosti vstupů do města pro jeho návštěvníky
- + Doplnění služeb pro návštěvníky kongresů pořádaných ve městě

Hrozby

- **Ztráta výkonnosti místní ekonomiky**
- **Odchod kvalifikované pracovní síly z města**
- Strukturální nezaměstnanost
- Stárnutí populace
- Neschopnost města reagovat na potřeby cizinců a jiných minorit
- Pomalé zvyšování kvality veřejných prostor
- **Nepřipravené rozvojové plochy**
- **Pomalá realizace dopravního systému**

4 Odůvodnění výběru tématu pro IPRM

4.1 Shrnutí analýz – identifikace klíčových problémů města

Dosavadní hospodářská politika města Plzně byla založena na lákání přímých zahraničních investic a byla těsně spojena s projektem Městského industriálního parku Borská pole. Ten se stal jednou z neúspěšnějších průmyslových zón v celé ČR a sehrál významnou roli v přeměně ekonomické struktury města Plzně v průběhu 90. let. Městský industriální park byl i jedním z klíčových důvodů, proč si Plzeň udržela po celá 90. léta 20. století vysoce podprůměrnou míru nezaměstnanosti a slušný ekonomický výkon, přestože prošla stejně významnou restrukturalizací jako např. Ostravsko nebo severní Čechy. MIP Borská pole jsou však v současnosti zcela zaplněna a investice typu, které zde byly lokalizovány, nemohou nadále hrát nejdůležitější roli v dlouhodobé stabilizaci ekonomického rozvoje města. Významnou inspirací pro další směřování hospodářské strategie města mohou být koncepční a strategické dokumenty na národní a evropské úrovni (Lisabonská strategie, Strategie hospodářského růstu ČR, Národní program reforem, Národní rozvojový plán apod.). Ve všech je patrný tlak na posilování ekonomických činností s vyšší přidanou hodnotou, na inovace, na propojování výzkumu a vývoje s produkcí, krátce na **znalostní ekonomiku**.

Město Plzeň hraje nezastupitelnou roli ekonomického motoru celého regionu, a proto lze s určitou rezervou pro hodnocení situace v Plzni používat statistická data za celý kraj³⁸. Při hodnocení potenciálu města je potřeba srovnávat s jeho největšími konkurenty v republikovém kontextu – regionálními centry obdobné velikosti a významu (Brno, České Budějovice, Liberec, Hradec králové, Pardubice, Ústí n. Labem). Republikový průměr je totiž silně zkreslován zcela odlišnou situací v Praze (a Středočeském kraji).

Ve městě Plzni je v posledních letech patrný trend zpomalení tempa ekonomického růstu a kdysi výsadní postavení nejdynamičtějšího města po Praze začíná Plzeň postupně ztrácet. Plzeňský kraj jako celek je z hlediska HDP/obyv. sice stále mezi srovnávanými kraji na 1. místě (Praha a Středočeský kraj jsou jiná realita a nebyly z toho důvodu srovnávány), nicméně trpí řadou strukturálních problémů v tom, z čeho se ekonomický výkon ve městě a kraji skládá. Ze srovnávaných krajů pouze Královéhradecký a Plzeňský vykazují v období 2004 – 2006 pokles indexu změny HDP/obyv. Dá se říct, že město spolu s ostatními „nejbohatšími“ regionálními centry začíná ve svém růstu stagnovat. Z hlediska hrubé přidané hodnoty tvořené ve znalostních službách město prohrává s Brnem a Pardubicemi resp. Hradcem Králové. Plzeň ztrácí tempo růstu, rozuměj přínos plynoucí z výrobních investic slábne, ale na rozdíl od svých hlavních konkurentů na republikové úrovni má slabší postavení z hlediska své schopnosti orientovat se na znalostní obory. Jednou z příčin je dobrá dopravní dostupnost Plzně na spojnici mezi Prahou a SRN.

Díky dobré dostupnosti se zde daří lokalizovat velké množství přímých zahraničních investic a mezi nimi jsou i investice v progresivních oborech. Na druhou stranu dobrá dostupnost Plzně vytváří tlak na budování závodů, které subdodávají podnikům za hranicemi a jejichž podnikatelská logika je postavena především na nižších nákladech, které jsou v ČR spojeny s výrobou (lidské i materiální náklady, náklady za podpůrné služby). Vedle toho zde působí

³⁸ Od vzniku krajů, tj. od roku 2001 je stále více ukazatelů sledováno pouze na krajské úrovni.

tradiční velké průmyslové podniky, jejichž výkony se díky celkové hospodářské konjunktuře slibně zlepšují, nicméně ani tyto podniky díky svému tradičnímu zaměření nevytvářejí dostatečný tlak na přechod k ekonomickým činnostem s vysokou přidanou hodnotou. Tradiční podniky si svůj deficit uvědomují, a proto se začaly připravovat na doplnění svého produkčního programu o činnosti s vyšším podílem vlastního výzkumu a vývoje.

Výkon města respektive kraje v oblasti VaV je dosud nepřesvědčivý, podle podaných patentových přihlášek dosahuje pouze 2/3 republikového průměru, což znamená 5. místo mezi srovnávanými městy. Existuje zde ale dostatečný potenciál ke změně. Ve městě je „široká a atraktivní nabídka studijních VŠ oborů“ (viz SWOT) a zároveň je ve městě k dispozici kolem 20 tis. VŠ studentů jako rezervoár kvalifikované pracovní síly, z nichž solidní podíl pokračuje v doktorandském studiu. Město je z tohoto hlediska na 2. místě mezi srovnávanými městy za Brnem. Otázkou udržení slušného ekonomického standardu města je tak „podpora inovačních aktivit a oborů postavených na znalostech“ a „příprava a realizace zón pro podnikání, vědu, výzkum a strategické služby“.

Z hlediska lidských zdrojů sice město disponuje vysokým podílem vysokoškolsky vzdělaných osob (2. místo z konkurenčních měst - za Brnem) a velkým počtem vysokošlánů, ale z hlediska podílu vzdělaných osob zaměstnaných v Plzni ve znalostních odvětvích služeb je situace horší (4. resp. 5. místo mezi srovnávanými kraji). Je pravděpodobné, že zde opět hraje roli dobrá dostupnost Prahy a zahraničí, kde mohou elitně vzdělaní lidé hledat možnosti uplatnění, které se v Plzni nenabízí a přitom (alespoň částečně nebo přechodně) zůstat žít v Plzni. Jednou z nejvýznamnějších hrozeb, které bude město čelit je proto další posilování trendu „**odchodu kvalifikované pracovní síly z města**“ (viz SWOT) a přetrvávajícímu nízkému zájmu potenciální kvalifikované pracovní síly. K tomu přispějí i nejvýznamnější konkurenti Plzně – města s kvalitativně vyšší nabídkou pracovních míst, s lokalizací kvartérních aktivit lépe napojených na aplikační sféru. Klíčem je udržet větší množství studentů ve městě i po skončení jejich vzdělávacího programu a nastavit systém vyhledávání talentů a nabídky jejich uplatnění v nejsofistikovanější formě ekonomické činnosti – účasti na výzkumném programu některé z místních institucí. Zásadní roli proto bude hrát posilování výkonu a kvality vysokých škol, jejich vědeckého programu a také jejich schopnosti spolupracovat s podniky. Pokud bude systém nastaven dobře, mohou se veřejné výzkumné instituce stát spouštěcím faktorem pro lokalizaci soukromých investic v těch oborech, které mají v Plzni nejlepší výsledky. Při budování MIP Borská pole načerpala Plzeň zkušenosti, které uplatňuje i v současnosti, čímž si drží image města přívětivého pro podnikání. Tomuto tématu se věnuje **integrováný plán rozvoje města „Plzeň – univerzitní město 2015“**. Jeho cílem je připravit základy zón pro podnikání, výzkum a vývoj a znalostní služby stojící pevně na výzkumném programu veřejných institucí a umístěné v bezprostřední blízkosti areálů vysokých škol (kampus ZČU v Plzni, plánovaný kampus LF UK Praha v Plzni v blízkosti FN Plzeň).

Vedle možnosti uplatnit se profesně ve vysoce kvalifikovaném oboru je jak investory, tak obyvateli zvažována atraktivita města, tedy jeho vybavenost mimo jiné pro trávení volného času, ať už ve formě kulturních nebo sportovních zážitků, respektive užívání veřejného prostoru a/nebo gastro-zábavních služeb. V tomto segmentu město Plzeň v porovnání s ostatními regionálními centry buď zaostává nebo se drží v průměru hlediska vybavenosti jednotlivými typy zařízení. Plzeň sice disponuje kulturní infrastrukturou v zásadě odpovídajícím rozsahu a kapacitou, ale výrazně zaostává co do její kvality. Poslední velké stavby pro kulturní a společenské využití se ve městě postavily na samém počátku 20. století.

V době vysoké mobility obyvatel, možnostech, které nabízí teleworking a rostoucí ekonomický význam služeb založených na znalostech, které se velmi snadno stěhují, respektive jen velmi málo závisí na místních podmínkách, kde jsou produkovány, bude atraktivita místa pro život, podnikání a návštěvu klíčovým faktorem pro hospodářskou

udržitelnost jednotlivých sídel. Za podmínek znalostní ekonomiky budou mít lidé (a právě především vzdělané vrstvy) možnost relativně svobodně volit místo, kde budou žít.

Snaha o udržení kvalifikované pracovní síly ve městě a pro přitažení kvalifikované pracovní síly odjinud (především zahraničí) bude vytvářet tlak mezi sídly na vytvoření co nejvyšších podmínek pro práci a pro život. Pozice Plzně není z tohoto hlediska nejjednodušší, každoročně ztrácí v celkovém objemu obyvatel, respektive celkový počet stagnuje. Počet obyvatel v předproduktivním a produktivním věku mírně ale stabilně klesá, zatímco počet obyvatel v poproduktivním věku tomu úměrně mírně roste. Plzeň tak disponuje jednou z nejstarších populací velkých měst v republice. Město už nastoupilo trend přitahování zahraniční pracovní síly, má nejvyšší podíl cizinců na celkové pracovní síle mezi sledovanými městy a druhý nejvyšší absolutní podíl cizinců na celkové populaci města. Přicházejí tedy především lidé v produktivním věku, kteří jsou zatím převážně zaměstnáváni jako nekvalifikovaní nebo málo kvalifikovaní dělníci. Trend změny demografické struktury města byl však nepochybně nastoupen, podíl cizinců zde roste nejrychleji ze všech měst v ČR (dokonce rychleji než v Praze). Díky přicházející pracovní síle město stále udržuje svoji ekonomickou výkonnost nastartovanou v průběhu 90. let, ale pro budoucnost potřebuje významně proměnit kvalitu. Vedle zvýšení kvality nabídky pracovních míst a zvyšování podílu znalostních služeb, výzkumu a vývoje musí město investovat do zvyšování vlastní atraktivity, aby jednak zvyšovalo mimoekonomickou motivaci kvalifikovaných lidí setrvávat ve městě, kteří pak budou svojí ekonomickou aktivitou generovat další příležitosti pro další podobně vzdělané obyvatele, ale především aby přitáhlo zájem investorů v jiných než výrobních oborech.

Významným faktorem může být i fakt, že trvale roste podíl kreativního průmyslu na celkovém ekonomickém výkonu, a že jde o absolutně nejrychleji rostoucí ekonomické odvětví vůbec. (Např. Město Liverpool očekává vznik 14 000 nových pracovních míst v souvislosti s projektem Liverpool 2008 – evropské hlavní město kultury.) Klíčovou roli hraje i image města z hlediska atraktivity pro návštěvu (cestovní ruch). Zde město Plzeň podle provedených průzkumů trpí velkým deficitem. Plzeňský kraj patří z hlediska atraktivity k nejméně navštěvovaným regionům, z hlediska návštěvnosti zahraničních turistů se umístil až na 9. místě, a to jde o příhraniční region s řadou horských rekreačních center. Podle počtu turistů v hromadných ubytovacích zařízeních se region Plzeňsko umístil na posledním (2005) respektive předposledním místě (2004), když jsou ceny ubytování 3. nejvyšší v republice, hned po Praze a Západočeských lázních.

Aby město dosáhlo skutečně hluboké proměny své image a zvýšilo svou atraktivitu musí sáhnout k velmi razantnímu a velkorysému řešení, které bude schopné oslovit lidi i mimo hranice ČR. Takovým nástrojem je kandidatura o udělení titulu „Evropské hlavní město kultury“ a investiční i neinvestiční akce, které si kandidatura vynutí. **Integrovaný plán rozvoje města „Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015“** tak musí kombinovat akce ve všech třech klíčových oblastech, které jsou zdrojem atraktivity určitého místa:

- doplnění kulturní a volnočasové infrastruktury regionálního a nadregionálního významu, ale i doplnění vybavenosti městských čtvrtí o drobnější vybavenost lokálního významu,
- dokončení proměny centra města v místo plné života a zábavy a zlepšení jeho přístupnosti z dalších částí města pro lidi používající pěší a cyklistickou dopravu a snižování negativních dopadů individuální automobilové dopravy na život ve městě (alespoň v centru a těch nejatraktivnějších částech, kde se lidé přirozeně shromažďují ve veřejném prostoru);
- proměnu kulturní produkce ve městě, tvorbu nových produktů kulturní turistiky a zvýšení efektivity informačních, propagačních a marketingových nástrojů města v souvislosti s přípravou programové náplně pro rok 2015.

4.2 Plnění ukazatelů pro výběr tématu IPRM

Dle Metodického pokynu Ministerstva pro místní rozvoj k hlavním zásadám pro přípravu, hodnocení a schvalování Integrovaného plánu rozvoje města (na základě Usnesení vlády ČR ze dne 13. srpna 2007 č. 883) a INSTRUKCÍ (Vademeca) pro přípravu integrovaných plánů rozvoje měst pro regionální operační programy pro plánovací období 2007-2013, verze 1.05 ze dne 27. 3. 2008, si musí město zvolit téma integrovaného plánu na základě nejméně 2 ukazatelů dle seznamu obsaženého v kap. 1.4.2. Metodického pokynu.

Témata, která byla vymezena výše pro oba integrované plány, byla zvolena na základě následujících ukazatelů:

Plzeň – univerzitní město 2015

- vysoká koncentrace ekonomických aktivit;
- vysoký potenciál pro stimulaci podnikání a rozvoj služeb;
- vysoká koncentrace vzdělávacích aktivit
- vysoký inovační potenciál, především ve vztahu k rozvoji podnikatelského sektoru a vzdělávacích institucí, zacílený na vzájemnou synergii jejich rozvoje;

Integrovaný plán se zaměřuje na zvýšení kapacit pro výzkum a vývoj ve městě. Zásadní jsou opatření ke zvýšení kapacit vysokých škol, které se tak budou moci stát hnacím motorem V&V aktivit ve městě. V rámci integrovaného plánu však bude realizována i řada projektů podnikatelských subjektů, které doplní klíčová univerzitní pracoviště o zařízení s více specializovaným V&V programem. Investice se odehrají v oborech, které již teď mají nejlepší výsledky za účasti řady partnerů, což zajistí mimořádné synergické efekty investovaných prostředků.

Výsledkem realizace IPRM ve městě Plzni tak bude zajištění celého spektra potřebných institucí

- veřejné instituce v rámci univerzit, věnující se aplikovanému i základnímu výzkumu
- vědecko-technický park Plzeň s dostatečnou kapacitou, stojící jako podnikatelský inkubátor na pomezí mezi veřejným a soukromým sektorem
- privátní laboratoře, které úzce spolupracují s pracovišti ve veřejných výzkumných institucích a nakupují od nich služby, mají pozitivní dopad na komercializaci výstupů veřejných výzkumných a vývojových institucí.

Díky současnému posílení investic do veřejné dopravy, které napojí území se směřovanými investicemi do V&V, odpadnou dosavadní problémy s dopravní obslužností Borských polí a jejich nejbližšího okolí. To přispěje k zajištění odpovídajících podmínek pro práci a rozvoj institucí.

Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015

- vysoký potenciál pro stimulaci podnikání a rozvoj služeb;
- vysoký význam pro zajištění zdravotních, sociálních, kulturních a vzdělávacích potřeb obyvatel – zvýšení kvality života ve městech;
- velký význam v systému dopravní obslužnosti, která umožňuje mobilitu obyvatel a má přínos pro rozvoj města;

Integrovaný plán se zaměřuje na investice směřující ke zvýšení atraktivity města pro život, podnikání a návštěvu. Jeho obsahem jsou jak investice doplňující infrastrukturu pro kulturu a volný čas, které při srovnání města s dalšími regionálními centry v republice co do své kvality zaostává, tak obsahuje investice, které řeší propojení města pro pěší dopravu a využívá

potenciálu 4 řek jako budoucích „pěších a cyklo-dálnic“ procházejících napříč celým městem bezpečnými koridory, které propojují i jednotlivá centra a atraktivitu pro trávení volného času. Investice do zvýšení fyzické atraktivity města jsou doplněny snahou o získání titulu „Evropské hlavní město kultury 2015“, která zvyšuje společenskou prestiž města a má za cíl zvrátit jeho dlouhodobě nepříznivou image.

Navrhovaná opatření budou stimulovat podnikatelské aktivity v cestovním ruchu, gastro-slужby a služby v oblasti trávení volného času. Přitažlivé centrum města určuje atraktivitu celého města, zvláště je-li celé město bezpečně přístupné. Investice budou působit i jako jeden z faktorů směřujících k udržení kvalifikované pracovní síly ve městě a přitahování vzdělaných cizinců. Zároveň vyšší atraktivita města medializace kandidatury o titul evropské hlavní město kultury bude mít vliv na vyšší zájem investorů, kteří zde naleznou díky dostatečnému množství kvalifikované pracovní síly ideální podmínky pro investování do znalostních oborů, což bude generovat dlouhodobou ekonomickou stabilitu města.

Oba výše uvedené IPRM jsou vzájemně komplementární, vychází z ukazatelů stanovených metodickými materiály a analýzy současných podmínek a problémů města Plzně. Všechna tvrzení výše jsou doložitelná statistickými daty v analytické části IPRM mapující celkové socio-ekonomické podmínky města Plzně a plzeňského regionu.

5 Analýza vybavenosti a atraktivnosti města z hlediska kulturních, sportovních a volnočasových aktivit

Jedním z výrazných okruhů problémů, které vyplynuly z analýz je problematika atraktivity městského prostoru. Přitažlivé městské prostředí je pro současné i potencionální obyvatele města jednou ze záruk kvalitního života a impulsem pro zlepšení pozice ve všech formách příjezdového cestovního ruchu. Atraktivita města je ovšem příliš široký pojem a proto je třeba rozdělit ho do několika rovin. Intenzivně je vnímána přitažlivost veřejného prostoru, zejména v době aktivního i pasivního trávení volného času mimo domov. V případě veřejného prostoru hraje významnou roli jeho vizuální percepce, pobytová hodnota, pocit bezpečnosti a prožité zážitky. S tím souvisí další parametry atraktivity: kvantita i kvalita nabídky kulturních a sportovních institucí.

Oblasti sportovního, kulturního a společenského života hrají natolik důležitou roli, že se objevují hned ve dvou ze tří rozvojových pilířů formulovaných v Programu rozvoje města. Víze rozvoje města Plzně spočívá v „rozvoji svého významu jako kulturního a společenského centra a to nejen v rámci regionu, ale i v širším rozsahu. Rozvinutí nabídky služeb a zařízení pro volný čas bude ku prospěchu obyvatel města i pro jeho návštěvníky. Další rozvojový pilíř hovoří o „cílevědomém utváření svého vnitřního prostředí tak, aby bylo příjemným místem pro život“. Tuto problematiku chápe město Plzeň jako základní podmínku pro to, aby se stalo městem evropského významu a atraktivním ekonomickým, kulturním a společenským centrem.

5.1 Data a metodika

Na základě statistických dat byla předchozím srovnáním konkurenčních měst shledány problémy ve vybavenosti města Plzně infrastrukturou v oblasti kultury a sportu. Verifikací dat v terénu však byly zjištěny skutečnosti odlišné od statistických dat. Navíc podle statistických dat nelze postihnout kvalitu sledované infrastruktury. Neaktuálnost dat a snaha vyjádřit kvalitu byla impulsem řady terénních šetření, která jednak aktualizují statistická data, ale hlavně je doplňují o vnímání problematiky ze strany expertů, provozovatelů a široké veřejnosti (uživatelů).

V souvislosti s kandidaturou města Plzně o titul „Evropského hlavního města kultury“ pro rok 2015 provedla společnost Centrum pro komunitní práci západní Čechy dotazníkové šetření, kterým se zjistily potřeby, přání a názory obyvatel Plzně z oblasti kulturního vyžití ve městě. Na to navazuje studie hodnotící celou oblast kultury experty. Výsledky jsou na rozdíl od výsledků zhodnocení veřejností kritičtější, projevuje se odbornost a objektivnější přístup. Uvedená studie aktualizuje empirická šetření „Výzkumu problematiky kultury ve městě Plzni“, a vyhodnocuje zároveň názory veřejnosti i odborníků. Průzkum veřejného mínění byl toutéž společností proveden i na rehabilitovaném území Štruncových sadů, Zadní Roudné a oblasti kolem Energocentra Plzeňského Pivovaru (bližší v kapitole partnerství).

Současně společnost DHV CR s.r.o. vypracovala průřezovou studii na „Doplnění infrastruktury pro volný čas regionálního a nadregionálního významu ve městě Plzni“.

Významným přínosem této studie je aktualizace statistických dat vybavenosti kulturními zařízeními.

V analýze „Konceptu sportu v Plzni“ zpracovanou UKRMP byly vyhodnoceny zejména druhy, počty a kvalita sportovních zařízení, možnosti jejich rozvoje i požadavky jednotlivých subjektů. Z tohoto velmi detailního šetření vyplynula, na rozdíl od statistických dat, poměrně dobrá vybavenost sportovní infrastrukturou. Výsledky uvedené analýzy byly u vybraných sportovišť aktualizovány vlastním dotazníkovým šetřením.

Spokojenost obyvatel s možnostmi sportovního a volnočasového vyžití v centru Plzně a jeho bezprostředním okolí a návrhy na doplnění infrastruktury pro preferované aktivity byly zjišťovány také v souvislosti s plánováním úprav oblasti Štruncových sadů, soutoku řek Radbuzy a Mže a jejich okolí.

5.2 Vybavenost města pro kulturní a společenské aktivity

Divadlo, scénické umění

Z porovnání konkurenčních měst vyplynula dobrá vybavenost Plzně v oblasti divadelnictví. Nejvýznamnějším subjektem v této oblasti je Divadlo Josefa Kajetána Tyla (DJKT), které je provozovatelem 3 scén – „Velké divadlo“ (400 míst), kapacitně srovnatelné Komorní divadlo a občasně miniaturní Divadlo v Klubu. Divadelní scény DJKT zajišťují komplexně celou nabídku od činohry přes balet a operu až po operety a muzikály. V divadelní sezóně 2007/2008 bude uvedeno celkem 16 premiér (6 x činohra, 4 x opera, 1 x opereta, 3 x muzikál a 2 x balet). Budova „Velkého divadla“ prošla v 80. letech rekonstrukcí a částečnou dostavbou. O poznání hůře je na tom fyzický stav budovy Komorního divadla pocházející z 60. let. 20. století, původně sloužící jako kino. V současné době je ve značně nevyhovujícím stavu.

Tab 20: Produkce DJKT za rok 2007

scéna	počet představení	počet premiér	počet návštěvníků	tržby
Velké Divadlo	249	8	86 385	10 755 427,50
Komorní Divadlo	238	7	82 859	9 758 920
Klub	14	1	652	97 110
Tuzemské zájezdy	17	0	7 530	1 079 200
Zahraniční zájezdy	8	0	5 197	2 350 889,75
Festival	48	0	32 446	0
Celkem vč. MFD	574	16	215 069	24 041 547,25

Zdroj: Výroční zpráva Divadlo J. K. Tyla

V Plzni má dlouhou tradici loutkářství spjaté se jmény J. Skupy a J. Trnky. V rozvoji této tradice pokračuje v současné době Divadlo Alfa. Jeho inscenace jsou ozdobou mnoha mezinárodních festivalů a přivezly do Plzně řadu prestižních divadelních ocenění. DJKT i Divadlo Alfa jsou spolupořadateli dvou významných divadelních festivalů – Mezinárodního festivalu Divadlo a loutkářského bienále Skupova Plzeň. Otvírá se také prostor pro „nové divadlo“ – alternativní projekty postavené na fyzickém a výtvarném výrazu.

Vedle těchto institucí (příspěvkové organizace města) existuje široké spektrum nezávislých institucí soukromých (C a K Divadélko Pluto, Loutkové divadlo Petra Mláda), soukromé divadelní agentury (např. Kaška), občanské sdružení a spolky (o. s. Johan v oblasti alternativního divadla - projekt MOVING STATION, Plzeňská neprofesionální scéna -

v oblasti amatérského divadla ojedinělý projekt společné platformy a funkční scény 14 amatérských souborů). Rozšířená je prezentace zájezdových představení pražských divadel (Esprit, Invest, Primavera, Parkhotel aj.)

Bohužel má v této oblasti Plzeň zúžený prostor pro soustavné vzdělávání. Vedle úspěšných literárně dramatických oborů základních uměleckých škol chybí střední stupeň (Plzeňská konzervatoř učí jen zpěv) i stupeň vysoký (sólový zpěv a sborový zpěv s možností k opeře jen katedra hudební kultury Pedagogické fakulty) a divadelní obor jen v omezené míře v Ateliéru dramatické výchovy také na Pedagogické fakultě. Vzdělávací projekty v současné divadelní tvorbě ve workshopech centra JOHAN (site - specific, street theatre apod.).

Klíčovou limitou je neexistence současného divadelního prostoru, respektive prostor, kde by byla šance na vznik silných projektů pohybového – tanečního divadla a širšího využití moderních technologií – multimedia, light design. Zde by mohly vznikat také nezávislé, živé a proměnlivé projekty i mezinárodního významu.

Svou divadelní činnost mají základní i střední školy (Cigišok - Církevního gymnázia, divadelní prostor na Komunitní škole v Bolevci - loutkové divadlo Střípek, dětské divadelní soubory).

Literatura

Plzeň je místem, kde byla vytištěna první česká kniha a kde se prokazatelně zrodila první česká tiskárna. Dnešní literární život je vázán na aktivity soustředěné kolem Knihovny města Plzně (Pro Libris, Ason klub) a Střediska západočeských spisovatelů. Každoročně je udělována literární cena Bohumila Polana, plzeňští spisovatelé vydávají svůj měsíčník PLŽ – (Plzeňský literární život) s vnitřními přílohami Listy Ason-klubu (Klub mladých začínajících autorů. Ve spolupráci s Ason-klubem vycházejí v edici Malé knížky tituly začínajících literátů.

Nejaktuálnější tvorba literátů z Plzně je prezentována prostřednictvím veřejných čteních v literární kavárně Jabloň, která také prezentuje v Plzni autorská čtení českých literátů.

V nakladatelské oblasti je Plzeň v současnosti známá především odbornými a učebnicovými publikacemi (Fraus, Nava). Plzeň dosud nemá ani velkého rodáka spisovatele (snad básník Miroslav Holub), ani se město neobjevuje v žádném mezinárodně známém literárním díle.

Knihovny

Nejvýznamnější knihovnou, co se počtu položek knihovního fondu týče je Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje zaměřená na vzdělávání vysokých škol. Postupně se však její aktivity rozšířily na další oblasti. Vznikly cizojazyčné knihovny (anglická, německá, rakouská), knihovna pro nevidomé a hudební kabinet. Podle evidovaného počtu čtenářů je největší knihovnou Knihovna města Plzně. Knihovna má centrální pracoviště s knihovnami pro dospělé, děti i mládež, 9 velkých obvodních knihoven s celotýdenním provozem, 12 poboček v okrajových částech města a pojízdnou knihovnu (od r. 2007). Prostory však nevyhovují požadavkům moderní multimediální knihovny, proto v současné době probíhá zpracování objemové studie pro knihovnu novou.

Dále zde existují knihovny samostatně fungujících subjektů např. Univerzitní knihovna ZČU, Státní oblastní archiv v Plzni, Technická knihovna Útvaru koncepce a rozvoje města Plzně (UKRMP) a další.

Film a kino

Oproti nabídce divadel je nabídka filmové produkce užší. V Plzni fungují dvě multikina. Jedno multikino (provozovatel společnost Cinestar) sídlí v obchodním a zábavním komplexu Olympia excentricky situovaném na jižním okraji města v blízkosti dálnice D5. Má 8 sálů s celkovou kapacitou cca 1 500 osob. Druhé multikino (společnost Cinema City) je lokalizováno v centru města v nákupním komplexu Plaza. Má 10 sálů s kapacitou 1 720 diváků. Obě multikina jsou zaměřena na standardní produkci filmů převážně americké a české provenience bez aspirací na alternativní žánry. Produkci multikin doplňují artová kina Beseda a občasné Art kino Pallovka. V letních měsících fungují ještě letní kina a amfiteátry.

Původní plzeňská kina Elektra a Eden nyní nepromítají. Eden je z ekonomických důvodů uzavřen, Elektra je od skončení festivalu Finále 2007 v rekonstrukci.

Výtvarné umění

Výtvarné umění v Plzni a regionu je v současné době velmi živým uměleckým oborem, který se vedle prezentace a ochrany bohatého dědictví projevuje celou plejádou spolkové činnosti regionálních tvůrců (Unie výtvarných umělců, Skupina P 89, formující se nejmladší generace umělců - projekt CZECH.árny). Výtvarné umění také reprezentuje v Plzni a v regionu nejpropracovanější a nejcelistvější vzdělávací struktura od Základních uměleckých škol, přes střední umělecko průmyslové školy až k vysokoškolským pracovištím na Západočeské univerzitě - Ústav umění a designu a katedra výtvarné kultury na Pedagogické fakultě.

Tradiční akcí mezinárodního významu je Bienále kresby. Zastoupení mnohých zemí, stylů a množství zaslaných prací potvrzuje velkou akceptovatelnost plzeňského Bienále. Pro rok 2008 bylo přijato 1619 kreseb od 429 autorů ze 43 států světa. Akce je pořádána každoročně pod záštitou České komise pro UNESCO a Mezinárodní asociace výtvarného umění.

Galerie

Dominantní institucí v oboru výtvarného umění Plzně je Západočeská galerie sídlící ve třech blízkých budovách v Pražské ulici (jednou z nich jsou prostory Masných krámů). Sbírkový fond Západočeské galerie se zaměřuje na české výtvarné umění od středověku po současnost. Jsou zde prezentovány díla celé řady známých českých autorů, unikátní je zejména sbírka prací Mikoláše Alše. Galerie aktuálně řeší problém omezených prostor, které nedovolují prezentovat veřejnosti celý fond v potřebné šíři ani sbírkový fond dále rozšiřovat.

Vedle Západočeské galerie v Plzni funguje od roku 2001 také Galerie města Plzně. Nejedná se o klasickou galerii se stálými sbírkami, ale o jednu z významných tzv. „kunsthalle“ v Čechách. Galerie města Plzně se orientuje zejména na moderní a současnou domácí i zahraniční tvorbu. Nabídku těchto institucí doplňují různě orientované menší galerie (Galerie Jiřího Trnky, Univerzitní galerie, Galerie Nad Schody, Galerie Paletka,...) a galerie soukromé zaměřené převážně na prodej výtvarných děl. Od roku 1996 je v Plzni realizován významný projekt Artotéka města Plzně, jehož posláním je nakupovat výtvarná díla umělců působících v Plzni a plzeňském regionu a nabízet je k prezentaci.

Muzea

Podobnou strukturu jako galerie mají muzea. Dominantním subjektem je Západočeské muzeum, které doplňují další menší veřejná i soukromá muzea. Obě oblasti se ale liší počtem subjektů, který je u muzeí s ohledem na charakter jejich provozování výrazně menší než u galerií. Západočeské muzeum se dle zaměření jednotlivých oddělení dělí na Historické

muzeum, Přírodovědecké muzeum, Národopisné muzeum, Uměleckoprůmyslové muzeum a na Knihovnu Západočeského muzea.

Mezi další významná muzea z hlediska historie Plzně patří Pivovarské muzeum, zaměřené na historii výroby piva a postupy jeho výroby a Muzeum Škoda, mapující historii Škodových závodů a jejich rozvoj na území města. Významnou etapu dějin připomíná Memorial Pilsen – památník americké armády otevřený v roce 2005 při příležitosti oslav 60. výročí osvobození města Plzně. Nabídku muzeí by měl v brzké době doplnit projekt „Interaktivní centrum Techmania“, které by nahradilo současné dosluhující muzeum Škoda. Nové muzeum bude moderně zařízené a umožní návštěvníkům seznámit se zábavnou formou s fyzikálními a technickými principy

Hudba

Plzeň je město s velkou hudební tradicí, která odkazuje na takové osobnosti jako byl Josef Haydn, Jan Jakub Ryba a hlavně Bedřich Smetana. Ve městě pracuje operní a operetní soubor Divadla J. K. Tyla, Plzeňská filharmonie. Plzeňská konzervatoř je uznávanou vzdělávací institucí na poli vážné hudby, stejně tak katedra hudební kultury na poli přípravy učitelů hudby. Velkou tradici a vysokou uměleckou úroveň mají plzeňské pěvecké sbory a folklórní soubory.

Plzeňské hudební festivaly pokrývají celé spektrum hudebního života od vážné hudby (Smetanovské dny, Smetanovská klavírní soutěž, Festival staré hudby), přes folklór (Mezinárodní folklórní festival, Plzeňský masopust atd.) až po současné hudební dění (Múza v Divadle pod Lampou, hudební program Festivalu na ulici, kontinuální celoroční prezentace nejrozličnějších žánrů v klubech, kulturních sálech i sportovních halách). Zvláště plzeňský klubový život je v celé republice velmi ceněný (každý žánr současné hudby má v Plzni svou klubovou scénu - folk, country, jazz, rozk, taneční hudba, etno, punk, ska atd.). Opominout nelze ani tradici české dechovky.

Problémem oboru zůstává spíše než nedostatek akcí naopak rozmělnění - mnohost se v Plzni zatím neprojevuje ve vrcholech. A to ani v hostování skutečných špiček, ani v růstu na vyšší, mezinárodní úroveň aktivit, činů a místních souborů.

Koncertní a společenské sály

Pro pořádání koncertů vážné hudby a společenských událostí se nejčastěji využívají sály kulturního domu Peklo, který má pro pořádání koncertů vynikající akustiku, Měšťanské besedy (až 800 míst) a Velkého divadla. Koncerty různých žánrů se konají ve velkém sále DK Invest, Měšťanské besedě a v menších kulturních domech (KD Šeříková, JAS apod.). Velmi atraktivní pro sólové koncerty jsou prostory Staré a Velké Synagogy.

Pro hudební vystoupení se běžně využívají kluby, kavárny a bary (Alfa, Anděl Café, Dominik, House of Blues, Zach's Pub, Kulturní kavárna Jablůň). Alternativní scénu hostí Divadlo Pod Lampou nebo Moving Station (nevyužívaná budova nádraží ČD, v současné době je provoz omezen na dobu rekonstrukce).

Velké koncerty hostí převážně hala Lokomotivy Plzeň, občas se konají v lochotínském amfiteátru.

Pravidelné a jednorázové kulturní akce

Vedle stálých kulturních zařízení doplňují nabídku kulturních aktivit v Plzni pravidelné či jednorázové akce. Samotné město se aktivně zapojuje do organizování řady pravidelných akcí uvedených v následující tabulce.

Tab 21: Přehled nejnavštěvovanějších kulturních akcí

název	druh akce + doprovodné akce	místo konání	čas konání	význam akce	počet účastníků
Mezinárodní festival Divadlo	divadelní přehlídka	různá kulturní zařízení + divadelní prostory	září	4	6 500 + představení na ulici
Finále Plzeň	festival českých filmů	různá kulturní zařízení	duben/květen	3	26 800
Skupova Plzeň	festival českého profesionálního loutkového divadla - bienále		červen	3	3 500 + diváci na ulici
Pilsner Fest	slavnosti piva, koncerty	areál Plzeňského Prazdroje	září/říjen	2	80 000
Historický víkend aneb strašidla a mumraje plzeňské	městské slavnosti	centrum města	červen	2	50 000
Festival Na ulici	festival hudby a divadla	různá kulturní zařízení + venkovní prostory v Plzni	srpen	2	100-130 tis.
Smetanovské dny	hudební festival	různá kulturní zařízení	únor/březen	2	3 500
Slavnosti svobody	městské slavnosti osvobození Plzně	různá kulturní zařízení + venkovní prostory v Plzni a okolí	květen	2	x
Mezinárodní folklórní festival	hudební festival	různá kulturní zařízení + venkovní prostory v Plzni	červen	2	x
Apriliáda	hry a soutěže pro děti, mládež i dospělé	náměstí Republiky	duben	1	15 000

Zdroj: Potenciál města Plzně z pohledu cestovního ruchu

V roce 2007 přibyly projekty Via Downtown a festival Pilsner Urquell Jazz Fest a festival country a folkové hudby Lochotín 2007.

Řadu akcí pořádá též Zoologická a botanická zahrada v Plzni např. Den květů zaměřený na japonskou kulturu, Den dětí, sochařská sympozia apod.

5.2.1 Posouzení vybraných městských kulturních zařízení jejich provozovateli

Velké divadlo

Provozovatel	Kapacity
Divadlo J.K.Tyla, příspěvková organizace Prokopova 14, 301 00 Plzeň Ředitel: doc. MgA. Jan Burian Kontakt: 378 038 001, djkt-reditelstvi@plzen.eu	440 míst k sezení 423 zaměstnanců (všechny scény) 0 parkovacích stání pro návštěvníky
Stavebně technický stav	Ekonomicko provozní údaje (obě divadla)
Objekt je ve velmi dobrém technickém stavu – má drobné závady, které lze snadno odstranit (rekonstrukce proběhla v 80. letech 20. století). Drobné problémy: statika roštu jeviště narušená fasáda WC zařízení – z prostorových důvodů nelze zřídit WC pro imobilní chybí elektronické zabezpečení objektu	roční rozpočet: 164.820.000,-/2007 z toho dotace: 136.794.000,- (MP, MKČR, PK) z toho vl. příjmy: 28.026.000,- Kč rozpočet má zvyšující tendenci obsazenost zařízení: 86,1 % /2007 roční počet návštěvníků: 215.069 osob/2007 obsazenost má tendenci zvyšující
Ochrana	Zjištěné zásadní problémy
Objekt je nemovitou kulturní památkou a spadá do památkově chráněného území.	Nedostatek parkovacích míst v okolí.

Komorní divadlo

Provozovatel	Kapacity
Divadlo J.K.Tyla, příspěvková organizace Prokopova 14, 301 00 Plzeň Ředitel: doc. MgA. Jan Burian Kontakt: 378 038 001, reditelstvi@djkt-plzen.cz	440 míst k sezení 423 zaměstnanců (všechny scény) 0 parkovacích stání pro návštěvníky
Stavebně technický stav	Ekonomicko provozní údaje (obě divadla)
Objekt je v nevyhovujícím technickém stavu. Vyskytující se problémy: statika roštu jeviště sanita elektroinstalace vodovod a kanalizace protipožární ochrana – nevyhovuje chybí elektronické zabezpečení objektu	roční rozpočet: 164.820.000,-/2007 z toho dotace: 136.794.000,- (MP, MKČR, PK) z toho vl. příjmy: 28.026.000,- Kč rozpočet má zvyšující tendenci obsazenost zařízení: 86,1 %/2007 roční počet návštěvníků: 215.069 osob/2007 obsazenost má zvyšující tendenci
Ochrana	Zjištěné zásadní problémy
Žádná	Objekt z provozního, technického a protipožárního hlediska již nevyhovuje současným požadavkům divadla a ČSN a UE normám. Nevyhovující dispoziční řešení hlediště, nedostatečné provozní prostory včetně zázemí pro přípravu inscenací. Provozní budova na hranici své životnosti. Neexistující dopravní napojení pro zásobování, nedostatek parkovacích míst v okolí.

Divadlo Alfa

Provozovatel	Kapacity
Divadlo Alfa, příspěvková organizace Rokycanská 7, 312 00 Plzeň Ředitel: Mgr. Tomáš Froyda Kontakt: 377 188 211, tomas.froyda@divadloalfa.cz	250 míst k sezení z toho Klubová scéna – 70 osob 43 zaměstnanců 0 parkovacích stání pro návštěvníky, v okolí lze zaparkovat
Stavebně technický stav	Ekonomicko provozní údaje
Objekt je ve velmi dobrém technickém stavu. V plánu jsou průběžné práce zlepšující stav a hospodárnost objektu. Připravuje se rekonstrukce malé klubové scény (technologie).	roční rozpočet: 19.013.000,- Kč/2007 z toho dotace: 15.655.000,- Kč z toho vl. příjmy: 3.102.000,- Kč rozpočet má zvyšující tendenci obsazenost zařízení: 88,5 %/2006 roční počet návštěvníků: 55.878 osob/2007 obsazenost má zvyšující tendenci
Ochrana	Zjištěné zásadní problémy
Žádná	nezjištěny

Měšťanská beseda

Provozovatel	Kapacity
Esprit, plzeňský kulturní servis, příspěvková organizace Kopeckého sady 13, Plzeň Vedení: Václava Sporková Kontakt: 378 037 901, e-mail: sporkova@plzen.eu	velký sál: 400-530 míst k sezení malý sál: 90-210 míst k sezení galerie: 50 návštěvníků 25 zaměstnanců 0 parkovacích stání pro návštěvníky, v okolí lze s obtížemi zaparkovat
Stavebně technický stav	Ekonomicko provozní údaje
Objekt je ve výborném technickém stavu, nedávno prošel náročnou rekonstrukcí. Vyskytující se problémy: zemní vlhkost v nejnižším podlaží III. etapa rekonstrukce – venkovní prostory (taneční parket, bowling, venkovní bar), dokončení 8/2008.	roční rozpočet: 18.646.847,- Kč/2007 z toho dotace: 11.257.809,- Kč z toho vl. příjmy: 1.339.667,- Kč jiné příjmy: 6 049 371,- Kč rozpočet zůstává přibližně na stejné úrovni obsazenost zařízení: 40 % z celkové kapacity – vlastní akce/2006 roční počet návštěvníků: 20.992 osob/2007
Ochrana	Zjištěné zásadní problémy
Objekt je památkově chráněný a spadá do památkově chráněného území.	nezjištěny

Kulturní zařízení Peklo

Provozovatel	Kapacity
Esprit, plzeňský kulturní servis, příspěvková organizace Kopeckého sady 13, Plzeň Vedení: Václava Sporková Kontakt: 378 037 901, e-mail: sporkova@plzen.eu	velký sál: 660 + 104 míst k sezení muzeum gen. Pattona: 30 návštěvníků ve skupině 9 zaměstnanců (Peklo) + 2 (muzeum) 0 parkovacích stání pro návštěvníky
Stavebně technický stav	Ekonomicko provozní údaje
Objekt je v nevyhovujícím technickém stavu, je nutná kompletní rekonstrukce. V 08/2006 byla atelierem Soukup, s.r.o., zpracována studie provozně dispozičního řešení objektu Peklo, která řeší současný nevyhovující stav objektu (včetně přístavby), termín realizace neurčen. Vyskytující se problémy: zemní vlhkost v nejnižším podlaží (poškozeno po povodních) střecha – narušená střešní krytina a statika sálu v patře elektroinstalace vytápění zabezpečení objektu	roční rozpočet: 6.118.627,- Kč/2007 z toho dotace: 3.321.992,- Kč z toho vl. příjmy: 640.165,- Kč jiné příjmy: 2.150.469,- Kč rozpočet má zvyšující tendenci obsazenost zařízení: 40 % z celkové kapacity /2006 roční počet návštěvníků: 10 416 osob/2006 obsazenost má zvyšující tendenci
Ochrana	Zjištěné zásadní problémy
Celý objekt je zapsán jako nemovitá kulturní památka.	Objekt z technického a částečně i provozního hlediska již nevyhovuje současným požadavkům.

Výstavní prostory Západočeské galerie

Provozovatel	Kapacity
Západočeská galerie v Plzni Pražská 13, Plzeň Ředitelka: Mgr. Roman Musil Kontakt: 377322970, musil@zpc-galerie.cz	Návštěvníci – neuvedeno Zaměstnanci - neuvedeno 0 parkovacích stání pro návštěvníky
Stavebně technický stav	Ekonomicko provozní údaje
Objekty Pražská 13 a Masné krámy jsou ve výborném technickém stavu, byly v nedávné době rekonstruovány.	roční rozpočet: 10.000.000,- Kč/2007 rozpočet má zvyšující tendenci obsazenost zařízení: neuvedeno roční počet návštěvníků: 26.706 osob/2006 počet návštěvníků má zvyšující tendenci
Ochrana	Zjištěné zásadní problémy
Oba objekty jsou vedeny jako nemovitá kulturní památka a spadají do památkově chráněného území.	velmi omezené možnosti parkování v centru města, dočasné zastavení možné.

Výstavní prostor Galerie města Plzně

Kontaktní údaje	Kapacity
Galerie města Plzně, obecně prospěšná společnost Dominikánská 2, Plzeň Ředitel: Mgr. Václav Malina Kontakt: 378 035 310, info@galerie-plzen.cz	300 návštěvníků 5 zaměstnanců 0 parkovacích stání pro návštěvníky
Stavebně technický stav	Ekonomicko provozní údaje
Objekt je v dobrém technickém stavu.	roční rozpočet: 3.000.000,- Kč/2007 z toho dotace: 2.000.000,- Kč z toho vl. příjmy: 100.000,- Kč z toho jiné příjmy: 700.000,- Kč (granty) rozpočet má tendenci zvyšující obsazenost zařízení: 70 %/2006 roční počet návštěvníků: 10.000 osob/2007 počet návštěvníků zůstává na stejné úrovni
Ochrana	Zjištěné zásadní problémy
Objekt je památkově chráněný a spadá do památkově chráněného území.	Špatné parkování v centru města.

Hlavní budova Knihovny města Plzně

Kontaktní údaje	Kapacity
Knihovna města Plzně, příspěvková organizace B. Smetany 13, 305 94 Plzeň Ředitelka: PhDr. Dagmar Svatková Kontakt: 378 038 200, svatkova@plzen.eu	90 300 svazků knih/médií 41 zaměstnanců 0 parkovacích stání pro návštěvníky
Stavebně technický stav	Ekonomicko provozní údaje
Objekt je v dobrém technickém stavu, opravy probíhají postupně. Plánovány jsou interiérové úpravy knihovny pro dospělé. Vyskytující se problémy: suterén – zemní vlhkost WC – chybí pro veřejnost a imobilní	roční rozpočet : 39 900 000,- /2007/ včetně všech poboček KMP z toho dotace: 35 413 000,- Kč z toho vl. příjmy: 2 830 000,- Kč rozpočet má zvyšující tendenci denní návštěvnost: prům. 366 osob/den roční počet návštěvníků: 91 600 osob/2006/ centrální knihovna návštěvnost má zvyšující tendenci
Ochrana	Zjištěné zásadní problémy
Objekt je památkově chráněný a spadá do památkově chráněného území.	Knihovna je z prostorově dispozičního hlediska v nevyhovujících prostorách, což omezuje její otevřenost směrem k návštěvníkům (omezený prostor na knihy a další média a aktivity) a další rozvoj knihovny. Nedostatek parkovacích míst v okolí.

5.2.2 Atraktivita města pro cestovní ruch

Pro hodnocení Plzně neexistují statistické podklady srovnatelné s údaji za turistické regiony, kraje a Českou republiku. Výpočet návštěvnosti byl proveden na základě podkladů o poplatcích za ubytovací kapacity. Poplatek činí od roku 2003 4,- Kč za obsazené lůžko a den.³⁹ Počet přenocování vypočtený na základě údajů o poplatcích činil 361 788 v roce 2004, 516 986 v roce 2005 (meziroční nárůst +42 %), 582 350 v roce 2006 (+ 12%)

Výše uvedená čísla ukazují, že zájem o pobyt v Plzni stále narůstá. Vyšší nárůst mezi lety 2004/2005 než mezi lety 2005/2006 je obdobný jako u Prahy. Zcela odlišný je vývoj počtu přenocování v Plzeňském kraji a v regionu Plzeňsko. To ukazuje, že Plzeň se v některých ukazatelích chová v rámci kraje a regionu obdobně jako Praha v rámci České republiky.

Porovnání tohoto údaje s počtem přenocování návštěvností turistického regionu Plzeňsko a Plzeňského kraje není možné provést s objektivními výsledky, neboť sběr a zpracování dat pro statistické výpočty probíhá na základě výběrových šetření a vstupní data nejsou srovnatelná.

Počet návštěvníků ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních lze zhruba vyvodit počty návštěvníků (s použitím průměrného počtu přenocování za Plzeňský region) takto:

- cca 136 tisíc turistů v roce 2004;
- cca 193 tisíc turistů v roce 2005 (meziroční nárůst +41 %)
- cca 215 tisíc turistů v roce 2006 (meziroční nárůst + 11 %)

Podle článku MF Dnes z 10.7. 2007 se trend „pár dnů po Praze a výlet do Českého Krumlova či Kutné Hory“ začíná měnit. V roce 2006 (podle ČSÚ) poprvé počet turistů v Praze klesl, v celém Česku přitom stoupl. Mezi cizinci roste zájem, aby netrávili svůj čas jen v Praze. V regionech však chybí dostatečná nabídka kvalitního ubytování či jiné zábavy. V Plzni se v posledních dvou letech nabídka čtyřhvězdičkových hotelů poměrně zlepšila, stále je ještě co dohánět v nabídce večerních programů.

Ve zmiňovaném článku je na základě průzkumu společnosti STEM/MARK uveden přehled nejoblíbenějších cílů zahraničních turistů. Pro 61 % turistů tvoří nejoblíbenější cíl Praha. Síla její atraktivnosti je patrná z druhé pozice, kterou obsadilo Brno se 6 %. Plzeň se umístila v průzkumu na pomyslné třetí příčce s 5 %. Následují Karlovy Vary (4 %), Český Krumlov (3 %), Cheb, Mariánské Lázně a České Budějovice (2 %) atd.

Motivace k návštěvě Plzně byla zjišťována formou dotazového šetření v roce 2007. Hlavními důvody návštěvy byly uvedeny v tomto pořadí:

1. poznání – návštěva;
2. kultura – koncerty;
3. zábava – hry, noční život;
4. práce – služební cesta, školení;
5. relaxace – rekreace, pobyt v přírodě;
6. nákupy;
7. návštěva příbuzných nebo známých;
8. turistika a sport
9. tranzit – zastávka na cestě někam jinam

³⁹ Poplatek je vybírán za všechny ubytovací kapacity mimo zařízení sloužící pro studenty; zařízení sloužící pro ubytování pracovníků fyzických a právnických osob, které toto zařízení vlastní; zdravotnických nebo lázeňských zařízeních, pokud nejsou užívána jako hotelová zařízení; zařízení sloužící sociálním a charitativním účelům.

Konkrétní aktivity, za kterými respondenti do Plzně přijeli, byly uvedeny v tomto pořadí:

1. poznávací turistika;
2. kulturní akce a zábava;
3. návštěva zoologické zahrady;
4. koupání a vodní sporty;
5. aktivní sport;
6. jiné (pivo, jídlo, návštěva příbuzných);
7. pěší turistika;
8. cykloturistika;
9. péče o zdraví a kondici;
10. návštěvy sportovních akcí;
11. venkovská turistika;
12. adrenalinové sporty.

Na otázky mapující největší nespokojenost a výhrady návštěvníci uváděli:

1. probíhající rekonstrukce a opravy
2. orientační systém
3. prach a špína
4. velký provoz automobilů
5. nedostatek parkovacích míst

5.2.3 Návštěvnost turistických cílů

Zařízení kulturních a volnočasových aktivit jsou důležitými cíli turistů a návštěvníků města. Podle návštěvnosti je na špičce nejčastějších turistických cílů v Plzni Zoologická a botanická zahrada (335 303 návštěvníků v roce 2006). Zoologická zahrada je nejnavštěvovanějším zařízením pro volný čas v celém Plzeňském kraji. Podle dotazníkového šetření (2007) se mezi turisty Zoologická zahrada umístila až na třetím místě oblíbených aktivit ve městě, proto lze předpokládat, že je atraktivní zejména pro samotné Plzeňany.

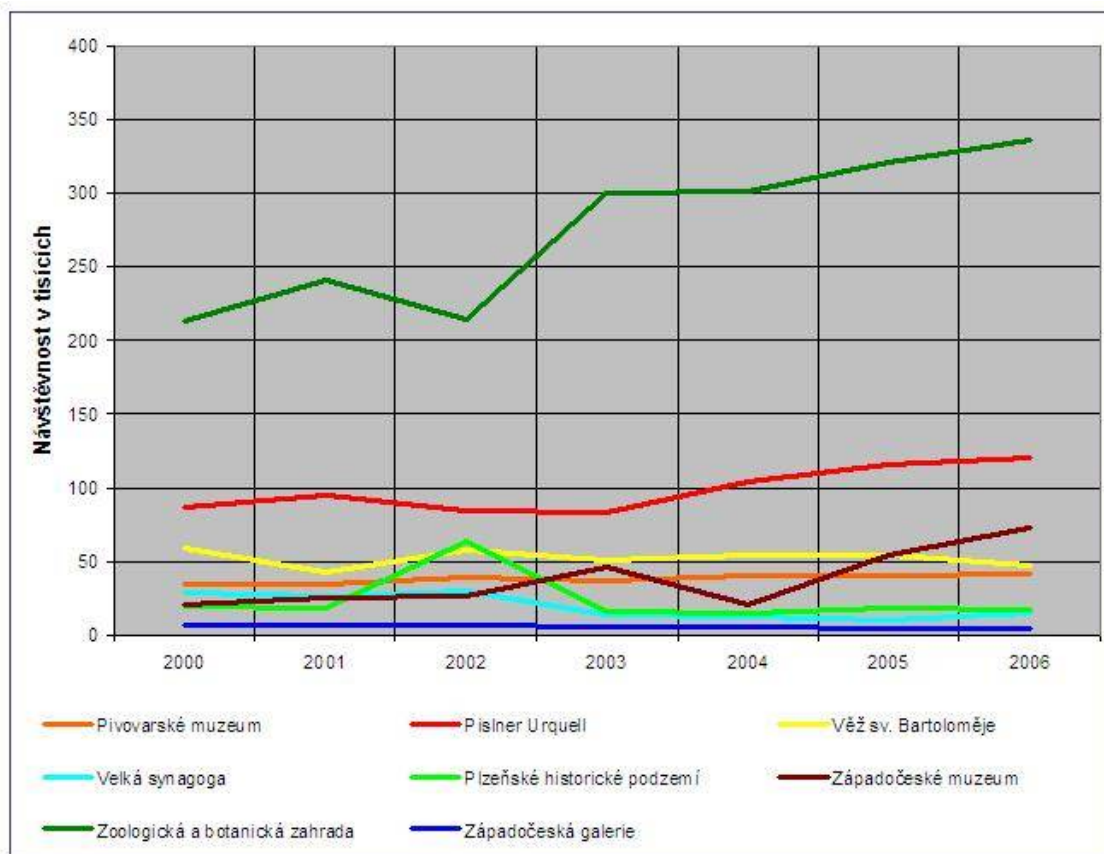
Na druhém místě se v návštěvnosti trvale umísťuje Plzeňský Prazdroj. Jeho návštěvnost podle zdrojů z informačního centra činila 116 075 osob v roce 2005 a 119 886 v roce 2006. Pivovarské muzeum, které patří do turistické nabídky pivovaru, bylo s počtem 41 030 návštěvníků v roce 2006 na pátém místě. V roce 2007 patřili mezi nejčastější návštěvníky Pivovaru a Pivovarského muzea Češi (35 %), Němci (23 %) a Rusové (7 %).

V roce 2006 se výrazně zvýšila návštěvnost Západočeského muzea. Přišlo do něj 73 269 lidí, což je 1,4x více než v roce 2005 (53 495). Příčinou nárůstu jsou obměňující se atraktivně pojaté výstavy. Návštěvnost muzea dále zvyšují odborné a kulturní akce pořádané v jeho prostorách. Ty byly však v roce 2006 zajímavé jen pro 12 092 lidí, což je méně než polovina návštěvnosti roku předchozího⁴⁰.

Na turistické atraktivitě města se podílí i pravidelně konané kulturní festivaly a další open air akce. Zde je těžké stanovit počet návštěvníků. Odhady ukazují vysokou návštěvnost výročních Slavností svobody (cca 200 000) a festivalu Na Ulici (100 000). Historický víkend navštívilo v roce 2005 cca 50 000 lidí, Pilsner Fest cca 60 000 návštěvníků.

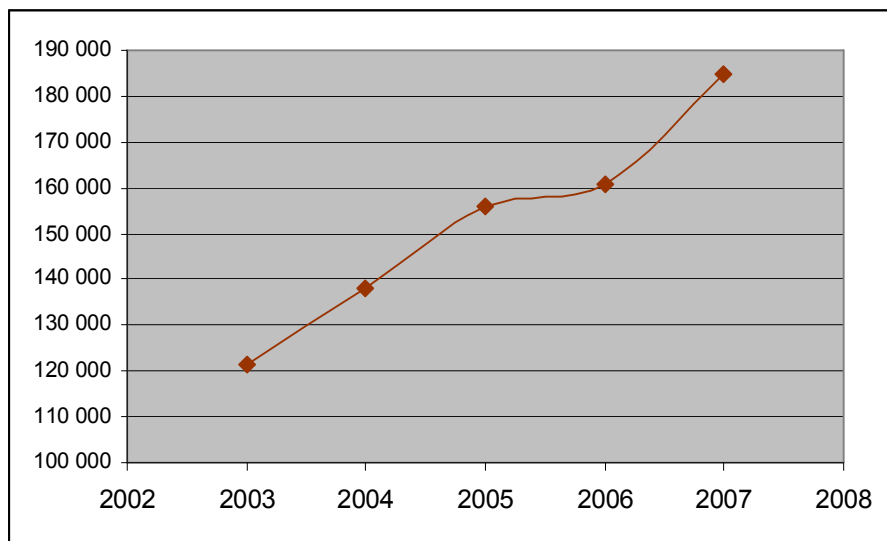
⁴⁰ Potenciál města Plzně z pohledu cestovního ruchu

Obr 15: Vývoj návštěvnosti vybraných turistických cílů v Plzni (2002 - 2006)

Zdroj: Potenciál města Plzně z pohledu cestovního ruchu

Obr 16: Návštěvnost pivovaru a Pivovarského muzea

Zdroj: Plzeňský Prazdroj

Plzeňský Prazdroj je mimo tržní prostředí silným subjektem i v oblasti cestovního ruchu a propagace města. Pro město Plzeň je partnerem při pořádání některých kulturních a společenských akcí (např. Apriliáda, Historický víkend, Léto s Prazdrojem, podporování hokeje, výukové programy v Pivovarském muzeu, výstavy...). S městem (nejčastěji s Odborem prezentace a marketingu) probíhá spolupráce i v jiných rovinách, a to: při

přípravě prezentačních materiálů, vzájemnou propagací na prohlídkách, spoluprací na veletrzích. Prazdroj figuruje v marketingovém plánu města. V současnosti představitelé Prazdroje jsou zastoupeni v přípravném výboru na kandidaturu Plzně jako Evropského hlavního města kultury 2015.

5.2.4 Spokojenost občanů s kulturní nabídkou

Spokojenost s celkovou plzeňskou kulturní nabídkou vyjádřila drtivá většina plzeňanů dotazovaných v rámci celé řady šetření. Podíl nespokojených lidí začíná mírně narůstat u lidí nad 50 let, nejsilněji zastoupeni jsou v nejstarší věkové kategorii. O něco více než ostatní jsou nespokojeni respondenti se základním vzděláním.

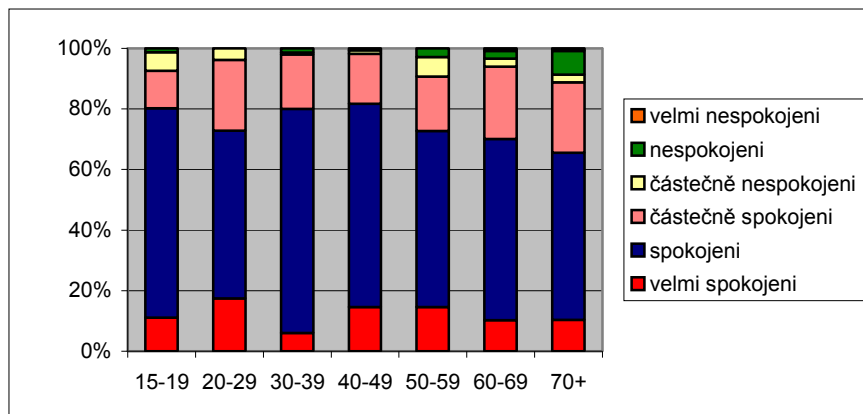
Spokojenost s kulturními zařízeními je obyvateli hodnocena rozporně. Nejvíce obyvatel projevilo spokojenost s divadly, kiny a festivaly a oslavami. Zároveň však kina figurují v nejčastějších odpovědích vyjadřující nespokojenost. Plzeňanům vadí nedostatečný počet kin - jejich absence v centru, nedostatek kin malých a klubových. V souvislosti s rozporupnými výsledky je nezbytné upozornit, že dotazníková šetření proběhla před tím, než se otevřelo druhé multikino v centru města (duben 2008). Tím se zpřístupnila nabídka standardní produkce pro obyvatele ze všech částí města.

Cena vstupného je uváděna jako druhá nejčastější příčina nespokojenosti. Třetím okruhem vyjádřené nespokojenosti je doprava – konkrétně málo parkovišť u kulturních zařízení, špatná dostupnost kulturních zařízení a akcí prostředky MHD, především v nočních hodinách.

S fungováním kulturních zařízení a institucí jsou Plzeňané vesměs spokojeni. Vůbec nejlépe podle respondentů fungují knihovny.

Podle 60 % dotázaných nabízí plzeňská kultura dostatek žánrů. Nespokojený je zhruba každý dvacátý respondent. Mezi nejčastěji uváděné důvody nespokojenosti patří nedostatečná variabilita kulturních žánrů, chybí akce pro některé věkové skupiny (především pro seniory), chybějící malá kina s nekomerčními filmy a nedostatek některých hudebních žánrů. Zájem o náročnější žánry jako je vážná hudba, divadlo, výstavy, muzea a galerie stoupá se vzděláním

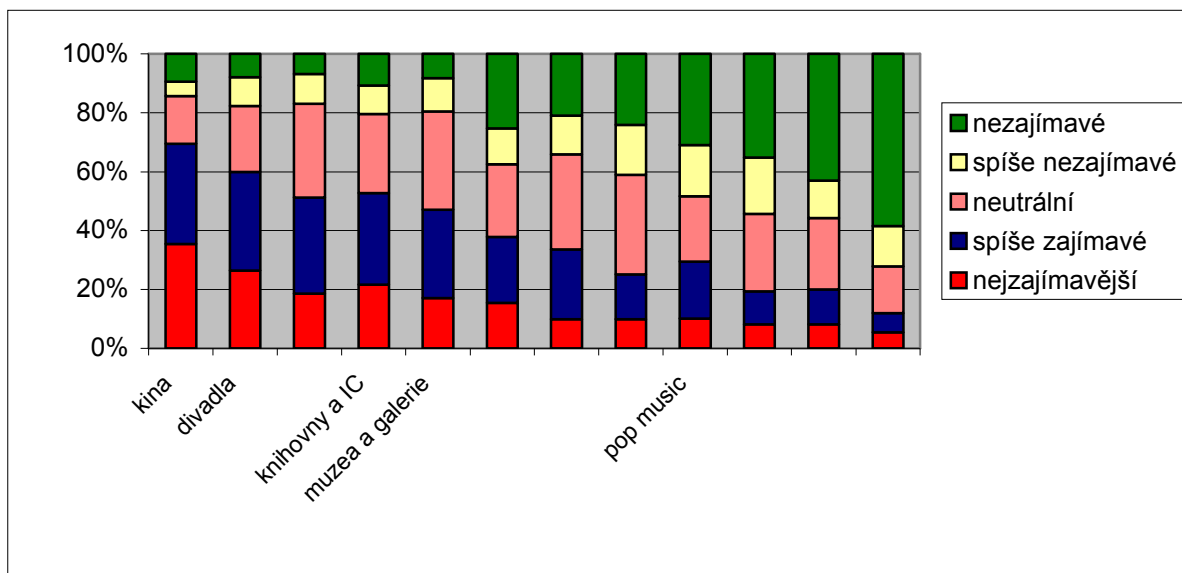
Obr 17: Celková spokojenost s kulturní nabídkou v závislosti na věku obyvatel Plzně

Zdroj: zpracováno dle výsledků průzkumu CpKP

Největší zájem projevují Plzeňané o navštěvování kin a divadelních představení. Nejméně atraktivní jsou pro většinu dotázaných diskotéky, kluby pro mladé a aktivní účast v uměleckých spolcích či souborech. Konkrétní kulturní akce/zařízení, jež respondenti navštěvují nejraději jsou divadla (J.K.Tyla, Komorní), festivaly (na ulici, Finále), kina (Cinestar), hudební kluby (pod Lampou), knihovny (vědecká a městská), Městská beseda, muzea a galerie (Západočeské muzeum, Masné krámy) a také ZOO.

Obr 18: Atraktivnost kulturních aktivit pro občany města Plzně

Zdroj: zpracováno dle výsledků průzkumu CpKP

5.2.5 Hodnocení potenciálu pro volnočasové aktivity odborníky

Hodnocení stavu volnočasových aktivit odborníky vychází z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů. Šetření odborné veřejnosti provedené v roce 2004, kdy bylo osloveno 39 odborníků působících v Plzni dlouhodobě aktivně profesionálně nebo amatérsky v oblasti kultury a volného času. Druhým zdrojem jsou řízené rozhovory s 21 osobnostmi z oblasti divadelní tvorby, literatury a filmu, výtvarného umění a hudby.

Při celkové reflexi kultury hodnotí odborníci v porovnání s jinými městy nabídku kulturních služeb za srovnatelnou s obvyklým standardem. Podle dotázaných působí ve městě mnoho významných kulturních institucí spravujících zajímavé inventáře, mající obrovský potenciál, jehož využití však ztroskotává na naprosto nevyhovující infrastruktuře zejm. pro divadla, galerie a filharmonický orchestr, ale také např. pro knihovnu, hvězdárnu a planetárium.

Za nedostatečný je považován marketing kulturního dění, propagace a reklama kulturních akcí. Je kritizováno, že aktivity nejsou koordinovány, nejsou prezentovány příbuzné akce společně, že organizace působící v kultuře nejsou schopné spolupracovat a vytvářet společné projekty.

V oblasti divadel na rozdíl od široké veřejnosti kritizují odborníci klasickou produkci divadla J.K.Tyla jako příliš konzervativní, zaměřenou na staršího, většinového diváka. Zároveň zdůrazňují potřebu větší publicity neprofesionální scény. Z problémů technického rázu vyzdvihují absenci taneční scény a experimentálního prostoru. Příležitost rozvoje divadelnictví je spjata s:

- výstavbou nové multifunkční scény namísto dosluhujícího Komorního divadla, umožňující modernizaci repertoáru Divadla J.K.Tyla a rozšíření nabízené škály žánrů. Nová scéna by mohla zpřístupnit divadlo do Bavorska a zvětšit podíl zahraniční kooperace. Zároveň by nové prostory vyhovovaly požadavkům bezbariérového přístupu
- možností využití prostoru budovy Jižního nádraží pro amatérskou scénu
- zároveň je třeba reagovat na požadavky návštěvníků např. vytvořit cílový program pro studenty, jinak pojmout festival Skupova Plzeň apod.

Za pozitivní v oblasti literatury lze označit velké množství aktivit svázaných s fungujícími institucemi, spolky, sdruženími, které se literaturou aktivně zabývají, jak po stránce autorské, motivačně výchovné, tak například publikační. Většina aktivit má však pouze regionální dosah. Vhodné by bylo věnovat více pozornosti propagaci, zaměřit pozornost na literární projekty, které by uváděly neplzeňské autory.

Vhodné by bylo přesunout hlavní knihovnu města Plzně do moderních prostor, které by odpovídaly nárokům náročného čtenáře (volný výběr knih, přístup na internet, místo setkání,...)

Pouze lokální dostupnost multikina v komplexu Olympia a absence klasického kina je problém, na kterém se shoduje jak odborná, tak laická veřejnost (hodnoceno před otevřením druhého multikina v centru města v dubnu 2008). Uzavřením klasického kina Elektra dochází zároveň k ohrožení festivalu Finále, jehož existenci hodnotí odborníci velmi pozitivně.

Řešení by mohlo přinést větší a efektivnější využívání kina Beseda, vytvoření systému grantové podpory filmové tvorby a aktivity mimo klasickou kinematografii (např. přehlídka snímků stažených z internetu). V rámci festivalu Finále by mohlo dojít k propojení s dalším typem umění (multimediálním, divadlem). Zároveň by se část pozornosti měla zaměřit na dětského filmového diváka.

Oblast výtvarného umění má v Plzni z hlediska lidského potenciálu výborné podmínky. Existují zde dvě uměleckoprůmyslové školy, které generují novou generaci výtvarníků a Ústav umění a desingu ZČU, jež disponuje velmi otevřeným a profesně kvalitním týmem pedagogů a pedagožek. Za prestižní instituci v rámci kraje je považována Galerie města Plzně. Kladně jsou hodnoceny soukromé galerie Trigon a Galerie u svaté Anny a též mezinárodní kontakty Bienále města Plzně, které je možné využít pro realizaci zahraničních výstav v Plzni.

Bariéru v dynamickém rozvoji tvoří nedostatek výstavních prostor ZČG pro vystavení vzácné sbírky světového formátu, jež se nachází v depozitářích ZČG. Omezení platí i pro zahraniční výstavy, které do města dováží sdružení Bienále města Plzně.

Jako příležitost další expanze výtvarného umění je považováno vystavění nové budovy pro ZČG, která by měla splňovat požadavky špičkové architektury. Umístěním budovy v centru města se otvírá možnost spolupráce se Západočeským muzeem. K plusům plzeňské výtvarné scény se řadí i kvalitní výuka výtvarného umění, která si může časem vynutit otevření fakulty umění a desingu na ZČU.

Mezi muzei v Plzni je nejvýše hodnoceno Pivovarské muzeum, které je vnímáno jako vstřícné vůči návštěvníkům. To ostatně potvrzuje vysoká návštěvnost muzea turisty a návštěvníky. Západočeské muzeum by mohlo eliminovat rezervy ve své činnosti pořádáním výstav interaktivním způsobem. Další příležitostí ke zkvalitnění je realizace výstav pro zdravotně postižené, např. dotykové výstavy pro nevidomé. Vzhledem k vysoké úrovni výtvarného umění se otvírá prostor pro úvahy nad vybudováním muzea výtvarného umění. Totéž platí v oblasti loutkářství.

Multifunkční koncertní prostor chybí také hudební scéně v Plzni. Kromě prostor Synanogy a budovy bývalého nádraží na Jižním předměstí je stav současných koncertních prostor neuspokojivý. Hudební život v Plzni je přitom hodnocen poměrně uspokojivě. Patří sem činnost Plzeňské filharmonie, obnovení matiné vážné hudby v divadle a letní hudební koncerty v Masných krámech, festival Jazz bez hranic a folklórní festival. Prostor ke zkvalitnění se nabízí v rámci Smetanovských dnů.

Z pohledu kulturních zájmů Plzeňanů bude vždy zájem o pouliční akce a veškeré festivaly, divadlo (čínohru, operu, muzikál), alternativní divadlo (produkce Jižního nádraží, divadlo Alfa) a hudbu (popkultura, velké stadionové koncerty, filharmonie). Nízký zájem se předpokládá v oblasti literatury, návštěv galerií a koncertů vážné hudby.

Mezi turisty je zájem o pivovar, Pivovarské muzeum, festivaly (divadlo, hudba, film), operu, muzikál a balet a Mezinárodní Bienále kresby Plzeň. Problémem je v rámci rozvoje turistického ruchu neexistence dovozdové sítě (incoming) a zájezdů a nepromyšlená nabídka prohlídkových tras.

K dalšímu rozvoji kulturního a společenského života lze využít jedinečnosti typické pouze pro Plzeň. Dosud nevyužitá je poloha i fenomén unikátního soutoku 4 řek. Nábřeží řek má potenciál pro vytvoření klidové volnočasové zóny. Zároveň lze fenomén soutoku použít jako hlavní motiv pro programovou náplň v projektu Evropské hlavní město kultury roku 2015. Vzhledem ke své industriální minulosti je k dispozici řada opuštěných, industriálních objektů, pro které je možné nalézt využití v oblasti volnočasových aktivit.

5.2.6 Shrnutí kulturních předpokladů

- Celková nabídka kulturních institucí je považována za velmi dobrou
- Zájem obyvatel je o pouliční akce, veškeré festivaly, klasické i alternativní divadlo a koncerty
- Atraktivní jsou tématické výstavy, které zvyšují návštěvnost Západočeského muzea
- Část laické veřejnosti a odborná veřejnost postrádají alternativní tvorbu
- Jako nevyhovující je odborníky hodnocena propagace kulturních akcí a marketing
- Slabou stránkou je stav kulturní infrastruktury – chybí divadlo s taneční scénou a koncertním sálem; nové prostory potřebuje knihovna a muzeum umění
- Cestovní ruch je spjat pouze s úzkou skupinou institucí a aktivit

5.3 Možnosti trávení volného času a sportovní vybavenost

Město Plzeň je na základě výsledků analýzy veřejných i profesionálních sportovišť provedenou UKRMP poměrně dobře vybavené. Jedná se z většiny o sportoviště lokálního významu, provozované sportovními organizacemi, školami a městskými obvody. Nejsou tudíž zahrnuty sportovní aktivity založené na čistě komerčním vztahu, jako jsou například posilovny, squash centra, bowling, apod. ani aktivity realizované mimo urbanizovanou oblast města (golfová hřiště).

Z hlediska počtu venkovních sportovních ploch, lze za nejrozšířenější sporty v Plzni považovat tenis (91 kurtů), volejbal (98) a fotbal (51). Nejčastějšími krytými sportovišti jsou podle očekávání obecně zaměřené tělocvičny (celkem 122). 10 nejdůležitějších sportovních areálů s významem větším než lokálním je shrnuto v tabulce 24.

Tab 22: Sportovní areály v Plzni celoměstského a regionálního významu

Název	Městský obvod	Zaměření areálu
Sport. areál Na Roudné	Plzeň 1	fotbal, tenis, volejbal, házená, tělocvičny
Sport. areál Luční	Plzeň 1	fotbal, tenis
Sport. areál Slovany	Plzeň 2 - Slovany	fotbal, atletika, velodrom, plavání, tenis, volejbal, beachvolejbal, házená, tělocvičny, posilovna
Sport. areál Petřín	Plzeň 2 - Slovany	atletika, tělocvična, víceúčelové hřiště
Škoda sport park	Plzeň 2 - Slovany	skateboard, sportovní lezení, hokejbal, basketbal, volejbal, nohejbal, petanque
Sport. areál Štruncovy sady	Plzeň 3	fotbal, atletika, lukostřelba, volejbal, beachvolejbal, házená, hokejbal, tenis, tělocvična
Sport. areál U Borského parku	Plzeň 3	tenis, hala pro míčové sporty, minigolf, házená, volejbal, golfové odpaliště
Sport. areál České údolí	Plzeň 3	jízdrny, softball, tenis, volejbal
Sport. areál Na Lopatárně	Plzeň 4	fotbal, házená, hokejbal, softball, volejbal, atletika, tenis
Sport. areál Chrástecká	Plzeň 4	fotbal

Zdroj: Doplnění infrastruktury pro volný čas regionálního a nadregionálního významu

Mimo tyto velké sportovní areály se také na území města nachází řada relativně specifických sportovišť, která mají díky svému zaměření také celoměstský význam. Těmi jsou například:

- bikrosová dráha (areál Toužimská na Košutce)
- loděnice (Velký Bolevecký rybník a nábřeží Radbuzy na Slovanech)
- střelnice (areál Rabštejská na Košutce, SSK Dukla Plzeň v Lobzích)
- sportovní letiště (Aeroklub Plzeň – Letkov)
- zimní stadion (HC Lasselsberger Plzeň – Plzeň 3)

5.3.1 Hodnocení sportovišť provozovateli

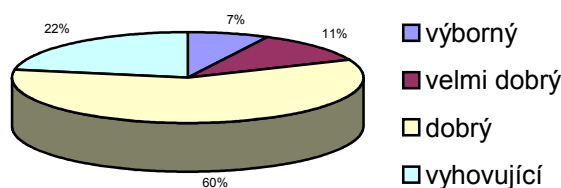
Jako součást analýzy sportovního vybavení města bylo provedeno výběrové dotazníkové šetření mezi provozovateli sportovních areálů a zařízení. Cílem průzkumu bylo zjistit aktuální vybavenost sportovních prostor a jejich zázemí, technický stav a další záměry provozovatele s prostory.

Byly vybrány sportovní areály regionálního až nadregionálního významu a několik sportovišť místního významu, tak aby byly zastoupeny všechny sportovní aktivity a sportoviště rovnoměrně rozmístěny po celém území města. Sběr dat a jejich vyhodnocení probíhal od listopadu 2007 do února 2008.

Celkem bylo vyhodnoceno 37 dotazníků. Četnosti u jednotlivých otázek byly vypočítány pouze z relevantních odpovědí, nerelevantní (chybějící a nejednoznačné) odpovědi nebyly do výpočtů zahrnuty, a nejsou tedy ani součástí uvedených grafů.

Téměř všechna dotazovaná zařízení (s přihlédnutím ke specifikům venkovních provozů) disponují standardním vybavením v zázemí jako jsou hygienická zařízení, šatny pro sportovce, sklady... Pokud byl v této oblasti problém, tak šlo o nedostačující kapacitu nebo špatný technický stav. Celkový technický stav označilo 60 % dotázaných jako dobrý s vyskytujícími se problémy, které lze odstranit dílčí rekonstrukcí.

Obr 19: Technický stav objektů

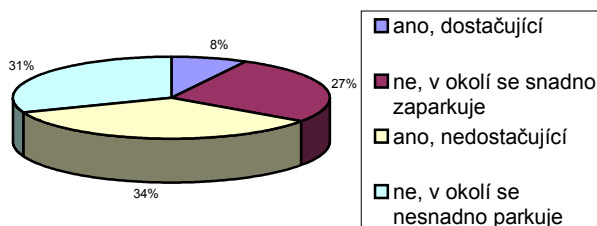

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

V případě zamýšlené modernizace a doplnění sportovních i nesportovních prostor se záměr liší podle významnosti a celkové představy provozovatele o zařízení. V okrajových částech města nemají provozovatelé místních sportovišť ambice dále modernizovat sportovní zařízení. V zhruba polovině areálů, zejména regionálního a vyššího významu se plánují opravy, rozšíření a modernizace zázemí (parkoviště, rozšíření šaten a sociálních zařízení, bezbariérový přístup, ubytovny,

hlediště, rehabilitační zařízení...). Nedostatek parkovacích ploch je jedním z majoritních problémů. 34 % sportovišť má vybudované parkoviště, které však nedostačuje potřebám, 31 % parkoviště vůbec nemá a v okolí se nesnadno parkuje. Problematika parkování je tak významná, že ji jako prioritu řešení (záměr do budoucna) uvedlo 5 dotázaných provozovatelů.

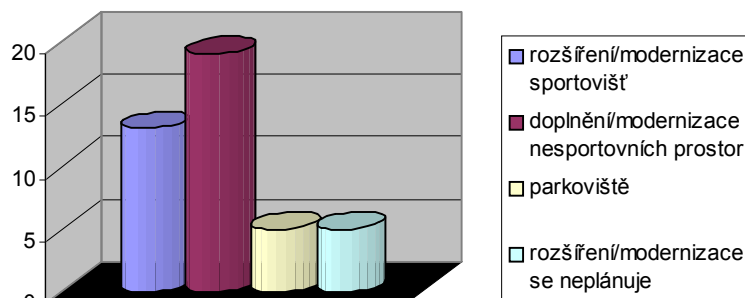
Obr 20: Kapacita parkoviště sportovních zařízení

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Přibližně třetina provozovatelů plánuje rekonstruovat, modernizovat nebo rozšířit stávající sportovní prostory – hřiště, sportovní haly, kurty, tréninkový bazén, in-line dráha,...

Obr 21: Záměr provozovatele se sportovišti

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Vize a záměry provozovatelů se liší: od udržení stávajícího stavu, bez jakékoli další investice přes dílčí, jednotlivé rozšiřování až po zlepšení poskytovaných služeb a dosavadní nabídky a orientace na nové cílové skupiny. Některé větší sportovní areály mají ambice vytvořit sportovně – turistické centrum služeb. To s sebou nese vybudování nebo

rozšíření ubytování, zkvalitnění a rozšíření nabídky sportovišť, rozšíření doplňkových služeb. Areály, které mají rezervy ve využívání ze strany veřejnosti se budou snažit tyto rezervy zaplnit, a to jednak vytvořením přitažlivého sportovního zázemí, ale i spoluprací se školskými zařízeními.

Většina oslovených zařízení je využívána převážně kluby, oddíly, školami a jinými organizovanými skupinami. Někteří provozovatelé (necelá ¼) uvedli, že z důvodu pravidelných tréninků, případně konání soutěží, dochází k omezení využití veřejností. Ostatní provozovatelé mají v této oblasti ještě rezervy.

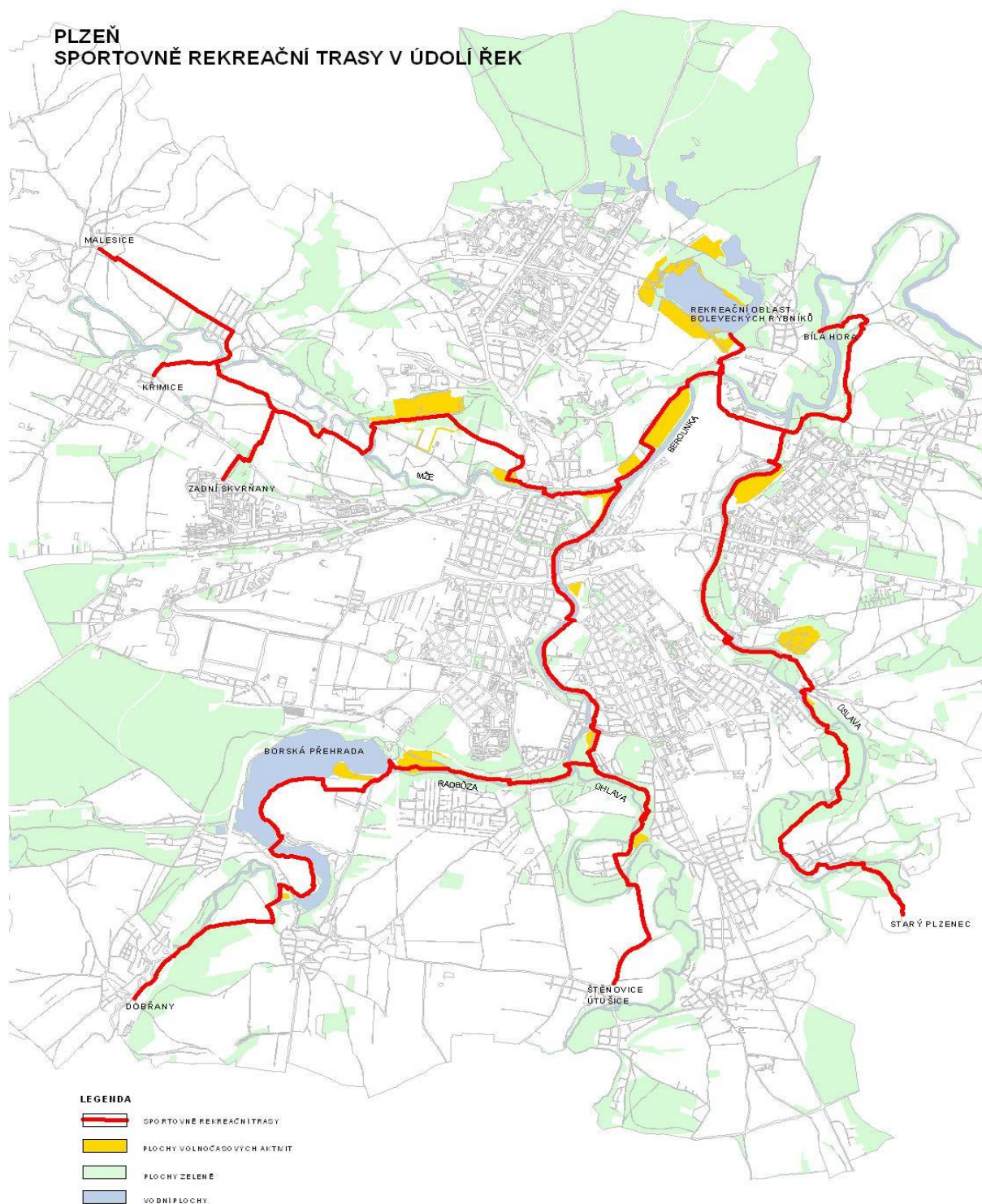
Podle trvalého bydliště návštěvníků je přibližně 70 % Plzeňanů, 20 % bydlí v zázemí města, zbytek tvoří návštěvníci ze zbytku Plzeňského kraje nebo ČR. Přitom platí úměra, že čím je sportoviště významnější nebo specializovanější vzrůstá počet návštěvníků mimo město a jeho zázemí.

5.4 Veřejný prostor a možnosti trávení volného času

Město Plzeň má dosud nevyužitý potenciál nábřežích řek, které jsou důležitými urbanisticko krajinářskými osami struktury Plzně. Program rozvoje města předpokládá revitalizaci pravostranného nábřeží Mže v úseku od centra Plaza k soutoku s Radbuzou a obou nábřeží Radbuzy (od Wilsonova mostu k soutoku). Atraktivní prostředí kolem řek by mělo být v delším časovém horizontu využito pro realizaci sportovně rekreačních tras a umožnit krátkodobé rekreační aktivity obyvatel města, popř. i jeho návštěvníků.

V souvislosti s přípravou nového stadionu je prověřována možnost změny využití areálu ve Štruncových sadech ve prospěch veřejných sportovně rekreačních aktivit. Uvažovaná změna je podstatná i pro výše uvedenou revitalizaci nábřeží, neboť by bylo možné zčásti odstranit nevzhledné oplocení areálu. Nezbytnou součástí tohoto záměru je i změna dopravní obsluhy, která je dnes řešena komunikací zasahující až do plánované promenády podél Mže.

Obr 22: Sportovně rekreační trasy v údolí řek, přehledná situace

Zdroj: UKRMP

Jedním z kroků realizace budování volnočasové zóny ve Štruncových sadech je průzkum mezi veřejností. Společnost CpKP provedla mezi obyvateli Plzně dotazníkové šetření jehož cílem bylo zjistit spokojenost veřejnosti s možnostmi sportovního a volnočasového vyžití v centru Plzně a jeho bezprostředním okolí, spokojenost se současným stavem sportovního areálu Štruncovy sady a jeho okolí a návrh a náměty na způsob využití uvedeného prostoru. Způsob trávení času se výrazným způsobem liší u různých věkových skupin respondentů (tab. č.25). Oblíbenou a častou aktivitou napříč všemi věkovými skupinami jsou procházky. Zájem o aktivní cyklistiku začíná upadat u padesátiletých respondentů. Ostatní uvedené aktivity jsou doménou především náctiletých respondentů.

Tab 23: Způsob trávení volného času v závislosti na věku respondentů

	Věk							Celkový průměr
	15-19 let	20-29 let	30-39 let	40-49 let	50-59 let	60-69 let	70 a více	
procházky	2,59	2,65	3,06	2,79	2,37	3,31	3,15	2,80
jízda na kole	3,34	2,99	3,23	3,27	3,89	4,68	4,85	3,61
jízda na in-line bruslích	3,85	3,81	4,27	4,49	4,92	5,00	4,96	4,40
tenis	4,26	4,28	4,49	4,49	4,76	4,98	5,00	4,56
skate	4,69	4,69	4,80	4,86	4,97	5,00	5,00	4,84
jiné venkovní sporty	2,69	3,92	3,95	3,93	4,59	4,66	4,79	4,04
halové sporty	3,19	3,94	3,90	4,02	4,85	4,92	4,92	4,20
organizované sporty	3,44	4,33	4,18	4,17	4,75	4,88	4,88	4,35

 denně (hodnoty 1,0 - 1,5)

 několikrát týdně (hodnoty 1,5 - 2,5)

 několikrát za měsíc (hodnoty 2,5 - 3,5)

 jednou měsíčně a méně (hodnoty 3,5 - 4,5)

 vůbec (hodnoty 4,5 - 5,0)

Pozn.: průměrné hodnoty odpovědí z intervalu <1;5>, kde 1 = provozují denně,

5 = neprovozují vůbec.

Zdroj: dotazníkové šetření CpKP

Na otázku, co v nabídce volnočasových sportovních aktivit v Plzni chybí, respondenti mladší 40 let nejčastěji jmenovali provozovny vodních sportů (aquapark, koupaliště, bazény, plovárny) a respondenti starší 40 let uváděli nejčastěji odpočinkové parky. Naopak na otázku co se v Plzni v oblasti volnočasových aktivit líbí zaznívaly nejčastěji odpovědi: Škodasportpark, parky, lesy a bazény.

Tab 24: Nejčastěji uvedené chybějící aktivity

věk	nejčastěji jmenované chybějící aktivity	
15 - 19 let (27 respondentů)	1. aquapark, bazény, koupaliště	7x
	2. in-line dráha	5x
	3. dostupná sportovní hřiště	4x
	4. cyklostezky	3x
20 - 29 let (31 respondentů)	1. aquapark, bazény, koupaliště	9x
	2. in-line dráha	4x
	3. cyklostezky	3x
30 - 39 let (39 respondentů)	1. aquapark, bazény, koupaliště	9x
	2. odpočinkové parky	7x
	3. nový fotbalový stadion	5x
40 - 49 let (55 respondentů)	1. odpočinkové parky	14x
	2. aquapark, bazény, koupaliště	13x
	3. nový fotbalový stadion	10x
	4. lázně	3x
50 - 59 let (30 respondentů)	1.-2. odpočinkové parky	8x
	1.-2. aquapark, bazény, koupaliště	8x
	3. lázně	6x
60 a více let (39 respondentů)	1. odpočinkové parky	11x
	2. lázně	8x
	3. aquapark, bazény, koupaliště	7x

Zdroj: dotazníkové šetření CpKP

Tab 25: Nejčastěji uváděné aktivity s nimiž jsou obyvatelé spokojeni

věk		
15 - 19 let (47 respondentů)	1. Škoda Sportpark	15x
	2. rozvoj cyklostezek	6x
	3.-8. skatepark	3x
	3.-8. lanové centrum	3x
	3.-8. organizované sporty	3x
	3.-8. halové sporty	3x
	3.-8. fotbal	3x
	3.-8. bazén Slovany	3x
20 - 29 let (47 respondentů)	1. Škoda Sportpark	15x
	2. rozvoj cyklostezek	6x
	3.-4. fitness	3x
	3.-4. široký výběr	3x
30 - 39 let (49 respondentů)	1.-3. Škoda Sportpark	9x
	1.-3. lanové centrum	9x
	1.-3. parky, lesy	9x
	4. bazény	6x
	5. zoo	5x
	6. fitness	3x
40 - 49 let (61 respondentů)	1. parky, lesy	18x
	2. zoo	11x
	3. Škoda Sportpark	8x
	4.-5. bazény	4x
	4.-5. lanové centrum	4x
50 - 59 let (26 respondentů)	1. bazény	7x
	2.-3. parky, lesy	3x
	2.-3. Škoda Sportpark	3x
60 a více let (33 respondentů)	1. bazény	9x
	2. zoo	8x
	3.-4. parky	5x
	3.-4. rozvoj cyklostezek	5x

Zdroj: dotazníkové šetření CpKP

5.4.1 Názor obyvatel Plzně na využití zóny Štruncovy sady

Detailním průzkumem lokality Štruncovy sady, Luční ulice a navazujícího pivovaru bylo zjištěno, že lokalita Štruncových sadů a Luční ulice nejsou v současné době příliš často vyhledávaným cílem návštěv Plzeňanů. Výjimkou jsou Štruncovy sady (okolí soutoku řek, okolí stadionu), které alespoň jednou měsíčně navštíví polovina dotázaných. Pokud Plzeňané do této lokality zavítají, je to většinou za účelem sportu, odpočinku či zábavy. Za kulturou (festivaly, muzeum atd.) a zábavou přicházejí oslovení Plzeňané nejčastěji do pivovaru.

Se současným stavem pivovaru a Štruncových sadů je většina dotázaných spokojena (alespoň částečně), nespokojeni jsou se stavem areálů v blízkosti Luční ulice. Pokud by ale uvedené lokality byly upraveny, oslovení respondenti projeví zájem lokalitu navštěvovat častěji.

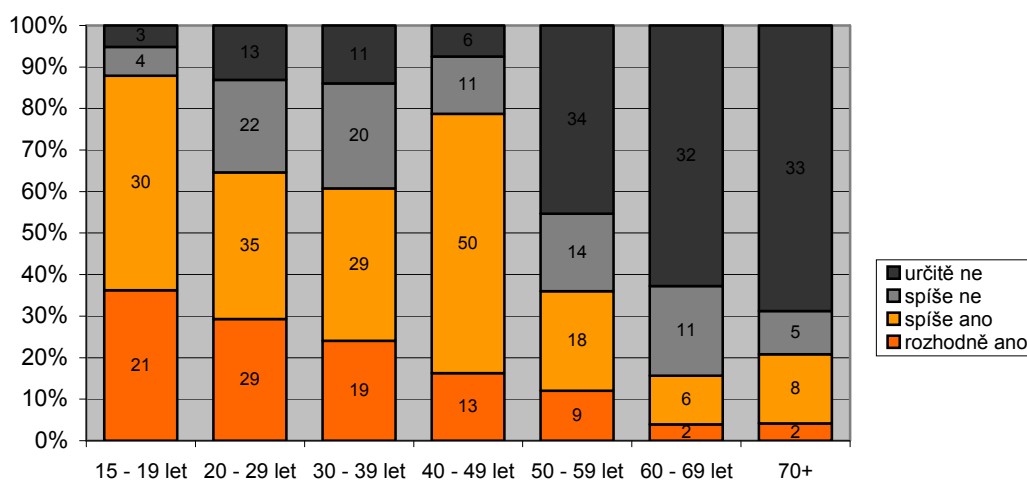
Tab 26: Spokojenost se současným stavem území v závislosti na

	věk							Celkem
	15-19 let	20-29 let	30-39 let	40-49 let	50-59 let	60-69 let	70 a více	
Štruncovy sady	2,13	2,31	2,05	2,12	2,31	2,14	2,11	2,18
pivovar	1,69	2,33	2,08	2,20	1,98	2,31	2,26	2,13
Roudná - areál u Luční ulice	2,56	2,85	2,62	2,57	3,25	2,90	3,21	2,84
Roudná - areál za Luční ulicí	2,53	3,16	2,90	2,90	3,44	2,96	3,39	3,05

velmi spokojeni (hodnoty 1,0 - 1,5)
 spíše spokojeni (hodnoty 1,5 - 2,5)
 spíše nespokojeni (hodnoty 2,5 - 3,5)
 nespokojeni (hodnoty 3,5 - 4,0)

Zdroj: dotazníkové šetření CpKP

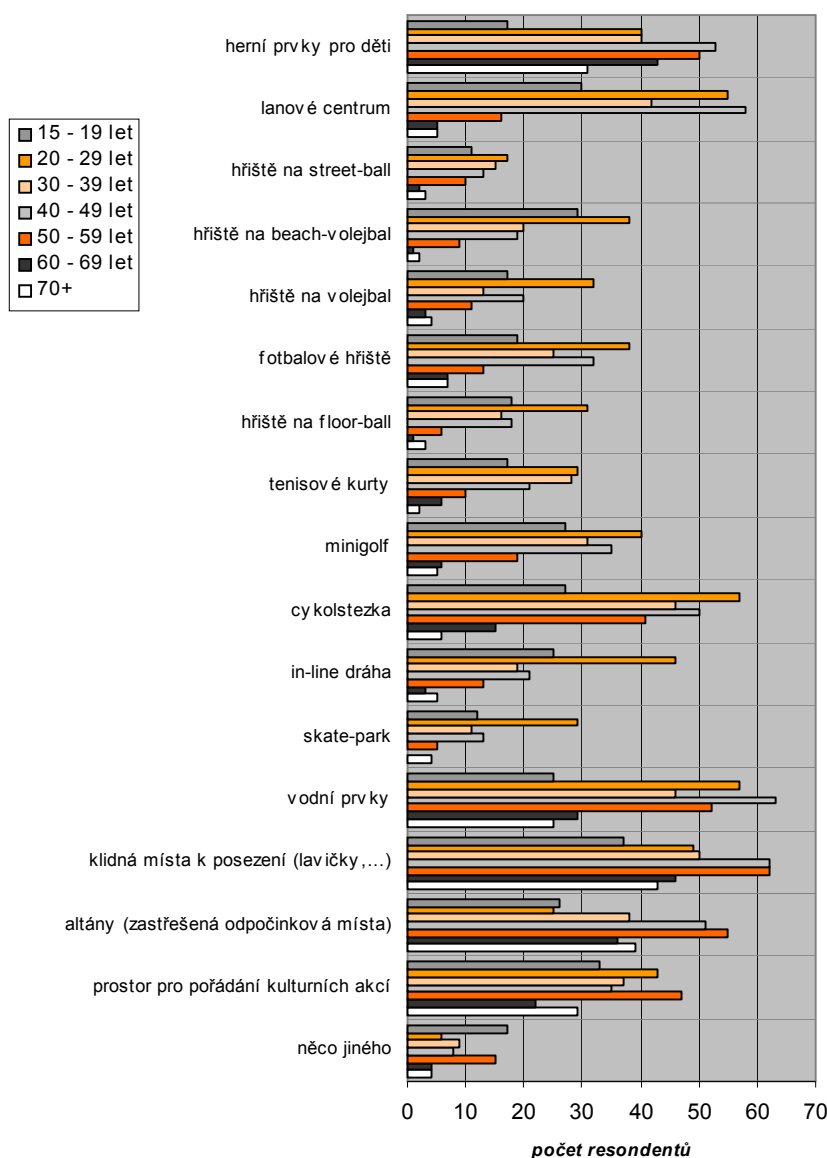
Obr 23: Častější navštěvování území po vzniku relaxzóny v závislosti na věku

Zdroj: dotazníkové šetření CpKP

Mezi čtyři nejdůležitější prvky, které by v upraveném studovaném území neměly chybět, vybrali respondenti klidná místa k posezení, herní prvky pro děti, vodní prvky a cyklostezku. Tyto prvky označila za žádoucí nadpoloviční většina dotázaných. Ve výběru nejdůležitějších prvků se v rámci různých věkových skupin kromě výše uvedených objevily: prostor pro pořádání kulturních akcí, lanové centrum, in-line dráha a altány. Klidná místa k posezení zařadili mezi nejdůležitější prvky všechny věkové kategorie dotázaných. Většina respondentů považuje dané území za vhodné pro pořádání organizovaných sportovních i kulturních akcí. Opačného názoru je zhruba pouhá desetina dotázaných.

Obr 24: Preferované prvky v nové relaxzóně v závislosti na věku

Zdroj: dotazníkové šetření CpKP

5.4.2 Shrnutí sportovních a volnočasových předpokladů

- Široká škála sportovní vybavenosti zaměřená převážně na domácí obyvatelstvo
- Provozovatelé sportovních zařízení, vidí další možnosti v rozvoji především ve zkvalitňování současné infrastruktury a kapacit
- Z průzkumu veřejného mínění plyne poptávka po moderních formách sportu a aquaparku
- Mezi oblíbené veřejné prostory a sportovní zařízení patří Škodasport park, parky a lesy a bazény
- Starší generace požaduje klidné parky umožňující pasivní odpočinek
- Široká veřejnost projevila zájem o obnovu Štruncových sadů, preferované prvky odpovídají způsobům trávení volného času

5.5 Veřejná zeleň

Pro město Plzeň ležící na soutoku čtyř řek je charakteristická urbanistická struktura s výrazným uplatněním ploch zeleně, pronikajících údolními nivami řek do centra města. Na základě vyhodnocení údajů je třeba konstatovat, že na území města Plzně je nedostatek funkčně samostatné urbanistické zeleně všech kategorií. Chybí zázemí městské rekreační zeleně a ploch pro krátkodobou rekreaci. Citelný je tento nedostatek v územích soustředěné zástavby rodinných domků. V blocích sídlišť problémy v oblasti veřejné zeleně spočívají spíše v nedostatečném vybavení vhodných ploch mobiliářem a v malé intenzitě údržby zeleně.

Z průzkumů a rozborů stávající zeleně vychází potřeba nových ploch zeleně, která je dána dlouhou docházkovou vzdáleností z míst soustředěné zástavby, lokalizací výrobních center, strukturou a počtem obyvatel, bezbariérovým přístupem k zeleni, se zohledněním urbanistických záměrů v území, respektováním ochranných režimů a přírodních podmínek.

Generel zeleně⁴¹ rozlišuje tři základní typy ploch zeleně podle docházkové vzdálenosti, pro které stanovuje i regulativy.

Plochy krátkodobé rekreace - ve vzdálenosti do 400 m (pěší chůze 8 - 10 minut) :

Do této vzdálenosti je třeba situovat plochy krátkodobé rekreace, dobře udržované a vybavené mobiliářem, určené pro pobyt dětí, mladých maminek s dětmi a starých občanů.

Plochou pro krátkodobou rekreaci je dle ÚPD tzv. *zeleň v územích pro bydlení*

Plochy střednědobé rekreace - ve vzdálenosti do 800 m (pěší chůze do 15 minut) :

V této vzdálenosti je uspokojivé umístění ploch zeleně s velikostí nad 0,5 ha, dostatečně udržované a vybavené mobiliářem. Jsou určeny dětem i dospělým pro časově náročnější odpočinek a rekreaci.

Podle ÚPD odpovídají této kategorii *parky a parky se sportovním vybavením*.

Plochy dlouhodobé rekreace - do vzdálenosti 1 500 m (pěší chůze 30 minut, městská doprava):

Tyto plochy jsou v mezní vzdálenosti využití. Musí mít proto dostatečnou velikost a vybavení. K jejich dosažení se využívá především hromadné dopravy nebo dopravního prostředku (kolo, auto).

Podle ÚPD odpovídají požadavkům dlouhodobé rekreace *lesy, travní porosty, ostatní krajinná zeleň*

Je žádoucí, aby obyvatelé všech městských částí měli k dispozici všechny tři formy městské zeleně v popisovaném dosahu. Na základě výsledků citovaného Generelu zeleně jsou navrženy nové plochy zeleně ve vztahu k typu a koncentraci zástavby a časové dostupnosti pro obyvatele. Jde o stabilizaci a doplnění základní kostry městské zeleně s principem zachování velkých městských parků a podporou důležitých přirozených propojovacích cest, vytvořených především údolními nivami řek a potoků.

⁴¹ Generel zeleně (GZ) je územně plánovací podklad (ÚPP), navazující na územní plán (ÚP) a podrobně řešící otázky územního rozvoje zeleně na území města. Slouží zejména pro zpracování nebo změnu územně plánovací dokumentace, pro sledování vývoje a vyhodnocování stavu a možností rozvoje v území.

V rámci jednotlivých katastrů bylo provedeno vyhodnocení stávajícího stavu zeleně, které je zde ve stručnosti shrnuto.

Městský obvod 1: Plzeň 1, Bolevec,

Městský obvod vykazuje zápornou bilanci urbanistické zeleně, nedostatečně zastoupené ve všech formách. Citelný deficit vykazuje zástavba Severního předměstí. Podíl zeleně sídel je vysoký, a to u sídlištních staveb i rodinných domků. Významná je výměra zeleně v plochách pro osobní a hromadnou dopravu, která může plnit funkci propojovacích zelených tepen města.

Mezi pobytově nejkvalitnější plochy s možností střednědobé rekreace patří systém Boleveckých rybníků a parky Košutecké jezírko a Lochotínský park.

Městský obvod 2: Plzeň 2, Božkov, Bručná, Hradiště, Koterov,

Ve všech katastrech je nízké zastoupení urbanistické zeleně. Vzhledem k charakteru území je nejvíce urbanistické zeleně v k. ú. Plzeň 2 (park Chvojkovy lomy, lesopark Homolka, parková náměstí Jiráskovo a Mikulášské). V ostatních k. ú. je možnou náhradou zeleň krajinná s podílem lesů či travnatých porostů. Mimo k.ú. Plzeň 2 převažuje zástavba rodinných domků vesnického typu. Rekreční zeleň představují často zahrádky.

Městský obvod 3: Plzeň 3, Doudlevice, Skvrňany, Radobyčice, Valcha

Z pohledu celého města lze nalézt největší zastoupení urbanistické zeleně v k.ú. Plzeň 3, vzhledem k hustotě osídlení je však deficitní. Patří sem oblast historického jádra – sadový prstenec, Štruncovy sady, parková náměstí Husovo, Masarykovo a nám. Míru a Borský park (největší Plzeňský). Vzhledem k charakteru katastru (městského centra) je dostatečná zeleň občanské vybavenosti, rezerva je v zeleni sídlištní.

Ostatní k.ú. jsou okrajové což je předurčuje k nízkému podílu urbanistické zeleně, avšak vysoké procento zeleně ostatní, krajinné zvláště v bilanci na počet obyvatel.

Městský obvod 4: Plzeň 4, Bukovec, Červený hrádek, Doubravka, Lobzy, Újezd

Městský obvod 4 vykazuje opět nedostatečnou výměru urbanistické zeleně (parková a rekreační zeleň). Na území se nachází pouze Lobežský park, rekonstruovaný park Špitálský les a park Potoční a parkové Habrmannovo náměstí. Výrazně konfliktní je situace v k.ú. Plzeň 4, kde největší plochy zabírá železnice a výrobní areály koncipované bez kvalitní dostatečně izolační zeleně.

Sídlištní zástavba je ojedinělá, proto typ zeleně s ní spojený se vyskytuje zřídka.

Tab 27: Bilance zeleně v městských obvodech (m²/1 obyv.)

Druh zeleně	doporučeno (m ² /1 obyv.)	MO 1	MO 2	MO 3	MO 4
Zeleň urbanistická	12	-8,05	-3,66	0,41	-5,06
Hřbitovy	5	-4,4	-4,9	-4,69	1,11
Zeleň ostatní	15	190,94	133,37	168,59	206,79
Zahrádky	15	7,45	-2,64	22,11	4,1
Zeleň sídel	19	13,27	27,92	7,82	36,25
Občanská vybavenost	9	7,91	7,05	15,53	9,54
Využitelná zeleň v k.ú.		281,93	231,85	287,96	327,74

Zdroj: Generel zeleně

5.5.1 Atraktivní veřejná prostranství

Kvalita veřejných prostranství, zejména veřejné zeleně, je důležitá i z hlediska přitažlivosti města. Nejatraktivnější jsou pro obyvatele i turisty parky, případně parky se sportovním vybavením a parková náměstí. Jejich hodnota spočívá v několika funkcích:

- jsou to místa pasivního i aktivního odpočinku,
- zvyšují atraktivitu a pobytovou kvalitu města a městských částí,
- nahrazují přírodní prvky,
- částečně eliminují negativní působení městského prostředí.
- a mohou být samy o sobě turistickými cíli.

Z hlediska funkce a vzájemných vztahů lze exponovaná veřejná prostranství v Plzni rozdělit do 3 kategorií tvořících 3 soustředné prstence:

- prostranství v centrální oblasti města – nejexponovanější z hlediska uživatelů a proto i s nejvyšší kvalitou (relativně malé území historického jádra, na které navazují další plochy v docházkové vzdálenosti)
- prostranství tvořící centra jednotlivých městských obvodů mimo docházkovou vzdálenost od centra města
- rozsáhlejší rekreační oblasti v zeleni obvykle na okraji města

Centrum

V bezprostředním centru města vyplňuje přirozeně prostor mezi historickými budovami sadový okruh. Parky Smetanovy sady, Kopeckého sady, Šafaříkovy sady, Křížkovy sady a Sady 5. května jsou nemovitou kulturní památkou, dobře dostupnou z náměstí. Exponovaná poloha se, zvláště v jarních a letních měsících, odráží v nadměrné návštěvnosti a tlaku na zeleň. Mimořádný význam si žádá nejintenzivnější udržování ze všech parků ve městě, s velkou potřebou manuální kvalifikované zahradnické práce.

V blízkosti centra jsou paprskovitě situovány park Štruncových sadů a parková náměstí. Štruncovy sady navazují prostřednictvím Mlýnské strouhy na sadový prstenec. Mlýnská strouha slouží jako park se sportovním vybavením. Dominantou Štruncových sadů je fotbalový stadion vystavěný ve 2. pol. 20. stol. Zbytek území, ležícího v atraktivním prostředí soutoku Mže a Radbuzy není dosud vybaven mobiliářem potřebným pro časté návštěvy a střednědobý pobyt.

Parková náměstí historického jádra – Husovo, Masarykovo, Mikulášské a Mikulášský hřbitov jsou hvězdovitě uspořádány v docházkové vzdálenosti z centra. Exponované území v němž se nacházejí je předurčuje jako přirozená místa setkávání a pasivního odpočinku. Z toho vyplývá vysoká potřeba intenzivní údržby. Tato prostranství mají díky své poloze předpoklady rozšířit centrum.

Parková náměstí

Hvězdicovitě od centra jsou umístěna také parková náměstí, která mají svou historickou hodnotu, i když jejich význam nedosahuje úrovně parkových náměstí poblíž centra. Jde o náměstí Míru, Jiráskovo náměstí a Habrmannovo náměstí. Navštěvovány jsou především místními obyvateli a slouží tak jako přirozená centra odpočinku pro jednotlivé městské části.

Podobnou funkci ve vztahu k centru plní Lochotínský park. Ten přímo navazuje na zoologickou zahradu, o jejímž významu je pojednáno na jiném místě. Lochotínský park má, díky historickým stavbám, výraznou historickou hodnotu mezi městskými parky. V době svého největšího rozmachu čítal několik lázeňských objektů, umělý vodopád, romantickou poustevníkovu jeskyni, Artušův kamenný stůl, kapličky atd. Plánovanou obnovou a rekonstrukcí by byl potvrzen jeho historický význam a šance stát se více navštěvovaným.

Velké parky

Parky celoměstského významu leží na okraji hustě zastavěné sídlištní či blokové zástavby (městské části 1-4). Svým charakterem jde o plochy dlouhodobé rekreace. Tuto funkci splňuje prstenec jež tvoří Borský park, lesopark Homolka, Lobežský park, park Špitálský les, park Potoční, systém Boleveckých rybníků a park Košutecké jezírko. Jak ukázal průzkum veřejnosti pro Borský park (viz níže), v parku chybí obyvatelům zejména mobiliář a požadují investice do cest, stezek a zeleně. Stejně investice se týkají všech jmenovaných parků.

Území mezi pomyslnými prstenci je vyplněno dalšími, drobnějšími plochami zeleně, které jsou vyznačeny jako tzv. jednoznačné plochy zeleně (a proto používají vysoký stupeň ochrany v rámci ÚP a územního řízení jako nezastavitelné). Tyto plochy nehrají v celoměstském systému parků a veřejných prostranství velkou roli, proto zde nejsou detailně rozebírány, přestože jejich význam jako lokalit krátkodobé rekreace a tedy kvality života v územích s převahou funkce bydlení, je nesporný.

5.5.2 Obnova a zakládání parků s účastí veřejnosti

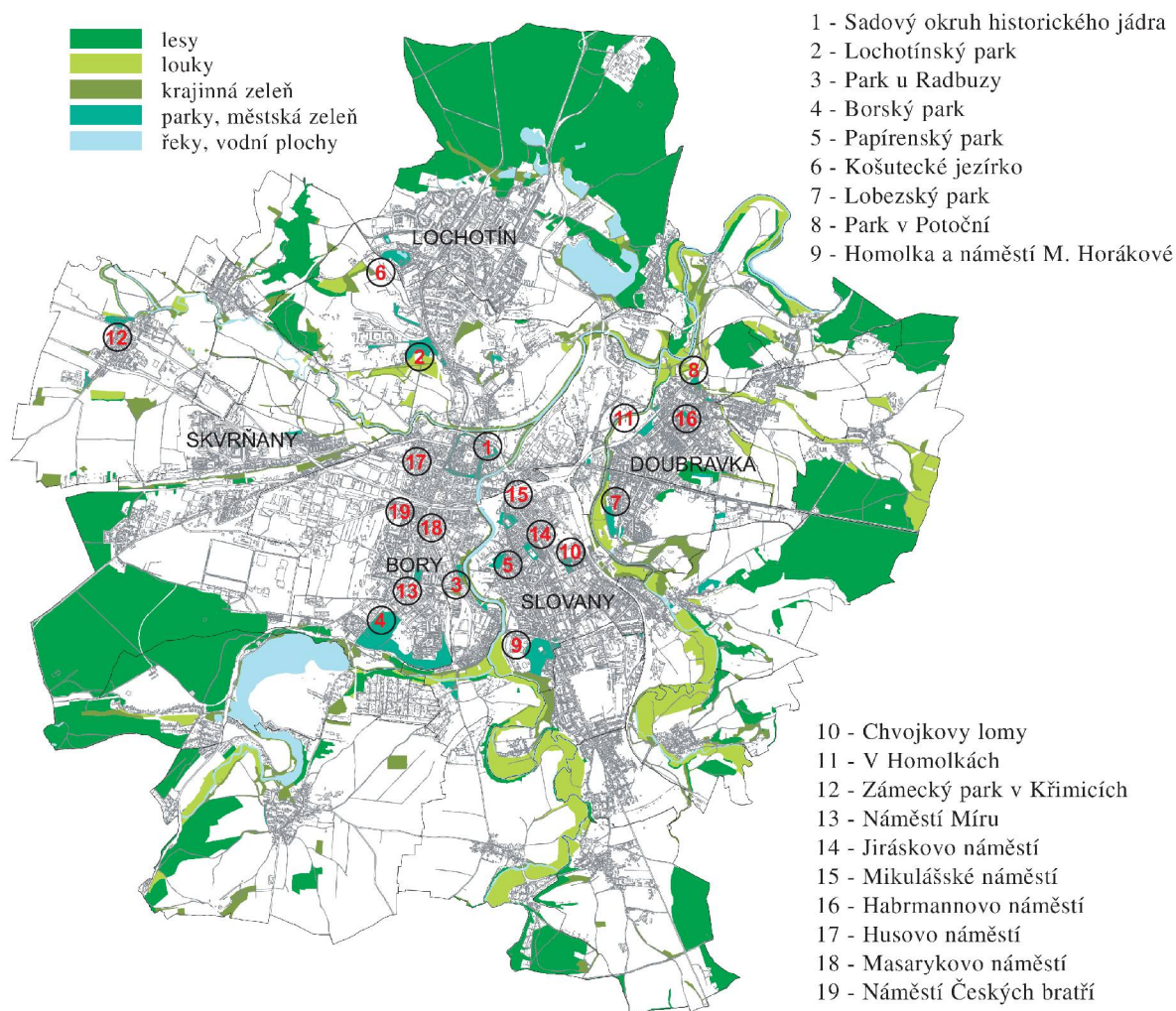
Většina stávajících parkových ploch v Plzni by zasluhovala obnovu mobiliáře, cestní sítě a také provedení rozsáhlejších péstebních opatření na porostech a jednotlivých dřevinách. V některých městských částech dokonce parkové plochy chybí a je důležité vytvořit nové, aby bylo zajištěno dostatečné rekreační a odpočinkové zázemí občanů všech věkových kategorií.

Vybudování vybraných parků probíhá pomocí zapojení veřejnosti. V roce 2002 byly realizovány formou plánovacích víkendů a zapojením veřejnosti do fyzické tvorby parku akce „Park na přání“. Na Košutce se touto formou vybudoval park Zemník, na Doubravce zvítězil ve volbě občanů prostor u Špitálského lesa.

V roce 2004 se uskutečnila série veřejných projednání na téma největšího a nejnavštěvovanějšího parku s názvem „Jak vidím Borský park“. Výsledky ankety potvrdily změnu životního stylu Plzeňanů, kteří si přejí trávit volný čas v parku aktivním způsobem (rekreační sporty, cyklistika), až poté následuje zájem o procházky a posezení na lavičkách. Z ankety vyplynula potřeba doplnění mobiliáře a zlepšení kvality cest a trávníků při zachování současné tváře parku.

Poslední účastí veřejnosti v oblasti realizace obnovy parkových ploch je možnost ovlivnění úpravy parku ve Štruncových sadech. Zapojení veřejnosti probíhalo ve dvou etapách: na provedený průzkum veřejnosti v otázce trávení volného času a požadavků na vybavenost plánované relaxační zóny navázala výstava návrhů s možností dalšího vyjádření.

Obr 25: Územní plán vybraných prvků veřejné zeleně

Zdroj: Životní prostředí města Plzně - díl 1., r. 2002

5.5.3 Shrnutí

- Nedostatečné plochy pobytové zeleně v městských částech 1-4
- Výrazné zastoupení zeleně údolních niv pronikající do centra města
- Problém stávajících parků, rekreační a sídlištní zeleně je nedostatečné vybavení vhodných ploch mobiliárem pro všechny věkové skupiny obyvatel
- Záměrem by měla být stabilizace a doplnění základní kostry městské zeleně s principem zachování velkých městských parků
- V systému městské zeleně je důležité vytvořit vazby středu města pomocí zelených průtahů s jeho okrajem
- Pro zvýšení atraktivity pro cestovní ruch je nutná rehabilitace oblasti bezprostředně navazující na centrální oblast a okruh parkových náměstí
- Do realizace vybraných parků bude zapojována průběžně i veřejnost

6 SWOT analýza –vybavenost kulturní, sportovní a volnočasovou infrastrukturou

Výsledky podrobné analýzy kulturních, sportovních a volnočasových aktivit a infrastruktury shrnuje opět SWOT analýza. Do formulace a prioritizace jednotlivých tvrzení byli zapojeni odborníci v sledovaných oblastech. Tučně akcentované formulace byly pomocí metody bodování zvoleny jako nejvýznamnější.

Silné stránky

- + **Regionální centrum vzdělanosti, kultury, sportu, duchovního života a veřejné správy**
- + **Historické centrum města, které je atraktivním místem konání mnoha kulturních a společenských akcí**
- + **Druhově pestrá nabídka kulturních festivalů**
- + Bohatý kulturní program klasických uměleckých oborů
- + Hojně navštěvovaná kulturní zařízení v centru města
- + Rozsáhlá spolková činnost v oblasti kultury
- + **Divadelní tradice a silná skupina předplatitelů**
- + Rozmanitá nabídka sportovních aktivit
- + Nejvyšší soutěž fotbalu a hokeje, vysoká návštěvnost
- + Rozvíjející se struktura uměleckého školství
- + Výrazná identifikace občanů Plzně se svým městem
- + Intenzivní spolupráce Plzeňského Prazdroje s městem v oblasti cestovního ruchu
- + **Systémová podpora kultury a sportu ve městě**
- + Fungující mechanismus zapojení veřejnosti do plánování parků a veřejných prostranství

Slabé

- **Chybějící adekvátní výstavní prostory pro muzeum umění**
- Chybějící výstavní prostory pro větší výstavy
- **Nevyhovující prostory pro některé typy divadelních představení ve městě**
- **Chybí multifunkční hala pro pořádání velkých mezinárodních kulturních a sportovních akcí**
- Nedostatečně funkční art-kino
- Vyšší poptávka aktivních sportovců po sportovištích než je současná nabídka
- Nedostatečné parkovací plochy kulturních i sportovních zařízení
- Chybějící kulturní a společenská centra městských obvodů
- Nedostatečná nabídka kultury pro specifické skupiny
- Chybějící akce a projekty kulturního turismu
- Chybějící prostory pro kulturu a mimoškolní vzdělávání a uměleckou činnost
- Nedostatek projektů propojující kulturu a vzdělání
- **Chybějící plán rozvoje kulturní a sportovní infrastruktury**
- Slabá synergie v oblasti kultury

- Nedostatečný marketing a propagace kulturních a sportovních institucí
- **Nedostatečná spolupráce města Plzně a Plzeňského kraje a to jak v oblasti kultury tak i cestovního ruchu**
- Podceňování kultury jako oblasti s významným ekonomickým potenciálem
- Chybí regionální sponzorství
- Nadměrné zatížení veřejné zeleně v centru města
- Nedostatečná pobytová a výtvarná kvalita exponovaných veřejných prostranství

Příležitosti

- + **Dobudování kulturní a volnočasové infrastruktury**
- + Rozšíření kulturní nabídky města a regionu pro všechny věkové kategorie a cílové skupiny
- + Oživení kulturního a společenského života obvodů
- + Posílení image města jako kulturního centra
- + Oživení multikulturní tradice města
- + **Kandidatura města Plzně na titul EHMK 2015**
- + Vnitřní a zahraniční spolupráce ve všech oblastech kulturního a sportovního života
- + **Nalezení nového využití dosud opuštěných industriálních objektů**
- + Otevření muzea loutek
- + Vybudování centra pro vědu a techniku - Techmánie
- + Zkvalitňování sportovního zázemí
- + Rozvoj produktů zážitkové turistiky
- + Zvýšení atraktivity a kvality služeb v centru města
- + **Využití údolí řek pro volnočasové aktivity a systém sportovně rekreačních tras**
- + **Vybudování otevřeného systému informování o kulturní a sportovní nabídce v Plzni**

Hrozby

- **Zhoršování technického stavu zařízení pro kulturu, sport a volný čas**
- Neochota investovat do připravovaných kulturních zařízení
- **Nerespektování poptávky obyvatel po chybějících aktivitách**
- Neschopnost reagovat na specifické potřeby různých vrstev společnosti
- Prostorová a sociální izolace národnostních menšin
- **Neochota městských institucí aktivizovat život ve městě**
- **Ztráta života v centru, vytvoření skanzenu z centra města**
- Odložení investic do veřejné zeleně
- **Odsávání potenciálu města Prahou**
- Neschopnost překročit provincialismus

7 Popis tématu

7.1 Vize

Zásadní problém města Plzně z hlediska jeho bezprostřední budoucnosti, který vyplývá z provedených analýz, bude stabilizace městské populace a přitáhnutí další kvalifikované pracovní síly. Vedle odpovídající nabídky pracovního uplatnění, která musí ve městě existovat (a na kterou má městská samospráva z podstaty věci jen okrajový vliv), hraje významnou roli při rozhodování lidí kde pracovat, žít nebo kam přijet, atraktivita místa. Klíčovou výzvou pro městskou samosprávu je proto vytvořit s města **atraktivní místo** pro život, podnikání a návštěvu. Za tímto účelem byl připraven integrovaný plán pod názvem „Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015“.

Vizi města v roce 2015, která je řešena na půdorysu předkládaného integrovaného plánu rozvoje města (dále IPRM), je stát se díky realizovaným investicím a úspěšně zvládnuté kandidatuře o titul evropské hlavní město kultury **jednou z nejvyhledávanějších destinací pro návštěvníky v ČR po Praze**, kdy ve městě a jeho bezprostředním okolí existují speciální produkty kulturního cestovního ruchu pro zahraniční turisty přijíždějící primárně do Prahy, kteří hledají další zajímavé a zároveň nepříliš vzdálené destinace, ale i pro přeshraniční návštěvníky, kteří přijíždějí za kvalitní a cenově dostupnou kulturní a společenskou nabídkou. Město se díky realizaci integrovaného plánu stane **významným centrem kulturního a společenského života** na celorepublikové úrovni, především díky nově vzniklým kulturním a vzdělávacím institucím, které doplní neexistující nabídku daného segmentu v kulturní a volnočasové produkci ve městě, ale zároveň budou modelovými příklady úspěšné realizace rozvojových projektů v oblasti kreativního průmyslu.

Díky realizaci IPRM město zcela promění svou dosavadní image a bude více vnímáno jako místo s bohatým vnitřním uměleckým životem, jehož se intenzivně účastní místní občané a pro svou tvořivou atmosféru je vyhledáváno i jako **destinace pro umělce z jiných částí republiky a Evropy**. Město bude mít zároveň dlouhodobě stabilizovanou kulturní politiku, která se soustředí na podporu kulturních a společenských institucí působících na území města bez ohledu na jejich zřizovatele. Díky realizovaným projektům bude město v celorepublikovém kontextu odbornou i laickou veřejností vnímáno jako příklad hodný následování pro další regionální centra v ČR. Díky proměněné image dojde v přibližně desetiletém horizontu k postupné změně kvality investic, které do města proudí a jejich posunu směrem k oborům s vysokou přidanou hodnotou a službám založených na znalostech.

Směrem ke svým obyvatelům bude město po realizaci integrovaného plánu **vysoce atraktivní místem pro život**, které je kromě svých občanů přívětivé i k návštěvníkům. Oběma skupinám nabízí široké spektrum aktivit pro trávení jejich volného času. Podmínkou je **bezpečná prostupnost města pro pěší a cyklisty** založená na uceleném systému sportovně-rekreačních tras v atraktivním městském prostředí. Na sportovně-rekreačních trasách jsou na vybraných místech navázány doplňkové atraktivity (sportoviště, posezení, umělecká díla), které zajišťují odpovídající nabídku, jak pro centrum města, tak pro městské části s tím, že jednotlivé areály jsou propojeny mezi sebou. Sportovně-rekreační trasy fungují jako páteřní „cyklo a pěší dálnice“, které jsou doplněny hustou sítí cyklistických tras.

Plzeň bude po realizaci IPRM městem s nadstandardně vybaveným centrem, které je systematicky budováno jako umělecké dílo plné harmonie tvarů a barev. Centrum města je vedle toho korunováno zdařilými příklady moderní architektury 21. století a současného výtvarného projevu umístěnými citlivě v odpovídajících lokalitách, kde je zřetelný umělecký koncept daného prostoru. **Veřejná prostranství** ve městě jsou cíleně upravena tak, aby vybízela k opětovné návštěvě, komunikaci mezi lidmi a zároveň sloužila jako výkladní skříň hrdého a dynamického města, kterému se daří být na špici mezi městy v ČR jak ekonomicky tak společensky.

Vedle orientace na zvyšování atraktivity města pro občany a návštěvníky udržuje městská samospráva a kulturní a občanské instituce ve městě silné přeshraniční vazby na své nejbližší sousedy v Rakousku a Bavorsku, se kterými funguje bohatá kulturní, společenská ale i odborná výměna. Město se účastní řady mezinárodních projektů a podporuje tyto vazby i mezi občany, spolky a firmami.

Lze shrnout, že integrovaný plán se zaměřuje na řešení prioritní oblasti 4 „**Přitažlivá města**“ dle Metodického pokynu MMR ČR k hlavním zásadám pro přípravu, hodnocení a schvalování IPRM (usnesení vlády č. 883 ze dne 13.7.2007).

7.2 Globální cíl a specifické cíle

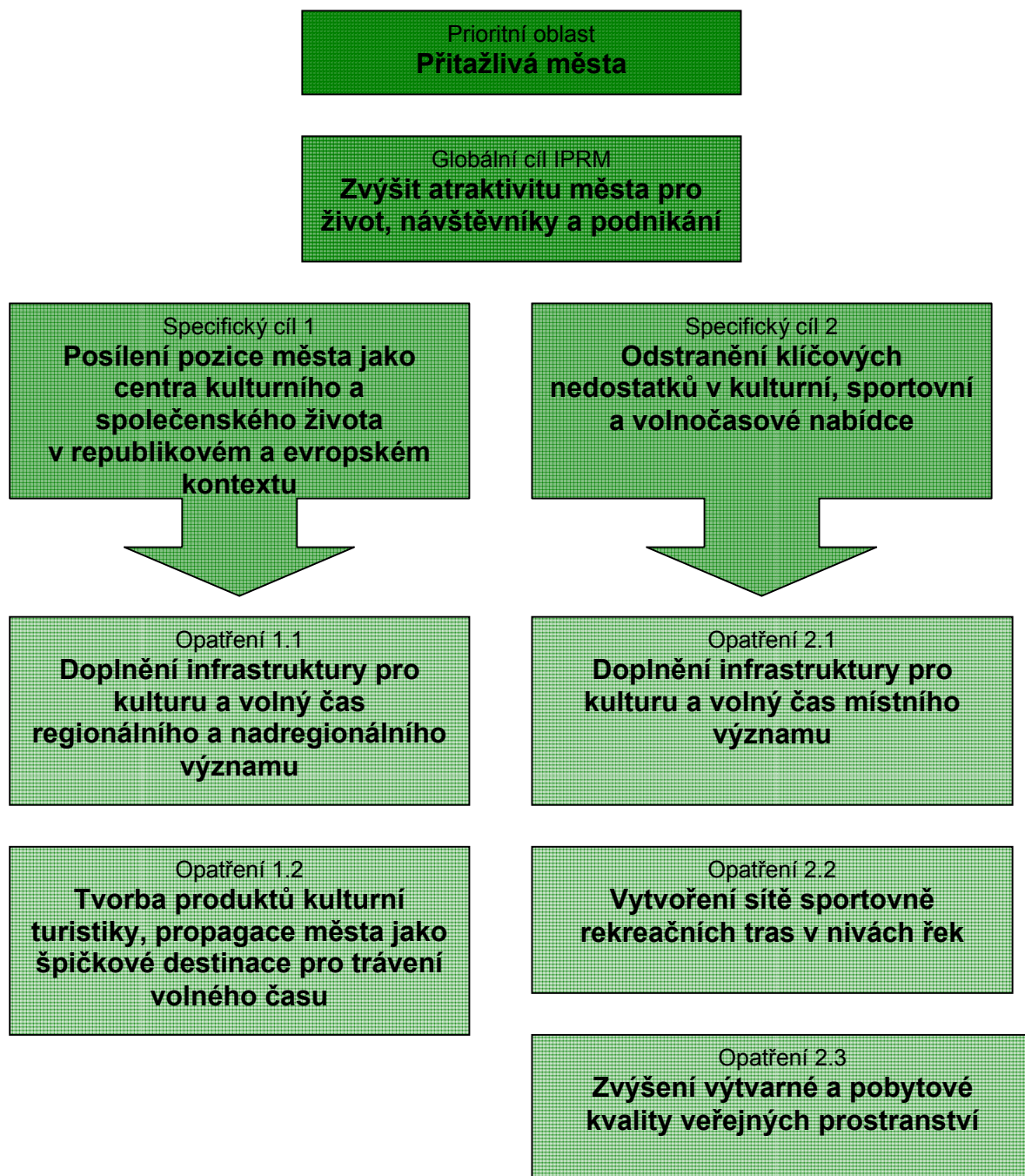
Globálním cílem integrovaného plánu rozvoje města „Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015“ je **zvýšit atraktivitu města pro život, návštěvníky a podnikání**.

Globální cíl bude naplněn prostřednictvím dvou specifických cílů:

1. Posílení **pozice města Plzně jako centra kulturního a společenského života** v republikovém a evropském kontextu, který se zaměří na
 - budování infrastruktury regionálního a nadregionálního významu, jejímž účelem je zvýšit prestiž města prostřednictvím budování nových sídel významných kulturních institucí, které přitahují nejméně celorepublikovou pozornost a mají potenciál stát se samotným důvodem pro návštěvu města (tzv. Bilbao efekt⁴²);
 - zlepšení marketingové image města a nabídku produktů kulturního cestovního ruchu.
2. **Odstranění klíčových nedostatků** v kulturní, sportovní a volnočasové nabídce ve městě Plzni, který se zaměří na:
 - doplnění infrastruktury pro kulturu a volný čas místního významu,
 - zvýšení prostupnosti města prostřednictvím páteční sítě pěších a cyklostezek v nivách řek, které zaručují bezpečnost uživatelům a atraktivní prostředí, to vše ve vazbě na budované sportovní a volnočasové areály,
 - zvýšení výtvarné a pobytové kvality veřejných prostranství.

⁴² Bilbao – hlavní město španělského Baskicka, vysoce industrializované město s průměrnou turistickou návštěvností 300 tis. os/rok. Postavili galerii moderního umění, jejímž architektem byl světově známý Frank Ghery. Nová budova galerie se stala celoevropsky známou dominantou města díky své vyjimečné výtvarné kvalitě a sama o sobě se stala vyhledávaným turistickým cílem bez ohledu na kvalitu sbírkového fondu. Současná návštěvnost města Bilbao je cca 2 mil. os/rok.

Obr 26: Struktura IPRM Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015

8 Odůvodnění strategie

K naplnění globálního cíle směřují 2 základní typy aktivit, které jsou sdruženy do dvou specifických cílů. Specifické cíle jsou zaměřením intervence vzájemně komplementární a pokrývají celé spektrum aktivit nutných k dosažení globálního cíle. Obsahují intervence, které směřují ke zvýšení atraktivity navenek („pro návštěvníky a zvýšení kvality přímých investic“), ale vedle toho obsahují intervence směřující ke zvýšení atraktivity dovnitř („pro život a stimulaci místních podnikatelů“). Strategie vychází z předpokladu zostřující se globální soutěže o lidské a finanční zdroje, která vyvolá nutnost přechodu na ekonomiku založenou na službách a znalostech, s tím jak bude ČR postupně ztrácet komparativní výhodu nižších nákladů na pracovní sílu a materiálové vstupy. Klíčem k úspěchu a udržení slušného životního standardu bude schopnost města zajistit dostatečné množství kvalifikované pracovní síly, která je silně motivována ve městě zůstat a rozvíjet zde svůj potenciál a ekonomickou činnost, ať už na vlastní účet jako podnikatel nebo jako lidské zázemí pro společnosti poskytující v globálním měřítku sofistikované služby. Podle posledních studií mají právě sídla s funkcí místního nebo regionálního centra vysokou šanci, stát se nejatraktivnějšími místy pro život, protože je zde na jedné straně dostupná srovnatelná nabídka kulturních a společenských služeb jako v metropolích, ale život zde není zatížen negativními vlivy z přílišné koncentrace lidí a aktivit na jednom místě (doprava, kriminalita, odcizení, neosobní prostředí, upadající území, urban sprawl apod.).

Specifický cíl číslo 1 se zaměřuje především na návštěvníky města a obsahuje **investice do infrastruktury nejvýznamnějších kulturních institucí**, které se v současnosti ve městě nacházejí a jejich kvalita spoluvytváří image města navenek. Ve všech případech půjde o investice, které jsou nezbytné, aby město mohlo plnohodnotně hrát svou roli regionálního centra v parametrech srovnatelných s evropským standardem a zároveň se vyřešily nejpalčivější problémy dlouhodobě podinvestované kulturní infrastruktury. Všechny navrhované investice se týkají institucí, které sídlí v nevyhovujících nebo nedůstojných prostorách, případně prostorách za zenitem jejich životnosti. V řadě případů sídlí kulturní instituce v Plzni v prostorách, které nebyly pro daný typ provozu určeny; například:

- budova Komorního divadla, která byla v 70. letech upravena z původního kina a v současnosti nevyhovuje technicky a z hlediska bezpečnostních předpisů;
- zcela neexistující budova pro muzeum výtvarného umění (galerii);
- pouze zčásti využívaný KD Peklo - bez rozsáhlejší investice, která najde zcela nové využití při zachování jeho památkových hodnot podlehe nezadržitelné zkáze (jediným pravidelným provozem je zde muzeum Patton Memorial Pilsen, které trvale využívá méně než 30% kapacity budovy).

V rámci naplňování specifického cíle 1 budou postaveny výrazné dominanty města. Je příznačné, že se do jisté míry opakuje situace z počátku 20. století, kdy v rozmezí 20. let v Plzni vznikly neoddiskutovatelné dominanty města (Velké divadlo, Měšťanská beseda a Sokolovna), které dosud tvoří ucelenou skupinu architektonicky hodnotných staveb v Plzni. O 100 let později – na počátku 21. století – se podobně jako tehdy, tentokrát v souvislosti s kandidaturou o titul evropské hlavní město kultury připravuje podobně rozsáhlá a vnitřně koordinovaná akce doplnění významné kulturní infrastruktury. Podmínkou úspěchu je (podobně jako před 100 lety) trvání na mimořádném architektonickém ztvárnění všech plánovaných budov, tak aby se podílely na změně tváře města.

Vedle investic do infrastruktury jsou v rámci cíle 1 plánovány i neinvestiční akce, které naplní nově budované objekty životem. V rámci neinvestičních operací se předpokládá především

tvorba nových produktů kulturního cestovního ruchu v souvislosti s připravovanou programovou náplní „Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015“. Velký díl pozornosti bude věnován propagaci města jako kulturní a společenské destinace a přípravě ekonomicky efektivní kulturní politiky města, podpoře přeshraniční a mezinárodní spolupráce, která bude programové náplni dávat potřebný velkorysý rámec.

Specifický cíl 2 směřuje více dovnitř města a soustředí se na řešení nedostatků v atraktivitě města, které nejsou dlouhodobě řešeny. **Cílovou skupinou** intervencí jsou jednak samotní **občané města**, kteří zde žijí a pracují (i potenciálně), a dále **ti, kteří do města přicházejí z jiného důvodu než návštěvy některé z významných kulturních institucí**. Dosavadní průzkumy návštěvnosti ukazují, že největší podíl návštěvníků přijíždí do města za obchodem nebo z pracovních důvodů. Po splnění pracovních povinností návštěvníci i obyvatelé města potřebují kvalitní veřejná prostranství naplněná životem s vysokou pobytovou a výtvarnou kvalitou, aby měli motivaci se do města vracet nebo přistěhovat.

V současnosti město trpí faktem, že za doby budování pevné hráze socialismu, kdy se hledělo především na potřeby výroby ve velkých průmyslových komplexech, než na potřeby občanů žijících ve městě, bylo město rozřezáno kapacitními komunikacemi a dopravními stavbami. Od centrální oblasti města, kde se přirozeně koncentrují ekonomické i společenské aktivity, a proto disponuje nejvyšší pobytovou a výtvarnou kvalitou, byla oddělena poměrně rozsáhlá území, která se stala vnitřní periferií města. Takto oddělená území se nemohla dostatečně intenzivně využívat, a začala se snižovat jejich kvalita. Zároveň se výrazně snížila pěší prostupnost města, protože ke čtyřem řekám jako přirozeným bariérám přibýly bariéry ve formě řek z automobilů. Přitom právě 4 řeky procházející městem napříč zatím bez většího využití, jsou významným urbanistickým fenoménem, který má potenciál stát se magnetem a hlavním motorem jeho atraktivity. V rámci specifického cíle 2 jsou proto plánována opatření, která reagují na současný stav a snaží se zvýšit pobytovou a výtvarnou kvalitu centra města, díky investicím do veřejných prostranství centrum města uživatelsky rozšířit. V rámci cíle 2 budou ve městě doplněna chybějící zařízení pro kulturu a volný čas menšího rozsahu, například bude vytvořeno neexistující centrum mladého, nezávislého a alternativního umění, které by sloužilo i jako otevřený prostor pro různá občanská sdružení, rezidenční pobyty a krátkodobé umělecké a sociálně-kulturní projekty.

Vedle čistě kulturních zařízení bude zprovozněn systém sportovně-rekreačních tras, které vytvoří síť dálnic pro pěší, cyklisty a bruslaře s tím, že na této síti jsou v exponovaných územích (na křižovatkách) umístěny doplňující atraktivity pro sportovní nebo jiné volnočasové vyžití (odpočívadla, piknik-pointy, fit-stezky, umělecká díla, sportovní areály apod.) se zaměřením na různé cílové skupiny tak, aby byly adekvátním způsobem satureovány pohybové a volnočasové potřeby všech klíčových uživatelů (děti, mládež, dospělí, senioři).

9 Vazba specifických cílů na SWOT

Provázanost analytické části se strategickou (zvolenými cíli a opatřeními) je nejlépe doložitelná a výmluvná prostřednictvím provázanosti argumentů tvořící obecnou i tematickou SWOT analýzu a stanovených specifických cílů IPRM. Prioritní tvrzení vybraná konsensem odborníků jsou akcentována tučným písmem. Tvrzení z obecné SWOT jsou uvedena jako první a oddělena mezerou od tvrzení ze SWOT tematické.

Specifický cíl 1: Posílení pozice města Plzně jako centra kulturního a společenského života v ČR	
Silné stránky	Slabé stránky
• Dobrá dopravní dostupnost z Prahy a SRN • Nadprůměrná úroveň mezd a silná kupní síla obyvatel • Image města spjata s obchodními značkami • Historické centrum města, které je atraktivním místem konání mnoha kulturních a společenských akcí • Druhově pestrá nabídka kulturních festivalů • Bohatý kulturní program klasických uměleckých oborů • Hojně navštěvovaná kulturní zařízení v centru města • Intenzivní spolupráce Plzeňského Prazdroje s městem v oblasti cestovního ruchu • Systémová podpora kultury a sportu ve městě	• Omezená nabídka volnočasových aktivit • Nezřetelná image města • Lokálně narušená urbanistická struktura • Chybějící adekvátní výstavní prostory pro muzeum umění • Chybějící výstavní prostory pro větší výstavy • Chybí multifunkční hala pro pořádání velkých mezinárodních kulturních a sportovních akcí • Chybějící plán rozvoje kulturní a sportovní infrastruktury • Nevyhovující prostory pro některé typy divadelních představení ve městě • Nedostatečná nabídka kultury pro specifické skupiny • Podceňování kultury jako oblasti s významným ekonomickým potenciálem • Chybějící akce a projekty kulturního turismu • Nedostatečná spolupráce města Plzně a Plzeňského kraje a to jak v oblasti kultury tak i cestovního ruchu • Nedostatečný marketing a propagace kulturních a sportovních institucí
Příležitosti	Ohrožení
• Moderní image města na základě kvalitní architektury • Zvýšení atraktivity města jako centra vědy, vzdělanosti a kultury republikového významu • Rozvoj partnerství soukromého, neziskového a veřejného sektoru • Dobudování kulturní a volnočasové infrastruktury	• Odchod kvalifikované pracovní síly z města • Strukturální nezaměstnanost • Zhoršování technického stavu zařízení pro kulturu, sport a volný čas • Ztráta života v centru, vytvoření skanzenu z centra města

• Rozšíření kulturní nabídky města a regionu pro všechny věkové kategorie a cílové skupiny • Posílení image města jako kulturního centra • Kandidatura města Plzně na titul EHMK 2015 • Rozvoj produktů zážitkové turistiky • Vybudování otevřeného systému informování o kulturní a sportovní nabídce v Plzni	• Odsávání potenciálu města Prahou • Neschopnost překročit provincialismus
--	--

Komentář k vazbě Specifického cíle 1 na SWOT

Specifický cíl využívá silných stránek města, především současné atraktivitu centra města a široké nabídky různých festivalů v kombinaci se stabilní podporou kultury ve městě, aby řešil dlouhodobě zanedbanou kulturní infrastrukturu ve městě pro instituce, které sídlí v nevyhovujících prostorách. SWOT výslovně zmiňuje nutnost investovat do budovy muzea výtvarného umění a moderní divadelní budovy. Všechny navrhované investice mají podpořit kandidaturu města o získání titulu evropské hlavní město kultury, aby se tak získal dostatečně razantní nástroj, který změní atraktivitu a image města pro lidi, kteří do města přicházejí. Součástí příprav na kandidaturu budou operace, které zajistí zlepšení komplexní kulturní nabídky ve městě a dostupnost informací o ní. Velká část investic směřuje do centra města a jejich cílem je urbanisticky nejexponovanější území města uživatelsky rozšířit a dále zvyšovat jeho kvalitu prostřednictvím významných kulturních staveb s mimořádnou architektonickou kvalitou.

Specifický cíl 2: Odstranění klíčových nedostatků v kulturní, sportovní a volnočasové nabídce ve městě Plzni	
Silné stránky	Slabé stránky
• Dobrá dopravní dostupnost z Prahy a SRN • Zlepšující se vzhled města • Regionální centrum vzdělanosti, kultury, sportu, duchovního života a veřejné správy • Rozsáhlá spolková činnost v oblasti kultury • Divadelní tradice a silná skupina předplatitelů • Bohatý kulturní program klasických uměleckých oborů • Rozmanitá nabídka sportovních aktivit • Intenzivní spolupráce Plzeňského Prazdroje s městem v oblasti cestovního ruchu • Systémová podpora kultury a sportu ve městě • Fungující mechanismus zapojení	• Omezená nabídka volnočasových aktivit • Nedostačující vybavení a technický stav kulturních a sportovních zařízení • Chybějící plán rozvoje kulturní a sportovní infrastruktury • Nedostatečná nabídka kultury pro specifické skupiny • Chybějící kulturní a společenská centra městských obvodů • Chybějící prostory pro kulturu a mimoškolní vzdělávání a uměleckou činnost • Nedostatek projektů propojující kulturu a vzdělání • Vyšší poptávka aktivních sportovců po sportovištích než je současná nabídka • Nadměrné zatížení veřejné zeleně v centru města • Nedostatečná pobytová a výtvarná kvalita

veřejnosti do plánování parků a veřejných prostranství	exponovaných veřejných prostranství
Příležitosti	Ohrožení
• Využití údolí řek pro volnočasové aktivity a systém sportovně rekreačních tras • Přeměna a využití starých průmyslových a nevyužívaných areálů pro nové funkce • Moderní image města na základě kvalitní architektury • Dobudování kulturní a volnočasové infrastruktury • Rozšíření kulturní nabídky města a regionu pro všechny věkové kategorie a cílové skupiny • Zvýšení atraktivity a kvalit služeb v centru města • Posílení image města jako kulturního centra • Kandidatura města Plzně na titul EHMK 2015 • Zkvalitňování sportovního zázemí	• Odchod kvalifikované pracovní síly z města • Strukturální nezaměstnanost • Zhoršování technického stavu zařízení pro kulturu, sport a volný čas • Ztráta života v centru, vytvoření skanzenu z centra města • Nerespektování poptávky obyvatel po chybějících aktivitách • Neschopnost reagovat na specifické potřeby různých vrstev společnosti • Prostorová a sociální izolace národnostních menšin • Neochota městských institucí aktivizovat život ve městě • Odložení investic do veřejné zeleně

Komentář k vazbě Specifického cíle 2 na SWOT

Město plní funkci regionálního centra vzdělanosti, kultury, sportu, duchovního života a veřejné správy, má velmi silnou divadelní tradici a silnou skupinu tradičních konzumentů kulturní produkce, ačkoliv jeho vybavenost kulturní infrastrukturou především pro specifické skupiny je nedostatečná. Ne všechny městské části disponují přirozenými kulturními a společenskými centry a chybějí prostory pro propojování kultury a vzdělávání. Investice směřují do zkvalitnění kulturní, sportovní a volnočasové infrastruktury městských obvodů, jejichž cílem je aktivizovat tamní život tradiční nabídkou trávení volného času, ale i vytvoření prostoru pro nezávislou a alternativní produkci, který by byl k dispozici i občanským a neziskovým iniciativám. Největší část investic bude směřovat do centra města a jejich cílem je urbanisticky nejexponovanější území města uživatelsky rozšířit a dále zvyšovat jeho výtvarnou a pobytovou kvalitu s ohledem na cílené vytváření možností, jak trávit volný čas v kvalitních veřejných prostranstvích s odpovídající vybaveností. V rámci specifického cíle jsou rovněž plánovány operace, které zvýší pěší prostupnost městem a tedy i dostupnost budovaných volnočasových areálů pro aktivní, ale neorganizované uživatele z celého města.

10 Popis opatření a typů projektů

V závislosti na vizích a cílech města Plzně i vyšších územních celků a v souladu s přínosy prioritní oblasti 4 - Přitažlivá města dle Metodického pokynu MMR ČR k hlavním zásadám pro přípravu, hodnocení a schvalování IPRM bylo stanoveno 5 opatření.

Každé z opatření je (v rámci zatraktivnění města Plzně pro obyvatele, návštěvníky a podnikatele) zaměřeno na jinou oblast problémů, kterou strategické a analytické dokumenty města považují za hodnou pozornosti a prioritní. Motivem realizace projektů v opatřeních je snaha posílit silné stránky, eliminovat slabé, využít příležitostí a předcházet hrozbám, jež stanovuje SWOT analýza.

Opatření 1.1: Doplnění infrastruktury pro kulturu a volný čas regionálního a nadregionálního významu

Financující OP

Konkrétní projekty opatření 1.1 budou financovány z ROP NUTS II Jihozápad, v duchu specifických cílů oblasti podpory 2.1 a 3.1. Doplněním objektů občanské vybavenosti a zlepšení jejich stavu (specifický cíl 2.1 ROP) se rozšíří nabídka možností pro trávení volného času (specifický cíl 3.1 ROP) a posílí konkurenceschopnost města Plzně v nabídce aktivit pro návštěvníky i mimo hlavní (letní) sezónu (specifický cíl 3.1 ROP).

Další zdroje: rozpočet města Plzně, rozpočet Plzeňského kraje, státní rozpočet

Vazba na prioritu

Opatření 1.1 navazuje na několik aktivit prioritní oblasti Přitažlivá města. Hlavní přínos plánovaných významných staveb spočívá ve vybudování a zvýšení kvality infrastruktury pro kulturu, volný čas i cestovní ruch, popř. v ochraně a obnově historicky cenné stavby využívané pro kulturu.

Sekundárně rozmístění kulturních staveb sleduje zvýšení atraktivity veřejných prostranství: Nová budova Západočeské galerie bude stát v bezprostřední blízkosti centra, čímž přispěje k zvýšení kvality tohoto exponovaného prostoru; lokalita určená pro novostavbu Komorního divadla je v současné době v nedostatečně využívaném prostranství Jízdecké ulice.

Výchozí stav

V městě Plzni byly zjištěny závažné nedostatky ve sféře kulturní a volnočasové vybavenosti, které snižují potenciál centra nadregionálního významu. Příčinu lze hledat v politice socialistického režimu, který investice do kultury zcela opomíjel. Politika po roce 1990 akcentovala hospodářský růst regionu a nízkou nezaměstnanost pomocí přitáhnutí progresivních oborů zahraničních investorů. Finanční náročnost hospodářské politiky odsunula kulturní infrastrukturu na okraj zájmu.

Výraznější financování výstavby kulturních stánek nadregionálního významu se uskutečnily naposledy na počátku 20. století (budova Velkého divadla, Měšťanské besedy, Kulturní dům Peklo). O to větší důraz klade současné vedení města na doplnění deficitu kulturní infrastruktury.

Jak dokládají obě části analýz, kulturní i volnočasová nabídka je v Plzni realizována ve všech tradičních odvětvích. Význačná je divadelní produkce. Prostřednictvím spolkové činnosti a

vzdělávacích institucí je v Plzni silně zakořeněno výtvarné umění. Omezení dalšího rozvoje plzeňského kulturního života tvoří nevyhovující, nedostatečné nebo neexistující zázemí. Plzeňské divadelnictví je limitováno již několik let neuspokojivým technickým stavem budovy Komorního divadla, které nevyhovuje koncepčně nárokům moderních typů divadelních představení (původní funkcí bylo kino). Částečné uzavření bylo přirozeným vyústěním technického stavu KD Pekla. Ten byl od počátku minulého století vyhledávaným centrem společenského života. Nejvážnější (vzhledem k významnosti) je situace ve výtvarném umění. Limitující v prezentaci sbírky Západočeské galerie je chybějící moderní budova výtvarného umění.

Podvybavenost na nadregionální úrovni se citelně projevuje i v oblasti cestovního ruchu. Dosavadní průzkumy mezi návštěvníky města, ale i mezi samotnými Plzeňany, potvrzují všeobecně známou skutečnost, že je Plzeň spojována pouze s pivem a pivní turistikou. To je náznak toho, že městu chybí výrazná dominanta – unikátní architektonický počín, s nímž se Plzeňané zcela ztotožní a který bude mít ambice stát se „mekkou“ cestovního ruchu Plzně. Uvedené požadavky by mohla splnit právě novostavba Galerie případně rekonstruovaná budova KD Pekla.

Zdůvodnění opatření a naplnění cíle

Město Plzeň se díky své výhodné poloze a dopravní dostupnosti a dalším faktorům stalo regionálním centrem vzdělanosti, kultury, sportu, duchovního života a veřejné správy. K tomu silně přispívá atraktivní kulturní a sportovní produkce oslovující nejen Plzeňany, ale i návštěvníky, kteří do Plzně za tímto účelem přijíždějí.

Opatření reaguje hned na několik slabých stránek či hrozeb, které by mohly zapříčinit snížení atraktivity města z pohledu nadregionální kulturní a sportovní produkce. Vybudováním potřebné infrastruktury se řeší problematika chybějícího nebo nevhodného prostoru pro kulturní a volnočasové aktivity, který je již alarmující. Jde o typ infrastruktury, bez které město s nadregionálním významem nemůže fungovat. Nové prostory odpovídají nárokům široké škály současné produkce (v případě divadla) a prezentace (v případě uměleckých děl), čímž rozšíří možnosti tradiční tvorby a vytvoří prostor pro formy umění, které narážely v Plzni na technické bariéry.

Protože se jedná o budovy lokalizované do exponovaných lokalit, jejich urbanisticko-architektonické provedení ovlivní vnímání těchto dosud málo přitažlivých míst (proluk).

Nadregionální ráz infrastruktury otvírá možnosti k prohloubení kooperace a dalšího posilování tradičních i alternativních kulturních žánrů na nadregionální a mezinárodní úrovni. Na druhé straně dojde k posílení konkurenceschopnosti ve zmiňovaných oblastech, která může Plzni pomoci v soutěži s ostatními krajskými městy, ale i Prahou. To se několikanásobně zúročí v případě získání titulu „Evropské hlavní město kultury 2015“.

Investice do infrastruktury přispějí dílem k přitažlivosti Plzně pro potencionální obyvatele a hlavně vytvoří nové podněty a cíle v oblasti cestovního ruchu. Zvláště zpřístupnění celého sbírkového fondu Západočeské Galerie má výrazný potenciál zvýšit návštěvnost města.

Cíl opatření

Vybudovat kulturní a volnočasovou infrastrukturu pro prezentaci současného kulturního potenciálu Plzně a pro jeho dalšího rozšiřování a zkvalitňování.

Soulad opatření se SWOT

Opatření 1.1 - Doplnění infrastruktury pro kulturu a volný čas regionálního a nadregionálního významu	
Silné stránky	Slabé stránky
• Dobrá dopravní dostupnost z Prahy a SRN • Nadprůměrná úroveň mezd a silná kupní síla obyvatel • Historické centrum města, které je atraktivním místem konání mnoha kulturních a společenských akcí • Druhově pestrá nabídka kulturních festivalů • Bohatý kulturní program klasických uměleckých oborů • Hojně navštěvovaná kulturní zařízení v centru města • Divadelní tradice a silná skupina předplatitelů	• Nedostatečný podíl osob s vyšším vzděláním • Nedostačující vybavení a technický stav kulturních sportovních zařízení • Omezená nabídka volnočasových aktivit • Nezřetelná image města • Lokálně narušená urbanistická struktura • Chybějící adekvátní výstavní prostory pro muzeum umění • Chybějící výstavní prostory pro větší výstavy • Chybějící multifunkční hala pro pořádání velkých mezinárodních kulturních a sportovních akcí • Nevyhovující prostory pro některé typy divadelních představení ve městě • Nedostatečná nabídka kultury pro specifické skupiny • Chybějící akce a projekty kulturního turismu
Příležitosti	Hrozby
• Zvýšení atraktivity města jako centra vědy, vzdělanosti a kultury republikového významu • Moderní image města na základě kvalitní architektury • Dobudování kulturní a volnočasové infrastruktury • Rozšíření kulturní nabídky města a regionu pro všechny věkové kategorie a cílové skupiny • Posílení image města jako kulturního centra • Kandidatura města Plzně na titul EHMK 2015	• Zhoršování technického stavu zařízení pro kulturu, sport a volný čas • Ztráta života v centru, vytvoření skanzenu z centra města • Odsávání potenciálu města Prahou • Neschopnost překročit provincionalismus

Popis aktivit (projektů)

Posílení Plzně v oblasti kultury a volnočasových aktivit až na nadregionální úroveň s sebou nese velké, investičně náročné projekty. Z analytických a strategických dokumentů vyplývá potřeba investic zejména do budov významných kulturních institucí.

Opatření 1.1 předpokládá:

- výstavbu nové budovy divadla
- výstavbu nové budovy muzea výtvarného umění (ZPČ Galerie)
- rekonstrukci budovy KD Peklo pro muzejní nebo galerijní účely

Při výběru lokalit pro nové kulturní stavby byly brány v potaz nezastavěné proluky v centru města, které snižují přitažlivost centrální oblasti.

V rámci opatření se nepředpokládá realizace projektů zakládající veřejnou podporu.

Způsob realizace opatření

Opatření bude realizováno prostřednictvím dílčích projektů, při zajištění procesu přípravy, realizace a zkušebního provozu objektů. Žádost o finanční podporu bude pro jednotlivé projekty podána standardní cestou.

Subjekty zapojené do realizace opatření (předkladatelé rojektů)

Hlavním nositelem projektů je Statutární město Plzeň, a to po stránce realizace projektů i jejich financování. Dalšími nositeli jsou Plzeňský kraj a organizace zřizované nebo založené městem Plzeň nebo Plzeňským krajem.

Předpokládané zdroje financování aktivity, včetně předpokládaného ročního čerpání finančních prostředků

Předpokládané zdroje financování	v %	v mil. Kč
Rozpočet města - příslib spolufinancování	16,3%	200
Rozpočet hrazený partnery v IPRM	10,1%	124,8
Dotace z rozpočtu Regionální rady celkem	28,9%	355,3
Dotace z oblasti podpory 2.1. ROP JZ celkem	4,1%	50
Dotace z oblasti podpory 3.1. ROP JZ celkem	24,8%	305,3
Dotace státního rozpočtu celkem	44,7%	550
Celkové předpokládané způsobilé výdaje		1230
Celkové předpokládané výdaje		1230

Zdroj (mil. Kč)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rozpočet města Plzeň	5	25	30	0	100	40	0	0
Oblast 2.1.	0	0	0	0	50	0	0	0
Oblast 3.1.	0	0	0	0	152,6 25	152,6 25	0	0

Předpokládané výstupy opatření – výčet monitorovacích indikátorů včetně kvantifikace:
Závazné výstupy opatření – výčet monitorovacích indikátorů včetně kvantifikace financovaných ze zdrojů 2.1. ROP

Název monitorovacího indikátoru	Měrná jednotka	Kvantifikace	
		Počáteční hodnota	Předpokládaná budoucí hodnota
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů pro služby OVS	m ²	0	1700
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve městech celkem	m ²		1700

Nezávazné výstupy opatření – výčet monitorovacích indikátorů včetně kvantifikace financovaných z ostatních zdrojů

Název monitorovacího indikátoru	Měrná jednotka	Kvantifikace	
		Počáteční hodnota	Předpokládaná budoucí hodnota
Počet nově vytvořených objektů občanské vybavenosti	počet	0	2

Předpoklady a rizika realizace opatření

K úspěšné realizaci opatření musejí být splněny následující předpoklady:

- přidělení dotační podpory všem projektovým záměrům v předpokládané výši a předpokládaném čase
- jednoznačně stanovené podmínky poskytnutí dotace
- včasná majetková příprava

- reálně stanovený harmonogram
- správná kvantifikace výstupů a stanovení indikátorů
- ochota města a kraje k těsné spolupráci při koordinaci investičních akcí
- bezchybná výběrová řízení na veškeré dodavatele
- dostatečný vliv města na realizaci projektů partnery
- možnost zkušebního provozu před předáním a kolaudací stavby

Opatření 1.2: Tvorba produktů kulturní turistiky, propagace města jako špičkové destinace pro trávení volného času

Financující OP

Projekty budou financovány z ROP NUTS II Jihozápad, oblast podpory 3.3 – Rozvoj služeb cestovního ruchu, marketingu a produktů cestovního ruchu. Cíle, které si opatření klade (viz níže) přispějí k dosažení všech specifických cílů oblasti podpory 3.3 – zlepšení kvality a dostupnosti informací o nabídce cestovního ruchu v regionu, zvýšení podílu informačních technologií při prezentaci a propagaci regionu a také vytvoření nových produktů cestovního ruchu.

Další zdroje: IOP, Cíl 3 – Přeshraniční spolupráce ČR- Bavorsko, Cíl 3 – Program CENTRAL EUROPE

Vazba na prioritu

Opatření 1.2 je svázáno s prioritní oblastí 4 – Přitažlivá města. Sice nijak nezvyšuje atraktivitu prostoru (což je převážná náplň prioritní oblasti 4), ale svou povahou a zaměřením podporuje propagaci „nové Plzně“ vytvořené pomocí ostatních opatření. Měkké typy projektů jsou nutné pro silnější efekt, synergii a komplexnost výsledků celého IPRM „Plzeň - Evropské hlavní město kultury 2015“.

Výchozí stav

Klíčovou roli v návštěvnosti z hlediska atraktivity hraje jeho image. Podle republikového srovnání, patří region Plzeňsko k méně navštěvovaným oblastem. Samotné město Plzeň se poměrně dobře umísťuje v preferenci českých měst mezi zahraničními turisty, v oblasti domácího cestovního ruchu je situace horší.

Celkový dojem, který je s Plzní spjat a který je markantní zvláště v oblasti cestovního ruchu, je město piva a gastronomie s ním spojená. Image města piva s sebou nese jak pozitiva, tak i negativa. Na jedné straně je žádoucí posilovat gastronomické služby stojící na tradici pivovarnictví a propojovat je se zábavním průmyslem, na straně druhé se projevuje vnímání Plzně jen jako města piva. Pivní turistika je fenomén, který zastiňuje další turistické cíle v Plzni. Ty jsou, co do počtu návštěvníků daleko za Pivovarem a pivovarským muzeem (s výjimkou ZOO, kde je ale vysoký počet návštěvníků způsoben opakovanými návštěvami Plzeňanů). Poměrně silná je atraktivita festivalů jak pro občany města, tak pro návštěvníky.

Některé z turistických cílů ještě čekají na objevení, jiné tu chybí nebo nejsou v potřebné kvalitě a množství. Jak ukázala analýza, silnou skupinou návštěvníků jsou ti, jež do města zavítají v rámci svých pracovních povinností a za obchodem. Jde o náročnou a bohatou klientelu, která je zvyklá na „evropskou“ kvalitu služeb a nabídku zvláštních produktů. Zejména pro tuto skupinu není rozsah nabídky dosavadních produktů uspokojivý. Současný náročný návštěvník je orientovaný především na „zážitkovou turistiku“, která v Plzni není dostatečně rozvinuta.

Zdůvodnění opatření a naplnění cíle

Vzhledem k postavení kultury v popředí zájmu návštěvníků, se kultura stává klíčovým nástrojem města ke zvýšení jeho atraktivity. Plzeň však nutně potřebuje impuls, který nastartuje její proměnu v silné, sebevědomé a turisticky zajímavé místo příjemné pro návštěvu, ale i život a podnikání.

Marketing a propagace města jako celku, ale i jednotlivých komponentů jeho života spolu s vytvořením nových produktů kulturní turistiky tvoří balíček opatření směřující k úspěšnému získání titulu Evropské hlavní město kultury 2015. Projekt PEHMK 2015 je sám o sobě zároveň nástrojem, který vede k naplnění cíle 1.2 - posílení města jako centra kulturního a společenského života.

Přínosy projektu PEHMK 2015 pro stanovený cíl lze definovat následovně:

- Zvýšení povědomí a zájmu o město Plzeň
- Proměna města v atraktivní turistickou destinaci
- Zvýšení kvality služeb cestovního ruchu
- Zlepšení celkového dojmu z města, komplexní proměna jeho image směrem k návštěvníkům, investorům a nepřímo i obyvatelům
- Rozvinutí business turistiky
- Vznik nových marketingových produktů cestovního ruchu, které se vzájemně doplňují v rámci balíčku „Plzeň – EHMK“
- Zvýšení dostupnosti informací o nabídce cestovního ruchu ve městě a v regionu, kdy se předpokládá zlepšení vazeb mezi produkcí regionálních a městských institucí a jejich vzájemná doplňkovost
- Intenzivnější spolupráce mezi městem Plzní a Plzeňským krajem v podpoře a marketingu cestovního ruchu (resp. spolupráce obecně)
- Zvýšení podílu informačních technologií při prezentaci a propagaci města, vytvoření nového interaktivního nástroje pro získávání informací a zapojení občanů a návštěvníků města do kulturního programu
- Redukce sezónnosti turistických návštěv, zvýšení objemu turismu v podzimním a jarním, ale i zimním období

Realizované projekty v opatření budou mít dopad i na rezidenty. Nové produkty, zaměřené na zvýšení návštěvnosti (zábava, gastronomie, sport, poznání, informační kanály...) budou využívány i Plzeňany. Produkty, ale zejména jejich propagace a marketing, budou mít pozitivní dopad také na vnímání „svého“ města pro současné i potenciální obyvatele Plzně.

Opatření 1.2 navazuje tvorbou nových produktů a jejich propagací na opatření 1.1 a doplňuje opatření specifického cíle 2 IPRM města Plzně.

Cíl opatření

Rozšířit nabídku produktů kulturního turismu a vytvořit novou image města jako turisticky zajímavé metropole.

Soulad opatření se SWOT

Opatření 1.2: Tvorba produktů kulturní turistiky, propagace města jako špičkové destinace pro trávení volného času	
Silné stránky	Slabé stránky
• Dobrá dopravní dostupnost z Prahy a SRN • Image města spjatá s obchodními značkami • Zlepšující se vzhled města • Atraktivní cíl pro cestovní ruch • Historické centrum města, které je atraktivním místem konání mnoha kulturních a společenských akcí	• Nezřetelná image města • Nedostatečný podíl osob s vyšším vzděláním • Nedostatek projektů propojující kulturu a vzdělání • Slabá synergie v oblasti kultury • Nedostatečná spolupráce města Plzně a Plzeňského kraje, a to jak v oblasti kultury, tak i cestovního ruchu

• Intenzivní spolupráce Plzeňského Prazdroje s městem v oblasti cestovního ruchu • Výrazná identifikace občanů Plzně se svým městem • Systémová podpora kultury a sportu ve městě	• Nedostatečný marketing a propagace kulturních a sportovních institucí • Chybí regionální sponzorství
Příležitosti	Hrozby
• Zvýšení atraktivity města jako centra vědy, vzdělanosti a kultury republikového významu • Rozvoj partnerství soukromého, neziskového a sportovního sektoru • Posílení image města jako kulturního centra • Oživení multikulturní tradice města • Kandidatura města Plzně na titul EHMK 2015 • Vnitřní a zahraniční spolupráce ve všech oblastech kulturního a sportovního života • Rozvoj produktů zážitkové turistiky • Vybudování otevřeného systému informování o kulturní a sportovní nabídce v Plzni	• Odchod kvalifikované pracovní síly z města • Ztráta života v centru, vytvoření skanzenu z centra města • Neochota investovat do připravovaných kulturních zařízení • Neochota městských institucí aktivizovat život ve městě • Odsávání potenciálu Prahou • Neschopnost překročit provincialismus

Popis aktivit (projektů)

V opatření 1.2 budou uskutečněny „měkké“ typy projektů. Jde o nástroje propagace vztažené především na oblast kultury, společenského života a cestovního ruchu. V rámci opatření budou financovány následující typy projektů:

- tvorba produktů kulturního cestovního ruchu s ohledem na stávající turistické atraktivity (např. festivaly, návštěvnické a naučné trasy, gastro-produkty, posilování spolupráce jednotlivých kulturních a sportovních zařízení, pořádání akcí celorepublikového a evropského významu)
- umělecké projekty a sympozia s důrazem na zahraniční a přeshraniční spolupráci, kulturní výměnu
- tvorba marketingových, propagačních a informačních nástrojů o kulturní, sportovní a volnočasové nabídce ve městě Plzni a Plzeňském kraji, destinační management
- marketingová podpora kandidatury města o titul „evropské hlavní město kultury“, mezinárodní výměna zkušeností v oblasti kulturní politiky, konceptu kreativní města a přínosů kreativního průmyslu pro místní ekonomický rozvoj.

V rámci opatření lze předpokládat realizaci projektů zakládající veřejnou podporu. Bude řešeno standardním procesem posouzení na úrovni jednotlivých projektů ve spolupráci s ÚRR.

Způsob realizace opatření

Hlavní náplň opatření spočívá ve tvorbě měkkých projektů (kulturní produkty, propagace města). Naplnění opatření bude dosaženo prostřednictvím dílčích marketingově zaměřených projektů orientovaných na město Plzeň a na programovou náplň projektu evropské hlavní město kultury 2015.

Subjekty zapojené do realizace opatření (předkladatelé projektů)

Projekty budou realizovány především městem Plzní nebo ve spolupráci s Plzeňským krajem, dále organizacemi zřizovanými nebo založenými městem Plzní nebo Plzeňským krajem, nestátními neziskovými organizacemi, podnikateli s tím, že podnikají nejméně 2 roky.

Předpokládané zdroje financování aktivity, včetně předpokládaného ročního čerpání finančních prostředků

Předpokládané zdroje financování	v %	v mil. Kč
Rozpočet města - příslib spolufinancování	29,8%	136,7
Rozpočet hrazený partnery v IPRM	21,8%	100
Dotace z rozpočtu Regionální rady celkem	8,1%	37
Dotace z oblasti podpory 2.1. ROP JZ celkem	0,0%	0
Dotace z oblasti podpory 3.3. ROP JZ celkem	8,1%	37
Teritoriální spolupráce (Cíl 3 ČR-Bavorsko, CENTRAL EUROPE)	18,5%	85
Dotace ze státního rozpočtu	21,8%	100
Celkové předpokládané způsobilé výdaje		458,7
Celkové předpokládané výdaje		458,7

Zdroj (mil. Kč)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rozpočet města Plzně	1,5	3,9	4,15	3,65	1,75	31	49	41,75
Oblast 3.3.	2	4	12,5	9,25	9,25	0	0	0

Předpokládané výstupy aktivity – výčet monitorovacích indikátorů včetně kvantifikace

Závazné výstupy opatření – výčet monitorovacích indikátorů včetně kvantifikace financovaných ze zdrojů 2.1. ROP JZ

Aktivity a projekty v rámci opatření nejsou financovány z oblasti podpory 2.1. ROP JZ

Nezávazné výstupy opatření – výčet monitorovacích indikátorů včetně kvantifikace financovaných z ostatních zdrojů

Název monitorovacího indikátoru	Měrná jednotka	Kvantifikace	
		Počáteční hodnota	Předpokládaná budoucí hodnota
Počet vytvořených produktů pro orientaci a směrování návštěvníků	počet	0	2
Počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch	počet	0	7
Počet nově vytvořených pracovních míst na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	2

Předpoklady a rizika realizace opatření

K úspěšné realizaci opatření musejí být splněny následující předpoklady:

- zajištění finančních zdrojů pro spolufinancování
- neměnné smluvní podmínky poskytnutí dotace
- schopnost reagovat na specifické potřeby různých vrstev společnosti v rámci kulturní nabídky ve městě a kraji
- zachování stávajících kulturních institucí a jejich nabídky
- dostatečně kvalitní nabídka doprovodných služeb
- dostatečný zájem umělecké veřejnosti na přípravě programu kandidatury

Riziko představuje nevládnutá propagace nově nastartovaných akcí, nepřízeň počasí při konání venkovních kulturních akcí

Opatření 2.1 Doplnění infrastruktury pro kulturu a volný čas místního významu

Financující OP

Hlavním přínosem uvažovaných projektů je doplnění a rozšíření nabídky OVS (knihovna, adaptace Energocentra a nádraží Jižního předměstí na scény pro alternativní kulturu, marionetové divadlo), případně zlepšení stávajícího stavu objektů lokální OVS (oprava Sokolovny). Zároveň, stejně jako v případě staveb v opatření 1.1, je do realizace a lokalizace staveb kulturní a volnočasové infrastruktury promítnuta myšlenka rehabilitace nevyužívaných a zanedbaných areálů a objektů (Energocentrum, nádraží Jižní předměstí). Z těchto důvodů bude většina projektů financována z ROP NUTS II Jihozápad oblasti podpory 2.1 – Integrované projekty rozvojových center.

Na obnovu historické budovy nádraží Jižního předměstí budou čerpány finanční prostředky z ROP NUTS II Jihozápad oblast podpory 3.2 – Revitalizace památek a využití kulturního dědictví v rozvoji cestovního ruchu. Objekt nádraží, známý pod názvem Moving Station, má díky své nabídce uměleckých projektů, hlavně festivalů, známých za hranicemi města Plzně, ambici oslovit náročnou klientelu přijíždějící do Plzně pracovně či obchodně a doplnit nabídku tzv. zážitkové turistiky.

Další zdroje: rozpočet města Plzně, nositelé projektů (dofinancování)

Vazba na prioritu

Projekty naplňující opatření 2.1 jsou ve shodě s většinou aktivit tvořící prioritní oblast 4 – Přitažlivá města. Přitažlivosti se docílí zvýšením a zkvalitněním kulturní a volnočasové vybavenosti s důrazem na zapojení nevyužívaných či zanedbaných objektů. Na rozdíl od nadregionální infrastruktury v opatření 1.1 IPRM jsou projekty opatření 2.1 orientovány především na současné a potenciální obyvatele města.

Výchozí stav

Systém vzdělání v oblasti kultury a umělecká a sportovní činnost má v Plzni silné základy, jak v tradici, tak ve členské základně. Opatření 1.1 se zabývá problematikou bariér v institucích nadregionálního významu, zájem opatření 2.1 jsou problémy infrastruktury místního významu (kapacitní problémy, nevyhovující stav). Z pohledu vnitřního života městských čtvrtí to jsou centra dění, které tvoří dominanty s nimiž se tamní obyvatelé obvykle ztotožňují.

Druhým problémem, který kromě chybějících dominant snižuje lokální patriotismus jsou plochy a objekty dopravní obslužnosti a hospodářského významu, které již svůj původní význam ztratily, nyní chátrají a esteticky a urbanisticky narušují prostředí městských čtvrtí. Jde přitom o budovy historicky či technicky cenné (budova nádraží Jižní předměstí vystavená v roce 1904, Energocentrum pro Plzeňský Prazdroj), které mají šanci díky revitalizaci ožít a stát se dominantními a vyhledávanými lokálními centry. Nevyhovující stav přináší problém ve fungování Sokolovny, která je jednou z budov postavených na počátku 19. století a jejíž význam pro sportovní a společenské vyžití Plzeňanů je v její historii výrazný. Nevyhovující stav je v případě Sokolovny vnímán intenzivněji díky její exponované poloze.

Z hlediska kulturního života obyvatel je nejvíce opomíjena skupina poptávající menšinovou produkci. Jak vyplynulo z dotazníkových šetření, jejichž výsledky jsou shrnuty v analytické části, část laické veřejnosti a hlavně veřejnost odborná, postrádají na území města prostory pro alternativní kulturu. Současná produkce v celém kulturním segmentu je zaměřena

většinově, konzervativně s akcentem na staršího návštěvníka. Poptávka po atypických a okrajových formách produkce ze strany veřejnosti zasahuje do všech oblastí kultury.

Silná plzeňská divadelní tradice a oblíbenost této zábavy se promítá i do menšinových a neprofesionálních divadelních scén, jejichž popularita je stále na vzestupu. Zánik kin Edenu a Elektry a občasné fungující kino v Měšťanské Besedě jsou jasným signálem úpadku nestandardní filmové produkce. Hudební produkce je, co do rozmanitosti žánrů, v Plzni na uspokojivé úrovni, problémem oboru zůstává uzavření do klubů. Chybí zde prostor pro růst na mezinárodní úrovni, pro hostování špiček jednotlivých žánrů.

Zdůvodnění opatření a naplnění cíle

Projekty doplňující lokální kulturní a volnočasovou infrastrukturu přispějí k pestřejšímu trávení volného času a spokojenějšímu životu obyvatel města, k pozitivním dojům z Plzně ze strany návštěvníků. Celkové zatraktivnění města až na místní úroveň a spokojení obyvatelé jsou potenciály pro rozvoj podnikatelského sektoru.

Revitalizace nevyužívaných budov a areálů a konverze jejich využití bude mít několik pozitivních efektů a dopadů. Odrazí se ve vizuálním vnímání urbanistické struktury problematické čtvrtě a zároveň se vytvoří nové prostory, které lze využít pro uměleckou či sportovní činnost. Otevřou se možnosti kooperace, propojení a návaznost školní, mimoškolní a profesionální volnočasové činnosti. Preferované jsou multifunkční prostory, které budou k dispozici pro několik oblastí kultury či sportu.

Své místo by mimo centrum měly mít alternativní a menšinové žánry. U těch je obvyklé, že si je konzumenti najdou i v excentricky situovaných lokalitách, a tak nedojde ke snížení zájmu o tento druh produkce. Nestandardní produkce (divadlo v Boudě, Energocentrum, Nádraží Jižní předměstí) mají ambice stát se významnými celoměstskými centry, předpokládány přínosy je i z hlediska vzdělávání a cestovního ruchu.

Cíl opatření

Aktivizovat život mimo centrum města formou odstranění kvalitativních a prostorových bariér kulturní, sportovní a volnočasové činnosti.

Soulad opatření se SWOT

Opatření 2.1 Doplnění infrastruktury pro kulturu a volný čas místního významu	
Silné stránky	Slabé stránky
• Dobrá dopravní dostupnost z Prahy a SRN • Zlepšující se vzhled města • Atraktivní cíl pro cestovní ruch • Regionální centrum vzdělanosti, kultury, sportu, duchovního života a veřejné správy • Rozsáhlá spolková činnost v oblasti kultury • Divadelní tradice a silná skupina předplatitelů • Bohatý kulturní program klasických uměleckých oborů • Rozmanitá nabídka sportovních aktivit • Intenzivní spolupráce Plzeňského Prazdroje s městem v oblasti cestovního ruchu • Systémová podpora kultury a sportu ve městě	• Omezená nabídka volnočasových aktivit • Lokálně narušená urbanistická struktura • Chybějící kulturní a společenská centra městských obvodů • Nedostatečně funkční art-kino • Nedostatečná nabídka kultury pro specifické skupiny • Vyšší poptávka aktivních sportovců po sportovištích než je současná nabídka • Nedostatek projektů propojující kulturu a vzdělání • Chybějící plán rozvoje kulturní a sportovní infrastruktury
Příležitosti	Hrozby
• Přeměna a využití starých průmyslových a nevyužívaných areálů pro nové funkce • Zvýšení atraktivity města jako centra vědy, vzdělanosti a kultury republikového významu	• Odchod kvalifikované pracovní síly z města • Strukturální nezaměstnanost • Zhoršování technického stavu zařízení pro kulturu, sport a volný čas

• Dobudování kulturní a volnočasové infrastruktury • Moderní image města na základě kvalitní architektury • • Rozšíření kulturní nabídky města a regionu pro všechny věkové kategorie a cílové skupiny • Nalezení nového využití dosud opuštěných industriálních objektů • Posílení image města jako kulturního centra • Kandidatura města Plzně na titul EHMK 2015 • Zkvalitňování sportovního zázemí	• Ztráta života v centru, vytvoření skanzenu z centra města • Nerespektování poptávky obyvatel po chybějících aktivitách • Neschopnost reagovat na specifické potřeby různých vrstev společnosti • Prostorová a sociální izolace národnostních menšin • Neochota městských institucí aktivizovat život ve městě
---	---

Popis aktivit (projektů)

Typy projektů financovaných v rámci opatření:

- výstavba, rekonstrukce nebo doplnění vybavení pro zařízení mimo centrum města sloužící ke kulturnímu nebo volnočasovému využití
- výstavba zařízení pro alternativní a menšinové žánry formy kultury
- revitalizace nevyužívaných nebo zanedbaných areálů pro volný čas a kulturu

Předpokládané velké projekty:

- nová budova knihovny – multimediálního centra pro informace a vzdělávání
- 4x4 – multifunkční prostory pro kulturu a volný čas v areálu Plzeňského Prazdroje

V rámci opatření lze předpokládat realizaci projektů zakládající veřejnou podporu. Bude řešeno standardním procesem posouzení na úrovni jednotlivých projektů ve spolupráci s ÚRR.

Způsob realizace opatření

Opatření bude realizováno prostřednictvím dílčích projektů, při zajištění procesu přípravy, realizace a zkušebního provozu objektů. Žádost o finanční podporu bude pro jednotlivé projekty podána standardní cestou.

Subjekty zapojené do realizace opatření (předkladatelé projektů)

Nositeli projektu bude město Plzeň, Plzeňský kraj, organizace zřizované nebo založené městem Plzeň nebo Plzeňským krajem, nestátní neziskové organizace, podnikatelé s tím, že podnikají nejméně 2 roky.

Předpokládané zdroje financování aktivity, včetně předpokládaného ročního čerpání finančních prostředků

Předpokládané zdroje financování						v %	v mil. Kč		
Rozpočet města - příslib spolufinancování						9,3%	30,3		
Rozpočet hrazený partnery v IPRM						12%	76,6		
Dotace z rozpočtu Regionální rady celkem						76,7%	292,1		
Dotace z oblasti podpory 2.1. ROP JZ celkem						55,8%	235,3		
Dotace z oblasti podpory 3.2. ROP JZ celkem						20,9%	56,8		
Dotace ze státního rozpočtu						0,0%	0		
Celkové předpokládané způsobilé výdaje							399		
Celkové předpokládané výdaje							399		
Zdroj (mil. Kč)		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rozpočet města Plzně		0	0	0	19,38	10,88	0	0	0
Oblast 2.1.		0	0	40,50	133,13	61,63	0	0	0
Oblast 3.2.		0	9.6	18.5	28.7	0	0	0	0

Přepokládané výstupy opatření – výčet monitorovacích indikátorů včetně kvantifikace

Závazné výstupy opatření – výčet monitorovacích indikátorů včetně kvantifikace financovaných ze zdrojů 2.1. ROP JZ

Název monitorovacího indikátoru	Měrná jednotka	Kvantifikace	
		Počáteční hodnota	Předpokládaná budoucí hodnota
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů pro služby OVS	m ²	0	6000
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů celkem	m ²	0	6000
Plocha revitalizovaných nebo zanedbaných areálů (brownfields) celkem	ha	0	2
Počet nově vytvořených pracovních míst na udržitelný rozvoj měst	počet	0	2
Počet nově vytvořených objektů občanské vybavenosti a volnočasových aktivit	počet	0	2
Počet nově opravených kulturně historických a technických památek	počet	0	1
Počet subjektů spolupracujících v oblasti veřejných služeb v rámci	počet	0	6

Nezávazné výstupy opatření – výčet monitorovacích indikátorů včetně kvantifikace, které jsou financovány z ostatních zdrojů, označeny vedlejší indikátory pro oblast 2.1.

Název monitorovacího indikátoru	Měrná jednotka	Kvantifikace	
Počet zrekonstruovaných památkových objektů		0	2
Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	2
Počet nově vytvořených pracovních míst na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	3
Počet nově opravených kulturně historických a technických památek	počet	0	2

Předpoklady a rizika realizace opatření

K úspěšné realizaci opatření musejí být splněny následující předpoklady:

- přidělení dotační podpory všem projektovým záměrům v předpokládané výši a předpokládaném čase
- jednoznačně stanovené podmínky poskytnutí dotace
- včasná majetková příprava
- reálně stanovený harmonogram
- správná kvantifikace výstupů a stanovení indikátorů
- ochota města a kraje k těsné spolupráci při koordinaci investičních akcí
- bezchybná výběrová řízení na veškeré dodavatele
- dostatečný vliv města na realizaci projektů partnery
- možnost zkušebního provozu před předáním a kolaudací stavby

Opatření 2.2: Vytvoření sítě sportovně rekreačních tras v nivách řek

Financující OP

Pro projekty v opatření 2.2 IPRM budou využity finanční prostředky alokované v ROP NUTS II Jihozápad, oblast podpory 3.1 – Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu. Charakter projektů – cyklotrasy a promenády – rozšiřují nabídku možností pro trávení volného času, propojují jednotlivé části města s centrem a šetrným, žádoucím a efektivním způsobem využívají říčních niv. Realizací cyklostezek a pěších promenád dojde k propojování návštěvnický zajímavých míst a zlepšení jejich dostupnosti atraktivní formou. Vybudovaná síť navíc posílí význam ekologicky šetrné dopravy.

Další zdroje: rozpočet města Plzně

Vazba na prioritu

Pozitivních dopadů projektů pro město Plzeň je více, nejvýznamnější spočívá ve zhodnocení exponovaných veřejných prostranství a prostranstvích zcela nevyužívaných, a to formou vybudování infrastruktury pro volný čas a rekreaci. Tím opatření tématicky naplňuje prioritní oblast 4 – Přitažlivá města.

Výchozí stav

Čtyři plzeňské řeky jsou s městem a jeho historií úzce spjatý. Unikátnost říčního systému (množství řek, prostředí kolem nich, vliv na „tvář“ města,...) nemá v České republice obdoby. Radiálně koncentrický průtok městem, kdy k soutoku Mže a Radbuzy dochází v docházkové vzdálenosti z centra města, má výrazný městotvorný potenciál, který byl celá léta opomíjen. Exploatace a přínos řek byl dosud hlavně v oblasti hospodářství (průmysl, zemědělství). Prostor říčních niv byl prakticky ponechán ladem nejen na okrajích města, ale i v místech exponovaných, vystavených pozornosti obyvatel i návštěvníků města. Důvody nízkého zájmu je především riziko povodní, které ponechává prostory mimo zájem developerských a stavebních společností. Svým tokem řeky zároveň rozdělují jednotlivé části města a dosud působily, zejména z hlediska pěší prostupnosti města, jako bariéra. Výsledkem je nejen nevyužití potenciálu, ale dokonce snižování estetické hodnoty prostranství v okolí průtoku řek.

Spojením všech problémů, tedy nevyužívání nábřeží a jeho nízká estetická hodnota, neuspokojivá prostupnost, aktivní a pasivní zátopové zóny a také poptávka po moderních formách volnočasového vyžití vyústily v myšlenku využití prostranství pro rekreačně-dopravní účely. Řeky se tak stanou symbolem spojení, nikoli rozdělení.

Zdůvodnění opatření a naplnění cíle

Smyslem a účelem opatření je vybudování a rozšíření sportovně rekreační infrastruktury pro občany a návštěvníky města Plzně, tak jak uvádí specifický cíl 2 IPRM Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015. Charakter projektů v opatření reaguje na změnu životního stylu, který spočívá v trávení volného času aktivním způsobem (rekreační sporty, cyklistika a další moderní formy sportu). Stejně tak je respektována poptávka veřejnosti po klidových a odpočinkových zónách. Sportovně rekreační trasy budou otevřeny celému spektru veřejnosti.

Nezanedbatelný je přínos sportovně-rekreačních tras jako spojnice mezi částmi města a mezi vyhledávanými aktivitami a atraktivitami pro obyvatele i návštěvníky Plzně. Sportovně rekreační trasy protínají celé město paprskovitě tzn. tvoří spojnici centrum – předměstí – okrajové části. Ideálním řešením je vedení sportovně rekreačních tras podél vodních toků, které umožní navázat na plochy zeleně a příměstskou krajinu. Vedení tras sleduje kromě propojení zón potřeby volnočasového vyžití obyvatel jež nejsou pochopitelně uspokojovány pouze v docházkové vzdálenosti.

Dostředivý charakter sportovně rekreačních tras se projeví vyšší koncentrací v oblasti kolem jádra města, které se (i díky nim) rozšíří. Trasy se budou sbíhat v oblasti Štruncových sadů tj. rozšířeného centra, kde dojde také k vybudování sportovně rekreační zóny s moderní nabídkou pro trávení volného času včetně otevřených i uzavřených cyklo-, in-line a pěších tras. Monumentalitu excentricky situované oblasti dodává soutok řek Radbuzy a Mže včetně okolí a její zpřístupnění bude mít pozitivní dopad v oblasti cestovního ruchu. Trasy ze zóny povedou směrem k zoologické a botanické zahradě, která je, nejnavštěvovanější atraktivitou města. Přitažlivou formou se zpřístupní severní areál nákupního centra Plaza ležící poblíž Mže, opět v docházkové vzdálenosti z náměstí, s dalším pokračováním směrem do Skvrňan. Stezka Plaza – Zoo bude pojata i jako protipovodňové opatření.

Napojení do systému tras dojde i v případě hojně navštěvovaném Škoda Sport Parku, který leží pod soutokem Úhlavy a Radbuzy a má svým vybavením podobný charakter jako nová zóna Štruncových sadů, i když je rozlohou několikanásobně menší. Další pomyslnou zastávkou v realizaci tras bude rekreační areál přehrady Českého údolí (ležící na Radbuze) a městská část Plzeň-Litice. Trasa podél Úslavy propojí východní části města tj. od Koterova po Doubravku. V této spojnici budou zpřístupněny sportovní areál v Chrástecké ulici a areál Lopatárna.

Důležité, pro dosažení, využitelnost a propojení centra a okrajových ploch je kontinuita plánovaných průtahů. Stezky jsou proto plánovány tak, aby doplnily stávající systém sportovně rekreačních tras.

Z hlediska cestovního ruchu dojde k uvolnění dosud nevyužitého potenciálu, propojení atraktivních míst příjemným a přitažlivým způsobem a k rozšíření nabídky aktivit vázané na přírodní prostředí. Vytvořená síť místních cyklostezek bude napojena cyklostezku mezinárodního významu (Praha – Paříž).

Očekávaným dopadem vybudování sportovně rekreačních tras je jejich preference při pohybu mezi běžnými denními cíli před prostředky individuální automobilové dopravy. Spolu s dalšími aktivitami posilující městskou hromadnou dopravu a zklidňující centrum města by mělo dojít k synergickému efektu a přínosu ve všech směrech městského životního prostředí.

Cíl opatření

Provázat a zpřístupnit cílové lokality cestovního ruchu atraktivní formou a rozšířit nabídku možností pro trávení volného času.

Soulad opatření se SWOT

Opatření 2.2: Vytvoření sítě sportovně rekreačních tras v nivách řek	
Silné stránky	Slabé stránky
• Dobrá dopravní dostupnost z Prahy a SRN • Regionální centrum vzdělanosti, kultury, sportu, duchovního života a veřejné správy • Zlepšující se vzhled města • Fungující mechanismus zapojení veřejnosti do plánování parků a veřejných prostranství	• Omezená nabídka volnočasových aktivit • Nezřetelná image města • Špatná funkčnost dopravního systému jako celku • Nadměrné zatížení zeleně v centru města • Nedostatečná pobytová a výtvarná kvalita exponovaných veřejných prostranství
Příležitosti	Hrozby
• Využití údolí řek pro volnočasové aktivity a systém sportovně rekreačních tras • Dobudování kulturní a sportovní infrastruktury • Zvýšení atraktivity a kvality služeb v centru města • Zkvalitňování sportovního zázemí	• Odchod kvalifikované pracovní síly z města • Strukturální nezaměstnanost • Ztráta života v centru, vytvoření skanzenu z centra města • Nerespektování poptávky obyvatel po chybějících aktivitách

	- Neschopnost reagovat na specifické potřeby různých vrstev společnosti - Prostorová izolace národnostních menšin - Odložení investic do veřejné zeleně
--	---

Popis aktivit (projektů)

Plánované projekty se týkají infrastruktury sportovních, volnočasových a rekreačních aktivit. V opatření budou realizovány následující typy projektů:

- výstavba cyklostezek, pěších a in-line tras včetně odpovídajícího mobiliáře
- zvýšení kvality a atraktivity současných cyklostezek, pěších a in-line tras v systému sporovně-rekreačních tras města Plzně (mobiliář, fit-stezky, odpočívadla, zázemí, plastiky)
- infrastruktura pro volný čas – sportovní a rekreační areály ve vazbě na systém sportovně-rekreačních tras

Způsob realizace opatření

Opatření bude realizováno prostřednictvím dílčích projektů, při zajištění procesu přípravy, realizace a zkušebního provozu objektů. Žádost o finanční podporu bude pro jednotlivé projekty podána standardní cestou.

Subjekty zapojené do realizace opatření (předkladatelé projektů)

Nositeli projektu bude město Plzeň, Plzeňský kraj, organizace zřizované nebo založené městem Plzeň nebo Plzeňským krajem, nestátní neziskové organizace, podnikatelé s tím, že podnikají nejméně 2 roky.

V rámci opatření se nepředpokládá realizace projektů zakládající veřejnou podporu.

Předpokládané zdroje financování aktivity, včetně předpokládaného ročního čerpání finančních prostředků

Předpokládané zdroje financování	v %	v Kč
Rozpočet města - příslib spolufinancování	13,9%	76,3
Rozpočet hrazený partnery v IPRM	0	0
Dotace z rozpočtu Regionální rady celkem	86,1%	473,8
Dotace z oblasti podpory 3.1. ROP JZ	86,1%	473,8
Celkové předpokládané způsobilé výdaje		550
Celkové předpokládané výdaje		550

Zdroj (mil. Kč)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rozpočet města Plzně	0	38,63	25	12,63	0	0	0	0
Oblast 3.1.	0	167,38	144	162,38	0	0	0	0

Předpokládané výstupy aktivity – výčet monitorovacích indikátorů včetně kvantifikace

Závazné výstupy opatření – výčet monitorovacích indikátorů včetně kvantifikace financovaných ze zdrojů 2.1. ROP JZ

Aktivity a projekty v rámci opatření nejsou financovány z oblasti podpory 2.1. ROP JZ

Nezávazné výstupy opatření – výčet monitorovacích indikátorů včetně kvantifikace, které jsou financovány z ostatních zdrojů, označeny vedlejší indikátory pro oblast 2.1.

Název monitorovacího indikátoru	Měrná jednotka	Kvantifikace	
		Počáteční hodnota	Předpokládaná budoucí hodnota
Délka nově vybudovaných cyklostezek celkem	km	0	17
Délka nově vybudovaných cyklostezek s vyloučením motorové dopravy	km	0	16
Délka nově vybudovaných stezek výhradně pro hippo a pěší	km	0	9
Počet nových sportovně rekreačních zařízení	počet	0	3
Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	3
Počet nově vytvořených pracovních míst na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	2
Plocha nově založené nebo zrekonstruované zeleně	ha	0	30
Počet nově vytvořených objektů občanské vybavenosti a volnočasových aktivit	počet	0	3
Počet subjektů spolupracujících v oblasti veřejných služeb v rámci projektu	počet	0	1
Plocha objektů a území tvořících a usnadňujících komunikační napojení	m ²	0	3000

Předpoklady a rizika realizace opatření

K úspěšné realizaci opatření musejí být splněny následující předpoklady:

- přidělení dotační podpory všem projektovým záměrům v předpokládané výši a předpokládaném čase
- jednoznačně stanovené podmínky poskytnutí dotace
- včasná majetková příprava
- reálně stanovený harmonogram
- zpožděná příprava projektové dokumentace a její schvalování
- správná kvantifikace výstupů a stanovení indikátorů
- ochota města a kraje k těsné spolupráci při koordinaci investičních akcí
- bezchybná výběrová řízení na veškeré dodavatele
- dostatečný vliv města na realizaci projektů partnery
- navrhované projekty nejsou ve střetu se zájmy ochrany přírody

Opatření 2.3: Zvýšení výtvarné a pobytové kvality veřejných prostranství

Financující OP

Finanční prostředky pro projekty opatření 2.3 budou čerpány z ROP NUTS II Jihozápad, oblast podpory 2.1 – Integrované projekty rozvojových cent a z OP Životní prostředí, oblast podpory 6.5 – Podpora regenerace urbanizované krajiny. Opatření přispívá k dosažení cílů podpory 2.1 prostřednictvím eliminace hlavních funkčních a estetických problémů veřejných prostranství uvnitř města. Z OP ŽP budou financovány projekty založení nebo revitalizace ploch významné sídlení zeleně (parků).

Další zdroje: rozpočet města Plzně

Vazba na prioritu

Cílem opatření 2.3 je vytvoření přitažlivých veřejných míst prostřednictvím dílčích aktivit, která naplňují prioritní oblast 4 – Přitažlivá města. Primárně půjde o zvýšení kvality a estetické hodnoty prostranství s potenciální vysokou návštěvností (parky), především v oblastech obytných zón nebo zón jinak exponovaných. Přidání hodnoty prostranstvím není jen estetickou záležitostí, ale znamená také vybavení potřebným mobiliářem pro aktivní a pasivní trávení volného času.

Výchozí stav

Přitažlivá veřejná prostranství ve městě Plzni jsou nejčastěji synonymem veřejné zeleně, především parků. Přestože jsou parky nejatraktivnějšími prostory, jejich estetický dojem a vybavenost neodpovídají požadavkům současného návštěvníka.

Podle průzkumů a poptávce jsou nejčastější výhrady ke kvalitě cest, trávníků a zázemí pro pasivní i aktivní odpočinek. V méně exponovaných územích se k tomu přidává i nedostatečná odpovídající intenzita údržby.

Problematická je kromě kvality veřejných prostor i jejich kvantita. Především v centru a historických částech města jsou nedostatečné výměry zeleně využitelné k rekreaci a odpočinku. Velmi intenzivní využívání dospělo v některých případech (velké parky) k postupné devastaci ploch zeleně.

Uvedená situace, jak v množství, tak kvalitě veřejné zeleně má vliv na vnímání města turisty a návštěvníky. První dojem získává návštěvník při vstupu do města (nádraží), následuje centrální oblast. Prostranství vstupních bran jsou jedny z nejméně atraktivních prostor, právě díky absenci vegetace. Centrální oblast má sice atraktivní a kvalitní prstenec sadů, ovšem kvantitativně zcela nedostačující.

Výrazným krokem vpřed v záležitosti přeměny prostoru je probíhající rekonstrukce a zklidnění Americké třídy, napojené na Hlavní vlakové nádraží. Po dokončení prací bude více prostoru pro pěší a pěšími zónami bude propojena s blízkými Smetanovými sady.

Zdůvodnění opatření a naplnění cíle

Projekty uskutečněné v rámci opatření mají několik rovin vycházejících z neuspokojivého stavu veřejných prostranství. Podnětem k zařazení opatření 2.3 do IPRM je:

- 1) nedostatečné množství zeleně vhodné k rekreaci
- 2) nedostatečná kvalita (vybavenost) ploch současné zeleně
- 3) nedostupnost (delší než docházková vzdálenost) ploch zeleně od místa bydliště
- 4) negativní dojmy Plzeňanů a turistů z veřejných prostranství

Vyřešení situace nedostatku zeleně a kvalitativně problematických ploch by značně přispělo ke spokojenosti obyvatel a návštěvníků a preference trávení volného času ve městě.

Veřejná místa jsou jedním z výrazných činitelů mající vliv na výsledek kandidatury Plzně o titul Evropského hlavního města kultury 2015 a samozřejmě budou, v případě úspěšné kandidatury, nabývat na významu. V projektu je kultura pojata v širším slova smyslu tzn. vysoká úroveň a pestrost všech oblastí volnočasového vyžití, ale i vnímání přitažlivosti města

pro bydlení, zábavu, práci, studium apod. obyvateli (současnými i potencionálními), návštěvníky a podnikateli. Vnímání přitažlivosti klade velký tlak a očekávání právě na veřejná prostranství a jejich proměnu. Jak již bylo uvedeno, průzkumy veřejného mínění dokazují nespokojenost obyvatel s kvalitou parků, poptávané jsou málo zastoupené formy volnočasových aktivit. Na prostranství kolem vstupů do města, z nichž dýchá betonový chlad socialistické minulosti, poukazují urbanisté.

Nutnost zkvalitnění veřejných prostranství je podtržena rozložením investic do celého programového období tj. do roku 2015. Při zkrášlování prostorů půjde nárazově o větší, finančně náročnější projekty např. přeměna celého parku. Přínosné budou ale i menší investice, jejichž smyslem je zvýšení výtvarné a estetické kvality pomocí solitérních uměleckých výsledků. Tvorba uměleckých děl proběhne prostřednictvím sympozií umělců, výběr pomocí soutěží. Efektivnost vynaložených prostředků se tak příznivě odrazí i v podpoře umělecké činnosti. Časovým rozložením investic a možnosti opakování sympozií během programového období se předpokládá nastolení jejich kontinuity, což bude mít zpětnou vazbu na obohacení programu a života vůbec ve městě kultury nejen v roce 2015.

Cíl opatření

Vytvořit přitažlivá veřejná prostranství, která navozují pozitivní dojmy z celkového uspořádání města a současně uspokojují volnočasové nároky rozličných skupin uživatelů městských i mimoměstských obyvatel.

Soulad opatření se SWOT

Opatření 2.3: Zvýšení výtvarné a pobytové kvality veřejných prostranství	
Silné stránky	Slabé stránky
• Dobrá dopravní dostupnost z Prahy a SRN • Regionální centrum vzdělanosti, kultury, sportu, duchovního života a veřejné správy • Zlepšující se vzhled města • Rozvíjející se struktura uměleckého školství • Fungující mechanismus zapojení veřejnosti do plánování parků a veřejných prostranství	• Nezřetelná image města • Nedostatek projektů propojující kulturu a vzdělání • Nadměrné zatížení zeleně v centru města • Nedostatečná pobytová a výtvarná kvalita exponovaných veřejných prostranství
Příležitosti	Hrozby
• Využití údolí řek pro volnočasové aktivity a systém sportovně rekreačních tras • Zvýšení atraktivity a funkčnosti vstupů do města pro jeho návštěvníky	• Odchod kvalifikované pracovní síly z města • Ztráta života v centru, vytvoření skanzenu z centra města • Neschopnost reagovat na specifické potřeby různých vrstev společnosti • Neochota městských institucí aktivizovat život ve městě • Odložení investic do veřejné zeleně

Popis aktivit (projektů)

Typy projektů financovaných v rámci opatření:

- úprava veřejných prostranství, doplnění a výměna mobiliáře
- zvýšení kvality parků a parkových náměstí
- budování klidových míst pro odpočinek a zábavu v návaznosti na sportovně-rekreační trasy
- opatření ke zvýšení výtvarné kvality veřejného prostoru v exponovaných lokalitách (umění v ulicích)

V rámci opatření se nepředpokládá realizace projektů zakládající veřejnou podporu.

Způsob realizace opatření

Opatření bude realizováno prostřednictvím dílčích projektů, při zajištění procesu přípravy a realizace. Žádost o finanční podporu bude pro jednotlivé projekty podána standardní cestou.

Subjekty zapojené do realizace opatření (předkladatelé projektů)

Nositelé projektů bude město Plzeň, Plzeňský kraj, organizace zřizované nebo založené městem Plzeň nebo Plzeňským krajem, nestátní neziskové organizace, podnikatelé s tím, že podnikají nejméně 2 roky.

Předpokládané zdroje financování aktivity, včetně předpokládaného ročního čerpání finančních prostředků

Předpokládané zdroje financování	v %	v Kč
Rozpočet města - příslib spolufinancování	15%	15,21
Rozpočet hrazený partnery v IPRM	0	0
Dotace z rozpočtu Regionální rady/TOP celkem	85%	88,0
Dotace z oblasti podpory 2.1.	73%	76,0
Dotace z oblast podpory 6.5 OP ŽP	12%	12,0
Celkové předpokládané způsobilé výdaje		103,21
Celkové předpokládané výdaje		103,21

Zdroj (mil. Kč)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rozpočet města Plzně	0	1,88	3,68	1,88	1,88	1,88	1,88	2,15
Oblast 2.1.	0	10,64	10,64	10,64	10,64	10,64	10,64	12,16

Předpokládané výstupy aktivity – výčet monitorovacích indikátorů včetně kvantifikace

Závazné výstupy opatření – výčet monitorovacích indikátorů včetně kvantifikace financovaných ze zdrojů 2.1. ROP JZ

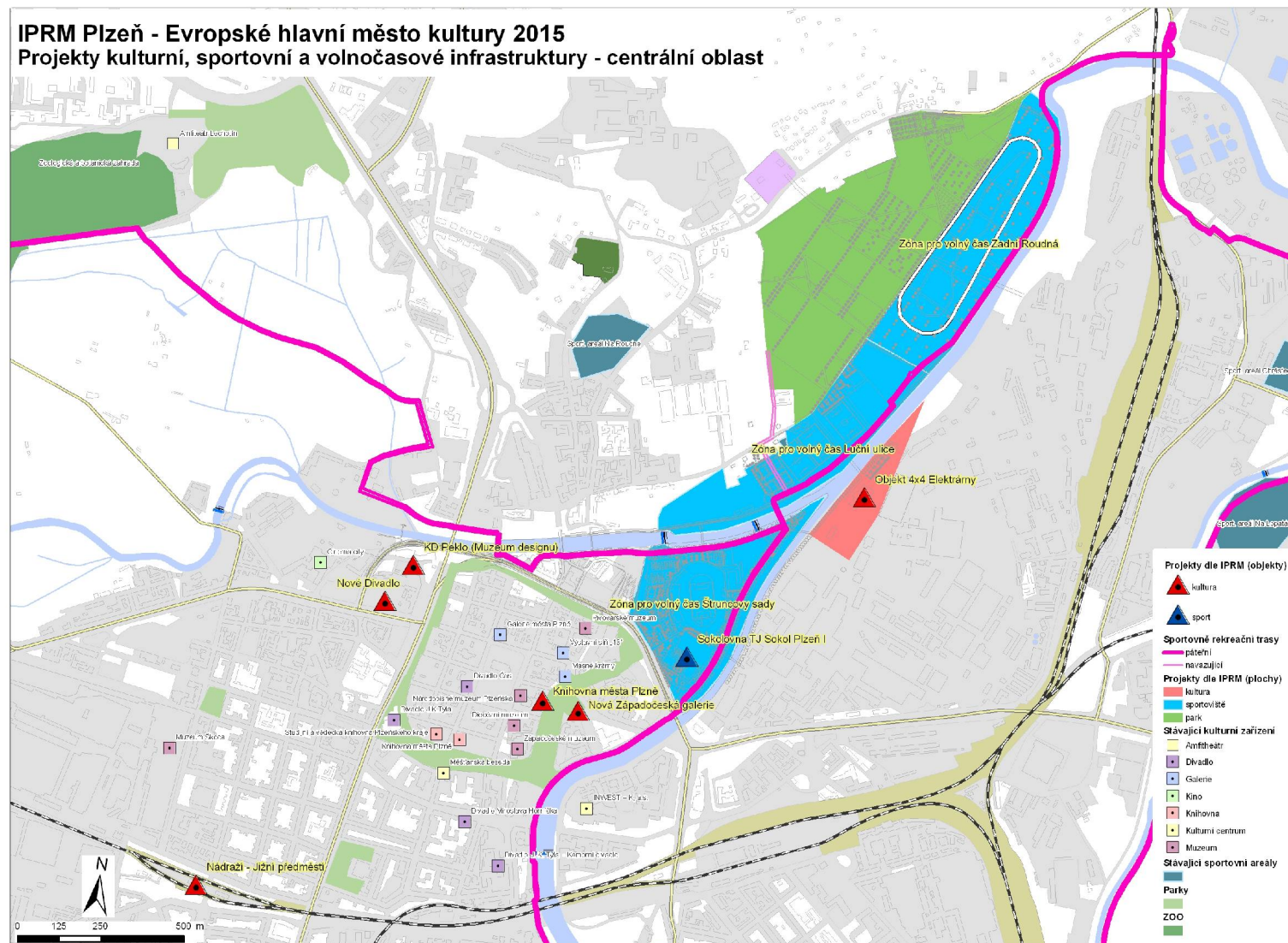
Název monitorovacího indikátoru	Měrná jednotka	Kvantifikace	
		Počáteční hodnota	Předpokládaná budoucí hodnota
Plocha nově založené nebo rekonstruované veřejné zeleně	ha	0	2
Počet nově vytvořených objektů občanské vybavenosti a volnočasových aktivit	počet	0	2
Počet subjektů spolupracujících v oblasti veřejných služeb v rámci projektu	počet	0	1
Počet vytvořených produktů pro orientaci a směrování návštěvníků	počet	0	1

Předpoklady a rizika realizace opatření

K úspěšné realizaci opatření musejí být splněny následující předpoklady:

- přidělení dotační podpory všem projektovým záměrům v předpokládané výši a předpokládaném čase
- jednoznačně stanovené podmínky poskytnutí dotace
- včasná majetková příprava
- reálně stanovený harmonogram
- správná kvantifikace výstupů a stanovení indikátorů
- ochota města a kraje k těsné spolupráci při koordinaci investičních akcí
- bezchybná výběrová řízení na veškeré dodavatele
- dostatečný vliv města na realizaci projektů partnery
- vysoká architektonická a výtvarná kvalita projektů

Obr 27: Současná a navrhovaná kulturní, sportovní a volnočasová infrastruktura v Plzni

11 Návaznost a provázanost IPRM s existujícími strategickými a plánovacími dokumenty

V následující kapitole je IPRM Plzeň - Evropské hlavní město kultury 2015 konfrontován s nadřazenými strategickými a programovými dokumenty města Plzně, Plzeňského kraje a regionu soudržnosti Jihozápad. Shoda klíčových dokumentů je verifikována v nejaktuálnějších verzích na různých vertikálních úrovních. Vazba IPRM na strategické dokumenty vyšších územních celků není v kapitole řešena, jelikož veškeré zde prezentované dokumenty jsou s národními a unijními dokumenty zcela v souladu.

Související dokumenty na úrovni města

Program rozvoje města Plzně, ÚKRMP, Plzeň, 2003

<http://masarykovazs.cz/article.asp?itm=8423&lang=1029>

Územní plán města Plzně, aktuální verze platná od 15. 1. 2005

Potenciál města Plzně z pohledu cestovního ruchu, DHV, 2007

<http://info.plzen-city.cz/article.asp?itm=21178>

Související dokumenty na úrovni kraje a regionu soudržnosti

Program rozvoje Plzeňského kraje, RRA PK, Plzeň

Program rozvoje cestovního ruchu Plzeňského kraje

(<http://www.kr-plzensky.cz/article.asp?itm=23466>)

Koncepce muzeí Plzeňského kraje

Regionální operační program Regionu soudržnosti Jihozápad

http://www.rr-jihozapad.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=200047&id_ktg=1026&archiv=0&p1=1149

11.1 Vazba opatření IPRM na Program rozvoje města Plzně (PRMP)

Výběr tématických okruhů a potažmo priorit byl realizován především s ohledem na vize a priority vyplývající z Programu rozvoje města Plzně (zpracovaný v roce 2003, aktualizovaný v roce 2007). Plánované investiční akce zároveň respektují limity a regulativy Územního plánu města Plzně. Na oba primární dokumenty berou ohled i veškeré studie, které byly pro potřeby IPRM zpracovány.

Citace vybraných částí textu Programu rozvoje města Plzně (schválen usnesením ZMP č. 686 ze dne 11.12. 2003) dokazuje soulad předkládaného projektu s dlouhodobými strategickými plány města a soulad s řadou dalších strategických intervencí, které se na základě PRMP ve městě odehrávají.

Vize rozvoje města Plzně

Město Plzeň, vědomo si přelomového charakteru současného období, svého historického významu i předpokladů pro další rozvoj, předkládá strategickou vizi, která vymezuje rozvojovou orientaci města.

1. rozvojový pilíř

Plzeň chce být ekonomicky silným, moderním a v Evropě konkurenceschopným městem. Plzeň se zaměří na inovační průmysl a lokalizaci výrob s vysokou přidanou hodnotou v moderních průmyslových odvětvích.

Rozvoj vzdělání a růst vzdělanostní úrovně chápe jako klíčový faktor konkurenceschopnosti, zajištění vysoké zaměstnanosti a nezbytný předpoklad rozvoje ekonomické základny města. Bude směřovat k unikátní skladbě nabízeného vzdělávání.

Prostřednictvím přímé i nepřímé podpory moderních nástrojů jako jsou technologické parky, centra informačních technologií, inovační centra, konference a sympozia pomůže zlepšit přenos know-how z univerzit a výzkumu do praxe.

Zatraktivní nabídku bydlení s cílem udržet ve městě absolventy škol a přitáhnout vzdělané a profesně zdatné lidi, pro které přestane mít Plzeň image „černého města“.

2. rozvojový pilíř

Město Plzeň **bude rozvíjet svůj význam kulturního a společenského centra**, a to nejen v rámci regionu, ale i v širším rozsahu. Nabídku služeb a zařízení pro volný čas rozvine ve prospěch obyvatel města i pro jeho návštěvníky. V rozvoji cestovního ruchu se zaměří na podporu významných kulturních a sportovních akcí a kongresové turistiky. Město nabídne lidem své centrum a **vytvoří z náměstí přitažlivé místo pro trávení volných dnů**, a tím i atraktivní podnikatelský prostor.

Plzeň si nalezne partnery, návštěvníky a zákazníky v Evropě a nabídne jim spolupráci a místo k podnikání i k trávení volného času.

3. rozvojový pilíř

Město Plzeň bude cílevědomě utvářet své vnitřní prostředí tak, aby bylo **příjemným místem pro život**. Tuto problematiku chápe jako základní podmínku pro to, aby se stalo městem evropského významu a **atraktivním ekonomickým, kulturním a společenským centrem**.

Město bude pokračovat v regeneraci svého zastavěného prostoru a bude vytvářet vzájemná propojení jednotlivých urbanistických celků i příměstské krajiny a okolních obcí. **Území města a jeho nejbližší okolí bude vnímáno jako umělecké dílo**, kdy se klade důraz na vyvážení jednotlivých jeho složek, **propojení centra s jeho okolím, propojení urbanistických celků**, barvy a jejich vliv na jeho obyvatele, čistotu a harmonii veřejných prostor, důsledné užívání technologií šetrných k životnímu prostředí a zachovávání principu trvale udržitelného rozvoje při další výstavbě a řízení rozvoje města.“

Hlavní problémy a pilíře vize rozvoje města v rámci Programu rozvoje města Plzně byly sloučeny do následujících osmi prioritních oblastí:

Prioritní oblast 1 - Koordinace investiční výstavby

Prioritní oblast 2 - Optimalizace hospodaření města s movitým i nemovitým majetkem

Prioritní oblast 3 - Obyvatelstvo, suburbanizace, vnitřní prostředí města

Prioritní oblast 4 – Doprava

Prioritní oblast 5 - Výzkum, inovace a nové technologie

Prioritní oblast 6 - Prezence města, cestovní ruch

Prioritní oblast 7 - Rozvojové plochy pro zajištění zaměstnanosti

Prioritní oblast 8 - Zmírnění důsledků krizových situací

Integrovaný program rozvoje města Plzně vychází z druhého a třetího rozvojového pilíře. Relevantními prioritními oblastmi, které vedou k naplnění uvedených rozvojových pilířů jsou prioritní oblast 3, 4 a 6. Soulad obou strategických dokumentů je demonstrován na úrovni opatření.

Prioritní oblast 3 - Obyvatelstvo, suburbanizace, vnitřní prostředí města

Cílem opatření prioritní oblasti 3 PRMP je vytvoření podmínek pro udržení obyvatel ve městě a přistěhování nových lidí. Žádoucí je posílení centrální oblasti nejen z důvodu zvýšení atraktivity pro cestovní ruch, ale i pro bydlení.

Projekty a opatření navržené v rámci této prioritní oblasti jsou klíčové pro naplnění IPRM Plzně, protože uvedená opatření jsou v souladu se všemi prioritami zvolenými pro IPRM.

Konkrétními projekty, napříč celou prioritní oblastí 3, jsou investiční akce, které doplňují kulturní a další volnočasovou infrastrukturu lokálního, regionálního až nadregionálního významu (opatření 1.1 IPRM). Dále to jsou menší investiční aktivity, které zvyšují pobytovou kvalitu veřejných prostor.

Aktivity zaměřené na rekonstrukci nebo revitalizaci stávajících objektů a ploch nabízejí velkou příležitost k naplňování některých cílů trvale udržitelného rozvoje. Investicemi do revitalizace funkčně a urbanisticky méně atraktivních územích se udrží a zlepší kvalita životního prostředí.

Tab 28: Vazba opatření IPRM na opatření PRMP prioritní oblast 3

		Opatření IPRM				
		1.1 nadreg. infrastruktura	1.2 marketing a prezentace	2.1 infrastruktura místního významu	2.2 SRT	2.3 zkvělitnění veřejných prostor
Prioritní oblast 3: Obyvatelstvo, suburbanizace, vnitřní prostředí města	Cíl 3.2 Posílit městské funkce					
	<i>Opatření 3.2.1 Koncepční rozvoj funkcí města a městských částí</i>	X		X	X	X
	<i>Opatření 3.2.2 Rozvoj vybavenosti města</i>	X				
	<i>Opatření 3.2.3 Rozvoj funkcí městských částí</i>	X		X	X	X
	Cíl 3.3 Revitalizovat funkčně a urbanisticky poškozená území					
	<i>Opatření 3.3.2 Úprava nevyužitých ploch v urbanizovaných částech města</i>				X	X
	<i>Opatření 3.3.3 Zajištění prostupnosti bariér na území města</i>				X	X
	Cíl 3.4 Vytvořit město jako umělecké dílo					
	<i>Opatření 3.4.2 Využití vodních toků a ploch pro novou tvář města</i>				X	X
	<i>Opatření 3.4.3 Začlenění památek do života města</i>			X		
	<i>Opatření 3.4.4 Revitalizace a rozvoj městské zeleně</i>			X		X
	Cíl 3.5 Zvýšit atraktivitu centra města					
	<i>Opatření 3.5.1 Centrum - "prestižní adresa města"</i>					X
	<i>Opatření 3.5.2 Úprava veřejných prostranství</i>				X	
	<i>Opatření 3.5.3 Dokončení úprav sadů v centru</i>				X	

SRT – sportovně rekreační trasy

Opatření 3.2.1 Koncepční rozvoj funkcí města a městských částí

Součástí IPRM Plzně je řada studií, které hodnotí stávající vybavenost města s ohledem na nadregionální význam města. Pro účely IMRP byly zpracovány studie v oblasti kulturní a volnočasové infrastruktury, jejichž cílem jsou návrhy k rozvoji městských částí s důrazem na oživení centra města.

Opatření 3.2.2 Rozvoj vybavenosti města

Opatření uvádí konkrétní investiční aktivity v oblasti kultury a společenského života. Jde o objekty a zařízení regionálního až nadregionálního významu (např. 3.2.2.7 Komorní divadlo, 3.2.2.8 Podpora vzniku Západočeské galerie). Z tohoto opatření vychází opatření 1.1 IPRM Plzně.

Do opatření spadá i zpracování analýzy potenciálu města Plzně „Doplnění infrastruktury pro volný čas regionálního a nadregionálního významu“, která slouží jako jeden z podkladů pro IPRM.

Opatření 3.2.3 Rozvoj funkcí městských částí

Cílem opatření 3.2.3 je doplnění infrastruktury pro sport a volnočasové aktivity regionálního, nadregionálního i místního významu. Opatření je plně v souladu se všemi opatřeními IPRM Plzně.

Nejvýznamnější projekt představuje 3.2.3.6 Sportovně-rekreační centrum – Štruncovy sady – Luční ulice. V aktivitě jde o rekonstrukci a rozšíření sportovního areálu – vybudování sportovně relaxačního centra pro rekreační kolektivní sporty včetně zázemí a úprava okolí podél břehů řek. Projekt zahrnuje částečnou rekonstrukci a rozšíření stávajícího areálu ve Štruncových sadech, realizaci parku na Roudné, propojení Pivovaru a následující projekty: 3.2.3.14 Sportovní areál v Luční ulici, 3.4.2.1 Řeka Radbuza od Ježíška k soutoku se Mží, 3.4.2.5 Řeka Mže od Jíkaly k soutoku s Radbuzou. Do projektu byl integrována 3.2.2.2 Rekonstrukce fotbalového stadionu ve Štruncových sadech a 3.2.3.14 Sportovní areál v Luční ulici.

Opatření 3.3.2 Úprava nevyužitých ploch v urbanizovaných částech města

Aktivita uvedená v opatření 3.3.2 přispějí k rozšíření centra a zvýšení jeho pobytové kvality (opatření 2.3 IPRM). Nevyužitými plochami se rozumí převážně nezastavěné proluky, které nejsou v současné podobě pro veřejnost atraktivní.

Opatření 3.3.3 Zajištění prostupnosti bariér na území města

Součástí projektů k vytvoření relaxzóny Štruncovy sady (opatření 2.3 IPRM) a zprovoznění sportovně rekreačních tras v nivách řek (opatření 2.2 IPRM) je i studie prostupnosti města, která identifikuje a zhodnocuje bariéry a navrhuje zajištění jejich prostupnosti (3.3.3.1 PRMP)

Opatření 3.4.2 Využití vodních toků a ploch pro novou tvář města

Aktivita 3.4.2.1 Řeka Radbuza od Ježíška k soutoku se Mží a 3.4.2.2 Soutok Mže a Radbuzy a 3.4.2.6 Soutok Radbuzy a Úhlavy korespondují s opatřením 2.2 IPRM. Uvedené aktivity byly přesunuty do opatření 3.2.3 Rozvoj městských částí. Cílem je vytvořit území pro trávení volného času (terénní úpravy, výstavba a úprava hřišť, cest a jiných objektů, výsadba zeleně, instalace mobiliáře).

Opatření 3.4.3 Začlenění památek do života města

Opatření je zaměřeno na obnovu historických budov v centru města a jeho předměstí. Jednou z aktivit v rámci opatření 2.1 IPRM bude aktivita 3.4.3.1 Dokončení rekonstrukce nádraží Jižní předměstí. Předpokládaným využitím budovy nádraží Jižní předměstí jsou alternativněji laděné kulturní produkce.

Opatření 3.4.4 Revitalizace a rozvoj městské zeleně

Jednotlivé aktivity opatření se týkají převážně městských parků. Naplněním opatření se dosáhne kvalitnějších a větších ploch zeleně na celém území města, čímž se výrazně přispěje k cílům trvale udržitelného rozvoje. Z opatření vychází opatření 2.3 IMRP.

Opatření 3.5.1 Centrum – „prestižní adresa města“

Opatření 3.5.2 Úprava veřejných prostranství

Opatření 3.5.3 Dokončení úprav sadů v centru

Opatření předpokládají aktivity zvyšující pobytovou kvalitu centra města, z čehož vychází opatření 2.3 IPRM Plzně. Předmětem jsou komplexní úpravy náměstí, ulic a sadů v centru města.

Prioritní oblast 4 – Doprava

Projekty, které jsou zapojeny do této prioritní oblasti a které zároveň řeší IPRM „Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015“ se týkají realizace cyklistických a pěších tras (posílení výkonu MHD výstavbou tramvajových tratí řeší IPRM „Plzeň – Univerzitní město 2015“). Zprovozněním cyklistických a pěších tras se docílí několika efektů: dojde k propojení centra s navazujícími městskými částmi, zvýší se atraktivita říčních niv a spolu s dalšími zásahy do dopravního systému se očekává přínos v oblasti životního prostředí.

Tab 29: Vazba opatření IPRM na opatření PRMP prioritní oblast 4

		Opatření IPRM				
		1.1 nadreg. infrastruktura	1.2 marketing a prezentace	2.1 infrastruktura místního významu	2.2 SRT	2.3 z kvalitní veřejný prostor
Prioritní oblast 4 - Doprava	Cíl 4.2 Zajistit bezpečnost, pohodlí a atraktivitu tras pro pěší a cyklisty					
	<i>Opatření 4.2.1 Realizace ucelených, bezpečných a bezbariérových tras pro pěší</i>				X	X
	<i>Opatření 4.2.2 Realizace ucelených a bezpečnostních tras pro cyklisty</i>				X	X
	Cíl 4.3 Zatraktivnění centrální oblasti snížením automobilové zátěže					
	<i>Opatření 4.3.2 Vytvoření podmínek pro preferenci ekologických druhů dopravy (MHD, cyklisté, pěší)</i>				X	
	Cíl 4.4. Realizovat základní komunikační systém s důrazem na zklidnění ucelených částí města					
	<i>Opatření 4.4.5 Realizace preferenčních opatření pro chodce, cyklisty a MHD ve zklidněných územích</i>				X	

SRT – sportovně rekreační trasy

Opatření 4.2.1 Realizace ucelených, bezpečných a bezbariérových tras pro pěší

Opatření 4.2.3. Realizace ucelených a bezpečnostních tras pro cyklisty

Opatření definuje aktivity vedoucí k odstranění bariérových míst, realizaci základních pěších a cyklistických tras včetně systému lávek přes říční toky. Projekty vycházející z opatření 4.2.1 a 4.2.2 jsou hlavní náplní opatření 2.2 IPRM Plzně.

Opatření 4.3.2 Vytvoření podmínek pro preferenci ekologických druhů dopravy (MHD, cyklisté, pěší)

Opatření 4.4.5 Realizace preferenčních opatření pro chodce, cyklisty a MHD ve zklidněných územích

Realizací opatření PRMP preferující ekologické druhy dopravy se zatraktivní vzhled města a navíc dojde k významnému přínosu z pohledu životního prostředí. Opatření 4.3.2. a 4.4.5 jsou částečně kompatibilní s předchozími dvěma. IPRM se dotýká této oblasti opatření 2.2.

Prioritní oblast 6 – Presentace města, cestovní ruch

Tato prioritní oblast se zaměřuje na turisty a cestovní ruch. Předpokladem je, že celkové zatraktivnění města (viz globální cíl IPRM) přispěje k pozitivnímu vnímání vzhledu města turisty. Nosné projekty IPRM „Plzeň Evropské hlavní město kultury 2015“ jsou investičního charakteru. Jediné opatření IPRM, které se zaměřuje na měkké projekty je 1.2 – tvorba produktů kulturní turistiky, propagace města jako špičkové destinace pro trávení volného času

Tab 30: Vazba opatření IPRM na opatření PRMP prioritní oblast 6

		Opatření IPRM				
		1.1 nadreg. infrastruktura	1.2 marketing a prezentace	2.1 infrastruktura místního významu	2.2 SRT	2.3 zkvalitnění veřejných prostor
Prioritní oblast 6 - Presentace města, CR	Cíl 6.1 Vytvořit nový a silný obraz města					
	<i>Opatření 6.1.1 Využívání světovosti svého jména (spojení Pils - Pilsen)</i>		X			
	<i>Opatření 6.1.2 Propagace gastronomie v návaznosti na tradici pivovarnictví, lihovarnictví a vinařství</i>		X			
	<i>Opatření 6.1.3 Využívání historie města a regionu</i>	X		X		
	Cíl 6.3 Presentovat Plzeň jako progresivní město s vysokou společenskou a duchovní hodnotou života					
	<i>Opatření 6.3.3 Podpora trendu "Plzeň - město kultury"</i>	X	X	X	X	X
	<i>Opatření 6.3.4 Vytváření nabídky pro aktivní využití volného času</i>		X			

SRT – sportovně rekreační trasy

Opatření 6.1.1 Využívání světovosti svého jména (spojení Pils – Pilsen)

Náplní opatření jsou aktivity zviditelňující město Plzeň nejen hmotnými poutači, ale i kvalitními a vzájemně propojenými internetovými prezentacemi a spoluprací s Plzeňským Prazdrojem. Spolupráce obou stran se odrazí i v IPRM (opatření 1.2) v souvislosti s kandidaturou a programem Evropského hlavního města kultury 2015.

Opatření 6.1.2 Propagace gastronomie v návaznosti na tradici pivovarnictví, lihovarnictví a vinařství

Aktivitami uvedenými v opatření 6.1.2 se město Plzeň snaží o využití zdejšího fenoménu piva k propagaci města jako mekky gastronomie. Opět půjde o jednu z částí marketingu a propagace Plzně, tj. opatření 1.2 IPRM.

Opatření 6.1.3 Využívání historie města a regionu

Opatření 6.3.3. Podpora trendu „Plzeň – město kultury“

Navržené projekty v rámci řešení opatření 6.1.3 PRMP přispívají k rozvoji turistiky a zatraktivnění města pro současné i potencionální obyvatele. Předpokládaný přínos opatření 1.1 a 2.1 IPRM je obnova historických budov sloužící kulturním či sportovním účelům. Trend Plzeň – město kultury PRMP je široký a dlouhodobý projekt z něhož vychází všechna opatření IPRM. Výsledným efektem bude výrazné zvýšení atraktivity města, ale i získání titulu Evropského hlavního města kultury v roce 2015.

Opatření 6.3.4 Vytváření nabídky pro aktivní využití volného času

Opatření si klade za cíl podpořit rozvoj především sportovní infrastruktury pro sport vrcholový – akce republikového a mezinárodního významu a vytvořit podmínky pro dlouhodobě úspěšnou reprezentaci města v populárních sportovních odvětvích. Zároveň ověřovat možnosti realizace nových volnočasových produktů pro širokou veřejnost. Zviditelnění města Plzně jako sportovního centra se určitě odrazí v opatření 1.2 IPRM.

11.2 Územní plán města Plzně

Územní plán města Plzně byl schválen usnesením Zastupitelstva města Plzně č. 114 ze dne 19. října 1995 s tím, že podléhá pravidelné aktualizaci v dvouletém cyklu a jeho poslední aktualizace proběhla v prosinci roku 2006. Aktualizace územního plánu reflektují strategické a koncepční rozvojové představy veřejné správy, podnikatelské sféry, dalších institucí na území města a občanů města Plzně. Procedura přípravy a schvalování změn a doplňků Územního plánu města Plzně vychází z platných právních předpisů a územní plán města je veřejně k dispozici v platném znění a s veřejnou vyhláškou na www stránkách města Plzně, respektive s výkladem na Odboru stavebně správním Magistrátu města Plzně a na Útvaru koncepce a rozvoje města Plzně. Obsahuje textovou a grafickou část, jejichž obsah vychází z oborových koncepčních dokumentů a generelů. Ve strategické a koncepční úrovni aktuálně reaguje v rámci zpracovávaných a schvalovaných změn a doplňků na schválený Program rozvoje města Plzně a jeho konkrétní průměty ve formě připravovaných projektů zejména investiční nebo i neinvestiční povahy.

Tematické zaměření zpracovávaného IPRM je plně v souladu s obsahem platného Územního plánu města Plzně, který právně, v rovině územně plánovací, garantuje a umožňuje realizaci projektových záměrů investiční povahy.

11.3 Vazba opatření IPRM Plzně na Strategii rozvoje cestovního ruchu města Plzně 2008 – 2012

V souladu s vizí rozvoje města a se závěry analýzy cestovního ruchu je definována vize rozvoje cestovního ruchu v Plzni:

Město Plzeň bude patřit v příštích pěti letech mezi nejatraktivnější městské destinace v České republice. Zároveň bude nejatraktivnější destinací v turistickém regionu Plzeňsko a v Plzeňském kraji.

Město Plzeň bude mít jednoznačný obraz atraktivního města s vysokou kulturní a společenskou úrovní, příjemným prostředím, krásným okolím, dobrými službami a bohatou nabídkou prožitků.

Z uvedeného cíle vyplývá, že lze stanovit v zásadě tři prioritní oblasti směřující ke zlepšení situace v cestovním ruchu a zvýšení potenciálu Plzně v této oblasti a tedy i její konkurenceschopnosti:

1. Koordinace aktivit
2. Prostředí města
3. Nabídka a marketing

Tab 31: Vazba opatření IPRM na opatření Strategie rozvoje CR MP 2008 – 2012

		Opatření IPRM				
		1.1 nadreg. infrastruktura	1.2 marketing a prezentace	2.1 infrastruktura místního významu	2.2 SRT	2.3 z kvalitnější veřejných prostor
Opatření strategie CR	Priorita 1: Koordinace aktivit					
	<i>1.3 Získávání mimorozpočtových zdrojů pro financování aktivit</i>	X	X	X	X	X
	Priorita 2: Prostředí města					
	Priorita 3: Nabídka a marketing					
	<i>3.1 Marketingové aktivity zaměřené na kongresovou turistiku a "event" turistiku</i>		X			
	<i>3.2 Rozšíření marketingových aktivit města v oblasti turistického ruchu</i>		X			
	<i>3.3 Podpora aktivit v oblasti cestovního ruchu</i>		X			

SRT – sportovně rekreační trasy

Prioritní oblast 1 – Koordinace aktivit

Vzhledem k omezeným možnostem rozpočtu města je nezbytné vyhledávat možnosti financování aktivit z mimorozpočtových zdrojů. IPRM Plzně naplňuje svou podstatou aktivitu 1.3.1 – Čerpání finanční podpory z operačních programů.

Prioritní oblast 2 – Prostředí města

Prioritní oblast 2 vyjmenovává jednotlivé rozvojové projekty, které jsou zahrnuty do Programu rozvoje města Plzně (zejména prioritní oblast Obyvatelstvo, suburbanizace, vnitřní městské prostředí a Doprava) a které jsou totožné s opatřeními IPRM (mimo opatření 1.2). Uvedené projekty nejsou zařazeny jako opatření či aktivity, protože cílovou skupinou jsou především obyvatelé města. Jejich realizace však přinese pozitivní synergický efekt pro zvýšení atraktivity města jako turistické destinace. Lze konstatovat, že realizace výše uvedených projektů IPRM výrazně ovlivní úspěšné dosažení cílů definovaných na úrovni vize rozvoje cestovního ruchu. Proto je potřebné při diskusích a rozhodování o těchto projektech argumentovat jejich souvislostí s rozvojem cestovního ruchu a pozitivním vlivem na atraktivitu města.

Prioritní oblast 3 – Nabídka a marketing

Oblasti marketingu cestovního ruchu dává zcela nový rozměr projekt **Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015**. Přípravy na uvedený projekt se zaměřují na vytvoření ucelené programové nabídky nejen na rok 2015, ale na sedmileté období od roku 2010 do roku 2017. Zároveň jsou připravovány podklady pro investice do kulturních zařízení a prostor – nové divadlo, nová galerie, nová knihovna, přestavba energocentra pivovaru Plzeňský Prazdroj na centrum alternativní kultury a revitalizace prostoru Štruncových sadů na volnočasový areál umožňující sportovně – relaxační i kulturní aktivity (veškerá opatření IPRM). Je nutné konstatovat, že tento program by v případě úspěchu mohl být **výjimečným turistickým lákadlem**, které dosud v Plzni chybí.

Pro uvedený projekt se v oblasti marketingu předpokládá „Vytvoření marketingové řady „Plzeň – město kultury“, k čemuž mají výrazně pomoci aktivity v rámci opatření 1.2 IPRM.

11.4 Vazba opatření IPRM na Program rozvoje Plzeňského kraje (PRPK)

Na základě situační a SWOT analýzy Plzeňského kraje byl v rámci rozvojové strategie definován globální cíl rozvoje: „**Zvýšit kvalitu života obyvatel Plzeňského kraje**“

Takto formulovaný globální cíl staví na první místo naplňování potřeb obyvatel, a to jak hmotných, tak i nehmotných. To předpokládá v první řadě rozvoj občanské i technické vybavenosti z hlediska kvality a dostupnosti.

Strategie PRPK respektuje tři základní typy urbanistické struktury vyplývající z rozdílných rozvojových možnostech centra a venkova:

1. Plzeň
2. další centra
3. venkov

Na základě globálního cíle a specifických cílů byly definovány následující problémové okruhy:

1. Ekonomika
2. Lidské zdroje
3. Územní rozvoj
4. Venkov
5. Životní prostředí

Problémový okruh 1. EKONOMIKA

Opatření 1.3. Rozvoj cestovního ruchu

V rámci konkurence s významnými turistickými destinacemi v ČR se jeví příležitost zvýšit atraktivitu cestovního ruchu a rekreace v Plzeňském kraji především formou rozšíření nabídky pro domácí cestovní ruch. Jedním z cílů reagující na rozvoj cestovního ruchu je **rozšíření nabídky sportovně rekreační infrastruktury v kraji**. IPRM Plzně je svázán s následujícími aktivitami:

- Realizace doprovodné (zejména dopravní a volnočasové) infrastruktury vázané na cíle cestovního ruchu
- Výroba a distribuce marketingových informací prostřednictvím širší škály subjektů, veletrhy cestovního ruchu, výstavy, informace v tištěné i elektronické podobě, public relations
- Rozvoj cyklodopravy

Problémový okruh 2. LIDSKÉ ZDROJE

Opatření 2.4 Kultura a volný čas

Obsahem opatření je zvýšení péče o kulturní dědictví, rozšíření péče o kulturní památky a jejich využití pro kulturu a cestovní ruch, podpora kulturních aktivit a jejich rozšíření o aktivity nové. Zvýšení atraktivity kulturních zařízení a rozšíření a zkvalitnění jejich programové nabídky.

V opatření je kladen důraz na doplnění infrastruktury (objekty pro Západočeskou galerii a Divadlo J. K. Tyla) a zlepšení technického stavu kulturních zařízení nadregionálního a mezinárodního významu. Důležitá je podpora provozu muzeí a galerií, modernizace jejich depozitářů a rozšíření jejich prezentačních možností.

V uvedeném opatření se prezentuje pět cílů, z nichž tři jsou slučitelné s náplní IPRM Plzně:

- Zachovat, ochránit, vhodně využít a účinně prezentovat všechny typy kulturního dědictví
- Rozšířit a modernizovat infrastrukturu pro kulturu, sport a trávení volného času
- Podporovat aktivity místního, regionálního i nadregionálního významu

Jednotlivé aktivity jsou převážně investičního charakteru:

- Oprava a rekonstrukce všech typů památek včetně podpory jejich využití pro místní kulturní a společenské aktivity i účely cestovního ruchu
- Péče o movité kulturní dědictví, soustředěné zejména ve sbírkách muzeí a galerií, a jeho prezentace
- Výstavba, rekonstrukce a vybavení objektů pro kulturu a volný čas
- Modernizace technického vybavení kulturních a volnočasových zařízení
- Příprava a realizace cílených marketingových kampaní s nadregionálním dopadem

Problémový okruh 3. ÚZEMNÍ ROZVOJ

Opatření 3.1. Rozvoj sídel a bydlení

Hlavním cílem tohoto opatření je **zvýšit atraktivitu sídel** pro obyvatele rozvojem obytné i dalších, především obslužných funkcí a **zlepšováním vzhledu měst a obcí**.

Pro naplnění dílčích cílů, jako je **zlepšení vzhledu a fungování sídel a vytvoření estetického prostředí v sídlech** IPRM Plzně vychází z následujících aktivit PRPK:

- Sanace a revitalizace zanedbaných areálů, objektů a ploch v sídlech
- Stavební obnova a dostavba veřejných prostranství, vč. zeleně a architektonických prvků
- Revitalizace center sídel a památkově chráněných území

Tab 32: Vazba opatření IPRM na opatření PRPK

		Opatření IPRM Plzně				
		nadreg. Infrastruktura	marketing a prezentace	infrastruktura místního významu	SRT	zkvalitnění veřejných prostor
PRPK	Problémový okruh 1. Ekonomika					
	<i>1.3 Rozvoj cestovního ruchu</i>	X	X	X	X	
	Problémový okruh 2. Lidské zdroje					
	<i>2.4 Kultura a volný čas</i>	X	X	X	X	X
	Problémový okruh 3. Územní rozvoj					
	<i>3.1 Rozvoj sídel a bydlení</i>					X

SRT – sportovně rekreační trasy

11.5 Vazba opatření IPRM města Plzně na Program rozvoje cestovního ruchu Plzeňského kraje (PRCRPK)

Program rozvoje cestovního ruchu Plzeňského kraje navrhuje ucelenou a konkrétní představu rozvoje cestovního ruchu pro území kraje. Navržená komplexní strategie je vytvořena na období přibližně 10 let, tedy dlouhodobá. IPRM vychází z aktualizované verze dokumentu v roce 2007.

Aktualizovaný PRCRPK stanovuje 8 priorit, IPRM vychází z 5 priorit. V následující tabulce je zobrazen soulad opatření IPRM s cíly PRCRPK.

Tab 33: Vazba opatření IPRM na cíle PRCRPK

		Opatření IPRM				
		nadreg. Infrastruktura	marketing a prezentace	infrastruktura místního významu	SRT	zkvalitnění veřejných prostor
Cíle Programu rozvoje CR PK	Priorita 1: Vytvoření příznivého image Plzeňského kraje, zvýšení jeho přitažlivosti, informace					
	<i>Posilování image PK jako přitažlivé destinace CR</i>		X			
	Priorita 2: Infrastruktura cestovního ruchu					
	<i>Podpora budování regionálně a subregionálně významných zařízení CR</i>	X		X	X	
	<i>Podpora budování zařízení a komplexů pro volnočasové a sportovní aktivity využitelné i za klimatické nepřízně a v mimosezónním období</i>	X		X		
	Priorita 4: Produkty cestovního ruchu					
	<i>Zvýšení tvorby nových produktů a produktových balíčků využívajících potenciálu regionu</i>		X	X	X	
	Priorita 5: Marketing cestovního ruchu					
	<i>Koordinace a prezentace produktů a produktových balíčků CR</i>		X			
	Priorita 8: Ochrana a obnova přírodního a kulturního bohatství pro cestovní ruch					
	<i>Zajištění trvale udržitelného rozvoje CR v PK prostřednictvím ochrany a obnovy přírodního a kulturního bohatství</i>	X		X	X	X

SRT – sportovně rekreační trasy

Priorita 1: Vytvoření příznivého image Plzeňského kraje, zvýšení jeho přitažlivosti, informace

Cílem je posílení image Plzeňského kraje jako přitažlivé destinace CR (změna někdejšího nepříznivého image Plzně jako černého města). Jedním z opatření, které vede k naplnění cíle je opatření „zvýšení mezinárodního povědomí o městě Plzni a Plzeňském kraji“, na něž reaguje opatření 1.2 IPRM Plzně.

Priorita 2: Infrastruktura cestovního ruchu

Prioritní oblast se zaměřuje na investiční činnost vedoucí k doplnění infrastruktury. Plánovaná exteriérová či interiérová zařízení rozšíří současné turistické cíle ve městě.

Pro IPRM je relevantní opatření „rekonstrukce, modernizace a dobudování infrastruktury cestovního ruchu a „rozvoj doprovodné infrastruktury cestovního ruchu (sportovní možnosti, možnosti kulturního vyžití, zábava atd.)“. Infrastruktura cestovního ruchu je také podstatou opatření 1.1, 2.1 a 2.2 IPRM.

Priorita 4: Produkty cestovního ruchu

IPRM (opatření 2.1 a 2.2) reagují na potřebu výstavby a modernizace komplexních sportovně-rekreačních areálů a infrastruktury regionálního významu a podporu regionálních pitných a gastronomických specialit, které jsou konkrétními opatřeními uvedené priority.

Priorita 5: Marketing cestovního ruchu

Pro podporu realizace Evropského hlavního města kultury bude nezbytné využít propagační a marketingové nástroje, s čímž počítá opatření 1.2 IPRM. IPRM Plzně je v této oblasti v souladu hned z několika opatřeními PRCRPK: příprava každoročních plánů rozvoje CR vč. nabídky produktů, propagace a prezentace na veletrzích CR; podpora propagace a prodeje regionálních, subregionálních a mikroregionálních produktů; podpora racionálního systému dlouhodobé reklamy a propagačních kampaní turistické nabídky a tvorba nových moderních produktů cestovního ruchu např. městský – kulturní CR, rekreačně sportovní aktivity aj.

Priorita 8: Ochrana a obnova přírodního a kulturního bohatství pro cestovní ruch

Plánované investiční aktivity všech opatření IPRM Plzně předpokládají obnovu a využití kulturně historických i technických památek a přírodních atraktivit, čímž jsou v souladu s opatřením PRCRPK pro prioritu 8.

11.6 Vazba opatření 1.1 IPRM na Koncepti muzeí Plzeňského kraje

Koncepce muzeí Plzeňského kraje mapuje stav a perspektivy ochrany hmotného kulturního dědictví a rozvoj muzejní práce na léta 2004 – 2009. Strategické cíle a hlavní úkoly v oblasti muzejnictví jsou formulovány především pro regionální muzea, vybrané cíle se týkají i Západočeské galerie, která je do dokumentu také zařazena a která je součástí IPRM. Úkoly, které koncepce stanovuje jsou následující:

- a) vybudovat bezpečné a klimaticky odpovídající depozitáře pro sbírky v muzeích**
- b) zvyšovat kvalitu prezentace sbírek formou expozic, výstav a muzejních publikací**
- c) zaměřit se na propagaci sbírek a muzejních expozic v návaznosti na rozvoj cestovního ruchu**
- d) podporovat prezentaci muzejních sbírek a muzejní činnosti v zahraničí**

Uvedené úkoly si bere za své projekt „Výstavba nové budovy Západočeské galerie“, který je součástí opatření 1.1. IPRM.

11.7 Vazba opatření IMRP Plzně na Regionální operační program NUTS II Jihozápad (ROP JZ)

ROP JZ je jedním z regionálních operačních programů, které budou realizovány pro Cíl Konvergence. ROP NUTS II JZ si klade jako **globální cíl** prostřednictvím vybraných prioritních os a oblastí podpory **zvýšit konkurenceschopnost a atraktivitu regionu** v zájmu dlouhodobě udržitelného zvyšování kvality života obyvatel. Na to navazuje záměr **zvýšení atraktivity města pro život, podnikání a návštěvníky** obsažený v globálním cíli IPRM Plzně.

IPRM Plzně se na úrovni priorit tématicky zaměřuje na prioritní oblast **Přitažlivá města**. Tím je globální cíl i prioritní oblast IPRM převážně ve spojení s Prioritní osou 2 – Stabilizace a rozvoj měst a obcí doplněna Prioritní osou 3 – Rozvoj cestovního ruchu.

Prioritní osa 2 ROP JZ řeší specifické problémy center a rozvojových os jako je nadměrné dopravní zatížení, nevyhovující infrastruktura a zhoršující se demografická a sociální situace. Tyto faktory se mohou stát potencionálními bariérami dalšího rozvoje. Pro město Plzeň je relevantní **oblast podpory 2.1 – Integrované projekty rozvojových center**, jejímž prostřednictvím budou realizované aktivity investičního charakteru. Integrovaný projekt je souborem projektů zaměřených na konkrétní problém města nebo jeho části. Uvedená oblast podpory stanovuje jako podmínku poskytnutí podpory zpracování IPRM. Globálním cílem podpory 2.1 je **posílení rozvojových center** – v případě NUTS II JZ jde o statutární města Plzeň a České Budějovice. Město Plzeň má s ROP JZ totožné následující specifické cíle, vedoucí k naplnění globálního cíle: najít nové využití zanedbaných areálů, objektů a ploch; doplnění občanské vybavenosti a zlepšení stavu objektů občanské vybavenosti.

Prioritní osa 3 ROP JZ vychází z toho, že region NUTS II JZ disponuje přírodním, historickým i kulturním potenciálem. K plnému rozvinutí cestovního ruchu však v současné době brání nízká úroveň základny cestovního ruchu (základní i doprovodná). Na posílení ekonomického významu cestovního ruchu a zvýšení jeho konkurenceschopnosti odstraněním nedostatečné vybavenosti sportovně-rekreačních zařízení a zlepšení kulturní nabídky se zaměřuje oblast podpory 3.1 – Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu. Oblast podpory 3.1 si klade v globálním cíli **zvýšit využití potenciálu posílením infrastrukturní vybavenosti pro cestovní ruch**. IPRM Plzně naplňuje všechny specifické cíle uvedené oblasti podpory:

- Posílit vzájemnou provázanost atraktivit cestovního ruchu a jejich dostupnost
- Zvýšit podíl turisticky atraktivních a k životnímu prostředí šetrných způsobů dopravy
- Rozšířit nabídku možností pro trávení volného času
- Posílit konkurenceschopnost nabídky v období zimní sezóny
- Zvýšit kvalitu a úroveň poskytovaných služeb

Propagace produktů cestovního ruchu, zaměřenou primárně na centra cestovního ruchu je náplní oblasti podpory 3.3 – Rozvoj služeb cestovního ruchu, marketingu a produktů cestovního ruchu. Zvýšení konkurenceschopnosti cestovního ruchu center je kromě dobré infrastrukturní vybavenosti bezpodmínečně závislé na kvalitě poskytovaných služeb, marketingových aktivitách a propagaci destinace, rovněž pak na intenzitě spolupráce privátní a veřejné sféry. Globálním cílem podpory 3.3 je proto **zvýšení kvality nabízených služeb cestovního ruchu**. Opatření 1.2 IPRM Plzně se zaměřuje na následující specifické cíle oblasti podpory 3.3:

- Zlepšit kvalitu a dostupnost informací o nabídce cestovního ruchu v regionu
- Zvýšit podíl informačních technologií při prezentaci a propagaci regionu

Tab 34: Vazba opatření IPRM na podporované aktivity ROP NUTS II JZ

Oblast podpory ROP	Typy podporovaných aktivit ROP NUTS II JZ	Opatření IPRM Plzně				
		nadreg. infrastruktura	marketing a prezentace	infrastruktura místního významu	SRT	zkvalitnění veřejných prostor
2.1	Sanace a revitalizace zanedbaných areálů, objektů a ploch v sídlech	X		X		X
	Revitalizace centra města a památkových chráněných objektů a území	X				X
	Výstavba, rekonstrukce a vybavení objektů občanské vybavenosti, objektů pro kulturu a volný čas	X		X		
3.1	Výstavba a rekonstrukce turistických cest včetně doprovodné infrastruktury a značení				X	
	Výstavba a rekonstrukce sportovně rekreační vybavenosti pro cestovní ruch				X	
	Výstavba a rekonstrukce kulturní vybavenosti pro cestovní ruch	X				
3.3	Zavádění ICT v oblasti řízení a propagace cestovního ruchu		X			
	Podpora marketingových aktivit v cestovním ruchu		X			

Vysvětlivky:

Oblast podpory ROP NUTS II JZ:

2.1 Integrované projekty rozvojových center

3.1 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu

3.3 Rozvoj služeb cestovního ruchu, marketingu a produktů cestovního ruchu

SRT – sportovně rekreační trasy

12 Horizontální témata a jejich naplnění v rámci IPRM

Horizontální téma průřezově zasahuje do všech oblastí socioekonomického rozvoje, jsou v popředí zájmu politiky EU a jejich naplňování je neoddělitelnou podmínkou participace na finančních zdrojích evropských fondů. Evropská komise definovala pro programovací období 2007-2013 dvě horizontální témata:

- Rovné příležitosti a zákaz diskriminace
- Udržitelný rozvoj

Obě témata si vzal za své i Program rozvoje města, kde je kulturní a společenský potenciál rozvíjen ve prospěch všech obyvatel a návštěvníků (2. rozvojový pilíř) a zároveň je celkový rozvoj města podřízen principu trvale udržitelného rozvoje (3. rozvojový pilíř).

Oba rozvojové pilíře se odrážejí i v cílech IPRM – Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015. Principy rovných příležitostí a trvale udržitelného rozvoje jsou respektovány v rámci celého IPRM, a to v rozsahu, který odpovídá tematické oblasti a zaměření celého strategického rámce při formulaci cílů a opatření. Pozitivní vliv jednotlivých projektů na horizontální témata bude posuzován ŘO zdrojových OP jak ve fázi podání žádosti o finanční podporu, tak ve fázích realizace a hodnocení.

V předkládaném IPRM „Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015“, symbolizují vnímání horizontálních témat globální cíl a v jeho kontextu i jednotlivé specifické cíle a opatření :

„Zvyšováním atraktivity města pro občany, návštěvníky a podnikání“

Principy rovných příležitostí a trvale udržitelného rozvoje jsou respektovány v rámci celého IPRM, a to v rozsahu, který odpovídá zaměření tematické oblasti a zaměření celého strategického rámce při formulaci specifických cílů, opatření i projektů. Proto jsou prokazatelné přínosy v těch oblastech horizontálních témat, jejichž řešení jsou cíli a prioritami IPRM. Sám IPRM vytváří jen příležitosti naplňovat horizontální témata formulací cílů, opatření, aktivit a relevantních indikátorů, ale jejich skutečné naplnění bude realizováno teprve prostřednictvím dílčích projektů financovaných z jednotlivých zdrojových operačních programů, jejichž věcná i formální konstrukce musí především respektovat stanovená horizontální témata v rozsahu odpovídajícím jejich poslání. V této souvislosti budou jednotlivé dílčí projekty posuzovány a hodnoceny ŘO zdrojových operačních programů jak ve fázi podání žádosti o finanční podporu, tak ve fázích realizace a hodnocení udržitelnosti.

12.1 Rovné příležitosti a zákaz diskriminace

Obecně předkladatel IPRM deklaruje, že žádný navržený specifický cíl, opatření nebo aktivita IPRM nediskvalifikují ani nediskriminují obyvatelstvo města, regionu či migranty z hlediska: pohlaví, rasy, etnického původu, náboženského vyznání, zdravotního postižení, věku či sexuální orientace, znevýhodněných skupin obyvatelstva, atd. a naopak vytváří podmínky pro pozitivní vliv projektů z hlediska rovných příležitostí a potírání diskriminace.

Na úrovni všech opatření lze deklarovat tyto horizontální témata:

- Opatření jsou plánována s ohledem na **přání a potřeby co nejširšího spektra veřejnosti bez diskriminace jakékoli skupiny obyvatel**

- **Publicita IPRM** – „Plzeň evropské hlavní město kultury 2015“ a **zapojení veřejnosti a oslovení cílových skupin** (více viz kap. Partnerství) probíhá v souladu s principy rovných příležitostí a reflektuje zájem veřejnosti o IPRM
- Rozšíření nabídky kulturních, sportovních a volnočasových aktivit realizovaných na venkovních veřejných prostranstvích i „pod střechou“ a jejich propagaci bude mít pozitivní **vliv na prevenci kriminality i na prevenci sociálně patologických jevů**. Speciálně relaxzóna Štruncových sadů s moderními sportovními prvky bude pro mladistvé zajímavou zábavou a v prevenci bude hrát významnou roli.
- Zkvalitněním místní infrastruktury a zvláště pak získáním titulu Evropské hlavní město kultury pro Plzeň dojde k zapojení i jiných kultur a národů. Tím se podpoří **multikulturní výměna a boj proti xenofobii**.
- Veškeré dosud registrované investiční projekty jsou plánovány **včetně zařízení pro zlepšení pohybu osob se sníženou mobilitou**.

12.2 Udržitelný rozvoj

Předkládaný Integrovaný plán rozvoje města Plzně navazuje svými strategickými cíli a opatřeními na principy Strategie udržitelného rozvoje České republiky tím, že akcentuje vytváření podmínek pro sociální soudržnost a stabilitu s ohledem na environmentální principy.

Očekávaným přínosem zvyšování atraktivity města a vytváření odpovídajících podmínek pro kulturní, sportovní a volnočasové vyžití je zásadní dopad na **zvýšení počtu trvale bydlících obyvatel v Plzni včetně zlepšení věkového průměru**. Opatření se snaží podporovat rozvoj lidských zdrojů s cílem docílit maximální sociální soudržnosti formou rozvoje aktivit i pro nízkopříjmové skupiny obyvatel. Plnění cíle lze sledovat pomocí zvýšení výdajů městského rozpočtu na kulturu.

Zastřešující a zavazující průřezový přínos všech opatření v oblasti životního prostředí se týká péče o městské prostředí s akcentem na kvalitu vnitřního prostředí města. Opatření IPRM dbají na **zvyšování podílu a zkvalitňování městské zeleně** zejména v obytných zónách a zónách trávení volného času a **vytváření klidových míst** ve spojení s plochami zeleně. Vzhled veřejných prostor je považován za důležitý aspekt života občanů, proto se předpokládá při realizaci úprav těchto prostor **zapojení veřejnosti**. Městská správa má ve směru zapojení veřejnosti do úprav a realizace stávajících nebo nových sportovně-rekreačních ploch několikaleté zkušenosti.

Jako přínos pro udržitelný rozvoj lze dále hodnotit **rozvoj ekologicky šetrných forem dopravy**. Vlivem podpory nemotorizované dopravy (cykloturistiky, in-line, pěší) lze předpokládat dopad ve snížení využívání osobních automobilů při pohybu městem, a tak přispění k řešení kapacitních problémů komunikací a parkovišť.

Díličí projekty investičního charakteru jsou lokalizovány uvnitř městské zástavby, často v centrální oblasti města. **Nedochází tak k rozšiřování městské zástavby do krajiny a záboru kvalitní zemědělské půdy**. Zábor půdy se i ve městě omezuje na minimum. Vybrané projekty jsou situovány do ploch regenerovaných brownfields (4x4 Plzeňského Pivovaru, Nádraží Jižní předměstí), neesteticky působících proluk (Budova Divadla) i nevyužívaných větších územích (zóna Zadní Roudná). Mimo zónu Zadní Roudné dojde ve všech případech ke zkvalitnění ploch určených pro stavbu.

IPRM při naplňování svých cílů zohledňuje nároky a potřeby současné populace a bere současně v potaz nároky a potřeby generací následujících. **Ekonomický rozvoj** (zejména budování dopravní infrastruktury a výstavba budov) **se nedostává do konfliktu s ochranou životního prostředí** (zejména ochrana přírody a krajiny). Zvyšování kvality života se uskutečňuje prostřednictvím krajinotvornými a obecně „prostorotvornými“ opatřeními.

13 Finanční a časový harmonogram IPRM „Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015“

Finanční a časový harmonogram představuje důležitý a efektivní nástroj pro organizaci, řízení a kontrolu realizace IPRM v celém jeho návrhovém období. **Na druhé straně je IPRM především plánem koordinujícím realizaci svých strategických cílů prostřednictvím projektových záměrů, které připraví a bude realizovat město Plzeň a jeho partneři v dlouhém časovém období 2008 až 2015.** Lze tedy jen velmi obtížně předpokládat už v době předložení IPRM, který projekt bude přesně v kterém období realizován, neboť větší část projektů bude realizována z jiných dotačních zdrojů než je oblast podpory 2.1. ROP Jihozápad. Naplnění harmonogramu pro integrovaný plán jako celek vzájemně se doplňujících projektů, jak je naplánován závisí od úspěšnosti jednotlivých projektů při získávání finančních prostředků. Volná soutěž o zdroje neprobíhá pouze v rámci opatření 2.1. ROP a proto pouze indikátory a harmonogram navázaný na tyto prostředky lze v souladu s ustanoveními Smlouvy o financování IPRM považovat za závazný. V ostatních aspektech lze předpokládat (i značné) úpravy.

Pro stanovení harmonogramu je klíčové dělení na projekty připravované samotným městem jako nositelem IPRM a jeho partnery, neboť město nedisponuje dostatečnými pravomocemi, aby si mohlo na partnerech IPRM vymoci součinnost. Město může pouze záměry partnerů odmítnout zapojit do IPRM. Pro koordinaci jednotlivých projektů je ustaven řídicí výbor a pracovní skupiny, které sdružují zástupce všech významných partnerů tak, aby byl zajištěn efektivní mechanismus komunikace.

V závěru zpracování IPRM (srpen 2008) jsou známy projektové záměry, které jsou zařazeny na indikativní seznam projektů. Seznam může být aktualizován, tak jak bude probíhat příprava jednotlivých záměrů ze strany města anebo jak budou postupně registrovány záměry jednotlivých partnerů IPRM (registrace dalších záměrů se předpokládá především pro financování z jiných zdrojů než 2.1., i když ani zde nelze předem vyloučit možnost náhrady některých projektů ve standardním režimu změnového řízení k IPRM). Partnerská struktura je vnímána jako otevřená, v zásadě kterýkoliv subjekt může požádat o přistoupení k IPRM se svým záměrem. Každý takto sebraný záměr je posuzován manažerem IPRM (viz kapitola implementace) a následně předložen ke schválení Řídicímu výboru IPRM, s tím že po schválení záměru v řídicím výboru je příslušným způsobem aktualizován indikativní seznam projektů anebo seznam náhradních projektů.

V rámci IPRM budou z hlediska nositele realizovány v zásadě tři typy projektů:

- projekty připravované pouze městem Plzeň
- projekty připravované městem Plzeň v těsné součinnosti s partnerem projektu
- projekty partnerů, kteří jsou plně odpovědní za přípravu i realizaci projektu.

K závěrečné fázi zpracování IPRM (srpen 2008) jsou známy následující projekty:

- **projekty připravované pouze městem Plzeň**
 - o Novostavba divadla (není financována z ROP ani TOP)
 - o Centrum vzdělávání a informací - Knihovna
 - o Rekonstrukce kulturního domu Peklo pro galerijní nebo muzejní účely (Muzeum Designu)

- Výstavba sportovně rekreačních tras v nivách řek
- Parky & náměstí - úprava exponovaných veřejných prostranství a zakládání nových parků
- **Projekty připravované městem Plzeň v těsné spolupráci s partnerem projektu IPRM**
 - 4x4 Elektrárna Prazdroj (partner – Plzeňský Prazdroj a.s.)
 - Relaxační zóna Štruncovy sady-Roudná (partner – Plzeňský Prazdroj a.s.)
 - Kandidatura o titul EHMK (partneři – Plzeňský kraj a jím zřizované organizace v oblasti kultury, Plzeňský prazdroj a.s.)
- **Projekty partnerů**
 - Muzeum výtvarného umění – Galerie (Plzeňský kraj)
 - Křesťanské komunitní centrum Skvrňany (Církev adventistů sedmého dne)
 - Revitalizace Nádraží Jižní předměstí (Klotz a.s.)
 - Revitalizace historického objektu sokolovny (Sokol Plzeň 1)
 - Revitalizace objektu bývalého Františkánského kláštera v Plzni (Biskupství plzeňské, provozovatelem bude Západočeské muzeum v Plzni zřízené Plzeňským krajem)
 - Obnova historického marionetového dědictví divadla v Boudě (Loutkové divadlo v Boudě o.s.)

Finanční alokace v rámci jednotlivých oblastí podpory ROP pravděpodobně nebudou postačovat poptávce po dotačních finančních zdrojích, přesto lze v případě tohoto IPRM očekávat vysokou úspěšnost předkládaných projektů, neboť jde o dlouhodobě připravované záměry s regionálními dopady, které jsou s představiteli krajské samosprávy a s představiteli Regionální rady dlouhodobě komunikovány. IPRM jako celek ale není připravován pouze pro financování ze zdrojů ROP JZ.

Pro akce spojené s kandidaturou o titul “Evropské hlavní město kultury 2015” (v drtivé většině neinvestiční výdaje) se předpokládá velmi významné zapojení rozpočtu města Plzně, Plzeňského kraje a státního rozpočtu. Mezinárodní a přeshraniční akce jsou postupně připravovány pro financování z programů v rámci Cíle 3 Kohezní politiky EU (přeshraniční, meziregionální a mezinárodní spolupráce).

Některé významné investice začleněné do strategického rámce IPRM jsou připravovány pro kombinaci národních zdrojů (např. Novostavba divadla a velmi pravděpodobně i výstavba Muzea výtvarného umění - Galerie).

Lze předpokládat, že představy partnerů IPRM o časové realizaci jejich záměrů budou ovlivněny akceptací/neakceptací jejich žádostí v rámci jednotlivých výzev k předkládání projektů. Např. v rámci ROP JZ v oblasti cestovního ruchu lze očekávat už pouze 1 výzvu pro předkládání projektů, která je předběžně plánována s uzávěrkou na jaře 2009. Naopak prostředky Cíle 3 se rozbíhají velmi pomalu (především na mezinárodní a meziregionální spolupráci).

Tato fakta výrazným způsobem zkreslí předkládaný finanční a časový harmonogram do té míry, že již v době jeho zpracování je do jisté míry zkreslený a v době realizace IPRM bude muset být v rámci pravidelných monitorovacích zpráv každoročně aktualizován na základě monitoringu úspěšnosti/neúspěšnosti žádostí o dotační podporu. Proto je finanční a časový harmonogram předkládaného IPRM především finančním a časovým rámcem představ (přání, potřeb) města a Plzně a partnerů IPRM, který odpovídá kategorii dokumentu - plán, do jehož realizace zasáhnou externí (objektivní i subjektivní) vlivy.

To se netýká v plné míře finanční podpory projektovým záměrům a dílčím projektům, které budou financovány z ROP JZ oblasti podpory 2.1. Integrované projekty rozvojových center, které jediné jsou vlastní operativní součástí IPRM. U nich lze

předpokládat téměř 100% úspěšnost financování, bude záležet jen na schopnostech města připravit jednotlivé projekty technicky a majetkově. Ve všech případech jde ovšem o mimořádně náročné záměry, situované obvykle v hustě zastavěných územích města, kde je nutné respektovat velké množství (často protichůdných) vazeb a zájmů, které mohou technickou a majetkovou přípravu projektu zpomalit nebo dokonce v průběhu jeho přípravy znemožnit, ač se při zpracování finančního a věcného harmonogramu s daným projektem počítalo a je nosný pro naplnění strategických cílů (viz rovněž analýza rizik, která byla důsledně použita pro hodnocení jednotlivých záměrů a nalezení eliminičních nástrojů pro snížení daného rizika byla hodnocena před zařazením každého jednotlivého záměru do indikativního seznamu projektů a seznamu náhradních projektů).

Nutným předpokladem úspěšné realizace IPRM je shoda uvnitř vedení města a dotčených partnerů na tom, jak a kde má být který záměr realizován. Platformou pro vytváření konsenzu a pro koordinaci jednotlivých záměrů je řídicí výbor IPRM, kde jsou zastoupeni zástupci relevantních partnerů.

Finanční a časový harmonogram pro IPRM je precizován do úrovně jednotlivých projektů v rámci daného opatření IPRM, včetně jejich vazeb na alokaci finančních zdrojů pro příslušné oblasti podpory ROP JZ a se zřetelem na reálný a optimální průběh čerpání financí pro předkládané projektové záměry v čase. Tomu odpovídá i současný stav technické, majetkové a ekonomické přípravy jednotlivých dílčích projektů zařazených do IPRM.

13.1 Metodika přípravy podkladů a informací pro zpracování finančního a časového harmonogramu

Příprava podkladů a informací pro finanční a časový harmonogram IPRM byla zajišťována projektovým týmem manažera IPRM a jednotlivými partnery IPRM a odpovídá míře poznání a připravenosti jednotlivých projektových záměrů a dílčích projektů v době dokončení prací na integrovaném plánu. Aby bylo dosaženo maximálně možné komparativnosti a vypovídací úrovně informací a podkladů pro sestavení finančního a časového harmonogramu IPRM, přijal zpracovatelský tým **několik následujících metodických zásad:**

Zdroje informací pro sestavení finančního a časového harmonogramu IPRM

- strategická struktura IPRM - cíle, opatření, aktivity
- projektové záměry a dílčí projekty partnerů IPRM přiřazené k jednotlivým cílům a opatřením.

Způsob oceňování nákladů projektových záměrů a dílčích projektů IPRM

Náklady na čerpání v jednotlivých opatřeních IPRM jsou stanoveny na základě nákladů na projekty zařazené do indikativního seznamu projektů v daném opatření. Partneři IPRM, nositelé projektových záměrů, ocení své záměry na základě existujících podkladů – architektonická studie, DÚR, DSP a stanoví předpoklad čerpání v letech. Pokud pro daný projekt neexistuje žádný z výše uvedených podkladů pro stanovení nákladů a projekt je z důvodu svého strategického významu zařazen do indikativního seznamu jsou náklady na jeho realizaci stanoveny na základě tabulkových cen pro m³ obestavěného prostoru daného typu zařízení v cenové úrovni 2007 (2008) a zvýší cenu s přihlédnutím k času předpokládané výstavby se zřetelem na možný růst ceny stavebních prací a růst inflace.

Ostatní záměry neinvestiční povahy - cena bude stanovena nositelem záměru na základě vlastního výpočtu provozních a dalších nákladů v době realizace záměru.

Pro projekty, jejichž nositelem je město Plzeň, stanoví stejným způsobem odhady nákladů projektový tým manažera IPRM.

Finanční plánování IPRM má následující aspekty a zdroje informací, které byly zvažovány při tvorbě věcného a finančního harmonogramu:

- plánování se zřetelem na podmínky zdrojových operačních programů včetně kofinancování - v drtivé většině se vzhledem k povaze projektů očekává financování ze zdrojů ROP Jihozápad a státního rozpočtu (účast SR mimo standardní podíl v rámci prostředků ROP)
- plánování požadavků na rozpočet Statutárního města Plzně – obvyklé nástroje tvorby rozpočtu a rozpočtového výhledu na dané kalendářní roky zároveň se stanovením finanční strategie pro profinancování projektů a cash-flow s ohledem na předpokládané daňové příjmy rozpočtu města Plzně
- plánování vlastních finančních zdrojů partnerů jako nositelů projektových záměrů se zřetelem na jejich vlastní rozpočet, příp. úvěrové finanční zdroje, cash-flow v jednotlivých letech atd.

Návrh harmonogramu vychází ze všech výše uvedených předpokladů.

Při sestavení finančního plánu a časového harmonogramu nebyly nijak zohledňovány pohyby kurzu EUR/Kč a to přestože bude mít velkou roli na možnost financovat jednotlivé dílčí projekty. Metodika pro vyrovnávání kurzových zisků a ztrát není stanovena jak na úrovni státu za celou politiku hospodářské a sociální soudržnosti EU ani zvlášť na úrovni jednotlivých operačních programů. Je známa pouze (ústní) informace, že alokace na rok 2013 nejspíše nebude rozdělena, ale použita na krytí kurzových ztrát (smlouvy s příjemci jsou uzavírány v Kč, platby jednotlivým operačním programům jsou však počítány v EUR). Lze sice očekávat další posilování koruny, ale jen obtížně lze prognózovat jak rychle, neboť situaci kdy je česká koruna nejrychleji rostoucí měnou na světě (jak je tomu v posledních měsících), lze jen obtížně považovat za standardní a tedy i možné východisko pro finanční plánování. Pro stanovení nákladů IPRM v EUR je závazný kurz pro srpen 2008 vyhlášený Evropskou centrální bankou a publikovaný Evropskou komisí na stránkách:

http://ec.europa.eu/budget/infocuro/index.cfm?fuseaction=currency_historique¤cy=47&Language=en.

Finanční harmonogram v EUR bude proto upravován průběhu realizace IPRM na základě pohybu kurzu a vývoje přípravy jednotlivých projektů.

13.2 Metoda sestavení finančního a časového harmonogramu IPRM

Finanční a časový harmonogram předkládaného IPRM byl sestaven podle následujících metodických zásad:

- celkový finanční a časový harmonogram IPRM bude zpracován v požadované podrobnosti na úrovni jednotlivých cílů a opatření na základě informací o jednotlivých projektech s ohledem na to, jaké projekty jsou k datu dokončení zpracování IPRM zařazeny na indikativní seznam projektů. Pro finanční plánování nebude zohledňován tzv. seznam náhradních projektů, protože slouží jako zásobník záměrů a dílčích projektů pro případ, že se nepodaří z jakéhokoliv důvodu realizovat některý dílčí projekt, který byl v době zpracování IPRM zařazen na indikativní seznam. Město Plzeň nese plnou odpovědnost za vyčerpání prostředků 2.1. ROP JZ a naplnění indikátorů vázaných na tyto prostředky;
- finanční a časový harmonogram budou využity při kontrole a monitorování průběhu realizace IPRM a bude každoročně aktualizován v rámci zpracování monitorovací zprávy k IPRM, respektive bude základním zdrojem informací při zpracování návrhů na

ty změny IPRM v celém období jeho realizace, které podléhají schválení ze strany ŘO ROP JZ;

- finanční a časový harmonogram stanoví předpokládané požadavky na finanční zdroje jednotlivých operačních programů
- finanční a časový harmonogram je komentován z hlediska vzájemných vazeb na úrovni jednotlivých opatření IPRM
- finanční a časový harmonogram bude obsahovat údaje o nákladech v milionech Kč s rozlišením na dvě desetinná místa, u všech projektových záměrů bude finanční objem uveden s DPH (město Plzeň není plátcem DPH a tedy je DPH uznatelným nákladem projektu)
- finanční a časový harmonogram bude doložen tabulkami a grafy, ilustrujícími předpokládaný průběh čerpání finančních zdrojů v jednotlivých letech období 2008 – 2015

13.3 Finanční a časový harmonogram IPRM

Finanční a časový harmonogram IPRM byl zpracován podle metodiky uvedené výše. **Zdrojem dat a informací pro sestavení agregovaných tabulek na úrovni jednotlivých Cílů a Opatření IPRM byl Finanční a časový harmonogram projektových záměrů a dílčích projektů IPRM, obsažený ve zdrojové Tabulce v příloze č. XX,** která stanoví předpokládané náklady jednotlivých dílčích projektů a projektových záměrů v jednotlivých letech podle předpokládaných zdrojů financování.

Náklady IPRM 2008 až 2015 jsou stanoveny v milionech Kč a milionech EUR. Kurz pro přepočítání nákladů je stanoven na 1EUR = 23,941 Kč.

Tab 35: Finanční a časový harmonogram podle jednotlivých zdrojů financování (mil Kč)

1.1. Doplnění infrastruktury pro kulturu a volný čas regionálního a nadregionálního významu	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
2.1. ROP JZ	0	0	0	0	50	0	0	0
3.1. ROP JZ	0	0	0	0	152,625	152,625	0	0
Státní rozpočet						100	200	250
Plzeňský kraj						124,75		
město Plzeň	5	25	30	0	100	40	0	0
mezisoučet	5	25	30	0	302,625	417,375	200	250
1.2. Tvorba produktů kulturní turistiky, propagace města jako špičkové destinace pro trávení volného času	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
3.3. ROP JZ	2	4	12,5	9,25	9,25	0	0	0
CENTRAL EUROPE, CII3 Bavorsko - ČR, CULTURE 2008, EK	0	5	8	9,5	7,5	10	15	30
Státní rozpočet							50	50
Plzeňský kraj						50	50	
město Plzeň	1,5	3,9	4,15	3,65	1,75	31	49	41,75
mezisoučet	3,5	12,9	24,65	22,4	18,5	91	164	121,75
2.1. Doplnění infrastruktury pro kulturu a volný čas místního významu	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
2.1. ROP JZ	0	0	40,5	133,125	61,625	0	0	0
3.2. ROP JZ	0	14	19	31	0	0	0	0
Plzeňský kraj				10				
město Plzeň	0	0	0	19,375	10,875	0	0	0
ostatní (žadatelé a partneři)		7	26,50	37,00				
mezisoučet	0	21	86	230,5	72,5	0	0	0
2.2 Zprovoznění sportovních rekreačních tras v nivách řek	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
3.1. ROP JZ	0	167,375	144	162,375	0	0	0	0
město Plzeň	0	38,625	25	12,625	0	0	0	0
mezisoučet	0	206	169	175	0	0	0	0
2.3. Zvýšení pobytové a výtvarné kvality veřejných prostranství	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
2.1. ROP JZ	0	10,64	10,64	10,64	10,64	10,64	10,64	12,16
6.5. OP ŽP			12					
město Plzeň	0	1,88	3,68	1,88	1,88	1,88	1,88	2,15
mezisoučet	0	12,52	26,32	12,52	12,52	12,52	12,52	14,31
celkem náklady IPRM	8,5	295,5	334,0	413,2	406,1	520,9	376,5	386,1
celkem kofinancování rozpočet města Plzně	6,5	69,4	62,8	37,5	114,5	72,9	50,9	43,9
celkem čerpání 2.1. ROP	0,00	10,64	51,14	143,77	122,27	10,64	10,64	12,16

Tab 36: Finanční a časový harmonogram podle jednotlivých zdrojů financování (mil €)

1.1. Doplnění infrastruktury pro kulturu a volný čas regionálního a nadregionálního významu	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
2.1. ROP JZ	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00
3.1. ROP JZ	0,00	0,00	0,00	0,00	6,38	6,38	0,00	0,00
Státní rozpočet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,18	8,35	10,44
Plzeňský kraj	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,21	0,00	0,00
město Plzeň	0,21	1,04	1,25	0,00	4,18	1,67	0,00	0,00
mezisoučet	0,21	1,04	1,25	0,00	12,64	17,43	8,35	10,44
1.2. Tvorba produktů kulturní turistiky, propagace města jako špičkové destinace pro trávení volného času	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
3.3. ROP JZ	0,08	0,17	0,52	0,39	0,39	0,00	0,00	0,00
CENTRAL EUROPE, CII3 Bavorsko - ČR, CULTURE 2008, EK	0,00	0,21	0,33	0,40	0,31	0,42	0,63	1,25
Státní rozpočet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	2,09
Plzeňský kraj	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	2,09	0,00
město Plzeň	0,06	0,16	0,17	0,15	0,07	1,29	2,05	1,74
mezisoučet	0,15	0,54	1,03	0,94	0,77	3,80	6,85	5,09
2.1. Doplnění infrastruktury pro kulturu a volný čas místního významu	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
2.1. ROP JZ	0,00	0,00	1,69	5,56	2,57	0,00	0,00	0,00
3.2. ROP JZ	0,00	0,58	0,79	1,29	0,00	0,00	0,00	0,00
Plzeňský kraj	0,00	0,00	0,00	0,42	0,00	0,00	0,00	0,00
město Plzeň	0,00	0,00	0,00	0,81	0,45	0,00	0,00	0,00
ostatní (žadatelé a partneři)	0,00	0,29	1,11	1,55	0,00	0,00	0,00	0,00
mezisoučet	0,00	0,88	3,59	9,63	3,03	0,00	0,00	0,00
2.2 Zprovoznění sportovních rekreačních tras v nivách řek	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
3.1. ROP JZ	0,00	6,99	6,01	6,78	0,00	0,00	0,00	0,00
město Plzeň	0,00	1,61	1,04	0,53	0,00	0,00	0,00	0,00
mezisoučet	0,00	8,60	7,06	7,31	0,00	0,00	0,00	0,00
2.3. Zvýšení pobytové a výtvarné kvality veřejných prostranství	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
2.1. ROP JZ	0,00	0,44	0,44	0,44	0,44	0,44	0,44	0,51
6.5. OP ŽP	0,00	0,00	0,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
město Plzeň	0,00	0,08	0,15	0,08	0,08	0,08	0,08	0,09
mezisoučet	0,00	0,52	1,02	0,52	0,52	0,52	0,52	0,60
celkem všechny projekty IPRM "Město kultury"	0,36	12,34	13,87	17,26	16,96	21,76	15,73	16,13
celkem kofinancování rozpočet města Plzně	0,3	2,9	2,6	1,6	4,8	3,0	2,1	1,8
celkem čerpání 2.1. ROP	0,00	0,44	2,14	6,00	5,11	0,44	0,44	0,51

Tab 37: Časový harmonogram realizace jednotlivých opatření

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1.1. Doplnění infrastruktury pro kulturu a volný čas regionálního a nadregionálního významu								
Nová divadelní scéna								
Rekonstrukce Peklo (Muzeum Designu)								
Muzeum výtvarného umění (ZPČ Galerie)								
1.2. Tvorba produktů kulturní turistiky, propagace města jako špičkové destinace pro trávení volného času								
Marketing a propagace "Plzeň evropské hlavní město kultury 2015"	Souběžná příprava a realizace více neinvestičních projektů (financování především pro ROP JZ 3.3.)							
Programová náplň "Plzeň evropské hlavní město kultury 2015"	Souběžná příprava a realizace většího množství neinvestičních projektů (financování především programy přeshraniční a mz. spolupráce Cíl 3, CULTURE apod.)							
2.1. Doplnění infrastruktury pro kulturu a volný čas místního významu								
Kulturní a volnočasové a křesťanské centrum Plzeň - skvrňany								
Knihovna města Plzně								
4x4 - alternativní prostor pro kulturu v pivovaru								
Nádraží - jižní předměstí (Klotz a.s.)								
Sokolovna - obnova vnějšího pláště (Sokol)								
Revitalizace Františkánského kláštera								
Divadlo v boudě (o.s. Bouda)								
2.2 Zprovoznění sportovně rekreačních tras v nivách řek								
Relax zóna Štruncovy sady (všechny projekty): Sportovní park Roudná, promenády, lávky, Gambrinus park, dopravní napojení, park před tribunou								
Zprovoznění sportovně-rekreačních tras (lávky, cyklostezky, vybavení)								
2.3. Zvýšení pobytové a výtvarné kvality veřejných prostranství								
Zvýšení atraktivity centra pro kulturu a volný čas: parky a náměstí, úprava veřejných prostranství, venkovní scény, mobiliář, výtvarná kvalita veřejného prostoru	Souběžná příprava a realizace více drobnějších investičních projektů							

Pozn.: Tučně projekty pro financování z 2.1. ROP JZ

Legenda

Fáze přípravy projektu: ideová, majetková, projekční a ekonomická příprava projektu; předložení žádosti o financování	
Fáze realizace projektu: výběr zhotovitelů, výstavba, monitoring	
Fáze vyhodnocení projektu: zkušební provoz, kolaudace, finální vyhodnocení a vyúčtování	
Doba realizace všech projektů v rámci daného opatření IPRM = doba realizace celého opatření	

Komentář k harmonogramu, vazby a synergie mezi jednotlivými opatřeními IPRM

Finanční a časový harmonogram celého IPRM zahrnuje souhrn všech předpokládaných požadavků partnerů IPRM na finanční podporu ze zdrojových operačních programů. Předpokládaný celkový objem všech finančních prostředků potřebných na realizaci všech projektových záměrů a dílčích projektů v rámci tohoto IPRM představuje **2 740,91 mil. Kč**. Předpokládaná celková dotační podpora z ROP Jihozápad činí 1258,15 mil Kč ze všech jeho oblastí podpory. Financování z tzv. oblasti podpory “urban” (oblast 2.1. Integrované projekty rozvojových center) se pro tento IPRM předpokládá ve výši 361,25 mil Kč.

V rámci tohoto IPRM bude největší počet a i největší finanční podíl dílčích projektů na celkovém rozpočtu IPRM realizovat samo město Plzeň, neboť cílem IPRM je zatraktivnit město Plzeň pro život podnikání a návštěvu. Ze samé podstaty zvoleného tématu a cíle IPRM vyplývá nutnost investovat do veřejných prostor a infrastruktury veřejných institucí, které jsou zrovna v oblasti kultury a volného času v drtivé většině zřizovány (a tedy i financovány) městem Plzeň.

Jednotlivé projekty ve všech opatřeních IPRM se vzájemně doplňují a v případě, že se podaří realizovat všechny, dojde ve městě během krátké doby 7 let ke skokovému zvýšení kvality a vybavenosti v daném tématu. Na druhou stranu návrhy projektových záměrů a dílčích projektů byly strategicky vybírány tak, aby realizace jednoho nepodmiňovala realizaci jiného. Vazby mezi jednotlivými opatřeními jsou proto spíše na bázi sledování společného cíle (např. vedle vzniku nové kulturní infrastruktury – divadlo – budou upravena i veřejná prostranství v centru města). Jednotlivé dílčí projekty se proto nepodmiňují, ale spíše doplňují tak aby efekt byl co největší a ve vybavenosti města byla “cítit změna”. Jak bylo již konstatováno dříve, byl zpracovatelem IPRM i jeho Řídícím výborem respektován princip partnerství v nejširším smyslu pojmu a právo partnerů ucházet se o finanční podporu ve volné soutěži všech uchazečů. Partneri IPRM však byli vedeni k zařazení reálných projektových záměrů, jejichž podstata odpovídá strategickým cílům IPRM, komplexnosti a synergičnosti jejich působení a zároveň k efektivnosti, financovatelnosti a udržitelnosti v čase. Projektové záměry a dílčí projekty partnerů doplňují základní strukturu IPRM, která je sestavena z dílčích projektů města.

Kumulace čerpání finanční podpory do období let 2009 - 2012 reflektuje jednak úroveň připravenosti jednotlivých záměrů, neboť jde ve většině případů velké a strategické investice jejichž příprava je časově mimořádně náročná, ale i celkové zpoždění v přípravě zdrojových dotačních programů a dlouhá nejasnost metodiky pro zpracování IPRM, která oddalovala zahájení prací na samotném IPRM a potažmo i rozhodnutí o projektech, které by měly být do IPRM zařazeny a proto i projekční přípravu jednotlivých projektů. Všechny tyto faktory mohou nepříznivě ovlivnit realizaci projektových záměrů města ale i jeho partnerů IPRM. Přesto je pravděpodobnost realizace jednotlivých záměrů relativně vysoká, takže byla v zásadě eliminována možnost nesplnění strategického cíle IPRM.

Komentář k harmonogramu opatření 1.1. IPRM “Doplnění infrastruktury pro kulturu a volný čas regionálního a nadregionálního významu”:

V rámci opatření jsou připravovány pouze 3 relativně velké dílčí projekty. Jiné záměry dosud nebyly v průběhu zpracování IPRM zvažovány i proto, že dotčené budovy a instituce mají největší vliv na celkovou image města navenek. Projekty jsou na sobě zcela nezávislé, jak z hlediska lokality, tak z hlediska funkce, tvoří vzájemně se doplňující nabídku kulturní vybavenosti. Projektová příprava v případě novostavby divadla a rekonstrukce objektu PEKLO běží – byla zahájena arch. soutěž pro divadlo, resp. existuje řada studií pro přestavbu PEKLA, která jsou dostatečným podkladem pro přípravu dokumentace pro územní rozhodnutí. V případě muzea výtvarného umění – Galerie byla projekční příprava

pozastavena s ohledem na nevyjasněné majetkové vztahy. Očekává se její znovuzahájení před koncem roku 2008.

Komentář k harmonogramu opatření 1.2. IPRM “Tvorba produktů kulturní turistiky, propagace města jako špičkové destinace pro trávení volného času”:

V rámci opatření již byla zahájena realizace projektu “Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015, Marketingová a komunikační podpora”, který je financován z oblasti podpory 3.3. ROP Jihozápad. Pro výzvu s uzávěrkou na jaře 2009 v rámci ROP JZ oblasti 3.3. bude připravena navazující žádost. Jsou rozjednána partnerství s městem Regensburg a dalšími zahraničními partnery za účelem společných projektů pro financování v rámci Cíle 3 a dalších programů EU (CULTURE apod.). Zahájení prvních projektů lze předpokládat v roce 2009. Těžiště bude směřováno mezi roky 2011-2015, poté co bude rozhodnuto o udělení titulu evropské hlavní město kultury pro rok 2015 v ČR. Jednotlivé projekty v rámci opatření se vzájemně nepodmiňují.

Komentář k harmonogramu opatření 2.1. IPRM “Doplnění infrastruktury pro kulturu a volný čas místního významu”:

V rámci opatření jsou městem Plzeň zatím připravovány 2 projekty jako páteční: (a) nová budova knihovny, (b) rekonstrukce elektrárny v pivovaru pro kulturní a společenské účely na alternativní prostor „4x4“. Příprava obou projektů bude zahájena po schválení IPRM a jejich realizaci lze očekávat v letech 2010-2012. V rámci opatření je předpokládána realizace několika projektů partnerů. Všechny jsou v takové fázi technické, majetkové a finanční přípravy, aby mohly být realizovány v letech 2009-2010. Jednotlivé projekty v rámci opatření se vzájemně nepodmiňují.

Komentář k harmonogramu opatření 2.2. IPRM “Zprovoznění sportovně rekreačních tras v nivách řek”:

V rámci opatření jsou připravovány projekty pouze městem Plzeň pro financování z oblasti podpory 3.1. ROP JZ. Jejich realizace proběhne v etapách v letech 2009 – 2011. 1.etapa ve Štruncových sadech je ve stádiu zpracování dokumentace pro stavební povolení, navazující etapy ve stádiu dokumentace pro územní rozhodnutí. Žádosti o financování budou předloženy do výzvy ROP s uzávěrkou na jaře 2009. Jednotlivé projekty se stavebně vzájemně nepodmiňují, nicméně tvoří jeden funkční celek.

Komentář k harmonogramu opatření 2.3. IPRM “Zvýšení pobytové a výtvarné kvality veřejných prostranství”:

V rámci opatření bude realizováno větší množství drobnějších investičních projektů, které budou doplňovat projekty uvedené výše nebo řešit nedostatky v kvalitě veřejných prostranství širšího centra města. Předpokládá se průběžná příprava a realizace po celé období 2009-2015.

14 Partnerství, organizace a součinnost při zpracování IPRM

Při zpracování Integrovaného plánu rozvoje města Plzně „Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015“, zajistilo Statutární město Plzeň, jako pořizovatel dokumentu a jeden z jeho hlavních partnerů, přiměřené respektování základních principů článku 11 Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti pro zajištění partnerství při zpracování IPRM. Město Plzeň zpracovává na bázi partnerství své strategické dokumenty již 15 let, čímž je zajišťována kontinuita spolupráce s odbornou i laickou veřejností a názorová reflexe jak v období během zpracování dokumentů, tak v období těsně před jejich schvalováním v příslušných orgánech města a následně při realizaci jednotlivých projektových záměrů.

Rada města Plzně na svém zasedání dne 27. 9. 2007 vzala svým usnesením č. 1184 na vědomí Metodický pokyn MMR ČR k hlavním zásadám pro přípravu, hodnocení a schvalování Integrovaného plánu rozvoje města, vydaný 14. září 2007 na základě Usnesení vlády ČR č. 883 ze dne 13. srpna 2007. Vzala na vědomí návrh zpracovat pro město Plzeň dva Integrované plány rozvoje města Plzně, a to pod pracovním názvem Plzeň – město kultury 2015 a ScienceZone Plzeň včetně rámcového seznamu projektů, jejichž spolufinancování může mít vliv na rozpočet města Plzně. Zároveň schválila sestavení řídicích skupin obou integrovaných plánů a pověřila zajištěním zpracování integrovaných plánů rozvoje města Útvar koordinace evropských projektů města Plzně, konkrétně ředitele této příspěvkové organizace Ing. Ericha Beneše.

Rada města Plzně se při svém rozhodování o obsahu integrovaných plánů rozvoje města Plzně jednoznačně opřela o platný a aktualizovaný základní strategický dokument Program rozvoje města Plzně, schválený usnesením Zastupitelstva města Plzně v roce 2003, jehož zpracování, projednávání i aktualizace respektovala a respektují základní principy partnerství. Na tvorbě Programu se podíleli představitelé města a úřadů, zástupci významných institucí, podnikatelé, zástupci neziskových organizací a veřejnost. Zapojení partnerů proběhlo nejrůznějšími formami: soutěže, veřejné konference, workshopy, průzkumy názorů veřejnosti a podnikatelů, ankety k vizi rozvoje města, řízené diskuse o budoucnosti s vybranými skupinami obyvatel, systematické informace ve všech dostupných sdělovacích prostředcích a na internetu. Na internetu jsou široké veřejnosti předkládány výsledky plnění Programu rozvoje města Plzně v jednotlivých letech k diskusi, každoroční aktualizace k vyjádření a informace o ročním rozpočtování jednotlivých projektů. Široká veřejnost tento princip realizace partnerství přijala a akceptovala i jeho formu.

Rada města Plzně odsouhlasila svým usnesením č. 294 ze dne 27.3.2008 a Zastupitelstvo města Plzně schválilo svým usnesením č. 114 ze dne 10.4.2008 definitivní výběr tematické oblasti IPRM a název IPRM „Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015“ na základě zpracované socioekonomické analýzy. Výběr je plně v souladu se základními strategickými a rozvojovými dokumenty města včetně platného Územního plánu města Plzně.

14.1 Zajištění partnerů při zpracování IPRM

Zapojení partnerů do přípravy, tvorby i realizace IPRM probíhá ve třech hlavních úrovních:

1. Řídící výbor a pracovní skupiny – do nejvyšší úrovně utváření byli zapojeni nejvýznamnější partneři a odborníci, kteří dobře znají problémy na úrovni celého města a již se podíleli na tvorbě strategických a koncepčních dokumentů města Plzně.
2. Partneři (organizace zřizované nebo založené městem Plzní nebo Plzeňským krajem, nestátní neziskové organizace a podnikatelé s tím, že podnikají nejméně 2 roky), kteří se do IPRM zapojují prostřednictvím registrovaných projektů.
3. Veřejnost, jejíž zapojení proběhlo prostřednictvím rozsáhlého průzkumu veřejného mínění, workshopů, projednání a dalších interaktivních nástrojů. K informování veřejnosti se použily www stránky a místní a regionální tisk.

14.1.1 Řídící výbor a jeho složení

Pro přípravu, zpracování a realizaci IPRM – „Plzeň - evropské hlavní město kultury 2015“ byly stanoveny usnesením Rady města Plzně č. 1184 ze dne 27. 9. 2007 a usnesením Zastupitelstva města Plzně č. 556 ze dne 11.10.2007 řídících skupin k projektům realizovaných Útvarem koordinace evropských projektů, p.o.

Členy Řídícího výboru jsou:

Ing. Pavel Rödl – primátor

JUDr. Marcela Krejsová - náměstkyně primátora pro oblast kultury a cestovního ruchu

Ing. Petr Rund - technický náměstek primátora

Ing. Vladimír Duchek Ph.D. - ekonomický náměstek primátora

Petr Tofl - předseda sportovní komise RMP

Jan Voves – předseda kulturní komise RMP

Mgr. et MgA. Roman Černík - nezávislý odborník pro oblast kultury – ZČU

Jakub Zindulka - zástupce NNO - Plzeňská neprofesionální scéna

Ing. Vladislav Vilímec - náměstek hejtmana Plzeňského kraje pro ekonomiku a majetek

Mgr. Martin Baxa - radní Plzeňského kraje

Mgr. David Jirka – konzultant IPRM - Úřad Regionální rady Jihozápad (stálý host)

PhDr. Jindřiška Eliášková - zástupce Plzeňského Prazdroje

Jiří Strobach - starosta MO Plzeň 3

Jan Husák - místostarosta MO Plzeň 1

Petr Žitek - zástupce Plzeňské sportovní a.s.

František Herajt - zástupce Plzeňské sportovní unie

Ing. Erich Beneš - ředitel UKEP p.o.

Mgr. Petr Pelcl - manažer IPRM - UKEP p.o.

Složení Řídícího výboru IPRM zajišťovalo jednoduchou a transparentní informovanost všech hlavních partnerů o vývoji prací na dokumentu, respektovalo a reflektovalo míru odpovědnosti partnerů za realizaci dané tematické oblasti prostřednictvím jednotlivých projektových záměrů. Složení ŘV navrhl manažer IPRM tak, aby byly zastoupeny všechny relevantní složky městské správy a hlavní partneři projektu tj. reprezentativní vzorek nejužšího vedení města; poradní orgány, kterých se problematika týká; úředníci odpovědní za přípravu projektů; zástupci městských obvodů na jejichž území bude projekt realizován; partneři na základě písemné dohody; relevantní nezávislí odborníci a neziskový sektor. Každá oslovená instituce delegovala svého zástupce. Složení ŘV schválila Rada města Plzně usnesením ze dne 27.9. 2007.

Účast zástupce URR Jihozápad, jako hosta ŘV, garantovala vzájemný přenos aktuálních informací mezi zpracovateli a partnery IPRM na jedné straně a zasvěcenými pracovníky, působícími v oblastech zdrojových operačních programů, na straně druhé.

Řídící výbor pracoval podle schváleného jednacího řádu, svá zasedání cca 1x za měsíc dle potřeby a na svých zasedáních projednával, bral na vědomí nebo schvaloval :

- zadání IPRM
- přistoupení dalších partnerů IPRM
- postup a výsledky prací v jednotlivých pracovních fázích na IPRM
- náměty na doplnění obsahu IPRM
- výsledky socioekonomické analýzy a SWOT analýzy
- výběr tematické oblasti a názvu IPRM
- strategický rámec IPRM
- významné projektové záměry partnerů IPRM
- strategii dokumentu IPRM s doporučením pro orgány Statutárního města Plzně pro další postup

Výběr členů Řídícího výboru je dostatečně reprezentativní, odborně kompetentní i kompetentní z hlediska statutárních pozic v orgánech hlavních partnerů i pro fázi implementace integrovaného plánu rozvoje města a svým složením odpovídá strategickým záměrům při zabezpečení realizace jednotlivých projektových záměrů IPRM. Zachování původní skladby řídícího výboru zajišťuje potřebnou myšlenkovou, koncepční a strategickou kontinuitu přechodu z fáze zpracování IPRM do fáze jeho realizace.

Rada města Plzně si vyhrazuje možnost doplnit nebo změnit obsazení Řídícího výboru IPRM kdykoli po schválení IPRM, ať už z důvodu významné změny partnerské skladby IPRM, zařazení zcela nových a pro město Plzeň zásadních projektových záměrů pro danou tematickou oblast, z důvodů změn ve statutárních orgánech jednotlivých partnerů nebo z důvodů odborné nebo osobní povahy, respektive z blíže nespecifikovaných důvodů.

14.1.2 Pracovní skupiny

Pracovní skupiny byly složeny ze zástupců – představitelů a odborných pracovníků hlavních partnerů IPRM: Plzeňského kraje, Plzeňského Prazdroje a.s., Statutárního města Plzně a přizvaných odborných externích spolupracovníků. Členové pracovních skupin byli vybráni tak, aby reprezentovali co nejširší oblast, pro něž byla pracovní skupina založena. Tím je zajištěn vícestranný pohled a potřebná myšlenková, koncepční a strategická kontinuita přechodu z fáze zpracování IPRM do fáze jeho realizace. Skupiny se scházejí nepravidelně podle potřeby, tak aby byly zapojeny do všech fází a úrovní zpracování IPRM.

Pro potřeby IPRM PEHMK 2015 vznikly celkem 4 pracovní skupiny:

- **PS KULTURA** je složena z vedoucích pracovníků všech kulturních institucí v Plzni a nejbližším okolí bez ohledu na zřizovatele. Pracovní skupinu zřídila náměstkyně primátora pro oblast kultury a cestovního ruchu, která je za tuto oblast odpovědná. PS Kultura:
 - a) projednává veškeré podklady související s přípravou kulturní infrastruktury v rámci IPRM,
 - b) projednává obsah městských projektů začleněných do IPRM,
 - c) iniciuje projekty partnerů,
 - d) koordinuje své aktivity s ohledem na kandidaturu města o titul Evropské hlavní město kultury,
 - e) je řídící skupinou pro přípravu programové náplně a souvisejících dokumentů (např. Program rozvoje kultury ve městě Plzni).

Členy pracovní skupiny jsou:

JUDr. Marcela Krejsová – náměstkyně primátora pro oblast kultury a cestovního ruchu
Jan Voves – předseda kulturní komise RMP
PhDr. Helena Knížová – vedoucí odboru kultury MMP
Mgr. Jana Komišová – vedoucí odboru prezentace a marketingu MMP
Doc. MgA Jan Burian – ředitel DJKT
Mgr. Tomáš Froyda – ředitel Divadla Alfa
Ing. Ivan Jáchim – ředitel Dominik Centra s.r.o.
Mgr. Václav Malina – ředitel Galerie města Plzně
PhDr. Dagmar Svatková – ředitelka Knihovny města Plzně
Bc.A. Vladimír Líbal – vedoucí oddělení kultury KÚPK
Mgr. Roman Musil – ředitel ZPČ Galerie
PhDr. Irena Bukačová – ředitelka Muzea a Galerie Mariánské Týnice
PhDr. František Frýda – ředitel ZPČ Muzea
Mgr. et MgA. Roman Černík – zástupce ZČU v Plzni – nezávislý odborník
Mgr. Petr Pelcl – manažer IPRM – UKEP, p.o.
Mgr. Petr Šimon – projektový manažer PEHMK 2015 – UKEP p.o.

- **PS SPORT - VOLNÝ ČAS** ustanovila Rada města Plzně jako nástroj pro koordinaci celoměstského projektu volnočasové infrastruktury v rámci IPRM s důrazem na centrální průsečík sportovně-rekreačních tras v nově budované relax-zóně ve Štruncových sadech, Roudné a pivovaru. Skupinu tvoří zástupci vedení města, dotčených obvodů a zpracovatele IPRM.

Členy pracovní skupiny jsou:

Ing. Petr Rund – technický náměstek primátora
Helena Matoušová – radní MP
Ing. Jiří Uhlík – starosta MO 1
Ing. Stanislav Kopáček – místostarosta MO 3
Ing. arch. Daniel Němeček – ateliér ADP
Mgr. Petr Pelcl – manažer IPRM – UKEP, p.o.

- **PS PROGRAM 2015.** Skupinu utvořil manažer IPRM z externích mimoplzeňských konzultantů, kteří se intenzivně věnují některému kulturnímu oboru v němž patří ke špičce na úrovni celé republiky. Skupina se zabývá výhradně přípravou kandidatury města o titul Evropské hlavní město kultury, programové náplně a souvisejících dokumentů (např. Program rozvoje kultury ve městě Plzni).

Členy pracovní skupiny jsou:

Mgr. Šárka Havlíčková – programová ředitelka divadla Alfréd ve dvoře
Mgr. Jana Zielinski – jednatelka Profil Media s.r.o., DesignBlok Praha
Jiří Macek – kreativní ředitel Profil Media s.r.o., DesignBlok Praha
Doc. Ak. Mal. Josef Mištera – ředitel Ústavu umění a designu, ZČU v Plzni
Mgr. Roman Musil – ředitel ZPČ Galerie v Plzni
Doc. MgA. Dušan Záhoranský – zástupce ředitele pro strategii a rozvoj, Ústav umění a designu, ZČU v Plzni
Jan Stehlík - Vachler Art Company, scénárista, režisér, programový ředitel FreshFilmFest Karlovy Vary
PhDr. Irena Bukačová – ředitelka Muzea a galerie severního Plzeňska Mariánská Týnice
Petr Kofroň – skladatel, dirigent, spisovatel, Agon Orchestra
Mgr. et MgA Roman Černík – zástupce ZČU v Plzni – nezávislý odborník
Mgr. Petr Pelcl – manažer IPRM – UKEP, p.o.

- **PS URBANISTIKA** byla ustanovena manažerem IPRM, aby se zabývala na odborné úrovni přípravou opatření 2.2. Zprovoznění sportovně-rekreačních tras v nivách řek, vzhledem k faktu, že cílem tohoto opatření IPRM je napravit nebo zmírnit urbanistické chyby minulosti. Strukturu skupiny tvoří zástupci, kteří se profesně věnují veřejným prostranstvím, parkům a plánování na úrovni města. Plzeňský Prazdroj byl zapojen do skupiny jako hlavní subjekt, který se bude zapojovat do provozu území.

Členy pracovní skupiny jsou:

Ing. Petr Rund – technický náměstek primátora
Ing. Hana Hrdličková - vedoucí urbanistické zeleně SVSMP
Ing. Irena Tolarová - vedoucí oddělení koncepce zeleně SVSMP
Ing. arch. Lenka Fischerová - ateliér urbanismu a architektury UKRMP
Ing. Veronika Krupičková - vedoucí oddělení sportovišť TU MMP
Iveta Hamplová - odbor investic MMP
PhDr. Jindřiška Eliášová – zástupce Plzeňského Prazdroje
Ing. arch. Daniel Němeček – ateliér ADP
Mgr. Petr Pelcl - manažer IPRM - UKEP p.o.

V souvislosti s realizací projektu Komunikační kampaň ke kandidatuře města Plzně na titul „Evropské hlavní město kultury 2015“ na který již byla zpracována marketingová strategie dochází v současné době k ustanovení **PS Marketing**. Zapojení oblasti marketingu a propagace a komunikace vně magistrátní strukturu je v souvislosti s realizací neinvestičního projektu nezbytné a její podcenění by mohlo mít fatální dopad na získání titulu EHMK 2015. Pracovní skupina bude vedena OPM MMP, předpokládá se složení ze zástupců následujících institucí:

- Odbor prezentace a marketingu MMP
- Tisková mluvčí MMP
- Zástupci místních médií
- Manažer projektu PEHMK
- Spolupracující marketingové a komunikační společnosti

14.1.3 Hlavní partneři

Hlavními partnery při zpracování IPRM byly:

Plzeňský kraj a Plzeňský Prazdroj, a.s.

Zapojení obou hlavních partnerů do zpracování a realizace IPRM vzešlo z dlouhodobé spolupráce do níž se IPRM přirozeně včlenilo. Tito významní partneři mají svoji strategii a plány v oblastech, jež IPRM řeší a tak byli schopni zapojit se do tvorby IPRM ve všech fázích jeho zpracování, tzn. tvorby socioekonomické analýzy, výběru tématu a výběru dílčích projektů v rámci vymezeného IPRM. Realizací IPRM – Plzeň evropské hlavní město kultury 2015 resp. opatřeními vedoucí k naplnění globálního cíle se dosahuje souladu s vybranými cíli Plzeňského kraje a naplnění cílů stanovených společně s Plzeňským Prazdrojem, a.s. Zástupci obou institucí jsou členy Řídícího výboru i pracovní skupiny Kultura.

Plzeňský Prazdroj, a.s.

Spolupráce s Plzeňským Prazdrojem, a.s. byla v roce 2007 stvrzena „Prohlášením o spolupráci“, s tím, že pro každý kalendářní rok budou podepisovány vedením obou stran přílohy definující spolupráci a finanční objem této spolupráce pro daný kalendářní rok.

Pro rok 2008 sjednávají oba subjekty v souladu se svým Prohlášením o spolupráci, že budou usilovat o oboustranně prospěšné sladění svých aktivit v jednotlivých oblastech spolupráce:

- Marketingové a prezentační aktivity
- Podpora významných kulturních a společenských akcí nadregionálního významu
- Výměna informací v oblasti dopravy, logistiky a legislativního monitoringu
- Rozvoj životního prostředí
- Spolupráce v případě mimořádných událostí
- Spolupráce v oblasti prevence škodlivé konzumace alkoholu

Předpokladem je, že se navázaná spolupráce s Plzeňským Prazdrojem, a.s. v příštích letech zaměří na projekt Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015“ s tím, že by se Prazdroj mohl stát hlavním partnerem projektu.

Plzeňský kraj

Pro účely přípravy, zpracování a realizace IPRM bylo uzavřeno mezi Statutárním městem Plzní a Plzeňským krajem „Prohlášení o spolupráci“. Podstatou dohlášení je spolupráce na přípravě akcí – dílčích projektů, ze kterých se celý IPRM „Plzeň – Evropské hlavní město kultury“ skládá, tak aby mohly být daným nositelem dílčích projektů předloženy žádosti o financování jednotlivých dílčích projektů podle podmínek daného operačního programu. Ze strany Plzeňského kraje se jedná o dílčí projekt výstavby nové budovy pro Západočeskou galerii v Plzni, jehož nositelem bude Plzeňský kraj. Případné další dílčí projekty ze strany Plzeňského kraje by byly zařazeny na základě souhlasného projednání v příslušných orgánech Plzeňského kraje.

Za přípravu, financování a realizaci jednotlivých dílčích projektů odpovídá vždy jejich nositel, který nabývá výstupy dílčího projektu do svého majetku a nese odpovědnost vůči financujícím subjektům. Projekt IPRM „Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015“ slouží k věcné a obsahové koordinaci jednotlivých dílčích projektů, k hledání vzájemných synergií a zvýšení atraktivity prostoru, kde se dotýkají kompetence obou partnerů.

14.1.4 Další partneři

Možnost zapojení dalších partnerů do přípravy, zpracování a realizace IPRM byla umožněna zveřejněním informace o zpracování IPRM na www stránkách Statutárního města Plzně, www stránkách Útvaru koordinace evropských projektů města Plzně a na www stránkách města kultury 2015 dne 24.4.2008 vyplněním registračního formuláře. K datu 14.5.2008 proběhla uzávěrka přistoupení dalších potenciálních partnerů IPRM ve fázi jeho zpracování. Registrační formulář byl zároveň se zveřejněním výzvy na internetových stránkách formou e-mailu adresován všem zastupitelům a radním města Plzně, členům Řídícího výboru a pracovní skupiny Kultura k další distribuci. Protože je IPRM svým obsahovým i realizačním zaměřením otevřeným a zároveň aktualizovatelným dokumentem, zůstává také příležitost stát se partnerem IPRM otevřena pro celé období jeho realizace. Vzhledem k metodickým zásadám zpracování IPRM bude realizace nových projektových záměrů vymezena strategickým rámcem schváleného dokumentu.

14.1.5 Zapojení veřejnosti

Zvláštní důraz, vzhledem k cílům IPRM, byl kladem na zapojení veřejnosti, resp. zjišťování veřejného mínění. Některé výsledky průzkumů veřejného mínění byly převzaty z již existujících analytických nebo strategických dokumentů, především v oblasti kultury, sportu a cestovního ruchu. Ty byly hlavními podklady při tvorbě analytické části zaměřené na volnočasové aktivity.

Největší vypovídací schopnost a aktuálnost mají výsledky zjištěné v souvislosti s kandidaturou na Evropské hlavní město kultury 2015. Vzhledem k zjištěným problémům ve vybavenosti kulturní, sportovní a volnočasové infrastruktury byly průzkumy směřovány do této oblasti. Cílovými skupinami byli obyvatelé Plzně.

Pro účely zpracování IPRM byly uskutečněny 4 průzkumy:

- a) Dotazníkové šetření zaměřené na kulturu, jehož cílem bylo zjistit potřeby, přání a další názory obyvatel Plzně z oblasti kulturního vyžití ve městě.
Předmětem šetření bylo zjištění spokojenosti s kulturní nabídkou v Plzni; silné a slabé stránky spektra nabídky kulturních produktů (která z kulturních akcí plzeňskou veřejnost nejvíce oslovila, dostatek resp. nedostatek kulturních žánrů apod.); zájem o kulturní dění; dostupnost kulturních akcí (finanční, časové a jiné bariéry); kulturní přitažlivost města pro návštěvníky a mezinárodní rozměr plzeňské kultury.
- b) Rozhovory se zasvěcenými osobnostmi plzeňského kulturního dění. Cílem rozhovorů je zhodnocení stávající situace plzeňské kultury a hledání možností jejího rozvoje včetně infrastruktury a služeb pro občany i turisty. Dotazy směřovaly na zhodnocení kultury z pohledu situace v oboru, v němž odborníci působili a jeho výhled do budoucnosti; silné a slabé stránky spektra nabídky kulturních akcí a fungování kulturních institucí a organizací v Plzni; oblast infrastruktury kulturního vyžití; předpokládaný zájem občanů o jednotlivé kulturní oblasti v následujících letech; kulturní přitažlivost města pro návštěvníky a jak město udělat atraktivnější a možnosti obohacení kulturního programu ke kandidatuře o titul „Evropské hlavní město kultury“ pro rok 2015.
- c) Dotazníkové šetření zaměřené na oblast Štruncových sadů, soutoku řek Radbuzy a Mže a jejich okolí, jehož cílem bylo zjištění spokojenosti Plzeňanů s možnostmi sportovního a volnočasového vyžití v centru Plzně a jeho bezprostředním okolí; spokojenosti se současným stavem řešeného území a spokojenost s návrhem jeho úprav a náměty na způsob využití tohoto prostoru.
- d) Zapojení veřejnosti do vytvoření Sportovně relaxačního centra v prostoru Štruncových sadů, soutoku řek Radbuzy a Mže a jejich okolí s cílem zkvalitnění připravovaného návrhu a zajištění toho, aby návrh v nejvyšší možné míře odpovídal potřebám a přáním nejčastějších uživatelů.

Zapojení veřejnosti do plánování úprav oblasti Relaxzóny Štruncových sadů

Zapojení veřejnosti proběhlo pomocí:

1. dotazníkových šetření, anket, průzkumů veřejného mínění výsledků IPRM
2. zjištění návštěvnosti „sadového okruhu“ a řešeného území
3. workshopů s vybranými cílovými skupinami uživatelů výstupů
4. výstavy návrhů podoby areálu

Partnerem zajišťující průzkum a zpracování výsledků byla nezisková organizace CpKP západní Čechy, která se na tuto činnost specializuje a ve městě Plzni působí již od roku 1998.

1. Cílem *dotazníkových šetření* bylo zjištění spokojenosti obyvatel Plzně s možnostmi sportovního a volnočasového vyžití v centru Plzně a jeho bezprostředním okolí, zjištění jejich spokojenosti se současným stavem území, kterého se změny dotknou, a sběr jejich návrhů a námětů na způsob využití tohoto prostoru.

Názory obyvatel byly získány prostřednictvím vyškolených tazatelů, kteří se dotazovali přímo v ulicích města, v blízkosti centra.

2. Zjištěním *návštěvnosti* „sadového okruhu“ a řešeného území byly získány základní údaje o oblíbenosti míst, která jsou svým charakterem obdobná budoucímu areálu a která na něj budou bezprostředně navazovat. Kromě skupin návštěvníků byl i sledován důvod jejich návštěvy daného území (sport, procházka, jiné aktivity).
3. Cílovými skupinami, se kterými byla vedena podrobnější diskuze v rámci *workshopů* byly:
 - Ekologické iniciativy jako možní oponenti celého návrhu v případě jeho negativních ekologických dopadů
 - Sportovci - představitelé sportovních klubů, apod. - ale i neorganizovaná mládež a dospělá populace provozující neformální sporty (skate, in-line apod.). Se zástupci formálně neorganizované mládeže i dospělých byly provedeny rozhovory, jelikož jde o skupinu, u které se nepředpokládala účast na workshopu.
 - Matky s dětmi jako další výrazná skupina návštěvníků areálu, která bude mít na řešený prostor jiné požadavky než předchozí cílové skupiny.
 - Představitelé plzeňské kulturní scény, kteří byli osloveni zejména proto, že dané území v sobě nese potenciál pro pořádání kulturních akcí i umístění stálých kulturních scén (výstavní prostory pod širým nebem apod.).
4. K přeměně areálu Štruncových sadů, zadní Roudné a části Plzeňského pivovaru byla již uspořádána *prezentace ideové studie* (návrhů řešení území) široké veřejnosti. Představení návrhu proběhlo formou výstavy zahájené vernisáží ve frekventované pěší zóně Smetanových sadů. O pořádání výstavy informovali v předstihu místní i regionální periodika a www stránky města Plzně, Útvaru koordinace evropských projektů p.o. a kandidatury města kultury 2015.

Během 14 denní instalace měli Plzeňané možnost vyjádřit se k návrhům prostřednictvím připomínkového formuláře. Snahou bylo oslovení co nejširšího okruhu obyvatel Plzně, proto byla součástí i výtvarná soutěž pro děti s tématem „Park snů“.

Výsledky uvedených aktivit jsou použity v analytické části, část je uvedena v příloze.

Zatím poslední aktivní zapojení veřejnosti, které bylo součástí přípravy města Plzně na kandidaturu o titul Evropského hlavního města kultury, proběhlo realizací hry „**Budoucí město**“. Jde o mezinárodní projekt, který pořádá British Council ve 14 zemích Evropy, město Plzeň bylo pilotním městem v rámci České republiky.

Cílem akce bylo zapojit občany města Plzně, do programových příprav kandidatury a společně formou hry identifikovat hlavní kulturní, sociální, ekonomické a environmentální problémy Plzně a na základě týmové práce hledat jejich řešení ve formě nápadů, které přinesou novou **vizi Plzně jako budoucího města kultury**. Součástí bylo i otestování skutečné realizovatelnosti nápadů (studiem dokumentů, rozhovorů s obyvateli města a odborníky na danou problematiku). Výsledkem je pět návrhů, které byly na základě hlasování oceněny 1.-5. místem.

Veškeré výsledky jsou zajímavým impulsem jak pro tvorbu programové náplně Evropského hlavního města kultury, tak pro zpracovatele IPRM, kteří k nápadům (nejen vítězným) přihlíží. Více informací o hře, přípravě, průběhu a výsledcích je uvedeno v příloze.

14.1.6 Zahraniční partneři projektu Plzeň – EHMK 2015

V souvislosti s přípravou na kandidaturu na titul Evropského hlavního města kultury 2015 byly uskutečněny služební cesty do Linze, Grazu, Pécsu, které titul již získali (Pécs bude městem kultury v roce 2010). Cílem cesty bylo **získání zkušeností s přípravou a realizací projektu Evropského hlavního města kultury**. Diskuze byla zaměřena na přípravu žádosti (medializace, partneři, udržitelnost plánovaných projektů,...), přípravu projektu (organizační struktura, investice a rozpočet, proces výběru kulturních projektů, zapojení veřejnosti, mediální kampaň) a dopady pro města po ukončení titulu. Předrealizační část byla diskutována také s koordinátorem kandidatury města Mechelenu (Belgie), které kandiduje ve stejný rok jako Plzeň.

Informace, zkušenosti a postřehy z organizačního zajištění, programové přípravy a rámec programové náplně jsou inspirativní a některé budou, pokud to podmínky Plzně dovolí, aplikovány, a to bez ohledu, zda bude Plzeň v kandidatuře úspěšná či nikoli. Realizovaná přeměna prostoru a vliv života do ulic je současně cílem IPRM a objevuje se v několika jeho opatření. Navštívená města mají zájem o další spolupráci, která v případě vítězství přidá na intenzitě.

14.1.7 Komunikace v období přípravy IPRM

Komunikace mezi partnery IPRM, odbornou i laickou veřejností, členy Řídícího výboru IPRM, členy pracovních skupin a řídicím orgánem ROP byla nastavena tak, aby všem jmenovaným složkám byl umožněn včasný přístup k informacím o průběhu zpracování IPRM.

Komunikace s hlavními **partnery** byla zajištěna účastí jejich zástupců v Řídícím výboru a relevantních pracovních skupinách, spoluprací při řešení konkrétních koncepčních a strategických záměrů související s aktualizací IPRM. Partneři byli zapojeni do prezentace záměrů Integrovaného plánu odborné i laické veřejnosti. Komunikace směrem k přidruženým partnerům se v době formulování cílů orientovala na jejich oslovení, zejména prostřednictvím médií a **webových stránek** (www.plzen.eu, www.plzen2015.cz, www.ukep.cz). Možnost registrace projektových záměrů splňující předpoklady projektů začlenitelných do IPRM je stále otevřena.

Nejintenzivněji byla v době přípravy projektu komunikace orientovaná na **veřejnost**. Pro formulaci cílů IPRM bylo nezbytné zjistit potřeby, přání a názory obyvatel Plzně. Názory veřejnosti (odborné i laické) byly nejčastěji zjišťovány pomocí dotazníkových šetření a anket, jejichž výsledky jsou použity v analytické části a doloženy v příloze IPRM.

Využívány byly tradiční mediální nástroje jako je lokální tisk a regionální mutace celorepublikového tisku, webové stránky, rozhlas a regionální zpravodajství v televizi. Speciálně pro účely kandidatury na titul Evropské hlavní město kultury 2015 zřídilo město webové stránky, které lze považovat, spolu s městskými a se stránkami Útvaru koordinace evropských projektů města Plzně, za hlavní webové stránky informující veřejnost o integrovaném plánu. Na těchto stránkách bylo možné sledovat práce na IPRM a pořádané veřejně přístupné akce spojené s IPRM nebo některým z dílčích projektů a také dokument připomínkovat. Konečná verze integrovaného plánu (před schválením RMP a ZMP) byla na webech vyvěšena spolu s připomínkovacím formulářem po dobu 14 dnů.

Do zpracování IPRM byla aktivně zapojena **odborná veřejnost**, pomocí řízených rozhovorů a dotazníkových šetření, jak je popsáno na jiném místě dokumentu. V rámci přípravy IPRM se uskutečnila řada informačních a konzultačních schůzek nejčastěji se zástupci složek městské správy a regionální rozvojové agentury. Formulace bodů SWOT analýzy a jejich prioritizování vzniklo konsensem v rámci pořádaných workshopů. Finální verze IPRM byla rozeslána k připomínkování všem lidem, kteří byli do některé z fází přípravy dokumentu

zapojení s možností poslední korekce integrovaného plánu před schválením RMP a ZMP. Lhůta na zaslání připomínek byla vymezena 14 dní.

Informace o průběhu zpracování byly současně podávány **politické reprezentaci** města, kraje a republiky. Nejvyšší političtí představitelé města Plzně, ale i projekty dotčení starostové, byly intenzivně zapojeni do přípravy IPRM účastí v řídicí struktuře (Řídicím výboře a pracovních skupinách) a měli tak možnost aktivně zasahovat do formování koncepčních a strategických záměrů IPRM.

V rámci tradičně konaných Plzeňských dnů v Senátu ČR (24.-25.5. 2008), zařadilo město Plzeň pro pozvané senátory prezentaci cílů IPRM a projektu Evropského hlavního města kultury. Tutéž prezentaci přednesl manažer IPRM 29.5.2008 na plzeňské radnici pro poslance, senátory, členy Rady Plzeňského kraje a členy Zastupitelstva města Plzně. IPRM byl představem spolu s dalšími projekty subvencovanými z prostředků Evropské unie.

Novinové a webové články pojednávající o integrovaném plánu jako celku, o jednotlivých projektech, které jsou jeho součástí a o událostech týkající se integrovaného plánu, jsou uvedeny v příloze.

Komunikace zpracovatele IPRM s **Řídicím orgánem ROP** NUTS II Jihozápad probíhala prostřednictvím konzultanta IPRM. Konzultace spočívala v metodické pomoci a v diskusi nad dílčími částmi IPRM. Z některých konzultací byly pořízeny záznamy, které jsou uvedeny v příloze. S průběhem zpracování byl ŘO ROP NUTS II Jihozápad seznámen prostřednictvím účastí svého zástupce v Řídicím výboru IPRM.

15 Implementační struktura IPRM „Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015,,

Struktura řízení integrovaného plánu logicky navazuje ve svých principech na partnerskou strukturu založenou ve fázi jeho zpracování, neboť tematická oblast IPRM svým obsahovým zaměřením cíleně vymezuje okruh potenciálních partnerů i výběr projektových záměrů pro jejich skutečnou realizaci jako nepochybné součásti strategického záměru IPRM „Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015,,.

V souladu se svou odpovědností, svými kompetencemi a metodikou MMR a ROP JZ vytvořilo Statutární město Plzeň řídicí strukturu IPRM, při respektování principů partnerství, transparentnosti a otevřenosti, jejíž jednotlivé články zabezpečují splnění úkolu a strategických cílů obsažených v dokumentaci IPRM. Řídicí strukturu IPRM tvoří orgány města Plzně (Rada města Plzně a Zastupitelstvo města Plzně), Řídicí výbor IPRM, pracovní skupiny, manažer IPRM a Regionální rada.

15.1 Řídicí struktura IPRM

15.1.1 Orgány města Plzně (Rada a Zastupitelstvo)

Orgány města Plzně jsou v rámci platné legislativy a statutu města odpovědné za rozhodování o všech záležitostech spadajících do samosprávné působnosti. Rozhodují mj. i o jakémkoliv záměru města Plzně předložit žádost o financování a o využití městského rozpočtu. **Zastupitelstvo města Plzně** jako nejvyšší rozhodovací orgán a představitel samosprávného společenství občanů města formou usnesení schvaluje:

- a) dokument IPRM a jeho podstatné změny,
- b) Smlouvu o realizaci IPRM,
- c) Roční zprávy o postupu realizace,
- d) Závěrečnou zprávu o postupu realizace,
- e) předložení žádosti o financování dílčího projektu města a příspěvkových organizací na základě indikativního seznamu

Rada města Plzně jako výkonný orgán v oblasti samostatné působnosti je svou činností odpovědná Zastupitelstvu. Ve své kompetenci formou usnesení schvaluje složení Řídicího výboru IPRM a jeho Jednací řád, jmenuje manažera IPRM a schvaluje dodatky ke Smlouvě o realizaci IPRM.

Již schválená usnesení ZMP a RMP včetně důvodových zpráv budou doložena v příloze.

15.1.2 Řídící výbor IPRM

Řídící výbor byl ustaven usnesením Rady města Plzně č. 1184 ze dne 27.9. 2007 (včetně jmenování členů ŘV) a usnesením Zastupitelstva města Plzně č. 556 ze dne 11.10. 2007. Členové Řídícího výboru jsou sestaveny z řad hlavních partnerů zpracovávaného integrovaného plánu a dalších institucí, které se budou na jeho realizaci přímo nebo nepřímo podílet.

Rada města Plzně si vyhrazuje možnost doplnit nebo změnit obsazení řídícího výboru IPRM kdykoli po schválení IPRM, ať už z důvodu významné změny partnerské skladby IPRM, zařazení zcela nových a pro město Plzeň zásadních projektových záměrů pro danou tematickou oblast, z důvodů změn ve statutárních orgánech jednotlivých partnerů nebo z důvodů odborné nebo osobní povahy.

Řídící výbor je tvořen jeho členy a předsedou, kterým je vždy člen Rady města Plzně. Předsedou řídícího výboru IPRM „Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015“ je na základě výše uvedeného usnesení primátor města Plzně.

Řídící výbor pracuje a jedná podle schváleného jednacího řádu. Jeho kompetence jsou dány platnými metodickými pokyny k přípravě a realizaci IPRM, respektive vyplývají z usnesení volených orgánů Statutárního města Plzně. Řídící výbor je odpovědný Radě města za přípravu, operativní řízení a realizaci IPRM, jeho monitoring a hodnocení a za koordinaci přípravy projektů, které budou v rámci IPRM předloženy k financování. Řídící výbor rozhoduje na základě souhlasného rozhodnutí – konsensu všech zúčastněných členů řídícího výboru anebo na základě hlasování. Jednání řídícího výboru svolává jeho předseda prostřednictvím manažera IPRM, který pořizuje z jednání zápis.

Kompetence :

- projednává a navrhuje zadání a tematickou oblast IPRM a významné dílčí koncepční změny v obsahu IPRM, následně je v souladu s kompetencemi volených orgánů Statutárního města Plzně doporučuje Radě města Plzně nebo Zastupitelstvu města Plzně ke schválení
- projednává a doporučuje Radě města Plzně a Zastupitelstvu města Plzně schválení IPRM po jeho dokončení nebo po zpracování jeho aktualizované verze
- vybírá v průběhu prací potenciální partnery IPRM, kterými mohou být např. krajská samospráva, orgány státní správy, zástupci podnikatelských subjektů, neziskové organizace, vysoké školy a jiné významné instituce, atd.
- navrhuje RMP k jmenování manažera IPRM, s manažerem IPRM spolupracuje,
- ve spolupráci s manažerem IPRM navrhuje ustanovení pracovních skupin IPRM a řídí a koordinuje jejich činnost
- transparentním způsobem projednává výběr dílčích projektů k realizaci, indikativní seznam projektových záměrů schvaluje
- koordinuje přípravu a realizaci jednotlivých projektů, ať už jsou připravovány městem Plzeň nebo některým z partnerů, kteří jsou do realizace IPRM zapojeni
- projednává monitorovací zprávy k IPRM a zajišťuje jejich projednání ve volených orgánech Statutárního města Plzně
- posuzuje a schvaluje návrhy na změny IPRM, podstatné změny IPRM předkládá ke schválení RMP a ZMP před jejich předložením RO ROP JZ
- prostřednictvím svého předsedy nebo jiného pověřeného člena řídícího výboru poskytuje informace a stanoviska k IPRM voleným orgánům Statutárního města Plzně, partnerům, sdělovacím prostředkům a odborné i laické veřejnosti.

15.1.3 Pracovní skupiny IPRM

Pracovní skupiny jsou ustavovány na základě rozhodnutí Řídícího výboru IPRM, který koordinuje, posuzuje a kontroluje jejich činnost a dosažené výsledky práce. Řídící výbor rozhoduje o jejich kompetencích ve vztahu k účelu, pro který byly ustaveny. Pracovní skupina slouží jako poradní a konzultační orgán pro stanovení obsahu a rozsahu IPRM a pro přípravu a realizaci jednotlivých projektů, které budou na základě IPRM předkládány. Zároveň koordinuje práce spojené s přípravou kandidatury města o titul EHMK. Pracovní skupiny spolupracují s jmenovaným manažerem IPRM, který jim poskytuje metodickou a odbornou podporu.

Pro přípravu podkladů souvisejících s přípravou IPRM nebo jednotlivých větších projektů v jeho rámci byly zřízeny následující pracovní skupiny:

- **PS KULTURA** – projednává veškeré podklady související s přípravou kulturní infrastruktury v rámci IPRM a zabývá se přípravou kandidatury města o titul Evropské hlavní město kultury, programové náplně a souvisejících dokumentů (např. Program rozvoje kultury ve městě Plzni)
- **PS SPORT - VOLNÝ ČAS** – projednává podklady související s přípravou volnočasové infrastruktury v rámci IPRM s důrazem na centrální průsečík sportovně-rekreačních tras v nově budované relax-zóně ve Štruncových sadech, Roudné a pivovaru
- **PS Program 2015** - zabývá se jako skupina externích mimoplzeňských konzultantů výhradně přípravou kandidatury města o titul Evropské hlavní město kultury, programové náplně a souvisejících dokumentů (např. Program rozvoje kultury ve městě Plzni)
- **PS Urbanistika** – zabývala se na odborné úrovni přípravou opatření 2.2. Zprovoznění sportovně-rekreačních tras v nivách řek, vzhledem k faktu, že cílem tohoto opatření IPRM je napravit nebo zmírnit urbanistické chyby minulosti.
- **PS Marketing** – PS je v současné době (září 2008) nově zakládanou skupinou. Potřeba založení vznikla na základě realizace projektu „Komunikační kampaň ke kandidatuře Evropské hlavní město kultury 2015“. Pracovní skupina bude vedena OPM MMP, předpokládá se složení ze zástupců následujících institucí: odbor prezentace a marketingu MMP, Tisková mluvčí MMP, zástupci místních médií, manažer projektu PEHMK, spolupracující marketingové a komunikační společnosti a další.

15.1.4 Manažer IPRM

Manažer integrovaného plánu je jmenován usnesením Rady města Plzně č. 294 ze dne 27.3.2008, na jehož základě je odpovědný za administrativní zajištění přípravy, zpracování a realizaci IPRM. Kompetence manažera IPRM jsou stanoveny Instrukcí pro přípravu IPRM pro plánovací období 2007-2013.

Při **zpracování a aktualizaci IPRM** manažer:

- je v rámci svých kompetencí kontaktní osobou pro komunikaci s Úřadem Regionální rady NUTS II JZ a s řídícími orgány dalších operačních programů a zajišťuje přenos informací a úkolů souvisejících s IPRM, za jehož přípravu, zpracování a realizaci je odpovědný;
- IPRM zajišťuje v rámci svých pracovních povinností a stanovených kompetencí zpracování IPRM při dodržování principů partnerství a pečuje o vysokou účinnost a

kvalitu partnerských vztahů. Přitom v rámci svých kompetencí informuje veřejnost o procesu tvorby a realizaci IPRM;

- navrhuje ŘV složení pracovních skupin,
- koordinuje jednání Řídicího výboru IPRM a pracovních skupin, poskytuje jim metodickou a administrativní podporu pro jejich činnost a dle potřeby zprostředkovává komunikaci s volenými orgány Statutárního města Plzně, kterým předkládá dokumenty k projednání, pro informaci a ke schválení;
- zodpovídá za soulad dokumentace IPRM s metodikami MMR a ROP JZ;
- koordinuje přípravu všech projektů, kde je žadatelem o financování a realizátorem projektu město Plzeň nebo městem zřízená organizace a jedná se o projekty předkládané na základě IPRM;
- vede plán výzev jednotlivých OP a harmonogram předkládání dílčích projektů
- odpovídá za řádný monitoring IPRM a projektů realizovaných na jeho základě, to vše včetně zpracovávání zpráv o realizaci IPRM a zajišťuje jejich projednání v ŘV, RMP a ZMP. Manažer IPRM je odpovědný za přípravu podkladů potřebných k pravidelné každoroční aktualizaci IPRM.

V rámci **realizace IPRM** manažer:

- odpovídá za řádnou realizaci projektů, kde je žadatelem o financování a realizátorem projektu město Plzeň nebo městem zřízená organizace a zároveň se jedná o projekty předkládané na základě IPRM, a to v souladu s podmínkami financujícího operačního programu;
- vystavuje „Potvrzení o souladu s IPRM“ pro projekty, jejichž nositelem není město a byly k realizaci vybrány na základě souhlasu řídicího výboru;
- podle svých možností a kapacit aktivně vyhledává projektové záměry, které naplňují cíle IPRM a iniciuje jejich zařazení do indikativního seznamu projektů IPRM s tím, že je předkládá k projednání řídicímu výboru;
- podle svých možností a kapacit poskytuje asistenci i partnerům IPRM při přípravě a realizaci jejich projektů, které jsou na základě projednání v řídicím výboru součástí (předkládány v souladu s) IPRM
- uchovává a archivuje dokumentaci související s realizací IPRM jako celku a realizací jednotlivých projektů, které byly realizovány městem Plzeň .

Zkušenosti manažera s řízením a administrací projektu jsou uvedeny v životopise v příloze.

15.1.5 Výkonné útvary realizace IPRM na úrovni celého plánu

Do zpracování a realizace na úrovni celého IPRM (souhrnně za všechny dílčí projekty) jsou jako výkonné orgány zapojeni Útvar koordinace evropských projektů města Plzně, p.o. a Ekonomický úřad MMP. Jedná se o útvary vykonávající činnosti na úrovni celého plánu, souhrnně za všechny dílčí projekty (věcná, administrativní a finanční koordinace). Postupy pro řízení dílčích projektů jsou upraveny níže.

1. ÚKEP (řízení IPRM, příprava projektů, administrace dotace)
2. Ekonomický úřad (řízení financování IPRM, účetnictví, podklady pro výkaznictví)

Vedoucí oddělení administrace projektů IPRM (ÚKEP)

- Zpracovává roční zprávy o realizaci IPRM na základě informací od finančního manažera
- Řídí a kontroluje finanční manažery jednotlivých dílčích projektů

Ekonomický úřad MMP

- Na základě informací od manažera zajišťuje financování IPRM prostřednictvím rozpočtu a rozpočtového výhledu

- Zajišťuje průběžné financování projektů města a PO
- Připravuje podklady pro výkaznictví na úrovni celého plánu na základě zadání od vedoucího úseku administrace projektů IPRM

15.1.6 Výkonné útvary realizace IPRM na úrovni jednotlivých dílčích projektů

Projektový tým

Přípravu a řízení dílčích projektů zajišťují projektové týmy složené ze zaměstnanců MMP a příspěvkové organizace ÚKEP. Složení týmu schvaluje manažer IPRM na návrh vedoucího úseku administrace projektů IPRM (ÚKEP). Projektový tým je minimálně 3 členný ve složení – projektový manažer, finanční manažer, zástupce realizátora investice (odborný útvar města). Pokud je to možné, jednání projektového týmu se účastní gestor projektu z vedení města. O výsledcích jednání projektového týmu informuje manažer IPRM ředitele ÚKEP, EÚ a TÚ. Jednání projektového týmu se konají nejméně 2 x měsíčně.

Projektový tým

- Zajišťuje přípravnou fázi projektu
- Koordinuje majetkovou a technickou přípravu dílčích projektů města a příspěvkových organizací
- v realizační fázi monitoruje změny v průběhu fyzické realizace projektů

Vedoucí oddělení administrace projektů IPRM (ÚKEP)

- Sleduje a vyhodnocuje změny v pravidlech a metodikách IPRM (metodický pokyn MMR, metodiky ROP), informuje manažera IPRM a navrhuje úpravy dokumentace IPRM
- Řídí činnost projektového týmu a jeho spolupráci s odbornými útvary MMP v průběhu realizace projektu
- Čtvrtletně vyhodnocuje činnost projektových týmů a informuje manažera IPRM

Projektový manažer

- řídí činnost projektového týmu a jeho spolupráci s odbornými útvary MMP v přípravné (předinvestiční) fázi projektu
- určuje rozsah požadavků na majetkovou a technickou přípravu dílčích projektů města a příspěvkových organizací
- zodpovídá za podání žádosti o dotaci (projektů města a PO) – zpracovává a kompletuje vlastní žádost a přílohy
- spolupracuje při přípravě podkladů pro zadávací řízení s odbornými útvary MMP
- administrativně zajišťuje uzavření smlouvy o poskytnutí dotace s ŘO financujícího operačního programu
- vyhodnocuje charakter změn v průběhu fyzické realizace projektů, podstatné změny avizuje v předstihu na jednání projektového týmu, v případě prodlení přímo vedoucímu úseku administrace

Finanční manažer

- řídí činnost projektového týmu a jeho spolupráci s odbornými útvary MMP v průběhu realizace projektu
- zpracovává průběžné, etapové zprávy a žádosti o platbu za projekty města a příspěvkových organizací
- sestavuje „Oznámení příjemce o změně projektu“ (příloha č. 8 PPP) + související doklady (měněné přílohy) pro ÚRR

15.1.7 Externí subjekty – řídicí orgány operačních programů

Zásady vzájemné spolupráce a komunikace vyplývají z metodických pokynů ke zpracování IPRM, z rozhodnutí a zvláštních pokynů orgánů Regionální rady a z výzev k předkládání IPRM Regionální radě k projednání a ke schválení.

Výbor Regionální rady

- schvaluje Integrovaný plán rozvoje města po jeho schválení v Zastupitelstvu města Plzně
- schvaluje Roční zprávy o postupu po celou dobu realizace
- je pravidelně informován o procesu aktualizace IPRM a na základě žádosti města Plzně schvaluje podstatné změny IPRM
- schvaluje dílčí projekty IPRM financované ze zdrojů ROP Jihozápad
- zamítá dílčí projekty IPRM jen v případě, že projekty nesplňují kritéria přijatelnosti, formální náležitosti a kvalitu dle hodnotících kritérií pro projekty IPRM

Úřad Regionální rady

- dle ročních zpráv o postupu realizace IPRM a závěrečné zprávy o postupu realizace IPRM kontroluje vývoj procesu plnění IPRM
- přijímá a posuzuje dílčí projekty i dokument IPRM
- monitoruje a kontroluje standardním způsobem dílčí projekty IPRM v období realizace i udržitelnosti
- účastní se jednání Řídicího výboru IPRM jako stálý host.

Ředitelem ÚRR je jmenován konzultant IPRM – referent ÚRR specializující se na oblast podpory 2.1. ROP. Konzultant IPRM je kontaktní osobou pro město a jeho orgány, kontroluje dodržování metodik IPRM a zajišťuje metodickou podporu pro město.

Řídicí orgán TOP

- posuzuje IPRM nebo jeho části na základě vyzvání ŘO ROP
- přijímá, hodnotí a schvaluje/zamítá dílčí projekty IPRM
- na základě „Potvrzení o souladu s IPRM“ poskytuje projektu v rámci procesu hodnocení a výběru projektů bonifikaci
- posuzuje změny IPRM, které se dotýkají TOP
- monitoruje a kontroluje standardním způsobem dílčí projekty v období realizace i udržitelnosti

15.1.8 Administrativní kapacita pro řízení IPRM

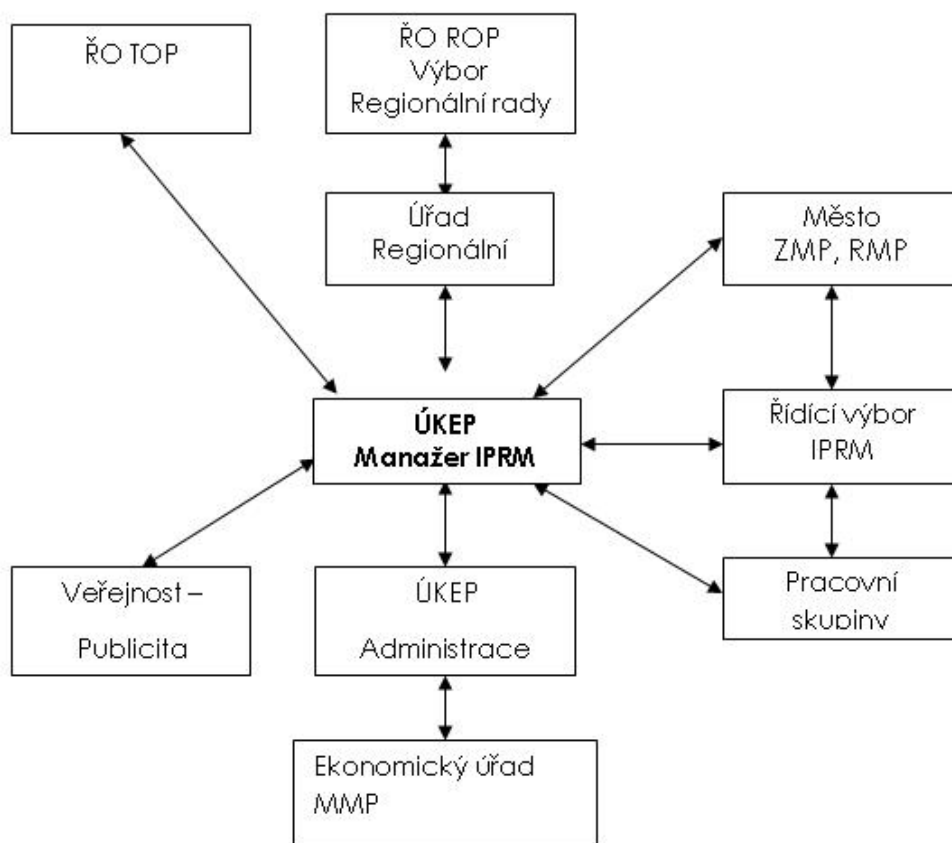
Administrativní podporu orgánům města, řídicímu výboru, pracovním skupinám a partnerům IPRM zajišťuje Útvar koordinace evropských projektů města Plzně p.o., který byl zřízen jako specializované pracoviště města Plzně pro přípravu a řízení projektů financovaných ze zdrojů strukturálních fondů a Kohezního fondu.

Manažerem IPRM je jmenován zaměstnanec ÚKEP MP, který musí mít dostatečné zkušenosti s administrací a řízením projektů a čerpáním finančních prostředků ze strukturálních fondů (doloženo v příloze životopisem). Manažer IPRM vytváří v rámci ÚKEP MP pro plnění svých výše uvedených úkolů a v rámci své působnosti týmy specializovaných pracovníků, kteří se zabývají:

1. přípravou jednotlivých projektů v rámci IPRM, jejichž nositelem je město Plzeň nebo jím založená nebo zřízená organizace;
2. řízením, monitoringem a aktualizací IPRM podle pravidel stanovených ÚRR ROP Jihozápad a případně dalšími dotčenými ŘO.

Při realizaci jednotlivých projektů spolupracuje manažer IPRM s dalšími odbornými pracovišti uvnitř Magistrátu města Plzně (dále také jen MMP) a v rámci organizací zřízených městem Plzeň v souladu se standardními postupy pro investiční výstavbu v souladu s kompetencemi jednotlivých složek MMP a městem zřizovaných organizací. Manažer IPRM však odpovídá řídícímu orgánu daného financujícího OP za řádnou realizaci všech projektů, které realizuje město Plzeň nebo jím zřízená či založená organizace a jsou součástí IPRM. Pro realizaci jednotlivých projektů si může zřídit pracovní skupinu specialistů, kteří budou odpovědní v rámci svého profesního zařazení v MMP a městem založené nebo zřízené organizaci za provedení dílčích činností při realizaci jednotlivých projektů. Vedoucím takové pracovní skupiny je vždy manažer IPRM nebo jím určená osoba ze zaměstnanců ÚKEP MP. Odpovědnost za finanční řízení IPRM nese Ekonomický úřad MMP (dále také jen EÚ MMP). Zásady finančního řízení IPRM jsou stanoveny níže.

Obr 28: Schéma řídicí struktury IPRM

15.2 Výběr dílčích projektů na základě IPRM

V rámci prací respektovali manažer IPRM i Řídící výbor IPRM skutečnost, že v době zpracování IPRM nemusejí být v potřebném detailu známe podmínky pro řízení a realizaci IPRM, což omezovalo jak zpracovatele IPRM, tak jednotlivé partnery IPRM při definování projektových záměrů a dílčích projektů podle podmínek příslušných zdrojových operačních programů. V té souvislosti přijali následující metodická opatření a rozhodnutí :

- do indikativního seznamu projektových záměrů a dílčích projektů IPRM určených pro realizaci budou v rámci zachování rovných příležitostí zařazeny všechny projekty partnerů IPRM, jejichž obsah je v souladu s tematickou oblastí IPRM a vyhoví strategickému rámci IPRM (cíle, opatření, aktivity).
- o projektech, které jsou připravovány pro předložení žádosti o financování vždy jedná řídící výbor na základě podkladů připravených manažerem IPRM.
- dílčím projektem je konkrétní individuální projekt, který naplňuje jeden z cílů IPRM a lze zařadit pod některé z opatření IPRM v rámci tohoto cíle, zároveň je vyhotoven v předepsané formě a rozsahu dle požadavků příslušného operačního programu
- projektovým záměrem je potenciální (budoucí) dílčí projekt, jehož zaměření a obsah je v souladu se strategií IPRM, ale v době dokončení prací na IPRM nebyl nebo nemohl být dopracován do podoby dílčího projektu
- partneři IPRM nemohou být a nebudou v rámci rovných příležitostí omezováni řídicí strukturou IPRM (rozuměj manažerem IPRM a řídicím výborem) při definování svých projektových záměrů a při předkládání svých dílčích projektů se žádostí o zařazení do IPRM. Úlohou řídicího výboru IPRM je posouzení slučitelnosti předloženého dílčího projektu se strategií IPRM, to vše na základě doporučení manažera IPRM, a úlohou Statutárního města Plzeň vydání potvrzení, že předkládaný dílčí projekt je v souladu s cíli a opatřeními IPRM
- jednotlivé projektové záměry a dílčí projekty budou vždy posuzovány transparentně a nediskriminačně, o jejich zařazení nebo nezařazení do IPRM rozhodne Řídící výbor IPRM na základě doporučení manažera IPRM a s výsledkem svého rozhodnutí seznámí písemně partnera IPRM – žadatele.

Prostřednictvím IPRM mohou být realizovány projektové záměry, jejichž zaměření a obsah je v souladu se strategií IPRM tzn. vedou k naplnění globálního cíle IPRM. Výběr projektů do IPRM provádí město Plzeň transparentním způsobem, respektuje pravidla národního a komunitárního práva a řídí se maximální efektivitou čerpání peněz ze SF vč. maximalizace synergického efektu.

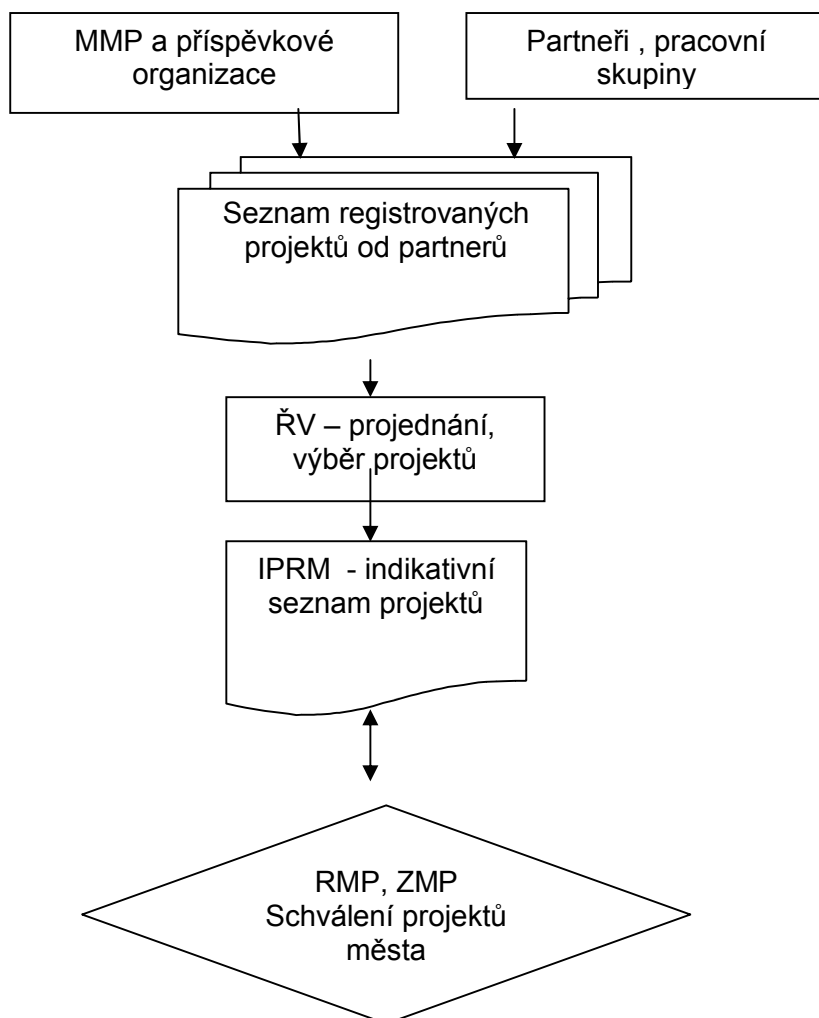
Dílčí projekty musí naplňovat cíl a konkrétní opatření IPRM, je vyhotoven ve formě a rozsahu dle požadavků financujícího operačního programu (ROP JZ, TOP). Dílčí projekty jsou předkládány ÚRR na základě indikativního seznamu projektových záměrů, který je pravidelně aktualizován. Do indikativního seznamu jsou zařazeny všechny projektové investiční a neinvestiční záměry a dílčí projekty partnerů IPRM přihlášených pomocí projektového listu. O zařazení či nezařazení projektu do IPRM rozhodují orgány řídicí struktury IPRM (ŘV, RMP, ZMP). Schválené projekty budou předkladatelem dopracovány do podoby vyžadované řídicím orgánem ROP a TOP a předloženy ve formě dílčího projektu řídicímu orgánu ROP nebo TOP v souladu s podmínkami vyhlášené výzvy konkrétního operačního programu.

Projekty, které jsou součástí indikativního seznamu a jsou financovány z ROP a TOP:

- 1) jsou projekty města Plzně a příspěvkových organizací (PO), které doporučuje ŘV IPRM (na návrh manažera IPRM) a schvaluje RMP a ZMP. Město je vždy žadatelem za vlastní projekty a projekty příspěvkových organizací pokud ZMP svým usnesením neurčí jinak (tzn. žadatelem může být i PO). Žádosti města a PO do ROP JZ (oblast podpory 2.1, ostatní oblasti podpory) a TOP zpracovává projektový tým manažera IPRM v rámci ÚKEP p.o.
- 2) jsou projekty ostatních žadatelů
 - a) financované z ROP JZ oblast podpory 2.1 schvaluje ŘV IPRM (na žádost partnerů a návrh manažera IPRM). Žadatel uzavře s městem „Smlouvu o partnerství“
 - b) financované z tematických operačních programů (TOP) schvaluje ŘV (na žádost partnerů a návrh manažera IPRM), jsou uvedeny odděleně a tvoří samostatnou část rozpočtu. K předložení žádosti do příslušného operačního programu žadatel obdrží „Potvrzení souladu s IPRM“, které dokládá, že záměr projektu byl řádně zaregistrován, je v souladu s cíli, strategií a rozpočtem daného IPRM a byl zařazen do indikativního seznamu projektů v rámci konkrétního opatření IPRM. Potvrzení vydává manažer IPRM.

Projekty, které jsou realizovány městem Plzní nebo ostatními žadateli s tím, že byly registrovány včas, s možností hlubšího zapracování do IPRM jsou popsány v popisu projektů a popisu opatření.

Obr 29: Schéma výběru a schvalování projektových záměrů IPRM

Řídící výbor IPRM zajistí na webových stránkách Útvaru koordinace evropských projektů města Plzně a na www.plzen2015.cz **trvale otevřenou výzvu pro příjem projektových záměrů a dílčích projektů**. O zařazení nových projektových záměrů a dílčích projektů a předefinování již existujících projektových záměrů a dílčích projektů jednotlivých partnerů IPRM rozhodne Řídící výbor IPRM na svých zasedáních v souladu se strategií IPRM, svými kompetencemi a odpovědností. Pro posuzování těchto projektových záměrů a dílčích projektů může Řídící výbor IPRM rovněž ustavit pracovní skupinu. V rámci rozhodování o zařazení nových projektových záměrů a dílčích projektů do IPRM bude posouzen jejich eventuální vliv na změny IPRM s tím, že budou dodrženy postupy pro oznámení změn IPRM stanovené v příručce pro žadatele .

15.3 Postupy při realizaci IPRM

15.3.1 Partnerství a komunikace v období realizace IPRM

Partnerství v období realizace IPRM „Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015,, bude vycházet ze stejných zásad, principů, založených partnerských vztahů a způsobů komunikace jako ve fázi zpracování integrovaného plánu. Kontinuita založených partnerských vztahů, jasná a srozumitelná interpretace koncepčních a strategických myšlenek a rozhodnutí, stejně jako využití osvědčených pracovních přístupů usnadní realizaci IPRM bez ohledu na jeho dílčí doplňky a změny. Posílena bude role komunikační platformy, výměny informací a cílené podpory na všech úrovních, neboť právě realizace strategických cílů a záměrů IPRM prostřednictvím jednotlivých projektů umožní naplnit vizi rozvoje města Plzně a splnit globální cíl i dílčí cíle integrovaného plánu rozvoje města.

15.3.2 Zapojení partnerů IPRM

Okruh hlavních partnerů IPRM je pevně vymezen s tím, že rozšiřován bude pouze na základě písemné dohody o spolupráci mezi partnerským subjektem a městem Plzeň jako nositelem IPRM. Přistoupení dalších partnerů IPRM po schválení dokumentu IPRM je možné po celé období realizace IPRM na základě registrace projektového záměru. Výzva k registraci projektových záměrů je trvale vyvěšena na stránkách města kultury (www.plzen2015.cz), města Plzně (www.plzem.eu) a odkazem na stránkách Útvaru koordinace evropských projektů města Plzně, p.o. (www.ukep.cz). Registrační formulář (doložen v příloze) může vyplnit každý a zaslat ho manažerovi IPRM. Manažer posoudí registrovaný záměr podle následujících kritérií:

- Informace na registračním formuláři jsou úplné a lze z nich posoudit význam a přínosu projektu pro splnění IPRM
- projektový záměr je v souladu se strategií IPRM a naplňuje jeho globální a specifické cíle, je možné jej zařadit do některého z opatření IPRM
- projektový záměr je významný z hlediska rozvoje města nebo městské části
- žadatel prokázal dostatečnou administrativní a finanční kapacitu realizovat navrhovaný dílčí projekt v souladu s harmonogramem a finančním plánem IPRM
- harmonogram projektového záměru je v souladu s celkovým harmonogramem a finančním plánem IPRM, resp. s předpokládaným čerpáním alokace 2.1. ROP nebo dalších oblastí podpory příslušné oblasti podpory ROP/TOP.

Na základě posouzení záměru podle kritérií navrhne ŘV zařazení/nezařazení projektového záměru do indikativního seznamu IPRM a případnou úpravu finančního plánu a harmonogramu IPRM.

Pokud ŘV projektový záměr schválí, může manažer IPRM, při podání žádosti, vystavit „Potvrzení“.

Na výše uvedených stránkách budou, pro současné i potenciální partnery) pravidelně uváděny další informace o průběhu realizace IPRM, bude otevřena možnost klást dotazy a doporučovat náměty a připomínky, případně realizovat umělecký projekt menšího rozsahu. Předpokládá se intenzivní propojení přípravy kandidatury o titul Evropské hlavní město kultury s grantovým systémem města Plzně v oblasti kultury.

Vztah města jako nositele IPRM a partnerů je zakotven ve „Smlouvě o partnerství“, která zavazuje partnera města (realizátora dílčího projektu IPRM) postupovat po dobu realizace a udržitelnosti projektu v souladu se strategií a cíli IPRM

Komunikace –v období realizace IPRM

Rozvíjení již existujícího partnerství bude probíhat prostřednictvím moderních komunikačních prostředků stejně jako v období zpracovávání integrovaného plánu, bude respektovat moderní zásady partnerství a umožní přístup odborné i laické veřejnosti k realizaci IPRM :

- **komunikace s hlavními a přidruženými partnery IPRM** bude zajišťována: přímým zapojením do činnosti řídicího výboru IPRM nebo zapojením do činností pracovních skupin IPRM; ad hoc spoluprací při řešení konkrétních koncepčních a strategických záměrů souvisejících s aktualizací obsahu IPRM; spoluprací při výběru a posuzování projektových záměrů a dílčích projektů před jejich předložením ke schválení; spoluprací při jednáních s Řídicími orgány operačních programů; spoluprací při prezentaci záměrů IPRM odborné i laické veřejnosti;
- **komunikace s Řídicími orgány ROP a TOP** bude vycházet ze zásad o spolupráci popsané v řídicí struktuře IPRM
- **komunikace s veřejností** bude zajišťována: prostřednictvím existující webové stránky www.plzen2015.cz a stránky www.ukep.cz, umožňující sledování a připomínkování prací na IPRM, stejně jako sledování realizace dílčích projektů IPRM; zapojením expertů do prací na změnách a doplňcích IPRM; prostřednictvím zpráv o realizaci IPRM v lokálních sdělovacích prostředcích a médiích; prostřednictvím veřejně dostupných usnesení Rady a Zastupitelstva města Plzně na webových stránkách Statutárního města Plzně; prostřednictvím pravidelně distribuovaných Radničních novin; prostřednictvím tisku specializovaných letáků nebo dokumentů, obsahujících informace o realizaci jednotlivých projektů IPRM; prostřednictvím prezentací výsledků IPRM na veřejných shromážděních občanů za účasti partnerů IPRM představujících své realizované projekty, prostřednictvím výstav s veřejným připomínkováním, kde město prezentuje svoje jednotlivé záměry atd.

Zvláštním nástrojem pro budování partnerských vazeb bude intenzivní zapojení občanů města a kraje do přípravy kulturní náplně v rámci kandidatury města o titul evropské hlavní město kultury. Komunitní rozměr celého projektu je velmi podrobně hodnocen porotou, která rozhoduje o udělení titulu. Město důsledně respektuje tento princip a v průběhu zpracování IPRM byly realizovány celkem 3 velmi podrobné průzkumy veřejného mínění na jednotlivá témata týkající se oblasti řešení v rámci IPRM „Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015“. Poté byla zorganizována celá řada workshopů různých pracovních skupin a veřejných jednání, jejichž výsledky byly zapracovány do návrhů IPRM a formulace jeho jednotlivých opatření. Pro opatření „Zprovoznění sportovně-rekreačních tras v nivách řek“ byla uspořádána interaktivní výstava, kde měl každý možnost vyjádřit se k představenému záměru.

V období 25.4.-14.5. 2008 proběhla otevřená registrace projektových záměrů pro všechna opatření IPRM. Byli vyzváni všechny výše uvedené subjekty, aby registrovali svoje projekty. Po schválení IPRM bude tato výzva otevřena trvale, tak aby její výsledky byly k dispozici pro každoroční aktualizaci IPRM. Výzva pro registraci záměrů bude základním nástrojem pro výběr schvalování dílčích projektů na úrovni ŘV vedle projektů, které už jsou uvedeny v indikativním seznamu připravovaných projektů. Vedle toho bude manažer IPRM spolu se svým týmem a partnery IPRM aktivně vyhledávat projektové záměry, které dosud nebyly zařazeny do indikativního seznamu a přitom jejich realizace by naplňovala stanovené cíle IPRM.

15.4 Předkládání projektů a jejich realizace

15.4.1 Principy řízení dílčích projektů partnerů

Pro oblast podpory 2.1 platí, že pro zajištění realizace dílčích projektů partnerů – příjemců dotace uzavírá město jako nositel IPRM „Smlouvu o partnerství“, která zavazuje realizátora dílčího projektu IPRM zejména v následujících oblastech:

- a) realizovat dílčí projekt v souladu s rozpočtem, finančním a časovým harmonogramem IPRM
- b) naplnit indikátory IPRM, které připadají na projekt s ohledem na jeho finanční objem
- c) vyčerpat alokovanou částku dotace
- d) poskytovat kopie monitorovacích zpráv vedoucímu administrace IPRM
- e) informovat vedoucího administrace IPRM/manažera IPRM o všech podstatných změnách projektu

V případě projektů financovaných z jiných oblastí podpory ROP a projektů TOP je příjemce dotace povinen poskytovat kopie monitorovacích zpráv vedoucímu administrace IPRM a informovat o všech podstatných změnách v průběhu realizace projektu.

15.4.2 Předložení dílčích projektů

Statutárním městem Plzeň vybrané a schválené dílčí projekty jsou žadatelem předloženy příslušným Řídicím orgánům operačních programů. Žadatel doloží potvrzením manažera IPRM, že projekt je v souladu s IPRM, tj. je v souladu s některým z opatření a aktivitou a jejich rozpočtem, jak jsou definovány v IPRM a jeho předložení a realizace na základě IPRM bylo projednáno v řídicím výboru.

Pro projekty předkládané k financování ze zdrojů ROP Jihozápad jsou pro jednotlivé oblasti podpory vyhlašovány specifické výzvy s uzavěrkou k předkládání projektů. Výjimkou bude oblast podpory 2.1. Integrované projekty rozvojových center, kde bude vyhlášena jedna kontinuální výzva pro předkládání projektů spolu se schválením IPRM. V rámci IPRM „Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015“ budou předkládány projekty do následujících oblastí podpory ROP Jihozápad:

- 2.1. Integrované projekty rozvojových center
- 3.1. Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu
- 3.2. Revitalizace památek a využití kulturního dědictví v rozvoji cestovního ruchu
- 3.3. Rozvoj služeb cestovního ruchu, marketingu a produktů cestovního ruchu

Při přípravě projektů pro Regionální operační program Jihozápad se žadatelé řídí standardní příručkou pro žadatele a příjemce a podmínkami stanovenými ve výzvě k předkládání projektů pro danou oblast podpory ROP.

V případě projektů předkládaných městem Plzeň nebo jím zřízenou organizací odpovídá manažer IPRM za komunikaci s oddělením administrace územního odboru ÚRR Jihozápad před a po předložení žádosti o financování.

Projekty předkládané do jiných (tématických) operačních programů budou předkládány v rámci standardních podmínek příslušných operačních programů na základě standardních výzev (nebudou vyhlašovány zvláštní výzvy pro projekty IPRM). Projekty podané do těchto operačních programů, které splní podmínky formálních náležitostí, přijatelnosti a minimální technické kvality (bodového hodnocení) a případně další podmínky stanovené příslušným operačním programem obdrží na základě doložení souladu s IPRM bonifikaci ve výši 10% dosaženého bodového hodnocení. S takto upraveným bodovým hodnocením budou soutěžit

se všemi projekty předloženými v dané výzvě. O výběru projektů rozhoduje ŘO příslušného (tématického) operačního programu.

15.4.3 Výběr a schvalování projektů řídicím orgánem OP

Jednotlivé dílčí projekty budou samostatně hodnoceny (formální kontrola, kontrola přijatelnosti a kvalitativní hodnocení) příslušným ŘO podle postupů příslušného OP.

Projekty předkládané pro financování z ROP, které úspěšně projdou formální kontrolou a kontrolou přijatelnosti a splní minimální požadované kvalitativní hodnocení, jsou ŘO ROP, schváleny. ŘO ROP může v případě projektů předložených k financování z oblasti podpory 2.1. ROP odmítnout financování pouze v případě, že projekt:

- vykazuje významné nedostatky z hlediska kvality jeho zpracování (nedosáhl minimální 60b. hranice)
- výše žádaných prostředků na projekt významně převyšuje objem disponibilních zdrojů z rozpočtu ROP v rámci oblasti podpory 2.1.
- žadatel neprokázal zajištěné kofinancování projektu.

15.4.4 Realizace projektů

Město – nositel IPRM a další příjemci dílčích projektů realizují dílčí projekty souladu s podmínkami příslušného operačního programu (v případě ROP jsou tyto podmínky stanoveny zejména v příručce pro příjemce), v souladu se smlouvou/rozhodnutím o poskytnutí dotace na daný projekt a dalšími dokumenty, které řídicí orgán operačního programu stanoví. Projekty jsou realizovány v souladu s harmonogramem pro jednotlivá opatření/aktivity stanoveným v IPRM a ve smlouvě uzavřené s ŘO k danému dílčímu projektu. Město s využitím řídicí struktury IPRM a manažera IPRM koordinuje aktivity jednotlivých projektů tak, aby bylo dosaženo cílů IPRM s maximálním využitím synergických efektů vyplývajících z koordinace mezi projekty.

Pro realizaci IPRM jsou vhodně nastaveny řídicí postupy, které zaručují transparentnost procesu realizace IPRM a dílčích projektů a respektují zásady hospodárního nakládání s veřejnými prostředky. Pro účely řízení IPRM bude zpracována zvláštní směrnice stanovující detailně odpovědnost jednotlivých útvarů MMP a městem zřizovaných organizací. ŘO ROP odpovídá za realizaci všech projektů kofinancovaných ze zdrojů ROP manažer IPRM.

Základní principy pro realizaci projektů v rámci IPRM:

- manažer IPRM je odpovědný za přípravu a realizaci všech projektů, jejichž nositelem je město Plzeň nebo jím založená/zřízená organizace a jsou součástí IPRM;
- manažer IPRM je stranou zastupující město Plzeň při komunikaci s ÚRR Jihozápad nebo ŘO jiných operačních programů;
- manažer IPRM odpovídá za stanovení podmínek pro výběrová řízení a smluvní postupy při přípravě a realizaci dílčích projektů v rámci IPRM tak, aby odpovídaly podmínkám dotace;
- manažer IPRM je jedinou smluvní stranou zastupující město Plzeň ve smluvních vztazích s dodavateli při přípravě a realizaci dílčích projektů;
- manažer IPRM při realizaci dílčích projektů spolupracuje s odbornými útvary MMP v rámci jejich působnosti, tak aby byla zajištěna potřebná součinnost všech složek MMP při realizaci projektu, monitoringu a vyúčtování.

ŘO standardním způsobem provádí kontrolu a monitorování jednotlivých projektů a na základě prokázaných nákladů poskytuje platby příjemcům dílčích projektů.

15.4.5 Finanční řízení IPRM

Za finanční řízení IPRM a dílčích projektů v rámci IPRM, které jsou realizovány městem Plzeň, odpovídá EÚ MMP, přitom úzce spolupracuje s manažerem IPRM. Základním nástrojem pro finanční řízení IPRM je pravidelná aktualizace rozpočtového výhledu v návaznosti na monitorovací zprávy o realizaci IPRM.

EÚ MMP ve spolupráci s manažerem IPRM zpracovává čtyřletou strategii financování IPRM, která stanoví:

- předpokládané příjmy a výdaje v čase, které jsou pravidelně aktualizovány dle monitorovací zprávy o realizaci jednotlivých projektů v průběhu realizace projektu;
- zdroj financování projektů, jejichž nositelem je město Plzeň s důrazem na využití vlastních zdrojů financování v rámci rozpočtu;
- nároky na rozpočet, případně výši předpokládaných příjmů rozpočtu města po skončení projektu v souvislosti s péčí o nově nabytý majetek.

EÚ MMP průběžně vyhodnocuje finanční nároky realizovaných projektů vzhledem rozpočtu a rozpočtovému výhledu a na základě průběžného vyhodnocování zajišťuje plynulé financování projektů.

15.5 Monitorování IPRM a jeho změny

Manažer IPRM provádí monitorování realizace jednotlivých projektů a IPRM jako celku. Současně monitoruje celkový kontext IPRM a může navrhnout změny ve schváleném IPRM a to prostřednictvím pravidelné monitorovací zprávy nebo prostřednictvím standardního formuláře „Oznámení o změně“.

Manažer IPRM každý rok zpracuje monitorovací zprávu, ve které zhodnotí postup realizace IPRM. Monitorovací zpráva bude obsahovat hodnocení celkového kontextu IPRM v rámci města a regionu. Součástí zprávy bude přehled schválených a realizovaných projektů a plnění podmínek IPRM včetně plnění indikátorů, dodržení harmonogramu a finančního plánu. Plnění indikátorů bude měřeno na základě informací o realizovaných projektech v rámci realizace opatření. Informace sbírá při zpracování monitorovací zprávy manažer IPRM od projektových a finančních manažerů jednotlivých projektů. Měření je standardně prováděno 1x za rok tak, jak je zpracována monitorovací zpráva o realizaci IPRM. Monitorovací zpráva bude dále obsahovat jednotlivými ŘO odsouhlasené monitorovací zprávy dílčích projektů. Na základě hodnocení dosaženého pokroku v realizaci IPRM a hodnocení kontextu v rámci města a regionu může město v monitorovací zprávě navrhnout změny IPRM. Zprávu schvaluje zastupitelstvo města. Město zprávu předkládá příslušnému ŘO ROP.

Dílčí projekty jsou realizovány a monitorovány standardním způsobem (stejně jako ostatní individuální projekty v rámci ROP).

Změny v projektu zařazeném do IPRM, ke kterým v průběhu realizace IPRM dojde, musí příjemce neprodleně písemně oznámit příslušnému ŘO podle podmínek příslušného OP. O podstatných změnách projektů, které jsou financovány ze zdrojů TOP, bude ŘO ROP JZ informován ze strany nositele IPRM prostřednictvím Roční zprávy o postupu realizace IPRM.

15.5.1 Monitorování IPRM

Roční monitorovací zprávu IPRM před jejím předložením schvaluje Rada města Plzně. Roční monitorovací zpráva IPRM může na základě hodnocení dosaženého pokroku v realizaci IPRM a hodnocení kontextu v rámci města obsahovat návrh změn IPRM. Pokud město nechce či nemůže čekat s návrhem změn na předložení Roční zprávy o postupu realizace IPRM, využije formulář Oznámení o změně v IPRM. Pokud zpráva obsahuje návrh změny, kterou ŘO ROP JZ vyhodnotí jako nepodstatnou, je změna považována za schválenou spolu se schválením zprávy. Pokud zpráva obsahuje návrh změny, kterou ŘO ROP vyhodnotí jako podstatnou, bude uzavřen Dodatek ke Smlouvě o realizaci IPRM. Při zpracování monitorovací zprávy IPRM spolupracuje manažer IPRM se všemi zapojenými subjekty, včetně nositelů dílčích projektů.

Roční zprávu o postupu realizace IPRM zpracovává a předkládá manažer IPRM po schválení ZMP (jak v elektronické, tak tištěné podobě) vždy následující rok do konce března konzultantovi IPRM.

Konzultant IPRM ověří Roční zprávu o postupu realizace IPRM do 15 pracovních dnů od data jejího doručení na příslušné územní pracoviště ÚRR JZ a zkontroluje:

- úplnost údajů (zejména úplnost schválených a realizovaných projektů)
- přípravu a realizaci dílčích projektů
- soulad s podmínkami stanovenými ŘO ROP JZ při schválení IPRM uvedených ve smlouvě o realizaci IPRM, zejména plnění indikátorů
- dodržení harmonogramu a finančního plánu
- hodnocení celkového kontextu IPRM v rámci města
- návrh změny IPRM.

V případě, že údaje uvedené v roční zprávě jsou neúplné, konzultant IPRM zašle elektronicky (E-mail slouží jako předávací protokol) manažerovi IPRM Výzvu k doplnění údajů roční zprávy. Její součástí je i seznam chybějících údajů, které je manažer IPRM po obdržení Výzvy doplněné doručit osobně nebo poštou příslušnému konzultantovi IPRM ve lhůtě, která je ve Výzvě stanovena (nesmí být kratší než 5 pracovních dnů). Pokud nejsou požadované údaje v daném termínu doplněny, je zpráva považována za nedodanou a postupuje se podle příslušných ustanovení ve Smlouvě (včetně pozastavení příjmu dalších projektů).

Zpráva o postupu realizace IPRM bude ŘO ROP schválena do dvou měsíců od dodání úplné zprávy.

V případě potřeby může konzultant IPRM vyžádat zpracování ad-hoc zprávy o postupu realizace IPRM. Manažer IPRM je povinen dodat ad-hoc zprávu o postupu realizace IPRM písemně ve lhůtě stanovené ve Výzvě k předložení ad-hoc zprávy (nesmí být kratší než do 30 pracovních dnů od obdržení Výzvy). Struktura a proces administrace jsou stejné jako v případě řádné Zprávy o postupu realizace IPRM.

Po ukončení posledního dílčího projektu IPRM (s výjimkou projektu na realizaci IPRM – projektu na činnost manažera IPRM = proplacení poslední žádosti o platbu posledního dílčího projektu) předkládá manažer IPRM závěrečnou Zprávu o postupu realizace IPRM konzultantovi IPRM. Proces administrace je stejný jako v případě řádné Roční zprávy o postupu realizace IPRM.

15.5.2 Změny IPRM

Změny v IPRM oznamuje manažer IPRM buď prostřednictvím Roční zprávy o postupu realizace IPRM nebo pomocí formuláře Oznámení o změně v IPRM. Změny se rozlišují na podstatné a nepodstatné. Nepodstatné změny nevyžadují uzavření dodatku ke Smlouvě. K provedení těchto změn stačí, pokud s nimi ŘO ROP JZ vysloví souhlas. Podstatné změny v IPRM naopak zpravidla vyžadují dodatek ke Smlouvě. Jedná se zejména o změny ovlivňující cíle IPRM, indikátory, rozpočet (přesun prostředků v rozpočtu mezi opatřeními nebo roky, při kterých dojde ke změně alokace na opatření nebo rok o více než 15 % z jejich původní výše), délku trvání IPRM a jednotlivých opatření.

Manažer IPRM je oprávněn IPRM upravit a pozměnit bez předchozího souhlasu ŘO ROP JZ pouze v případě, že jde o nepodstatnou změnu, která neovlivní dosažení cílů IPRM a naplňování schválených indikátorů.

Provedené nepodstatné změny musí manažer IPRM popsat a sdělit ŘO ROP JZ, a to buď v nejbližší Roční zprávě o postupu realizace IPRM nebo prostřednictvím formuláře Oznámení o změně v IPRM (viz Přílohu č. 2 PPŽ) a to kdykoliv v průběhu realizace IPRM. Konzultant IPRM oznámí zaznamenání této nepodstatné změny e-mailem městu.

Podstatnou změnu lze fakticky provést:

1. Pokud změna vyžaduje vypracování dodatku ke Smlouvě, je změnu možné realizovat až po podpisu dodatku oběma stranami.
2. Pokud změna nevyžaduje vypracování dodatku ke Smlouvě, je změnu možné realizovat bezprostředně po jejím schválení ŘO ROP JZ.

Manažer IPRM musí tuto podstatnou změnu oznámit konzultantovi IPRM předem na formuláři Oznámení o změně v IPRM a to minimálně ve lhůtě 20 pracovních dní před plánovaným datem změny, nejpozději však 60 kalendářních dnů před termínem ukončení IPRM.

Na základě Oznámení o změně v IPRM rozhodne konzultant IPRM, zda se jedná o změnu podstatnou či nepodstatnou a zda jsou změny schváleny či nikoliv, a tyto skutečnosti písemně oznámí městu, prostřednictvím manažera IPRM do 10 pracovních dnů od doručení Oznámení o změně v IPRM. U změn nahlášených prostřednictvím Roční zprávy o postupu realizace IPRM informuje konzultant IPRM manažera IPRM v případě podstatných změn o tom, zda byla schválena či nikoliv. V případě nepodstatných změn informuje manažera IPRM pouze v případě, že nepodstatná změna nebyla schválena, v ostatních případech se má zato, že je změna schválena.

Pokud zpráva obsahuje návrh změny, kterou konzultant IPRM vyhodnotí jako nepodstatnou, je změna považována za schválenou spolu se schválením zprávy. Pokud návrh změny vyhodnotí konzultant IPRM jako podstatnou, zajistí vypracování Dodatku ke Smlouvě. Následně se postupuje obdobně jako při podpisu Smlouvy.

Posuzování změn v dílčích projektech probíhá standardním způsobem. Změnu v dílčím projektu je možné povolit až po odsouhlasení změny v IPRM.

15.5.3 Monitorování projektů a změny projektů předložených v rámci IPRM

Dílčí projekty jsou realizovány a monitorovány standardním způsobem (stejně jako ostatní individuální projekty v rámci ROP) a řídí se postupy uvedenými v Příručce pro příjemce.

Posuzování změn v dílčích projektech probíhá standardním způsobem jako u individuálních projektů v rámci ROP a řídí se postupy uvedenými v Příručce pro příjemce.

Pokud nastane v některém dílčím projektu podstatná změna, příjemce informuje o této skutečnosti ŘO ROP JZ postupem uvedeným v Příručce pro příjemce a zároveň o této změně informuje manažera IPRM, který posoudí, zda tato změna má vliv na IPRM. V případě, že změna má podstatný vliv na IPRM, je možné povolit změnu v dílčím projektu až po zpracování změny IPRM.

16 Analýza rizik

Příprava, zpracování a realizace integrovaného plánu rozvoje města byla, je a po celou dobu realizace bude provázena riziky, jejichž míru působení lze minimalizovat jejich definováním, soustavným vyhodnocováním a případným koncepčním nebo operativním zásahem reagujícím na skutečný výskyt rizika nebo možnost jeho vzniku. V následujících tabulkách budou definována rizika, jejich dopad na implementaci IPRM a navrženy způsoby eliminace rizik, resp. jejich možná prevence provádějící fázi předrealizační, realizační i provozní s rozlišením investičních a neinvestičních opatření.

Analýza rizik týkající se investičních opatření IPRM:

V následující tabulce jsou vyhodnocena rizika investičních projektů tzn. opatření:

- 1.1. Doplnění infrastruktury pro kulturu a volný čas regionálního a nadregionálního významu
- 2.1. Doplnění infrastruktury pro kulturu a volný čas místního významu
- 2.2. Vytvoření sítě sportovně rekreačních tras v nivách řek
- 2.3. Zvýšení pobytové a výtvarné kvality veřejných prostranství

Žlutě zvýrazněné řádky představují největší rizika, která nesou nízkou míru naplnění předpokladů a podmínek a současně vysokou míru ohrožení výstupů, výsledků nebo cílů. Uvědomění si rizik a jejich formulace je podstatné pro jejich včasné řešení. Pro efektivní a účinnou eliminaci je podstatné zapojení a kooperace všech subjektů tvořící řídicí strukturu IPRM, partnerů, veřejnosti i ostatních orgánů města. Ke komunikaci mezi zúčastněnými budou užity tradiční komunikační a mediální nástroje.

Tab 38: Analýza rizik investičních opatření IPRM

Předpoklady a podmínky, které musí být splněny, aby byl projekt úspěšně realizován	Pravděpodobnost, že se naplní předpokládané podmínky (vysoká, střední nebo nízká)	Dopad na implementaci projektu (které výstupy, výsledky nebo cíle jsou ohroženy)	Opatření pro eliminaci rizik
Předrealizační fáze			
Navrhované projekty nejsou v rozporu se zájmy památkové ochrany (většina projektů uvnitř památkové rezervace)	Střední	Vysoký dopad. Má vliv především na významné projekty (divadlo, Peklo, galerie, atd.).	Zapojení Odboru památkové péče a NPÚ do projednávání architektonických studií, DÚR a DSP. Další stupeň pořizován až na základě souhlasného stanoviska.
Navrhované projekty nejsou ve střetu se zájmy ochrany přírody	Vysoká	Vysoký dopad. Týká se malé části relax-zóny na Roudné (in-line areál na území biocentra vymezeného krajem).	Zapojení orgánů ochrany přírody a krajiny do přípravy architektonického řešení projektů.

Jednoznačné smluvní podmínky poskytnutí dotace (veřejná podpora apod.)	Nízká	Vysoký dopad na realizaci všech projektů v rámci IPRM. Může dojít k odmítnutí přijetí dotace městem (nebo partnerem IPRM) a tedy nerealizaci části navržených indikátorů IPRM.	Projednání podmínek s ŘO ROP před uzavřením smlouvy o realizaci IPRM. Požádat ŘO ROP o stanovisko ohledně veřejné podpory v ROP.
Vyřešení kolize s legislativou týkající se zástavby v zátopové oblasti	Vysoká	Vysoký dopad. Může vést k nerealizaci významné části projektu celého areálu Relax-zóny	Bylo řešeno v rámci územního řízení. Vydané a pravomocné ÚR znamená, že problémy byly vyřešeny.
Správná kvantifikace výstupů a stanovení indikátorů IPRM	Střední	Vysoký dopad na výši čerpání finančních prostředků z OP	Kvalifikovaný přístup manažera a partnerů IPRM, profesionalita zpracovatelského týmu, sledování podmínek zdrojových oblastí.
Politická shoda o realizovaných projektech	Vysoká	Nízký dopad	– Politická shoda zajištěna průběžným informováním orgánů městské správy od počátku tvorby IPRM. – Schválení IPRM včetně indikativního seznamu projektů v orgánech města. – Centralizace přípravy jednotlivých projektů v rámci IPRM u manažera IPRM.
Ochota města a kraje k těsné spolupráci při koordinaci investičních akcí a přípravě kulturního programu	Vysoká	Ohrožena kvalita připravovaného programu, střední vliv na splnění indikátorů IPRM	Podpis deklarace jako písemného závazku k vzájemné spolupráci, přesně vymezené závazky obou z subjektů. Zapojení subjektů zřízených Plzeňským krajem jsou zapojeny do pracovních skupin.
Včasná majetková příprava velkých projektů, která eliminuje zpoždění předprojektové přípravy a následně i realizaci.	Střední	Vysoký dopad pro připravenost záměrů k předložení žádosti o financování.	Včasná majetková příprava. Prioritně řešeny projekty na pozemcích ve vlastnictví města.
Zpožděná příprava projektové dokumentace a její schvalování	Střední	Vysoký dopad pro připravenost záměrů k předložení žádosti o financování.	Včasná projektová příprava. Důsledná komunikace s dotčenými orgány státní správy v rámci územního a stavebního řízení.
Dostatečné odhadnutí všech podmiňujících staveb (především dopravní stavby) při přípravě projektů.	Vysoká	Střední dopad pro výši neuznatelných nákladů v rámci projektu.	Důkladná analýza dopravních vazeb v území při přípravě každého projektu. Prověření dopadů velkých staveb na dopravním modelu.
Bezchybně provedená výběrová řízení na dodavatele – projektové dokumentace – stavebních prací – supervizora – úvěru/financování	Nízká	Vysoký dopad na výši neuznatelných nákladů při vyúčtování projektu.	Důsledná komunikace nad dokumentací pro výběrové řízení s řídicími orgány. Analýza chyb v rámci jiných výběrových řízení na jiné projekty financované ze zdrojů EU (především „Doplňování vodohospodářské infrastruktury – ISPA, CF“).
Nalezení vhodného odborného týmu pro realizaci projektu	Vysoká	Střední pro všechny fáze přípravy a realizace projektu.	Včasné zahájení výběrového řízení. Vhodná kombinace vlastních kapacit manažera IPRM a externích konzultantů a dodavatelů.

Dostatečný vliv města na realizaci projektů partnerů	Nízká	Vysoký dopad pro předpokládané synergie mezi projekty v rámci IPRM.	Důsledná práce řídicího výboru, dostatečné kapacity v rámci týmu manažera IPRM pro komunikaci s partnery nad jejich projekty.
Ochota velkoryse investovat do: - rozšíření volnočasové infrastruktury - zvýšení výtvarné kvality veřejných prostor ve městě, - a instalovat zajímavý a atraktivní mobiliář	Vysoká	Ohrožena kvalita připravovaného programu kandidatury. Vysoký dopad na naplnění cílů IPRM.	- Riziko eliminováno – Investice jsou součástí připravovaného IPRM „Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015“ pro financování z oblasti podpory 2.1 ROP. - Shoda na pořádání soutěží o výtvarné řešení jednotlivých prostor a mobiliáře. Shoda na složení porot pro tyto soutěže.
Realizační fáze			
Přidělení dotační podpory všem projektovým záměrům v předpokládané výši a předpokládaném čase	Nízká	Vysoký dopad pro předpokládané synergie mezi projekty IPRM → ohrožení splnění vytyčených cílů IPRM i OP	Rozložení financování do více zdrojových oblastí a na více nositelů, hledání vlastních finančních zdrojů, korekce a změny IPRM, selekce klíčových záměrů a vazeb
Dostatečně ošetřený výběr dodavatele stavby	Střední	Vysoký dopad na kvalitu realizace projektu a hladké vyúčtování dotace.	Důsledná analýza zkušeností z realizace jiných projektů (především Doplnění vodohospodářské infrastruktury města Plzně, Vědecko-technický park města Plzně).
Reálný odhad nákladů	Střední	Vysoký dopad na realizovatelnost projektu. Nedostatečně odhadnuté náklady vytvářejí tlak na rozpočet města Plzně – vznik/zvyšování neuznatelných nákladů projektů.	Důsledná analýza vazeb navrhovaného projektu na jeho okolí (dopravní napojení, napojení na MHD, vlastnické vztahy). Nesnižovat náklady v přípravné fázi za každou cenu, uvažovat v jednotkových cenách s dostatečnou rezervou.
Eliminace neočekávaných okolností výstavby obvykle plynoucí z přírodních podmínek (geologie)	Střední	Vysoký dopad na realizovatelnost projektu. Nedostatečně odhadnuté náklady vytvářejí tlak na rozpočet města Plzně – vznik/zvyšování neuznatelných nákladů projektů.	Geologický průzkum v přípravné fázi projektu, ověření navrhovaných investic na protipovodňovém modelu.
Přijetí dopadů stavby na okolí	Vysoká	Minimální dopad na věcnou nebo finanční realizaci projektu.	Nutnost intenzivní komunikace se zájmovými skupinami v přípravné fázi projektů a v přípravné fázi integrovaného plánu.
Reálně stanovený harmonogram (přihlédnutí k počasí; prodlení při soutěžích a výběrových řízeních; lhůtám pro schvalování, kontrolu a financování atd.).	Střední	Střední dopad na finanční realizaci projektu. Výstavba se zpozdí natolik, že nedojde k čerpání prostředků v dohodnutém harmonogramu a z toho vyplývající ztrátě	Stanovení harmonogramu realizace s dostatečnými rezervami. Důkladné prostudování pravidel pro realizaci projektu už v přípravné fázi.

		nevyčerpaných zdrojů.	
Zvládnutá koordinace dodavatelů a řádné převzetí stavby.	Střední	Vysoký dopad na dodržení plánovaného harmonogramu.	Zajištění generálního dodavatele, který bude za koordinaci ručit.
Vysoká architektonická a výtvarná kvalita projektů	Vysoká	Nízký dopad	Oslovení architektů se zkušeností v dané oblasti/projektu, instalace uměleckých děl vybraných formou soutěže..
Provozní fáze			
Možnost zkušebního provozu před předáním a kolaudací stavby – ukončení realizace projektu.	Nízká	Vysoký dopad z hlediska funkčnosti objektu a plnění předpokládaných indikátorů IPRM.	Zajištění zkušebního provozu jako součást realizace projektu před jeho předáním a převzetím (kolaudací).
Kvalitně provedený výběr provozovatele/správce objektů (odborná kvalita, dostatečné kompetence, finanční stabilita).	Vysoká	Vysoký dopad z hlediska funkčnosti objektu a dosažení předpokládaných cílů IPRM.	Účast manažera IPRM ve výběrovém řízení na správce, nebo ponechání objektů ve správě města resp. některé zřízené organizace.
Nevzniknutí nové konkurence v průběhu výstavby jednotlivých objektů.	Vysoká	Minimální dopad.	Navržení projektů po důkladné analýze trhu. Jde především o veřejné subjekty, jejichž roli mohou plnit nezávislé subjekty (podnikatelé/NNO) jen v omezeném rozsahu. (např. soukromá cyklostezka, soukromý park ...).
Dodržení předpokladu provozního financování podle harmonogramu.	Nízká	Střední dopad na splnění indikátorů IPRM.	Zajištění provozního financování v odpovídajícím rozsahu městem tak, aby byly splněny závazné indikátory IPRM. Provozní financování u neziskových subjektů je vždy proměnlivé, určující je kvalita služeb.
Provoz stavby bez výskytu poruchy či závažné havárie	Vysoká	Střední dopad na splnění indikátorů IPRM.	Nutnost smluvně ošetřit záruky a plnění z vad díla.
Vysoká míra akceptace uměleckých děl veřejností	Nízká.	Minimální dopad na realizaci projektu.	Akceptace jakékoliv umělecké produkce je otázkou osobního vkusu jednotlivců. Umění má provokovat a trvalé hodnoty jsou vždy ve své době zavrženy. Kvalitu prověřuje čas.
Dostatečný zájem umělecké veřejnosti na realizaci projektů a provozu vybudovaných zařízení.	Vysoká	Střední dopad na naplnění cílů IPRM.	Podrobná diskuze obsahu a rozsahu jednotlivých projektů s představiteli umělecké komunity z Plzně a okolí. Zřízení pracovních skupin, které slouží jako komunikační platforma pro koordinaci činnosti jednotlivých subjektů.

Analýza rizik týkající se neinvestičního opatření IPRM (předpoklady spojené s kandidaturou města o titul evropské hlavní město kultury, tvorba produktů kulturního cestovního ruchu, přeshraniční kulturní výměna a spolupráce) tj. opatření 1.2. Tvorba produktů kulturní turistiky, propagace města jako špičkové destinace pro trávení volného času.

Neinvestiční projekty nelze zcela jasně rozlišit na fáze předrealizační, realizační a fázi udržitelnosti. Většina uvedených rizik platí pro všechny uvedené fáze.

Tab 39: Analýza rizik neinvestičního opatření 1.2 IPRM

Předpoklady a podmínky, které musí být splněny, aby byl projekt úspěšně realizován	Pravděpodobnost, že se naplní předpoklady ané podmínky (vysoká, střední nebo nízká)	Dopad na implementaci projektu (které výstupy, výsledky nebo cíle jsou ohroženy)	Opatření pro eliminaci rizik
Politická vůle financovat provoz nastartovaných informačních nástrojů vedle stávajících aktivit	Vysoká	Výrazné ohrožení přípravy kandidatury a realizace cílů IPRM. Informační nástroje generované z projektu budou pouze dočasným obohacením marketingu Plzně.	- Zachování rozpočtu Odboru prezentace a marketingu MMP - Jednou z cílových skupin komunikační kampaně je politická reprezentace Plzně - Přijetí usnesení o záměru kandidovat o udělení titulu PEHMK 2015. Riziko částečně eliminováno
Zaručení nezávislosti programového týmu	Vysoká	Ohrožení kvality připravovaného programu kandidatury, minimální vliv na cíle IPRM.	Riziko eliminováno usnesením ZMP č. 359 z 6.září 2007 o kandidatuře města Plzně na titul EHKM 2015
Kvalitní realizační tým, odborná způsobilost, stabilní vztahy uvnitř týmu (ponorková nemoc)	Vysoká	Minimální vliv na splnění cílů IPRM.	Důsledně organizovat výběrová řízení na jednotlivé pozice uvnitř projektového týmu; profesionální přístup; team-buildingové aktivity.
Zajištění dostatku prostředků na kulturní program akce „Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015“ (před, během a po daném roce)	Střední	Ohrožena kvalita připravovaného programu kandidatury, Nerealizací propagace nedojde k požadovanému zvýšení návštěvnosti. Dopad se může projevit i v přínosu ostatních opatření IPRM. Střední dopad na splnění výstupů IPRM	Podepsána deklarace, kterou se Plzeňský kraj zavazuje ke vzájemné spolupráci. Nutnost jednání o podpoře ze státního rozpočtu a zahájit vytváření rezervy v rámci rozpočtu města Plzně.
Schopnost reagovat na specifické potřeby různých vrstev společnosti v rámci kulturní nabídky ve městě a kraji (ochota k progresivním, menšinovým druhům a žánrům, nové směry ap.)	Nízká	Výrazné ohrožení přípravy kandidatury a realizaci cílů IPRM	- Pořádání workshopů se specifickými cílovými skupinami, zjištění jejich potřeb. - Cílení kampaně na veřejnost (průzkumy veřejného mínění, průzkumné barometry na aktuální témata) - Zapojení zástupců všech žánrů do přípravy programu (pracovních skupin) Výsledky shody veřejnosti a pracovních skupin jsou prezentovány politické

Integrovaný plán rozvoje města „Plzeň - Evropské hlavní město kultury 2015“

			reprezentaci
Schopnost managementu projektu „Plzeň – evropské hlavní město kultury 2015“ aktivizovat život ve městě a zapojit veřejnost do tvorby a realizace programové náplně	Střední	Výrazné ohrožení přípravy kandidatury a realizace cílů IPRM.	Realizována celá řada opatření směřujících k aktivizaci zájmových skupin. Zahájeny další projekty, které práci s veřejností ještě zintenzivní. (např. Future Cities Game ve spolupráci s Brittish Council).
Zachování stávajících kulturních institucí a jejich nabídky	Vysoká	Minimální dopad na přípravu kandidatury a realizaci cílů IPRM	Deklarace města a kraje, že dojde k zachování stávajících městských institucí a výše jejich rozpočtů.
Zachování stávajících kvalit / žádná změna, která by výrazně poškodila image města	Střední	Ohrožení snahy změnit město v atraktivní turistickou destinaci a evropskou kulturní metropoli. Vysoký dopad na cíle IPRM	Naplnění vizí Programu rozvoje města Plzně, investice do zkvalitnění veřejného prostoru
Schopnost účinně zainteresovat a koordinovat jednotlivé subjekty zajišťující kulturní produkci a informaci o kulturní nabídce v Plzni a okolí.	Vysoká	Ohroženo plnění harmonogramu a kvalita připravovaného programu	Zapojení vedení všech významných institucí bez ohledu na zřizovatele, které v Plzni působí do pracovních skupin odpovědných za přípravu kandidatury
Zajištění finančních zdrojů pro spolufinancování. Zajištění kvalitních subdodavatelských služeb.	Vysoká	Chybějící finanční prostředky, Ohrožena kvalita připravovaného programu kandidatury.	- Riziko eliminováno – schváleno usnesení ZMP č 48 ze dne 28.2.2008 o předložení žádosti o podporu z ROP, kde se město zavazuje ke dofinancování → nutnost zahájit tvorbu rezerv - Podepsání deklarace o podpoře ze strany Plzeňského kraje - Stanovení přísných kritérií při zadávání veřejných zakázek (ekonomická výhodnost nabídky, navržena metodika realizace, reference uchazeče).
Minimální konkurence s dalšími kandidáty	Nízká	Vysoký dopad - ohroženo získání kandidatury. Nemá vliv na realizaci a provoz investic, pouze na změnu image města.	Monitoring přihlášených kandidátů, velkorysost při přípravě programové náplně, kvalitní realizační tým. Dostatek finančních prostředků.
Dostatečný zájem umělecké veřejnosti k účasti na přípravě programu kandidatury.	Vysoká	Ohrožena kvalita připravovaného programu kandidatury. Střední dopad na naplnění cílů IPRM.	Obsah a rozsah jednotlivých projektů byl velmi podrobně diskutován s představiteli umělecké komunity z Plzně a okolí. Pracovní skupiny slouží jako komunikační platforma pro koordinaci činnosti jednotlivých subjektů.
Neměnné smluvní podmínky poskytnutí dotace.	Nízká	Minimální vliv na realizaci cílů IPRM.	Důsledné vyhodnocení zkušeností z dříve realizovaných projektů. Dostatečné časové rezervy v harmonogramu prací pro řešení problémů. Dohodovací

			řízení nad zněním smluv o poskytnutí dotace.
Příznivé počasí	Střední	Může mít dopad na jednotlivé umělecké produkce, nikoliv na realizaci projektů jako celku.	Pokud je to možné zajistit suchou variantu představení a produkcí.
Zajištěná opatření v souvislosti se zvýšenou dopravní zátěží, která je důsledkem vysoké návštěvnosti akcí.	Střední	Minimální vliv na realizaci cílů IPRM.	Řešeno standardními opatřeními.
Dostatečně kvalitní nabídka doprovodných služeb.	Střední	Minimální vliv na realizaci cílů IPRM.	Diskuze s poskytovateli ubytovacích a gastroslužeb a dalších služeb turistům.
Zvládnutá propagace nově nastartovaných akcí	Střední	Výrazné ohrožení přípravy kandidatury a realizaci cílů IPRM.	Závazek plyne z usnesení o záměru kandidovat o udělení titulu město kultury. Riziko částečně eliminováno. Základním předpokladem je dostatek prostředků – připravovány žádosti o financování a jednáno s partnery o účasti.

Seznam povinných příloh

Příloha č. 1

Indikativní seznam dílčích projektů IPRM „Plzeň Evropské hlavní město kultury 2015“ a jejich popis

Příloha č. 2

Rozpočet IPRM „Plzeň Evropské hlavní město kultury 2015“ po jednotlivých letech

Příloha č. 3

Rozpočet IPRM „Plzeň Evropské hlavní město kultury 2015“ dle jednotlivých opatření

Příloha č. 4

Zdroje financování IPRM „Plzeň Evropské hlavní město kultury 2015“

Příloha č. 5

Finanční analýza města ve vztahu k IPRM „Plzeň Evropské hlavní město kultury 2015“

Příloha č. 6

Usnesení Zastupitelstva města Plzně č. ... ze dne - schválení IPRM „Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015“